

PRZYJDŹ, JEZU

MAŁY KATECHIZM

ПРЫЙДЗІ, ЕЗУСЕ

МАЛЫ КАТЭХІЗМ

Pallottinum – Warszawa – 1992

ПРЫЙДЗІ, ЕЗУСЕ

Гэтыя дзве фразы ў перакладзе з грэчаскай мовы на рускую мову значаць: "Прыйдзі, Ісусе"

Гэтыя дзве фразы ў перакладзе з грэчаскай мовы на рускую мову значаць: "Прыйдзі, Ісусе"

PRZYJDŹ, JEZU

MAŁY KATECHIZM

**Przygotowanie do pierwszej spowiedzi
i Komunii świętej**

Pallottinum – Warszawa – 1992

ПРЫЙДЗІ, ЕЗУСЕ

МАЛЫ КАТЭХІЗМ

Прыгатаваньне да першай споведзі
і сьвятой Камуніі

PALLOTTINUM – ВАРШАВА – 1992

ZNAK KRZYŻA ŚWIĘTEGO

W imię Ojca i Syna, i Ducha Świętego. Amen.

MODLITWA PAŃSKA

Ojcze nasz, któryś jest w niebie. Święć się Imię Twoje. Przyjdź Królestwo Twoje. Bądź wola Twoja, jako w niebie tak i na ziemi. Chleba naszego powszedniego daj nam dzisiaj. I odpuść nam nasze winy, jako i my odpuszczamy naszym winowajcom. I nie wódź nas na pokuszenie, ale nas zbaw ode złego. Amen.

POZDROWIENIE ANIELSKIE

Zdrowaś, Maryjo, łaski pełna, Pan z Tobą, błogosławionaś Ty między niewiastami i błogosławion owoc żywota Twojego, Jezus. Święta Maryjo, Matko Boża, módl się za nami grzesznymi teraz i w godzinę śmierci naszej. Amen.

SKŁAD APOSTOLSKI

Wierzę w Boga Ojca wszechmogącego, Stworzyciela nieba i ziemi. I w Jezusa Chrystusa, Syna Jego jedyne, Pana naszego, który się począł z Ducha Świętego, narodził się z Maryi Panny; umęczon pod Ponckim Piłatem, ukrzyżowan, umarł i pogrzebion, zstąpił do piekieł, trzeciego dnia zmartwychwstał, wstąpił na niebiosy, siedzi po prawicy Boga Ojca wszechmogącego, stamtąd przyjdzie sądzić żywych i umarłych. Wierzę w Ducha Świętego, święty Kościół powszechny, Świętych obcowanie, grzechów odpuszczenie, ciała zmartwychwstanie, żywot wieczny. Amen.

ЗНАК КРЫЖА СЬВЯТОГА

Ў імя Айца і Сына і Духа Сьвятога. Аман.

МАЛІТВА ГАСПОДНЯЯ

Ойча наш, каторы ёсьць у небе, сьвятым будзь імя Тваё, прыйдзі валадарства Тваё, будзь воля Твая, як у небе, так і на зямлі, хлеба нашага штодзённага дай нам сёньня і адпусьці нам грахі нашы, як і мы адпускаем вінаватым нашым, і ня ўводзь нас у спакусу, але збаў нас ад злога. Аман.

АНЕЛЬСКАЕ ПРЫВІТАНЬНЕ

Вітай Марыя поўная ласкі. Госпад з Табою, благаслаўлёная Ты між жанчынамі і благаслаўлёны плод улоньня Твайго Езус. Сьвятая Марыя, Маці Божая, маліся за нас грэшных цяпер і ў хвіліну сьмерці нашай. Аман.

АПОСТАЛЬСКІ СКЛАД ВЕРЫ

Веру ў Бога Айца Ўсемагутнага, Стварыцеля неба і зямлі, і ў Езуса Хрыста, Сына Яго адзінага, Госпада нашага, які пачаўся з Духа Сьвятога, нарадзіўся зь Дзевы Марыі, замучаны пры Понцкім Пілаце, укрыжаваны, памёр і пахаваны, зышоў да адхлані, на трэці дзень паўстаў зь мёртвых, узышоў у неба, сядзіць праваруч Бога Айца Ўсемагутнага, адтуль прыйдзе судзіць жывых і памёршых. Веру ў Духа Сьвятога, Сьвяты Каталіцкі Касьцёл, сумоёе сьвятых, грахоў адпушчэньне, уваскрашэньне цела, жыцьцё вечнае. Аман.

DZIESIĘĆ PRZYKAZAŃ BOŻYCH

Jam jest Pan Bóg twój, który cię wywiódł z ziemi egipskiej, z domu niewoli.

1. Nie będziesz miał bogów cudzych przede Mną.
2. Nie będziesz brał Imienia Pana Boga swego nadaremnie.
3. Pamiętaj, abyś dzień święty święcił.
4. Czcij ojca swego i matkę swoją.
5. Nie zabijaj.
6. Nie cudzołóż.
7. Nie kradnij.
8. Nie mów fałszywego świadectwa przeciw bliźniemu swemu.
9. Nie pożądaj żony bliźniego swego.
10. Ani żadnej rzeczy, która jego jest.

PIĘĆ PRZYKAZAŃ KOŚCIELNYCH

1. Ustanowione przez Kościół dni święte święcić.
2. W niedziele i święta we Mszy świętej nabożnie uczestniczyć.
3. Posty nakazane zachowywać.
4. Przynajmniej raz w roku spowiadać się i w czasie wielkanocnym Komunię świętą przyjmować.
5. W czasach zakazanych zabaw hucznych nie urządzać.

DWA PRZYKAZANIA MIŁOŚCI

Będziesz miłował Pana Boga swego z całego serca swego, z całej duszy swojej i ze wszystkich sił swoich, a bliźniego swego jak siebie samego.

GLÓWNE PRAWDY WIARY

1. Jest jeden Bóg.
2. Bóg jest Sędzią sprawiedliwym, który za dobre wynagradza, a za złe karze.
3. Są trzy Osoby Boskie: Bóg Ojciec, Syn Boży i Duch Święty.
4. Syn Boży stał się człowiekiem i umarł na krzyżu dla naszego zbawienia.
5. Dusza ludzka jest nieśmiertelna.
6. Łaska Boska jest do zbawienia koniecznie potrzebna.

ДЗЕСЯЦЬ БОЖЫХ ЗАГАДАЎ

Я твой Госпад Бог, які вывеў цябе зь зямлі Егіпту з дому няволі.

1. Ня май іншых багоў апроч Мяне.
2. Не ўжывай імені Богага надарэмна.
3. Памятай дзень сьвяты сьвяткаваць.
4. Паважай бацьку свайго і маці сваю.
5. Не забівай.
6. Не чужалож.
7. Не крадзі.
8. Ня сьведчы фальшыва на свайго бліжняга.
9. Не пажадай чужой жонкі.
10. Ня прагні нічога, што не тваё.

ПЯЦЬ КАСЬЦЁЛЬНЫХ ЗАГАДАЎ

1. Устаноўленыя сьвяты сьвяткаваць.
2. У нядзелю і ў сьвяты слухаць Сьвятую Імшу.
3. Пасьціць абавязковыя пасты.
4. Спавядацца не радзей як раз у год і ў часе Вялікадня прымаць Сьвятую Эўхарыстыю.
5. Не спраўляць вясельле ў забаронены час.

ДВА ЗАГАДЫ МІЛАСЬЦІ

Палюбі Бога ўсім сваім сэрцам, ўсім сваім розумам, усёю сваёю душою, а свайго бліжняга, як самога сябе.

ГАЛОЎНЫЯ ПРАЎДЫ ХРЫСЬЦІЯНСКАЕ ВЕРЫ

1. Бог ёсьць.
2. Бог справядлівы, Ён за добрае ўзнагароджвае, за злое карае.
3. Бог адзін у Трох Асобах: Бог Айцец, Бог Сын, Бог Дух Сьвяты.
4. Сын Божы стаў чалавекам і памёр на крыжы для нашага збаўленьня.
5. Ласка Божая неабходна для збаўленьня.
6. Душа чалавека не памірае.

SIEDEM SAKRAMENTÓW ŚWIĘTYCH

1. Chrzest.
2. Bierzmowanie.
3. Najświętszy Sakrament.
4. Pokuta.
5. Namaszczenie chorych.
6. Kapłaństwo.
7. Małżeństwo.

PIĘĆ WARUNKÓW SAKRAMENTU POKUTY

1. Rachunek sumienia.
2. Żal za grzechy.
3. Mocne postanowienie poprawy.
4. Spowiedź.
5. Zadośćuczynienie Panu Bogu i bliźniemu.

SPOWIEDŹ POWSZECHNA

Spowiadam się Bogu wszechmogącemu i wam, bracia i siostry, że bardzo zgrzeszyłem myślą, mową, uczynkiem i zaniedbaniem: moja wina, moja wina, moja bardzo wielka wina. Przeto błagam Najświętszą Maryję zawsze Dziewicę, wszystkich Aniołów i Świętych, i was, bracia i siostry, o modlitwę za mnie do Pana Boga naszego.

TRZY CNOTY BOSKIE

1. Wiara. 2. Nadzieja. 3. Miłość.

CZTERY CNOTY GŁÓWNE

1. Roztropność. 2. Sprawiedliwość. 3. Wstrzemięźliwość. 4. Męstwo.

СЕМ СЪВЯТЫХ САКРАМАНТАЎ

1. Хрышчэньне.
2. Крыжмаваньне (бежмаваньне).
3. Эўхарыстыя (Найсьвяцейшы Сакрамант).
4. Пакута (Сповідзь).
5. Сакрамант хворых (Алеепамазаньне).
6. Сьвятарства.
7. Сужэньства.

ПЯЦЬ УМОВАЎ САКРАМАНТУ ПАКУТЫ

1. Рахунак сумленьня.
2. Шкадаваньне за грахі.
3. Пастанавіць болей не грашыць.
4. Шчырая споведзь.
5. Выправіцца і ня крыўдзіць Бога і бліжняга.

СПОВЕДЗЬ

Спавядаюся Богу Ёсемагутнаму і вам, браты і сёстры, што саграшыў (саграшыла) я вельмі думкаю, моваю, чынам і нядбайнасьцю, мая віна, мая віна, мая вельмі вялікая віна, таму прашу Найсьвяцейшую Марыю, заўсёды Дзеву, усіх Анёлаў і Сьвятых, і вас, браты і сёстры, памаліцеся за мяне да Бога Госпада нашага.

БАГАСЛОЎСКІЯ ДАБРАДЗЕЙНАСЬЦІ

1. Вера. 2. Надзея. 3. Любоў.

ГАЛОЎНЫЯ ДАБРАДЗЕЙНАСЬЦІ

1. Разважнасьць. 2. Справядлівасьць. 3. Мужнасьць.
4. Стрыманасьць.

NAJPRZEDNIEJSZE DOBRE UCZYNKI

1. Modlitwa.
2. Post.
3. Jałmużna.

UCZYNKI MIŁOSIERDZIA CO DO DUSZY

1. Grzesznych upominać.
2. Nieumiejętnych pouczać.
3. Wątpiącym dobrze radzić.
4. Strapionych pocieszać.
5. Krzywdy cierpliwie znosić.
6. Urazy chętnie darować.
7. Modlić się za żywych i umarłych.

UCZYNKI MIŁOSIERDZIA CO DO CIAŁA

1. Łaknących nakarmić.
2. Pragnących napoić.
3. Nagich przyodziać.
4. Podróżnych w dom przyjąć.
5. Więźniów pocieszać.
6. Chorych nawiedzać.
7. Umarłych pogrzebać.

SIEDEM GRZECHÓW GŁÓWNYCH

1. Pycha.
2. Chciwość.
3. Nieczystość.
4. Zazdrość.
5. Nieumiarkowanie w jedzeniu i piciu.
6. Gniew.
7. Lenistwo.

OSTATECZNE RZECZY CZŁOWIEKA

Śmierć. Sąd Boży. Niebo albo piekło.

НАЙВАЖНЕЙШЫЯ ХРЫСЬЦІЯНСКІЯ ЎЧЫНКІ

1. Малітва.
2. Пост.
3. Міласьціна.

ДОБРЫЯ ЎЧЫНКІ ДЛЯ ДУШЫ БЛІЖНЯГА

1. Напамінаць грэшнаму.
2. Навучыць ненавучанага.
3. Даваць добрыя парады.
4. Пацешыць самотнага.
5. Цярпліва зносіць прыкрасьць.
6. Шчыра дараваць крыўды.
7. Маліцца за жывых і памёршых.

ДОБРЫЯ УЧЫНКІ ДЛЯ ЦЕЛА БЛІЖНЯГА

1. Накарміць галоднага.
2. Напаіць сасьмяглага.
3. Абрануць голага.
4. Прыняць у дом падарожнага.
5. Адведаць хворага.
6. Дапамагчы вязьню.
7. Пахаваць нябожчыка.

СЕМ ГАЛОЎНЫХ ГРАХОЎ

1. Ганарыстасьць.
2. Прагавітасьць.
3. Бессаромнасьць.
4. Гнеў.
5. Абжорства і п'янства.
6. Зайздрасць.
7. Лянота.

АПОШНІЯ РЭЧЫ, ЯКІЯ НЕАБХОДНА ПАМЯТАЦЬ

1. Сьмерць.
2. Суд.
3. Або Неба — або пекла.

RACHUNEK SUMIENIA

Modlitwa przed rachunkiem sumienia

Przyjdź, Duchu Święty, oświeć rozum mój, abym grzechy swoje dokładnie poznał. Daj, abym za nie serdecznie żałował, dobrze z nich się wypowiadał i na przyszłość z nich się poprawił.

Jezu Chryste, przychodzę, aby uprosić u Ciebie odpuszczenie grzechów moich. Dopomóż mi dobrze odprawić tę spowiedź.

Najświętsza Maryjo Panno, dopomóż mi, abym sobie wszystkie grzechy przypomniał.

I. WIARA I MODLITWA

Jak kochałem Pana Boga? Jak modliłem się? Czy zawsze odmawiałem pacierz? Czy uczęszczałem chętnie na religię? Jak zachowywałem się na religii?

II. IMIONA ŚWIĘTE

Jak i kiedy wymawiałem Imię Boga i imiona Świętych? Czy nie przysięgałem? Czy szanowałem osoby poświęcone Bogu?

III. DNI ŚWIĘTE

Czy święciłem dni święte? Czy w każdą niedzielę i święto uczestniczyłem w całej Mszy świętej? Jak uczestniczyłem we Mszy świętej? Czy śpiewałem z ludźmi, odpowiadałem kapłanowi? Czy uważnie słuchałem czytania Pisma świętego i kazania? Jak zachowywałem się w kościele? Jak zachowywałem się na cmentarzu i obok kościoła? Co robiłem w dzień święty?

IV. RODZICE I PRZEŁOŻENI

Czy pamiętam, że rodzice są zastępcami Pana Boga? Jaki byłem dla moich rodziców? Czy okazywałem im miłość? Czy byłem im posłuszny? Czy chętnie pomagałem im w pracy? Czy modliłem się za rodziców? Jaki byłem dla dziadka i babci? Jaki byłem dla wychowawców i nauczycieli? Jaki byłem dla brata, siostry, kolegów i koleżanek? Czy byłem grzeczny dla innych ludzi, zwłaszcza dla starszych i kalek? Czy pomagałem innym?

РАХУНАК СУМЛЕНЬНЯ

Малітва перад рахункам сумленьня

Прыйдзі, Дух Сьвяты, асьвяці мой розум, каб добра пазнаў я грахі свае. Дай, каб я шчыра пакаяўся за іх, каб добра (сумленна) з іх паспавядаўся. Пане* Езусе Хрысьце, прашу, адпусьці мне грахі мае. Памажы мне шчыра адбыць споведзь. Найсьвяцейшая Дзева Марыя, памажы мне прыпомніць усе грахі мае.

1. ВЕРА І МАЛЕНЬНЕ

Як любіў я Пана Бога? Як маліўся? Ці заўсёды гаварыў пацеры? Ці ахвотна ўдзельнічаў у навуцы (уроку) рэлігіі? Як вёў я сябе на ўроку рэлігіі?

2. ІМЁНЫ СЬВЯТЫХ

Калі і ці з пашанай гаварыў я імя Божае ды імёны сьвятых? Ці не прысягаў (не пакляўся на каго са сьвятых)? Ці меў у пашане асобы пасьвячаныя Богу?

3. СЬВЯТЫЯ ДНІ

Ці сьвяткаваў я сьвятыя дні (сьвяты)? Ці кожную нядзелю і сьвята ўдзельнічаў у сьв. Імшы? Ці ўважліва захоўваўся ў час сьв. Імшы? Ці сьпяваў зь людзьмі, адказваў сьвятару? Ці ўважна слухаў чытаньня Сьвятога пісаньня і казаньня (навукі)? Як паводзіў сябе ў касьцёле? На цьвінтары і каля касьцёла? Што я рабіў сьвятам?

4. БАЦЬКІ І АПЕКУНЫ

Ці помніў я, што бацькі заступаюць Пана Бога? Як адносіўся да сваіх бацькоў? Ці любіў іх? Ці быў ім паслухмяны? Ці ахвотна памагаў ім у працы? Ці маліўся за бацькоў? Як адносіўся да дзядулі і бабулі? Як ставіўся да выхавацеляў і настаўнікаў? Як адносіўся да брата, сястры, сяброў і сябровак? Ці быў ветлівы з іншымі людзьмі, асабліва са старымі і калекамі? Ці памагаў іншым?

* Пан — гэта слова з польскай мовы, можна таксама ўжыць слова: Гасподзь (Госпада), альбо Госпад.

V. ŻYCIE I ZDROWIE

Czy byłem wdzięczny Panu Bogu za to, że dał mi życie? Czy szanowałem swe życie i zdrowie? Czy nie szkodziłem sobie na zdrowiu przez papierosy, alkohol, narażanie się na niebezpieczeństwa? Czy zawsze dawałem dobry przykład? Czy nie namawiałem do złego? Czy nie przeszkadzałem na lekcjach? Czy sam chętnie się uczyłem, czy nie opuszczałem lekcji? Czy szanowałem przyrodę? Czy nie dręczyłem ptaszków i zwierząt?

VI I IX. WSTYDLIWOŚĆ, SKROMNOŚĆ

Czy pamiętam, że jestem dzieckiem Bożym? Czy zawsze używałem skromnych słów? Czy moje zabawy były skromne? Czy nie patrzyłem na obrazy i filmy nieskromne i niedozwolone? Czy zawsze byłem skromnie ubrany? Co robiłem, gdy wiedziałem, że inni grzeszą?

VII I X. CUDZA WŁASNOŚĆ

Czy szanowałem swoje rzeczy, ubranie, książki? Czy szanowałem ławki, drzewka, kwiaty? Czy szanowałem rzeczy kolegów? Czy nie zabrałem czegoś bez pozwolenia z domu, lub innym? Czy oddawałem cudze rzeczy – pożyczone, znalezione, zabrane? Czy wynagrodziłem za rzeczy zniszczone?

VIII. PRAWDOMÓWNOŚĆ I DOBRE IMIĘ BLIŻNIEGO

Czy pamiętałem, że Pan Bóg słyszy moje słowa? Czy Pan Bóg jest zadowolony z moich rozmów? Czy zawsze mówiłem dobrze o drugich? Czy mówiłem zawsze prawdę? Czy nie przeklinałem?

Bóg wie, o czym myślimy, czego pragniemy. Czy zawsze moje myśli i pragnienia podobają się Panu Bogu?

5. ЖЫЦЬЦЁ І ЗДАРОЎЕ

Ці быў удзячны Пану Богу за тое, што даў мне жыцьцё? Ці даражыў сваім здароўем і жыцьцём? Ці ня шкодзіў свайму здароўю, курачы папярсы, п'ючы гарэлку, выстаўляючы жыцьцё на небяспеку? Ці заўсёды даваў добры прыклад? Ці не намаўляў каго да злачынства? Ці не перашкаджаў каму на ўроках? Ці ахвотна сам вучыўся? Ці не прапускаў урокаў? Ці аберагаў прыроду? Ці ня мучыў птушак і зьвяроў?

6 і 9. СОРАМ І СКРОМНАСЬЦЬ (СЬЦІПЛАСЬЦЬ)

Ці помніў, што з'яўляюся дзіцём Божым? Ці заўсёды карыстаўся ветлівымі словамі? Ці мае забавы былі скромныя? Ці не глядзеў бессаромныя забароненыя фільмы і малюнкi? Ці заўсёды быў скромна апрануты? Што я рабіў, калі бачыў, што іншыя грашаць?

7 і 10. ЧУЖАЯ ЎЛАСНАСЬЦЬ

Ці шанаваў (ня нішчыў) свае рэчы, адзеньне, кнігі? Ці шанаваў лаўкі, дрэўцы і кветкі? Ці шанаваў рэчы сяброў? Ці не браў чаго без дазволу дома і ў іншых? Ці аддаваў чужыя рэчы пазычаныя, знойдзеныя, або ўзятыя? Ці заплаціў за знішчаныя рэчы?

8. ПРАЎДАМОЎНАСЬЦЬ І ДОБРАЕ ІМЯ ЧАЛАВЕКА

Ці помніў, што Пан Бог чуе мае словы? Ці Пан Бог не гневаецца за мае размовы? Ці заўсёды гаварыў добра аб другіх? Ці гаварыў праўду? Ці не кляўся? Бог ведае, што мы думаем, чаго хочам. Ці мае думкі пажаданьні заўсёды падабаюцца Богу?

IX. GRZECZY GŁÓWNE

Czy byłem zarozumiały, pogardzałem innymi? Czy byłem skąpy i chciwy? Czy byłem zazdrosny? Czy byłem łakomy na jedzenie? Czy złościłem się? Czy byłem leniwy (ile mam dwójek)? Czy unikałem pracy i modlitwy? Czy uważałem na lekcjach i odrabiałem zadania domowe? Czy przeszkadzałem innym, uciekałem z lekcji? Który z tych grzechów najczęściej popełniam?

X. GRZECZY CUDZE

Czy namawiałem innych do grzechu? Czy zezwalałem na grzech cudzy? Czy pobudzałem do grzechu? Czy pochwalałem grzechy innych? Czy milczałem, gdy ktoś grzeszył? Czy pomagałem do grzechu? Czy usprawiedliwiałem grzechy innych?

Gdy wszystko sobie przypomnę, i zobaczę, jak Pana Jezusa zasnułem, przeproszę Go serdecznie i przyrzeknę poprawę.

XI. SPOWIEDŹ ŚWIĘTA

1. Po przygotowaniu się do Sakramentu Pokuty klęknij przy konfesjonale i pozdrów kapłana: Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus. Kapłan odpowiada: Na wieki wieków. Amen.

2. Uczyń znak krzyża mówiąc: W imię Ojca i Syna, i Ducha Świętego. Amen.

3. Wysłuchaj słów kapłana, który zachęci cię do ufności w miłosierdzie Boże mówiąc np.: Bóg niech będzie w twoim sercu, abyś skruszony w duchu wyznał swoje grzechy. Odpowiedz: Amen.

4. Teraz powiedz: Przystępuję pierwszy raz do spowiedzi świętej. Następującymi grzechami obraziłem Pana Boga (tu wymień grzechy). Więcej grzechów nie pamiętam. Za wszystkie grzechy bardzo żałuję, postanawiam poprawę. Proszę o naukę, pokutę i rozgrzeszenie.

5. Słuchaj teraz nauki kapłana i przyjmij wyznaczoną przez niego pokutę. Wyraź swój żal za grzechy mówiąc: Boże, bądź miłościw mnie grzesznemu.

6. Kapłan z ręką wzniesioną nad tobą wypowie słowa rozgrzeszenia. Słuchając tych słów pochyl się i gdy kapłan powie „i ja odpuszczam tobie grzechy w imię Ojca i Syna, i Ducha Świętego”. Odpowiedz: Amen.

7. Po udzieleniu ci rozgrzeszenia kapłan mówi np.: Idź w pokoju i głoś światu cudowne dzieła Boga, który cię zbawił. Podziękuj kapłanowi mówiąc: „Bóg zapłać”, i odejdź od konfesjonatu.

9. ВЯЛІКІЯ ГРАХІ

Ці не ганарыўся і не пагарджаў іншымі? Ці ня быў скупы, сквапны і хцівы? Ці ня быў зайздросны? Ці ня быў прагны ў ядзе? Ці ня быў злы? Ці ня быў лянiвы? Ці не ўхіляўся ад працы і малітвы? Ці быў уважлівым на ўроках і ці старанна выконваў урокі, якія задаваліся дамоў? Ці ня перашкаджаў іншым у вучобе і ці ня ўцякаў з урокаў? Які з гэтых грахоў найчасьцей дапускаўся?

10. ЧУЖЫЯ ГРАХІ

Ці я нагаворваў некага да граху? Ці пагаджаўся з чужым грахам? Ці не даводзіў каго да граху? Ці не хваліў іншых людзей за грахі? Ці не маўчаў, калі нехта грашыў? Ці не дапамагаў саграшыць? Ці не апраўдваў грахоў іншых?

Калі ўсё прыпомню, убачу, як моцна зьняважыў Пана Езуса, перапрашу Яго шчыра і прысягну паправіцца.

11. СЬВЯТАЯ СПОВЕДЗЬ

1. Калі падрыхтуешся да Сакраманта Пакуты, уклечы пры спавядніцы Перажагнайся: «У імя Айца і Сына і Духа Сьвятога. Аман» і прывітай сьвятара: «Пахвалёны Езус Хрыстус» або «Слава Езусу Хрысту». Сьвятар адкажа: «На векі вечныя. Аман».

2. Сьвятар заахвоціць цябе да надзеі на міласэрнасьць Божую і скажа: «Хай будзе ў тваім сэрцы Бог, каб ты раскаяўся і вызнаў свае грахі». Адкажаш: «Аман».

3. Кажаш далей так: «Прыступаю першы раз да споведзі. Загневаў Пана Бога наступнымі грахамі...». Выкажы свае грахі адносна Бога, бацькоў сваіх і чужых людзей. Як успомніш усе свае грахі, часамі сьвятар, дапамагае пытаннямі іх пераказаць, тады кажаш: «Болей грахоў не памятаю, за ўсе грахі шчыра каюся, пастанавіў паправіцца. Прашу павучыць мяне, назначыць пакуту і адпусьціць грахі».

4. Цяпер выслухай павучаньне сьвятара, прымі вызначаную пакуту. Пакайся за грахі, кажучы: «Божа, зжалься нада мною!»

5. Сьвятар кажа: «Адпушчаю табе грахі ў імя Айца і Сына і Сьвятога Духа», адкажы: «Аман».

6. Па адпушчэньні табе грахоў сьвятар скажа: «Ідзі ў спакой і абвяшчай сьвету пра цудоўныя справы Бога, які цябе збавіў». Падзякуй сьвятару: «Божа адудзяч» і адыдзіся ад спавядніцы.

CO WIEMY O PANU BOGU

Pan Bóg objawił ludziom, kim On jest.

Pan Bóg jest Duchem, bo nie ma ciała.

Pan Bóg był zawsze, jest i będzie zawsze, i dlatego nazywamy Pana Boga wiecznym.

Pan Bóg jest wszędzie: w niebie, na ziemi i na każdym miejscu.

Pana Boga nie można widzieć.

Pan Bóg wszystko widzi i wszystko wie, i zna nawet nasze myśli i chęci.

Bóg jest jeden, ale w trzech Osobach: Bóg Ojciec, Syn Boży i Duch Święty.

Boga w trzech Osobach nazywamy Trójcą Przenajświętszą.

Żegnając się, myślimy o Panu Bogu i mówimy:

W imię Ojca i Syna, i Ducha Świętego. Amen.

Pomyślę, kiedy powinienem się żegnać.

Podziękuję Panu Bogu za to, że mogę o Nim się uczyć.

Pytanie: Dlaczego Pana Boga nie można widzieć?

Odpowiedź: Pana Boga nie można widzieć, bo jest Duchem, nie ma ciała.

PAN BÓG STWARZA ŚWIAT

„Na początku stworzył Bóg niebo i ziemię. ...Bóg widział, że wszystko, co uczynił, było bardzo dobre”.

Pan Bóg jest to Duch najdoskonalszy, Stworzyciel nieba i ziemi i Ojciec nasz najlepszy.

Pana Boga nazywamy Stworzycielem, bo uczynił wszystkie rzeczy z niczego.

Pan Bóg wszystko może uczynić, bo jest wszechmocny.

Pana Boga nazywamy Ojcem najlepszym, bo kocha wszystkich ludzi i troszczy się o wszystkie stworzenia swoje.

Rano i wieczór (w pacierzu) mówimy:

Wierzę w Boga Ojca wszechmogącego. Stworzyciela nieba i ziemi.

Podziękujmy Panu Bogu za to, że stworzył tak piękny świat, mówiąc:

Chwała Ojcu i Synowi, i Duchowi Świętemu, jak była na początku, teraz i zawsze, i na wieki wieków. Amen.

ШТО МЫ ВЕДАЕМ ПРА ПАНА БОГА

Пан Бог аб'явіў людзям, кім Ён ёсьць.

Пан Бог ёсьць Духам, бо не мае цела.

Пан Бог быў заўсёды, ёсьць і будзе заўсёды, і таму мы называем Пана Бога вечным.

Пан Бог — усюды: у небе, на зямлі і на кожным месцы. Пана Бога не можна бачыць.

Пан Бог усё бачыць, усё ведае, Ён знае нашыя думкі і жаданьні.

Бог адзін, але ў трох Асобах: Бог Айцец, Бог Сын і Бог Дух Сьвяты. Бога ў трох Асобах называем Найсьвяцейшай Тройцай.

Жагнаючыся, думаем пра Пана Бога і кажам: Ё імя Айца і Сына, і Духа Сьвятога. Аман.

Падумаю перад тым, як жагнацца. Падзякую Пану Богу за тое, што магу аб Ём вучыцца.

Пытаньне: Чаму Пана Бога не можна бачыць?

Адказ: Пана Бога не можна бачыць, бо Ён — Дух, не мае цела.

ПАН БОГ СТВАРАЕ СЬВЕТ

На пачатку стварыў Бог неба і зямлю... Бог бачыў, што ўсё, што ўчыніў, было добра.

Пан Бог гэта Дух дасканалы, Тварэц неба і зямлі, Айцец наш найлепшы.

Пана Бога называем Стварыцелем, бо Ён усё стварыў з нічога.

Пан Бог усё можа зрабіць, бо ёсьць Ёсемагутны.

Пана Бога называем Айцом найлепшым, бо Ён любіць ўсіх людзей і клапаціцца пра ўсе свае стварэньні.

Уранку і увечары у пацерах кажам: Веру ў Бога Айца Ёсемагутнага, Стварыцеля неба і зямлі...

Падзякуем Пану Богу за тое, што стварыў такі прыгожы сьвет, кажучы: «Хвала Айцу і Сыну і Сьвятому Духу, як было спрадвеку, цяпер і заўсёды і на векі вечныя. Аман».

PAN BÓG STWARZA ANIOŁÓW

Oprócz świata, który widzimy, Pan Bóg stworzył Aniołów.

Aniołowie są to duchy, które mają rozum i wolną wolę, ale ciała nie mają.

Aniołowie... w niebie wpatrują się zawsze w oblicze Ojca (Mt 18, 10).
Aniołowie chwalą Pana Boga i cieszą się szczęściem, bo oglądają Boga w niebie.

Aniołów, którzy z polecenia Boga pomagają nam i opiekują się nami, nazywamy Aniołami Stróżami. Każdy człowiek ma swego Anioła Stróża.

Aniołowie w niebie chwalą Pana Boga i śpiewają: „Święty, Święty, Święty Pan Bóg Zastępów. Pełne są niebiosa i ziemia chwały Twojej. Hosanna na wysokościach”.

Tymi słowami my chwalimy Pana Boga we Mszy świętej.

Niektórzy Aniołowie zbuntowali się i nie chcieli słuchać Pana Boga.

Zbuntowanych Aniołów stracił Pan Bóg do piekła, gdzie cierpią wieczne męki.

Zbuntowanych aniołów nazywamy szatanami, złymi duchami albo diablami.

Złe duchy kuszą ludzi, aby nie słuchali Pana Boga.

Prośmy naszego Anioła Stróża, aby się opiekował nami:

Aniele, Strózu mój,

Ty zawsze przy mnie stój,

rano, w wieczór, we dnie, w nocy

bądź mi zawsze ku pomocy.

Strzeż mnie od wszystkiego złego

i doprowadź do żywota wiecznego”.

Pytanie: Na co Pan Bóg stworzył Aniołów?

Odpowiedź: Pan Bóg stworzył Aniołów, aby Pana Boga chwalili, ludziom do zbawienia pomagali i cieszyli się szczęściem w niebie.

ПАН БОГ СТВАРАЕ АНЁЛАЎ

Апрача сьвету, які мы бачым, Пан Бог стварыў Анёлаў.

Анёлы — гэта духі, якія маюць розум і вольную волю, але цела не маюць.

«Анёлы... у небе аглядаюць заўсёды аблічча Айца» (Мт. 18,10).

Анёлы славяць Пана Бога і цешацца шчасьцем, бо аглядаюць Бога ў небе. Анёлаў, якія з даручэньня Божага памагаюць нам і апякуюцца намі, называем Анёламі Апекунамі. Кожны чалавек мае свайго Анёла Апекуна. Анёлы ў небе хваляць Пана Бога і сьпяваюць:

«Сьвяты, сьвяты, сьвяты Госпад Бог Магуцьцяў. Неба і зямля поўныя хвалы Тваёй. Гасанна на вышынях».

Гэтымі словамі славім мы Бога ў сьвятой Імшы.

Некаторыя Анёлы збунтаваліся і не хацелі слухаць Пана Бога. Збунтаваных анёлаў скінуў Пан Бог у пекла, дзе яны зносяць вечныя мукі. Збунтаваных анёлаў называем шатанамі, ліхімі духамі, д'ябламi, чэрцямi, злыднямi, дэманамi.

Ліхія духі спакушаюць людзей, каб яны не слухалі Пана Бога. Папросім нашага Анёла Апекуна, каб апекаваўся намі:

Анеле, Апякуне мой,
Ты заўжды пры мне стой,
Рана, ўвечар, днём і ноччу
Будзь заўсёды мне ў помач,
Беражы мяне Ты ад ліхога
І вядзі мяне да Бога.

П.: Навошта Пан Бог стварыў Анёлаў?

Ад.: Пан Бог стварыў Анёлаў, каб яны славiлі Яго, памагалі людзям асягнуць збаўленне ды цешыліся шчасьцем у небе.

PAN BÓG NASZYM OJCEM

Rzekł Pan Bóg: „Uczyńmy człowieka na Nasz obraz, podobnego Nam”.

Człowieka Pan Bóg stworzył z miłości.

Człowiek jest to stworzenie rozumne, które posiada ciało i duszę nieśmiertelną.

Dusza ludzka podobna jest do Pana Boga, bo jest duchem, ma rozum i wolną wolę, i nigdy nie umiera.

Pan Bóg chce, abyśmy byli szczęśliwi teraz na ziemi, a po śmierci w niebie.

Mamy Pana Boga kochać i pełnić Jego wolę. Pan Bóg nakazał ludziom pracować.

Powiedział do ludzi:

Rośnijcie i mnożcie się, i czyńcie sobie ziemię poddaną.

Pierwsi ludzie byli bardzo szczęśliwi, byli dziećmi Bożymi, kochał ich Pan Bóg, pracować im było lekko i przyjemnie i mieli nie umierać.

Pan Bóg chce, aby wszyscy ludzie byli z Nim w niebie.

W pieśni porannej śpiewamy:

A człowiek, który bez miary

Obsypany Twymi dary,

Coś go stworzył i ocalił,

A czemużby Cię nie chwalił!

Pytanie: Skąd się wziął człowiek?

Odpowiedź: Człowieka stworzył Pan Bóg.

ПАН БОГ СТВАРАЕ ЛЮДЗЕЙ

Сказаў Пан Бог: «Учыніма чалавека на адлюстраваньне наша, падобнага нам». Стварыў Пан Бог чалавека з любові. Чалавек — гэта разумнае стварэнне, якое мае душу несмяротную і цела. Душа чалавечая падобная да Пана Бога духам, бо мае розум ды волю і ніколі не ўмірае. Пан Бог хоча, каб мы былі цяпер шчаслівымі на зямлі, а пасля сьмерці і ў небе.

Мы павінны любіць Пана Бога і выпайняць яго сьвятую волю. Пан Бог загадаў людзям працаваць. Ён сказаў людзям: **Будзьце плодныя і размнажайцеся, і падпарадкоўвайце сабе зямлю.**

Першыя людзі былі шчаслівымі, былі дзецьмі Божымі. Любіў іх Пан Бог, працаваць было ім лёгка і прыемна, і не маглі яны ўміраць.

Пан Бог хоча, каб усе людзі былі з Ім у небе.

Я ж, хто створаны Табою,
Злучаны жыццём зь зямлёю,
Ці ж такі нягодны быў бы,
Што Цябе ды не хваліў бы?

П.: Скуль узяўся чалавек?

Ад.: Чалавека стварыў Пан Бог.

П.: Як называліся першыя людзі?

Ад.: Адам і Ева.

LUDZIE ODCHODZĄ OD PANA BOGA

Pan Bóg chciał, aby ludzie Go kochali i byli Mu posłuszni. Diabeł namówił pierwszych ludzi do nieposłuszeństwa Panu Bogu.

Ludzie przez nieposłuszeństwo obrazili Pana Boga, popełnili grzech.

Nieposłuszeństwo pierwszych ludzi nazywamy grzechem pierworodnym.

Pan Bóg ukarał pierwszych ludzi za ich grzech: przestali być dziećmi Bożymi, cofnął im swoją łaskę, zapowiedział, że za karę będą musieli ciężko pracować, chorować i umierać, i usunął ich z raju.

Kary te spadły na wszystkich ludzi. Wszyscy ludzie rodzą się z grzechem pierworodnym.

Najświętsza Maryja Panna, Matka Jezusa Chrystusa, była wolna od grzechu pierworodnego.

Gwiazdo zaranna, śliczna jutrenko,
Niepokalana Maryjo
Panienko;
Bez pierworodnej zmazy poczęta –
Módl się za nami, Królowo Święta!

Pytanie: Z czego najbardziej cieszyli się pierwsi ludzie?

Odpowiedź: Pierwsi ludzie cieszyli się najbardziej z tego, że byli miłymi dziećmi Boga.

ЛЮДЗІ АДВАРОЧВАЮЦА АД ПАНА БОГА

Пан Бог хацеў, каб людзі кахалі Яго і былі Яму паслухмянымі. Д'ябал нагаварыў першых людзей да непаслухмянасьці Пану Богу. Непаслухмянасьцю людзі загневалі Пана Бога, дапусьціліся граха.

Непаслухмянасьць першых людзей называем грахам першародным.

Пан Бог пакараў першых людзей за іхні грэх: яны перасталі быць дзецьмі Божымі, адхіліў ад іх сваю ласку, прадказаў, што за кару будуць цяжка працаваць, хварэць, гараваць і ўміраць ды выгнаў іх з раю.

Кары гэтыя перайшлі на ўсіх людзей. Усе людзі родзяцца ў першародным граху.

Найсьвяцейшая Дзева Марыя, Маці Езуса Хрыстуса была свабоднай, не зьвязанай першародным грахам.

Чыста Дзева, Каралева,
Красой неба ачаруй.
Нашы дзеткі — зямлі кветкі —
Цнатлівасьцю абдаруй.

П.: З чаго найлепш цешыліся людзі?

Ад.: Першыя людзі перад усім цешыліся з таго, што былі мілымі дзецьмі Божымі.

PAN BÓG KOCHA NAWET GRZESZNIKA

Pan Bóg ukarał ludzi za nieposłuszeństwo, ale nadal kocha ludzi. Obiecał zesłać ludziom Zbawiciela.

Zbawicielem tym jest Jezus Chrystus, który narodził się z Najświętszej Maryi Panny, Matki Bożej.

Długo czekali ludzie na przyjście Jezusa Chrystusa.

My również czekamy na przyjście Pana Jezusa.

Czas oczekiwania na przyjście Pana Jezusa nazywamy Adwentem.

Adwent trwa przez cztery tygodnie.

W Adwencie przygotowujemy się:

- do uroczystości Bożego Narodzenia,
- na przyjście Jezusa Chrystusa do nas w Komunii św.,
- na przyjście w dniu ostatecznym na Sądzie Bożym.

Matka Boża czekała na narodzenie Pana Jezusa. W Adwencie czcimy szczególnie Matkę Bożą.

Podziękujmy Panu Bogu za to, że tak nas kocha, że Syna swojego dał nam na Zbawiciela.

My zostaliśmy oczyszczeni z grzechu pierworodnego przez Chrztost święty, który ustanowił Pan Jezus.

Jeżeli będę mógł, pójdę przynajmniej jeden raz na „Roraty”.

Pytanie: Co to jest Adwent?

Odpowiedź: Adwent jest to czas oczekiwania na przyjście Pana Jezusa.

ПАН БОГ ЛЮБІЦЬ НАВАТ ГРЭШНІКА

Пан Бог пакараў людзей за непаслухмянасць, але і далей іх мілуе. Абяцаў людзям паслаць Збаўцу. Гэтым Збаўцам ёсць Езус Хрыстус, які нарадзіўся з найсвяцейшай Дзевы Марыі, Маці Божай.

Доўга чакалі людзі прыходу Езуса Хрыстуса.

Мы таксама чакаем прыхода Пана Езуса. Час чакання прыхода Пана Езуса называем Адвантам. Адвант працягваецца чатыры тыдні.

У Адванце рыхтуемся:

- да ўрачыстасці Божага нараджэння,
  - да прыйсця Пана Езуса Хрыстуса да нас у Сввятой Камуніі,
  - да прыходу ў апошні дзень на Судзе Божым.
- Маці Божая чакала нараджэння Пана Езуса.
У Адванце ўшаноўваем асаблівым чынам Маці Божую.
-

Падзякуем Пану Богу за тое, што так нас любіць, што Сына Свайго даў нам Збаўцам.

Мы ачышчаемся ад першароднага граха Хрышчэннем, якое ўстанавіў Пан Езус.

Калі змагу, то хоць раз пайду на «Рараты» (Імша).

П.: Што такое Адвант?

Ад.: Адвант гэта час, калі чакаем прыходу Пана Езуса.

PAN BÓG POWOŁUJE NAS DO WIECZNEGO SZCZĘŚCIA

Pan Bóg stworzył człowieka, aby człowiek Pana Boga kochał, pełnił Jego wolę, a po śmierci był z Nim w niebie.

Po śmierci człowieka dusza ludzka staje na Sąd Boży.

Po Sądzie Bożym czeka nas albo nagroda w niebie, albo oczyszczenie w czyśćcu, albo wieczna kara w piekle.

Do nieba pójda ci ludzie, którzy kochają i słuchają Pana Boga.

Ludzie w niebie są szczęśliwi, bo oglądają Pana Boga, są razem z Panem Jezusem, Najświętszą Maryją Panną, Świętymi i Aniołami, i niczego im nie brakuje.

1 listopada obchodzimy uroczystość Wszystkich Świętych. My czcimy i kochamy Świętych, którzy są w niebie. Modlimy się do nich, aby prosili Pana Boga, żebyśmy mogli także być w niebie.

Na końcu świata wszyscy ludzie zmartwychwstaną na Sąd Ostateczny. Wtedy również ciało nasze otrzyma nagrodę w niebie.

Pan Bóg dał nam sumienie, abyśmy mogli poznać, co jest dobre, a co złe.

Sumienie nam mówi, że to, co jest dobre, należy czynić, a co złe unikać.

Mamy obowiązek słuchać głosu sumienia.

Pytanie: Co to jest śmierć?

Odpowiedź: Śmierć jest to odłączenie się duszy od ciała.

Pytanie: Którzy ludzie pójda do nieba?

Odpowiedź: Do nieba pójda ci ludzie, którzy kochają i słuchają Pana Boga.

ПАН БОГ КЛІЧА НАС ДА ВЕЧНАГА ШЧАСЬЦЯ

Пан Бог стварыў чалавека, каб чалавек кахаў Яго, спаўняў Яго волю, а пасля сьмерці быў з Ім у небе.

Пасля сьмерці чалавека яго душа ідзе на Суд Божы.

Пасля Суда Божага, паводля нашых заслуг, ідзем або ў неба, або на ачышчэньне грахоў у чысьцец, або на вечнае пакараньне ў пекла.

У неба пойдучь тыя людзі, якія кахаюць і слухаюць Пана Бога.

Людзі ў небе шчаслівыя, бо бачаць Пана Бога, знаходзяцца разам з Пана́м Езусам, з Найсьвяцейшай Дзевай Марыяй, з анёламі і сьвятымі, і ні ў чым не адчуваюць недахопу.

Першага лістапада сьвяткуем урачыстасьць Усіх Сьвятых.

Мы паважаем і любім сьвятых, якія ў небе. Молімся да іх, каб яны ўпрошвалі Пана Бога прыняць нас у неба.

Пры канцы сьвету ўсе людзі ўваскрэснуць на Апошні Суд. Вось тады і наша цела атрымае ўзнагароду ў небе.

Пан Бог даў нам сумленьне, каб мы маглі знаць, што добрае, а што дрэннае. Сумленьне гаворыць нам, што добрае трэба рабіць, а дрэннага трэба высцерагацца. Мы абавязаны слухаць гола-су сумленьня.

П.: Што такое сьмерць?

Ад.: Сьмерць гэта адлучэньне душы ад цела.

П.: Хто ідзе ў неба?

Ад.: У неба ідуць тыя, хто кахае і слухае Пана Бога.

DZIEŃ ZADUSZNY

Dusze tych ludzi, którzy przeprosili Pana Boga za swe grzechy, ale jeszcze nie odpokutowali za nie za życia, pójdą do czyśćca.

Dusze w czyśćcu przez jakiś czas cierpią dotkliwe męki, a potem idą do nieba.

Możemy dopomóc duszom w czyśćcu, gdy modlimy się za nie, uczestniczymy we Mszy świętej, dajemy jałmużnę, spełniamy dobre uczynki.

„Święta i zbawienna jest myśl modlić się za zmarłych, aby byli od grzechów rozwiązani” (2 Mch 12, 46).

2 listopada, w następny dzień po uroczystości Wszystkich Świętych, jest Dzień Zaduszny. W tym dniu wszyscy katolicy – cały Kościół – modlą się za dusze zmarłych.

Często odmawiamy modlitwę za dusze zmarłych:

Wieczny odpoczynek racz im dać, Panie,
a światłość wiekuista niechaj im świeci.
Niech odpoczywają w pokoju. Amen.

Pomyślmy, za kogo teraz chcemy się pomodlić.

Wieczorem 1 listopada pójdziemy na cmentarz i razem z kapłanem będziemy się modlić za zmarłych.

Pytanie: Które dusze po śmierci człowieka idą do czyśćca?

Odpowiedź: Do czyśćca idą dusze tych ludzi, którzy nie odpokutowali za swe grzechy za życia.

ДЗЕНЬ ЗАДУШНЫ

Душы тых людзей, якія прасілі Пана Бога дараваць грахі, але яшчэ не адпакутавалі за іх пры жыцці, пойдучь у чысьцец. Душы ў чысцу церпяць праз нейкі час адпаведныя мукі, а потым ідуць у неба.

Мы можам дапамагчы душам у чысцу, молячыся за іх, прымаючы ўдзел у сьв. Імшы, даючы за іх ахвяру, спаўняючы дзеля іх добрыя ўчынкі.

«Сьвятой думкай дзеля збаўленьня — маліцца за памёршых, каб былі ім адпушчаны грахі» (II Мах. 12, 46).

Другога лістапада, на наступны дзень пасля сьвята Ёсіх Сьвятых выпадае Дзень Задушны. У гэты дзень усе католікі, увесь Касьцёл моліцца за душы памёршых.

Часта гаворым малітву за душы памёршых:

Вечны адпачынак дай ім, Пане,
а сьвятло векавечнае хай ім сьвеціць,
няхай адпачываюць у спакоі. Аман.

Падумайма, за кого нам трэба маліцца?

Вечарам 1 лістапада пойдзем на могілкі разам са сьвятаром маліцца за памёршых.

П.: Чыя душа пасля сьмерці ідзе ў чысьцец?

Ад.: У чысьцец ідуць душы такіх людзей, якія памерлі ў малых грахах і не адпакутавалі за свае грахі пры жыцці.

LUDZIE SKŁADAJĄ PANU BOGU OFIARY

Panu Bogu trzeba składać ofiary, bo Pan Bóg jest Panem wszystkich rzeczy.

Przez składanie ofiar ludzie okazują Panu Bogu swoją cześć, wdzięczność i miłość.

Przed narodzeniem Pana Jezusa ludzie składali na ofiarę Panu Bogu zwierzęta, zboże, owoce, wino, oliwę, kadzidło.

Kain składał Panu Bogu ofiarę ze zboża i owoców, a Abel ze zwierząt.

Melchizedek złożył Panu Bogu ofiarę z chleba i wina. Jego ofiara przypomina nam ofiarę Mszy świętej.

My nie składamy teraz takich ofiar, bo Pan Jezus złożył za nas ofiarę na krzyżu. Teraz w każdej Mszy świętej Pan Jezus składa na ofiarę samego siebie pod postaciami chleba i wina.

My ofiarujemy Panu Bogu razem z Panem Jezusem siebie samych, swoje modlitwy, cierpienia, prace i dobre czyny.

Ofiarę trzeba składać Panu Bogu ochotnie.

Podczas Mszy świętej modlimy się, aby Bóg przyjął tę ofiarę:

Racz wejrzeć... i łaskawie przyjąć,
podobnie jak przyjąłeś dary... Abła...
oraz tę ofiarę, którą Ci złożył... kapłan Melchizedek,
jako zapowiedź ofiary doskonałej.

Pytanie: Która ofiara jest najmiłsza Panu Bogu?

Odpowiedź: Najmiłszą ofiarą Panu Bogu jest ofiara Pana Jezusa złożona na krzyżu.

ЛЮДЗІ ПРЫНОСЯЦЬ ПАНУ БОГУ АХВЯРЫ

Пану Богу трэба складаць ахвяры, бо Пан Бог Валадар, усіх рэчаў. Складаньнем ахвяр людзі выказваюць Пану Богу пашану, удзячнасьць і міласьць.

Перад нараджэньнем Пана Езуса, людзі складалі ў ахвяру Пану Богу жывёлу, збожжа, плады, віно, аліву, муку, кадзіла.

Сыны Адама, першага чалавека, складалі Пану Богу ў ахвяру: Каін — збожжа і плады, Абель жывёлу.

Мэльхізадэх склаў у ахвяру Пану Богу хлеб і віно.

Яго ахвяра сімвалічная, нагадвае нам ахвяру сьвятой Імшы.

Мы не складаем цяпер такіх ахвяраў, бо Пан Езус склаў за нас ахвяру на крыжы. Цяпер у кожнай сьвятой Імшы Пан Езус складае ў ахвяру самога сябе ў выглядзе хлеба і віна.

Мы ахвяруем Богу Айцу разам з Панами Езусам саміх сябе, свае маленьні, цярпеньні, працу і добрыя ўчынкі.

Ахвяру Пану Богу трэба складаць ахвотна.

У часе сьвятой Імшы молімся, каб Бог прыняў гэту ахвяру:

«Глянь і спагадна прымі, падобна як прыняў Ты дары Абеля і тую ахвяру, якую склаў сьвятар Мэльхізадэх, як прадказаньне дасканалай ахвяры».

П.: Якая ахвяра наймілейшая Богу?

Ад.: Наймілейшая ахвяра Пану Богу — ахвяра Пана Езуса, складзеная на крыжы.

PAN BÓG PONAOWIA OBIETNICĘ ZESŁANIA ZBAWICIELA

Pan Bóg powiedział Abrahamowi, żeby opuścił swój kraj i poszedł do Ziemi Świętej.

Abraham uwierzył Panu Bogu i od razu poszedł tam, dokąd mu Pan Bóg wskazał.

Pan Bóg obiecał Abrahamowi, że będzie ojcem Narodu Wybranego, z którego przyjdzie na świat Zbawiciel.

Pan Bóg powiedział: „Uczynię... z ciebie wielki naród, będę ci błogosławić”. Potomkowie Abrahama nazywali się Izraelitami.

Abraham miał syna Izaaka, którego bardzo kochał. Pan Bóg chciał wypróbować Abrahama i polecił mu, aby złożył Izaaka na ofiarę. Abraham był gotów uczynić, czego Pan Bóg od niego żądał.

Abraham całym swoim życiem okazał, że wierzy, ufa i kocha Pana Boga ponad wszystko.

Pan Bóg zawarł przymierze z Abrahamem.

My także wierzymy we wszystko, co Pan Bóg nam objawił. Mówimy do Pana Boga:

Akt wiary

Wierzę w Ciebie, Boże żywy,
W Trójcy Jedyny, prawdziwy,
Wierzę, coś objawił, Boże,
Twoje słowo mylić nie może.

Pytanie: Jak Pan Bóg wynagrodził wiarę i miłość Abrahama?

Odpowiedź: Pan Bóg uczynił Abrahama ojcem Narodu Wybranego. Jezus Chrystus będzie jego potomkiem.

ПАН БОГ АБЯЦАЕ ПАСЛАЦЬ ЗБАЎЦУ

Пан Бог загадаў Абрагаму пакінуць свой край і ісьці ў Сьвятую зямлю. Абрагам паверыў Пану Богу і адразу пайшоў, куды загадаў яму Пан Бог.

Пан Бог абяцаў Абрагаму, што ён будзе бацькам выбранага народа, з якога прыйдзе на сьвет Збаўца.

Пан Бог сказаў: «Зраблю з цябе вялікі народ, буду табе спагадаць». Нашчадкі Абрагама называліся Ізраэлітамі (ад Якуба — Ізраэль).

Абрагам меў сына Ісаака, якога вельмі любіў. Пан Бог захацеў выпрабаваць Абрагама, таму загадаў яму скласьці ў ахвяру Ісаака. Абрагам быў гатовы гэта зрабіць. Абрагам усім жыцьцём паказаў, што верыць Пану Богу і любіць Яго больш за ўсё.

Пан Бог заключыў прымірэнне з Абрагамам.

Мы таксама верым ва ўсё, што Пан Бог нам аб'явіў.
Гаворым Пану Богу:

Акт веры

Веру ў Цябе, Божа жывы,
у Тройцы Адзінай сапраўдны Ты,
Веру, што нам аб'явіў Ты, Божа,
Слова Тваё ашукаць ня можа.

П.: Як узнагародзіў Пан Бог веру і любоў Абрагама?

Ад.: Пан Бог зрабіў Абрагама бацькам Выбранага народу.
Езус Хрыстус стане ягоным нашчадкам.

PAN BÓG OBJAWIA SWOJĄ WOLĘ

Pan Bóg opiekował się Narodem Wybranym, który pochodził od Abrahama.

Pan Bóg przez Mojżesza wyprowadził Naród Wybrany z niewoli egipskiej. Po wyjściu z Egiptu Mojżesz przyszedł z Narodem Wybranym do góry Synaj.

Na górze Synaj Pan Bóg objawił swoją wolę w dziesięciu Przykazaniach Bożych.

Pan Bóg z miłości do ludzi zawarł na górze Synaj przymierze z Narodem Wybranym. Przymierze – to uroczysta umowa między Panem Bogiem a ludźmi.

Pan Bóg powiedział: „Jam jest Pan Bóg twój”. I obiecał opiekować się Narodem Wybranym.

Naród Wybrany obiecał zachowywać przykazania Boże.

Pan Jezus potwierdził wszystkie przykazania Boże i powiedział, że największym przykazaniem jest przykazanie miłości:

Będiesz miłował Pana Boga twego
z całego serca swego, z całej duszy swojej
i ze wszystkich sił swoich,
a bliźniego swego jak siebie samego.

Kto nie wypełnia przykazań Bożych, ten okazuje, że Pana Boga nie kocha i grzeszy.

Podziękuję Panu Bogu za to, że kocha nas i z miłości dał nam przykazania, byśmy wiedzieli, jak mamy postępować.

Pytanie: Ile jest przykazań Bożych?

Odpowiedź: Przykazań Bożych jest dziesięć.

ПАН БОГ АБ'ЯЎЛЯЕ СВАЮ ВОЛЮ

Пан Бог апякаваўся Выбраным народам, які паходзіў ад Абрагама.

Пан Бог праз Майсея вывеў Выбраны народ з егіпецкай няволі (як Хрыстус з няволі шатаньскай).

Пасьля выхаду з Егіпта Майсей падышоў з Выбраным народам да гары Сынай.

На гары Сынай Пан Бог аб'явіў сваю волю ў дзесяці Божых загадах. Пан Бог з міласьці да людзей заключыў на гары Сынай прымірэнне з Выбраным народам. Прымірэнне гэта ўрачыстая ўмова між Панам Богам і людзьмі. Пан сказаў: «Я — Бог твой» і абяцаў апякавацца Выбраным народам (Ізраэльскім).

Выбраны народ абавязаўся берагчы Божыя загады.

Пан Езус пацьвердзіў усе Божыя загады і прытым сказаў, што найважнейшым загадам ёсць загад міласьці:

Палюбі Бога твайго, ўсім сваім сэрцам,
усім сваім розумам,
усёй душою сваёй,
а бліжняга свайго, як самога сябе.

Хто не спаўняе загадаў Божых, той паказвае, што не любіць Пана Бога, грашыць.

Падзякую Пану Богу, што любіць нас, ды з любові даў нам загады, каб мы ведалі, што трэба рабіць.

П.: Колькі загадаў Божых?

Ад.: Загадаў Божых дзесяць.

PAN BÓG DAJE LUDZIOM ZBAWICIELA

Archanioł Gabriel, posłany od Boga, pozdrowił Najświętszą Maryję Pannę słowami: „Zdrowaś, Maryjo, łaski pełna, Pan z Tobą”. I zwiastował Jej, że Pan Bóg wybrał Ją na Matkę Zbawiciela świata, Jezusa Chrystusa.

Najświętsza Maryja Panna zgodziła się zostać Matką Pana Jezusa i pokornie powiedziała: „Oto ja służebnica Pańska, niech mi się stanie według słowa Twego”.

Na pamiątkę tego zdarzenia i aby uczcić Matkę Bożą, odmawiamy „Zdrowaś, Maryjo”.

Matka Boża nazywa się Najświętszą, bo nie miała żadnego grzechu i była zawsze zjednoczona z Bogiem – była pełna łaski Bożej.

Matka Boża bardzo nas kocha i cieszy się, gdy my Ją kochamy i modlimy się do Niej.

Na podziękowanie Panu Bogu za zesłanie Zbawiciela i na uczczenie Najświętszej Maryi Panny obchodzimy 25 marca święto Zwiastowania Pana.

Nauczę się modlitwy „Anioł Pański”.

Pytanie: Dlaczego Matkę Bożą nazywamy Najświętszą?

Odpowiedź: Matkę Bożą nazywamy Najświętszą, bo nie miała żadnego grzechu i bardzo kochała Pana Boga.

ПАН БОГ ДАЕ ЛЮДЗЯМ ЗБАЎЦУ

Арханёл Габрыель, пасланы Богам, вітае Найсьвяцейшую Дзеву Марыю словамі: «Вітай, Марыя, поўная ласкі, Госпад з Табою». І абвясціў Ёй, што Пан Бог выбраў яе на Маці Збаўцы сьвету, Езуса Хрыстуса.

Найсьвяцейшая Дзева Марыя згадзілася быць Маткай Пана Езуса і пакорліва сказала: «Вось жа я служба Божая, няхай мне учыніцца паводле слова Твайго».

У памяць гэтага здарэння ды каб ушанаваць Маці Божую молімся малітваю «Вітай, Марыя».

Маці Божую называем Найсьвяцейшай, бо Яна не мела ніякага граха і была заўсёды з'яднана з Богам і поўная ласкі Божай.

Маці Божая вельмі любіць нас і цешыцца, калі Яе любім і молімся да Яе.

На падзяку Пану Богу за прысланьне Збаўцы і на ўшанаваньне Найсьвяцейшай Дзевы Марыі сьвяткуем 25 сакавіка сьвята Добравешчаньня Пана.

Навучуся малітвы «Анёл Паньскі».

П.: Чаму называем Маці Божую Найсьвяцейшай?

Ад.: Маці Божую называем Найсьвяцейшай, бо Яна не мела ніводнага граха і вельмі кахала Пана Бога.

ZBAWICIEL PRZYCHODZI NA ŚWIAT

Pan Jezus narodził się w miasteczku Betlejem. „Najświętsza Maryja Panna... porodziła swego pierworodnego Syna, owinęła Go w pieluszki i położyła w żłobie, gdyż nie było dla nich miejsca w gospodzie” (Łk 2, 4-7).

Aniołowie wielbili Boga i mówili: „Chwała na wysokości Bogu, a na ziemi pokój ludziom dobrej woli”.

Pasterze przyszli do stajenki, aby pokłonić się Panu Jezusowi i złożyć swoje dary.

Jezus Chrystus jest Synem Bożym, który stał się człowiekiem dla naszego zbawienia.

Pan Jezus jest Bogiem i człowiekiem zarazem.

Ojcem Pana Jezusa jest Bóg Ojciec.

Matką Pana Jezusa jest Najświętsza Maryja Panna.

Św. Józef był opiekunem Pana Jezusa.

Matka Boża jest także naszą Matką i kocha nas.

Boże Narodzenie jest bardzo wielkim i radosnym świętem.

Naszą radość i wdzięczność okazujemy Bożemu Dzieciątku przez udział we Mszy świętej,
śpiewanie kolęd,
łamanie się opłatkiem.

W każdej Mszy świętej Pan Jezus przychodzi do nas.

ЗБАЎЦА ПРЫХОДЗІЦЬ НА СЬВЕТ

Пан Езус нарадзіўся ў мястэчку Бэтлеем. «Найсьвяцейшая Дзева Марыя нарадзіла першароднага свайго Сына, ахутала Яго ў пялёнкі і паклала ў ясьлі, бо не было ім месца ў заезьдзе» (Лк. 2, 4-7).

Анёлы славілі Бога і сьпявалі: «Слава на вышынях Богу, а людзям добрай волі супакой на зямлі».

Пастушкі прыбылі да паветкі, каб пакланіцца Пану Езусу і скласьці свае дары.

Езус Хрыстус, Сын Божы, нарадзіўся чалавекам дзеля нашага збаўленьня.

Пан Езус — Бог і чалавек адначасова. Айцец Езуса Хрыстуса — Бог Айцец. Маці Пана Езуса — Найсьвяцейшая Дзева Марыя. Сьвяты Юзэф быў Апякунам Пана Езуса.

Маці Божая таксама і наша маці, Яна любіць нас.

Божае Нараджэньне — вялікае і радаснае сьвята. Нашу радасьць і ўдзячнасьць выяўляем Божаму Дзіцяці ўдзелаў у сьвятой Імшы, сьпяваючы калядкі і дзелячыся аплаткам. У кожнай Імшы Пан Езус прыходзіць да нас.

MATKA NAJŚWIĘTSZA OFIAROWUJE PANA JEZUSA BOGU OJCU

W 40 dni po narodzeniu Pana Jezusa Najświętsza Maryja Panna i święty Józef przynieśli Dziecię Jezus do świątyni, aby Je ofiarować Panu Bogu.

Symeon powitał Dzieciątko Jezus jako Zbawiciela i światłość świata. I cieszył się, że mógł Go oglądać.

Symeon przepowiedział Najświętszej Maryi Pannie, że w swoim życiu będzie bardzo cierpiała. Powiedział: „A duszę twoją miecz przeniknie”.

Na pamiątkę tego zdarzenia ustanowione jest w Kościele święto Ofiarowania Pana Jezusa.

W Polsce to święto nazywamy również świętem Matki Boskiej Gromnicznej.

W tym dniu poświęca się w kościele świece zwane gromnicami. Zapalona świeca przypomina nam Pana Jezusa, Zbawiciela, „Światłość świata”.

Przechowujemy świece gromniczne, które zapalamy przy konających i podczas grożących niebezpieczeństw.

Pomyślę, gdzie będę przechowywać swoją gromnicę.

Pytanie: Co okazała Najświętsza Maryja Panna przez ofiarowanie Pana Jezusa Bogu?

Odpowiedź: Najświętsza Maryja Panna okazała:

- posłuszeństwo dla prawa Mojżeszowego,
- cześć, miłość i wdzięczność Panu Bogu.

МАЦІ БОЖАЯ АХВЯРУЕ ПАНА ЕЗУСА БОГУ АЙЦУ

У сорок дзён пасля нараджэння Пана Езуса Найсьвяцейшая Дзева Марыя і сьвяты Юзэф прынясьлі Дзіцятка Езус ў сьвятыню ахвяраваць Яго Пану Богу.

Сымон прывітаў Дзіцятка Езус як Збаўцу і Сьвятло сьвету. Цешыўся, што мог Яго аглядаць.

Сымон прадказаў Найсьвяцейшай Дзеве Марыі, што Яна будзе многа цярпець у сваім жыцьці. Ён сказаў: «А душу Тваю пранікне меч».

У памяць гэтай падзеі ўстаноўлена Касьцёлам сьвята — Ахвяраваньне Пана Езуса. Гэта сьвята называецца ў нас яшчэ «Маці Божай Грамнічнай».

У гэты дзень пасьвячаюцца ў касьцёле «грамніцы» — сьвечкі. Запаленая сьвечка-грамніца прыпамінае нам Пана Езуса, Збаўцу — Сьвятло сьвету.

Грамніцы захоўваем і запальваем пры канаючых і ў час пагрозы небаьспекі.

Падумаю, дзе буду хаваць сваю грамніцу.

П.: Што паказала Найсьвяцейшая Дзева Марыя, ахвяруючы Пана Езуса Богу?

Ад.: Найсьвяцейшая Дзева Марыя паказала: паслухмянасьць Закону Майсея, пашану, міласьць і ўдзячнасьць Пану Богу.

PAN JEZUS NARODZIŁ SIĘ DLA WSZYSTKICH LUDZI

„Gdy zaś Jezus narodził się... Mędrcy przybyli... zobaczyli Dziecię z Matką Jego, Maryją; upadli na twarz i złożyli Mu pokłon” (Mt 2, 1-11).

Mędrcy, którzy nie należeli do Narodu Wybranego, uznali w Panu Jezusie Syna Bożego.

6 stycznia obchodzimy uroczystość Objawienia Pańskiego na znak, że Pan Jezus przyszedł dla wszystkich ludzi.

W uroczystość Objawienia Pańskiego, nazywaną również uroczystością Trzech Króli, w kościołach kapłani poświęcają krede i kadzidło, na pamiątkę złożenia darów Panu Jezusowi przez Trzech Mędrców.

My ofiarujemy Panu Jezusowi nasze modlitwy, uczestniczenie we Mszy świętej, prace i cierpienia.

Na okazanie miłości do Bożego Dzieciątka śpiewamy kolędy.

Mędrcy świata, Monarchowie,
Gdzie śpiesznie dążycie?
Powiedzcie nam, Trzej Królowie,
Chcecie widzieć Dziecię?

Ono w żłobie nie ma tronu
I berła nie dźmierzy,
A proroctwo Jego zgonu
Już się w świecie szerzy!

Pytanie: Za kogo uważali Pana Jezusa Trzej Królowie?

Odpowiedź: Trzej Królowie uważali Pana Jezusa za Syna Bożego, Zbawiciela świata.

ПАН ЕЗУС НАРАДЗІЎСЯ ДЛЯ ЎСІХ ЛЮДЗЕЙ

«Калі Езус нарадзіўся... Мудрацы прыбылі і ўбачылі Дзіця з Маці Ягонай Марыяй і пакланіліся» (Мт. 2,1-11).

Мудрацы, хоць не належалі да Выбранага народу, пазналі ў Пане Езусе Сына Божага.

6 студзеня сьвяткуем урачыстасьць аб'явы Пана, у памяць, што Пан Езус прыйшоў для ўсіх людзей.

Гэтую ўрачыстасьць называюць таксама «Тры каралі». Сьвятары асьвячаюць касьцёлах крэйд і кадзіла ў памяць дароў, складзеных Пану Езусу трыма мудрацамі.

Мы ахвяруем Пану Езусу нашы малітвы, удзел у сьв. Імшы, сваю працу і свае цяжары.

Дзеля доказу нашай адданасьці Божаю Дзіцяці спяваем калядныя песьні.

І Каралі Тры — і Каралі Тры
З усходу прыбылі,
Богу дзіцяці, Богу дзіцяці
Ахвяру злажылі.

Хрыстус радзіўся, Бог аб'явіўся
Анёлы славяць, цудна сыпяваюць,
Пастушкі іграюць
Вол з аслom вітаюць
У дзіцяці Бога знаюць.

П.: За каго ўважалі Пана Езуса Тры Каралі?

Ад.: Тры Каралі ўважалі Пана Езуса за Сына Божага, Збаўцу сьвету.

PAN JEZUS UCZY CZCIĆ PANA BOGA

Pan Jezus jest naszym wzorem.

Pan Jezus nauczył nas, jak trzeba czcić Pana Boga.

Pan Jezus razem z Matką Bożą i św. Józefem modlił się do Ojca Niebieskiego.

Modlitwa jest to rozmowa z Bogiem.

Modlić się można myślą, mową i śpiewem religijnym.

Czczymy Pana Boga, gdy razem z Panem Jezusem składamy Bogu ofiarę Mszy świętej, modlimy się, wierzymy w to wszystko, co Pan Bóg objawił.

Okazujemy cześć Panu Bogu również, gdy czytamy Pismo święte, słuchamy kazań, uczymy się o Bogu, czytamy książki religijne.

Pan Bóg w pierwszym przykazaniu nakazuje wierzyć w prawdziwego Boga i bronić wiary, modlić się, szanować kościół i rzeczy poświęcone: obrazki, medaliki, różaniec.

Pomyślę: Jak zachowywałem pierwsze przykazanie Boże?

Pytanie: Dlaczego trzeba się modlić?

Odpowiedź: Modlić się trzeba, bo przez modlitwę czcimy Pana Boga, okazujemy Mu swoją miłość i wdzięczność, przepraszamy za grzechy i prosimy o potrzebne nam łaski.

ПАН ЕЗУС ВУЧЫЦЬ СЛАВІЦЬ ПАНА БОГА

Пан Езус — прыклад да насьледаваньня.

Пан Езус навучыў нас, як трэба шанаваць Пана Бога.

Пан Езус разам з Маці Божай і сьв. Юзэфам маліўся да Айца Нябеснага. Малітва — гэта размова з Богам.

Маліцца можна думкаю, мовай, рэлігійным сьпяваньнем. Славім Пана Бога, калі разам з Пана́м Езусам складаем Богу ахвяру сьвятой Імшы, молімся з верай ва ўсё, што Пан Бог аб'явіў.

Славім таксама Пана Бога, калі чытаем Сьвятое Пісаньне, калі слухаем казаньні, калі вучымся пра Бога, чытаем рэлігійныя кнігі.

Пан Бог першым загадам загадвае верыць у сапраўднага Бога, бараніць веру, маліцца, шанаваць касьцёл і пасьвечаныя рэчы — абразкі, медалікі і ружанец.

Падумаю, як выконаў першы Загад Божы.

П.: Навошта трэба маліцца?

Ад.: Трэба маліцца, бо малітваю славім Пана Бога, даказваем Яму сваю міласць і ўдзячнасьць, перапрашаем за грахі і просім патрэбныя нам ласкі.

PAN JEZUS UCZY CZCIĆ IMIĘ BOGA

Pan Jezus powiedział: „Ja czczę Ojca mego... Ja Go znam i słowo Jego zachowuję” (J 8,55).

Czczymy i miłujemy Pana Boga, gdy szanujemy Jego Imię.

W drugim przykazaniu Pan Bóg mówi:

„Nie będziesz brał Imienia Pana Boga twego nadaremno”.

Nie wolno Imienia Pana Boga wzywać bez potrzeby, w żartach, w złości, bez uszanowania.

Pan Bóg wymaga, abyśmy czcili także imię Matki Bożej i Świętych.

Nauczymy się chwalić Pana Boga słowami psalmu: „Niech błogosławione będzie Imię Pańskie teraz i na wieki” (Ps 112,1).

Chwalcie, o dziatki, Najwyższego Pana,
Niech Mu Jednemu cześć będzie śpiewana!
Niech imię Pańskie przebłogosławione,
Po wszystkie wieki będzie uwielbione.

Witamy się słowami: „Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus”.

Pomyślę: Jak zachowywałem drugie przykazanie Boże?

ПАН ЕЗУС ВУЧЫЦЬ НАС СЛАВІЦЬ ІМЯ БОГА

Пан Езус сказаў: «Я слаўлю Айца майго. Я Яго знаю і словы Яго захоўваю» (Ян 8, 55).

Славім і мілуем Пана Бога, калі шануем Яго Імя.

У другім загадзе Пан Бог кажа: «Не вымаўляй імя Пана Бога твайго без патрэбы».

Нельга прызываць Імя Пана Бога без патрэбы — у жартах, у злосьці, без пашаны.

Пан Бог патрабуе, каб мы таксама славілі імя Маці Божай і сьвятых.

Навучымся славіць Пана Бога словамі псальма: «Хай будзе праслаўленым імя Пана цяпер і ў вякі вечныя» (Пс. 112, 1).

Хваліце ж, дзеткі, Пана, хваліце,
пахвалу сьпявайце, пашану чыніце,
хай імя Пана будзе ўслаўлёна,
на векі вечныя будзе пахвалёна.

Вітаемся словамі: «Пахвалены Езус Хрыстус» або «Слава Ісусу Хрысту», або «Хрыстос сярод нас» адказ: «Ёсьць і Будзе».

Падумаю, як выконваў я другі Загад Божы.

PAN JEZUS UCZY NAS ZACHOWYWAĆ TRZECIE PRZYKAZANIE BOŻE

Pan Jezus, gdy miał 12 lat, poszedł z Matką Bożą i św. Józefem na święto wielkanocne do świątyni w Jerozolimie. Po uroczystości Pan Jezus został w świątyni, aby nauczać kapłanów żydowskich.

Pan Jezus uczy nas zachowywać trzecie przykazanie Boże: „Pamiętaj, abyś dzień święty święcił”.

Trzecie przykazanie zachowujemy, gdy przeznaczamy niedzielę i święta na: uczestniczenie we Mszy świętej, modlitwę, czynienie dobrych uczynków, odpoczynek.

W niedzielę i święta nie wolno bez koniecznej potrzeby ciężko pracować.

Dzieci od 7 lat powinny w każdą niedzielę i święto uczestniczyć we Mszy świętej.

Pomyślę: Jak zachowywałem trzecie przykazanie Boże?

PAN JEZUS UCZY NAS MIŁOWAĆ RODZICÓW

Pan Bóg w czwartym przykazaniu mówi: „Czcij ojca swego i matkę swoją”.

Pan Jezus uczy nas swoim przykładem zachowywać czwarte przykazanie Boże.

„Jezus wrócił do Nazaretu i był im poddany... Jezus czynił postępy w mądrości, w latach i w łasce u Boga i ludzi” (Łk 2,51-52).

Pomyślę: Jak zachowywałem czwarte przykazanie Boże?

Cześć Maryi, cześć i chwała,
Pannie świętej cześć!
Śpiewaj, śpiewaj, ziemio cała,
Hołd Jej śpiesz się nieść.
On jak Matkę Ją miłował,
W posłuszeństwie żył,
Każde słowo Jej szanował,
Chociaż Bogiem był.

ПАН ЕЗУС ВУЧЫЦЬ НАС СПАЎНЯЦЬ ТРЭЦІ ЗАГАД БОЖЫ

Калі Пану Езусу было 12 гадоў, Ён пайшоў з Маці Божай і сьвятым Юзэфам на вялікоднае сьвята да сьвятыні ў Ерусаліме. Пасля адсьвяткаваньня Пан Езус застаўся ў сьвятыні навучаць жыдоўскіх сьвятароў.

Пан Езус вучыць нас спаўняць трэці загад Божы: «Помні дзень сьвяты сьвяткаваць».

Трэці загад спаўняем, калі ў нядзелі і сьвяты прымаем удзел у сьвятой Імшы, молімся, выконваем добрыя ўчынкі, адпачываем.

У нядзелі і сьвяты без вялікай патрэбы нельга цяжка працаваць.

Дзеці ад 7 гадоў павінны ў кожную нядзелю і сьвяты быць на сьв. Імшы.

Падумаю: Як я спаўняў трэці загад Божы.

ПАН ЕЗУС ВУЧЫЦЬ НАС ЛЮБІЦЬ БАЦЬКОЎ

Пан Бог кажа ў чацьвёртым загадзе:

«Паважай бацьку свайго і маці сваю».

Пан Езус вучыць нас сваім прыкладам, як выконваць чацьвёрты загад Божы.

«Езус вярнуўся ў Назарэт і быў ім паслушны... Езус рос у мудрасьці ў гадах ды ў ласцы Бога і людзей» (Лк 2, 51-52).

Падумаю: Як я спаўняў чацьвёрты загад Божы?

Пазволь, Маці, прывітаці
песьняй прыгожай,
хоць даволі аніколі
ўславіць не зможа.
Ані грэшны чалавек,
ні Анёлы увесь век,
ні сьвятыя чту Марыі
вартыя аддаць.

PAN BÓG OBJAWIA LUDZIOM ZBAWICIELA

Św. Jan Chrzciciel wzywał ludzi do pokuty za grzechy.

Ludzie przychodzili do św. Jana, słuchali jego nauk, żałowali za grzechy i przyjmowali od niego chrzest w rzece Jordan.

Pan Jezus przyjął chrzest, choć nie miał żadnego grzechu.

„Kiedy cały lud przystępował do chrztu, Jezus także przyjął chrzest. A gdy się modlił, otworzyło się niebo i Duch Święty w postaci cielesnej niby gołębica zstąpił na Niego, a z nieba dał się słyszeć głos: «Tyś jest mój Syn umiłowany, w Tobie mam upodobanie»” (Łk 3, 21-22).

Pan Bóg objawił, że Pan Jezus jest Synem Bożym.

Pan Bóg objawił także tajemnicę Trójcy Przenajświętszej, że jeden jest Bóg, ale w trzech Osobach: Bóg Ojciec, Syn Boży i Duch Święty.

Po chrzcie Pan Jezus wybrał dwunastu Apostołów, aby słuchali Jego nauk, a potem nauczali tego innych ludzi.

Pomyślmy o Panu Jezusie i podziękujmy Bogu Ojcu i Duchowi Świętemu za to, że Syn Boży, Jezus Chrystus, jest naszym Zbawicielem.

Pytanie: Co Pan Bóg objawił podczas chrztu Pana Jezusa?

Odpowiedź: Podczas chrztu Pana Jezusa Pan Bóg objawił:

- tajemnicę Trójcy Przenajświętszej,
- Bóstwo Jezusa Chrystusa.

ПАН БОГ АБ'ЯЎЛЯЕ ЛЮДЗЯМ ЗБАЎЦУ

Сьвяты Ян Хрысьціцель заахвочваў людзей пакутаваць за грахі. Людзі прыходзілі да сьв. Яна, слухалі яго навукі, каяліся за грахі і прымалі ад яго хрышчэньне у рацэ Ярдан.

Пан Езус прыняў таксама хрышчэньне, хоць не меў грахоў. «Калі ўвесь народ прыступаў да хрышчэньня, то Езус таксама прыняў хрышчэньня. А калі маліўся, расчынілася неба, і Сьвяты Дух у выглядзе галубкі сышоў на Яго, а з неба пачуўся голас: „Ты Сын мой умілаваны, Цябе я ўзьлюбіў”» (Лк. 3, 21-22).

Пан Бог аб'явіў, што Пан Езус — Сын Божы.

Таксама Пан Бог аб'явіў таямніцу Прасьвятой Троіцы, што Бог адзін, але ў трох Асобах: Бог Айцец, Сын Божы і Дух Сьвяты.

Па хрышчэньні Пан Езус выбраў дванаццаць апастолаў, каб слухалі яго навукі, а затым самі навучалі іншых людзей.

«Хвала Айцу і Сыну і Духу Сьвятому, як было спрадвеку, цяпер і заўсёды, і ў вякі вечныя» — гэта найважнейшая малітва, якой славім Бога ў Прасьвятой Троіцы.

Падумаем пра Пана Езуса і падзякуем Богу Айцу і Духу Сьвятому за тое, што Сын Божы, Езус Хрыстус, ёсьць наш Збаўца.

П.: Што Пан Бог аб'явіў у час хрышчэньня Пана Езуса?

Ад.: У час хрышчэньня Пана Езуса, Пан Бог аб'явіў:

— таямніцу Прасьвятой Троіцы,

— боскасьць Езуса Хрыстуса.

PAN JEZUS NAUCZA LUDZI

Pan Jezus powiedział: „Błogosławieni ci, którzy słuchają słowa Bożego i zachowują je” (Łk 11, 28).

Pan Jezus nauczał ludzi o swoim Ojcu Niebieskim i jak mamy postępować.

Pan Jezus powiedział, że wszystkie przykazania Boże zawarte są w dwóch przykazaniach miłości:

1. Będiesz miłował Pana Boga twego z całego serca swego, z całej duszy swojej i ze wszystkich myśli swoich;
2. a bliźniego swego jak siebie samego.

Bliźnim naszym jest każdy człowiek.

Pan Jezus powiedział również: „Miłujcie waszych nieprzyjaciół i módlcie się za tych, którzy was prześladują” (Mt 5,44).

To, czego Pan Jezus nauczał, zapisane jest w Ewangelii.

Teraz Pan Jezus do nas mówi, gdy słuchamy w kościele podczas Mszy świętej czytanych Jego słów.

W pierwszej części Mszy świętej nazywanej „Liturgią Słowa”, słuchamy nauki Pana Jezusa.

Na lekcjach religii również poznajemy to, czego uczył Pan Jezus.

Podziękuję Panu Jezusowi za to, że nauczał nas, jak mamy postępować.

ПАН ЕЗУС ВУЧЫЦЬ ЛЮДЗЕЙ

Пан Езус сказаў: «Шчасьлівыя тыя, хто слухае слова Божае ды захоўвае яго» (Лк. 11, 28).

Пан Езус вучыў людзей аб сваім нябесным Айцу і як мы павінны сябе паводзіць. Пан Езус казаў, што ўсе дзесяць загадаў Божых змяшчаюцца ў двух загадах любові:

1. Палюбі Бога твайго ўсім сэрцам сваім, усёй думкаю сваёй, усімі сіламі сваімі,
2. а бліжняга свайго, як сябе самога.

Бліжні — гэта кожны чалавек.

Пан Езус сказаў таксама: «Любіце непрямых да вас ды ма-ліцеся за тых, што вас прасьледуюць» (Мт. 5, 14).

Тое, чаму вучыў нас Пан Езус, запісана ў Эвангельлі.

Цяпер Пан Езус гаворыць да нас у касьцёле ў час сьвятой Імшы, калі слухаем слова Божае, навуку сьвятара.

У першай частцы сьв. Імшы, званай «Літургіяй слова», слухаем навуку Пана Езуса. На ўроках рэлігіі таксама знаёмімся з тым, чаму вучыў нас Пан Езус.

Падзякуем Пану Езусу за тое, што вучыў нас, як мы павінны жыць па-божаму, па-хрысціянску.

PAN JEZUS OKAZUJE DOBROĆ I MOC BOŻĄ

Pan Jezus bardzo kochał ludzi. Ktokolwiek Go poprosił o coś dobrego, Pan Jezus zawsze to uczynił.

Pan Jezus uczynił wiele cudów. Z miłości ku ludziom pomagał im w potrzebie; przemienił wodę w wino na weselu w Kanie Galilejskiej, uzdrawiał chorych, wskrzeszał umarłych, spowodował cudowny połów ryb, uśmierzył burzę na morzu, chodził po morzu i wiele innych cudów uczynił.

Pan Jezus pokazał przez to, że jest wszechmogącym Bogiem. Cuda może czynić tylko Pan Bóg.

Pan Jezus najbardziej kochał swoją Matkę. Pierwszy cud w Kanie Galilejskiej uczynił na Jej prośbę.

Trzeba modlić się do Matki Bożej, aby prosiła Pana Jezusa o wszystko, co jest nam potrzebne.

Prośmy Matkę Bożą, aby pomagała nam dobrze przygotować się do spowiedzi i Komunii świętej.

Pod Twoją obronę uciekamy się, Święta Boża Rodzicielko!
Naszymi prośbami nie racz gardzić w potrzebach naszych,
ale od wszelakich złych przygód racz nas zawsze wybawiać,
Panno chwalebna i błogosławiona.

Pytanie: O czym świadczą cuda Pana Jezusa?

Odpowiedź: Cuda Pana Jezusa świadczą, że Pan Jezus jest Bogiem i że jest bardzo dobry.

ПАН ЕЗУС ВЫЯЎЛЯЕ ДАБРАТУ І МОЦ БОЖУЮ

Пан Езус вельмі любіў людзей. Калі хто-небудзь папрасіў Яго аб нечым добрым, Пан Езус заўсёды рабіў гэта, выяўляў дабрату.

Пан Езус тварыў многа цудаў. З любові да людзей дапамагаў ім у бядзе і патрэбе. Так, у Кане ў Галілеі на вясельлі, калі не хапала віна, ператварыў ваду ў віно, аздараўляў хворых, уваскрашаў памёршых, спрычыніў цудоўную лоўлю рыбы, суцішаў буры на моры, хадзіў па моры і тварыў шмат іншых цудаў, каб людзі верылі Ягонаму слову, і што Ён — Сын Божы.

Пан Езус гэтым даказваў, што Ён Сын Божы, усемагутны Бог. Цуды можа рабіць толькі Бог, або калі Ён даваў людзям моц Сваю.

Пан Езус найбольш любіў сваю Маці. Першы цуд у Кане ў Галілеі ўчыніў па Яе просьбе. Трэба маліцца да Маці Божай, каб выпрошвала ў Пана Езуса ўсё нам патрэбнае.

Просім Маці Божую, каб памагла добра прыгатавацца да споведзі і сьвятой Камуніі.

Тваёй абароне аддаёмся,
сьвятая Божа Маці,
Табе ўручаем патрэбы нашы,
ня дай пагарджаці
І ад злой прыгоды
выбаўляй нас, Дзева Марыя, заўсёды.

П.: Што даказваюць цуды Пана Езуса?

Ад.: Цуды Пана Езуса даказваюць, што Пан Езус — Бог і што Ён вельмі добры.

PAN JEZUS UCZY SZANOWAĆ ŻYCIE LUDZKIE

Pan Jezus powiedział: „Błogosławieni, którzy wprowadzają pokój” (Mt 5,9).

Pan Jezus chce, abyśmy żyli zgodnie ze wszystkimi.

Gniew często może doprowadzić do bójki, a nawet do zabicia człowieka.

Pan Jezus bardzo szanował życie i zdrowie ludzi.

Wskrzesił umarłą dziewczynkę, córkę Jaira, syna wdowy z miasteczka Naim, a także uzdrawiał chorych.

Pan Bóg w piątym przykazaniu „Nie zabijaj” nakazuje, abyśmy szanowali życie i zdrowie innych ludzi i własne, abyśmy żyli ze wszystkimi w zgodzie oraz opiekowali się zwierzętami i ptakami.

Pomyślę: Jak zachowywałem piąte przykazanie Boże?

We Mszy świętej podziękuję Panu Jezusowi za życie i zdrowie.
Pomodlę się także o pokój między ludźmi.

Pytanie: Dlaczego trzeba szanować życie i zdrowie?

Odpowiedź: Szanować trzeba życie i zdrowie, bo ono jest darem Bożym.

ПАН ЕЗУС ВУЧЫЦЬ ШАНАВАЦЬ, БЕРАГЧЫ ЖЫЦЬЦЁ ЧАЛАВЕКА

Пан Езус сказаў: «Шчасьлівыя, каторыя живуць мірна» (Мт. 5, 9).

Пан Езус хоча, каб мы жылі ў згодзе з усімі. Злосьць можа давесці да бойкі, і нават да забойства чалавека.

Пан Езус вельмі даражыў жыццём і здароўем чалавека.

Ён уваскрасіў памёршую дзяўчынку — дачку Яіра, сына ўдавы з гарадка Наі́м, а таксама аздараўляў хворых.

Пан Бог у пятым загадзе «Не забівай» загадвае, каб мы шанавалі жыццё і здароўе іншых людзей і сваё, каб жылі з усімі ў згодзе ды каб апякаваліся жывёлай і птушкамі.

Падумаю, як спаўняў пяты загад Божы.

У сьвятой Імшы падзякую Пану Езусу за жыццё і здароўе.
Памалюся таксама за мір між людзьмі.

П.: Чаму трэба берагчы жыццё і здароўе?

Ад.: Трэба берагчы жыццё і здароўе, бо гэта дар Божы.

PAN JEZUS WYMAGA CZYSTOŚCI SERCA

Pan Jezus powiedział: „Błogosławieni czystego serca, albowiem oni Boga oglądać będą” (Mt 5, 8).

Pan Jezus kocha małe dzieci, bo one mają czyste serca i nie popełniają grzechów nieczystych.

Pan Bóg w szóstym przykazaniu „Nie cudzołóż” i w dziewiątym „Nie pożądaj żony bliźniego swego” nakazuje zachowywać czystość serca.

Przykazanie szóste i dziewiąte zachowujemy, gdy:

1. zachowujemy się skromnie i wstydliwie,
2. mamy czyste myśli i słowa,
3. unikamy okazji do powstawania nieczystych myśli i bezwstyd-
nego zachowania się.

Pomyślę: Jak zachowywałem szóste przykazanie Boże?

Będę często prosić Matkę Bożą, aby dopomagała mi zachować czyste serce, myśli, słowa i czyny.

Pytanie: Dlaczego Pan Bóg wymaga skromności?

Odpowiedź: Pan Bóg wymaga skromności, bo skromność strzeże czystości duszy.

Pytanie: Który polski święty szczególnie dbał o czystość?

Odpowiedź: Szczególnie dbał o czystość święty Stanisław Kostka.

ПАН ЕЗУС ПАТРАБУЕ ЧЫСТАГА СЭРЦА

Пан Езус сказаў: «Шчасьлівыя чыстага сэрца, бо яны будуць аглядаць Бога» (Мт. 5, 8).

Пан Езус любіць малых дзетак, бо яны маюць чыстае сэрца і не дапускаюцца нячыстых грахоў.

Пан Бог у шостым загадзе «Не чужалож» і дзевятым «Не пажадай жонкі бліжняга твайго» загадвае берагчы чыстае сэрца.

Шосты і дзевяты загад выконваем, калі:

1. паводзім сябе сыціпла і сарамліва,
2. маем чыстыя думкі, словы і ўчынкі,
3. асьцерагаемся нагоды, якая вядзе да ўзнікненьня нячыстых думак і бессаромных паводзін.

Падумаю, як спаўняў я шосты загад Божы.

Часта буду прасіць у Маці Божай дапамогі каб зьберагчы чыстае сэрца, думкі і ўчынкі.

П.: Чаму Пан Бог патрабуе сыціпласьці?

Ад.: Пан Бог патрабуе сыціпласьці, бо яна беражэ чысьціню душы.

П.: Хто са сьвятых асабліва рупіўся пра чысьціню?

Ад.: Многія, між імі сьв. Казімір, Станіслаў Костка і іншыя.

PAN JEZUS UCZY NAS SZANOWAĆ RZECZY

Pan Jezus powiedział: „Błogosławieni ubodzy w duchu, albowiem do nich należy Królestwo niebieskie” (Mt 5,3).

Pan Jezus sam był ubogi i pracował w Nazarecie razem ze św. Józefem. Dał nam przykład, jak mamy „sprawować ziemię”, czyli przez pracę zdobywać rzeczy potrzebne nam do życia.

Przez to Pan Jezus nauczył nas, jak mamy zachowywać siódme przykazanie „Nie kradnij” i dziesiąte – „Nie pożądaj żadnej rzeczy bliźniego swego”.

Siódme i dziesiąte przykazanie zachowujemy, gdy:

1. szanujemy własne i cudze rzeczy,
2. szanujemy rzeczy wspólne,
3. szanujemy pracę własną i pracę innych ludzi,
4. oddajemy rzeczy znalezione lub pożyczone,
5. nie bierzemy cudzych rzeczy bez pozwolenia właściciela.

Pomyślę: Jak zachowywałem siódme przykazanie Boże?

Prosimy Pana Boga o rzeczy potrzebne, gdy mówimy w pacierzu: „Chleba naszego powszedniego daj nam dzisiaj”.

Pytanie: Dlaczego trzeba szanować własne i cudze rzeczy?

Odpowiedź: Szanować trzeba własne i cudze rzeczy, bo one są darem Bożym.

Pytanie: Dlaczego trzeba szanować pracę?

Odpowiedź: Trzeba szanować pracę, bo tak Pan Bóg chce, i przez pracę zdobywamy rzeczy potrzebne do życia.

ПАН ЕЗУС ВУЧЫЦЬ НАС БЕРАГЧЫ РЭЧЫ

Пан Езус сказаў: «Шчасьлівыя ўбогія духам, бо ім належыць Валадарства нябеснае» (Мт. 5, 3).

Пан Езус сам быў убогі і працаваў у Назарэце разам са сьв. Юзэфам. Ён даў нам прыклад, як мы павінны жыць на зямлі, працай здабываць патрэбныя для жыцця прадметы.

Гэтым Пан Езус вучыў нас, як трэба выконваць сёмы загад «Не крадзі!» ды дзесяты — «Не квапся на ніводную рэч бліжняга свайго».

Сёмы і дзесяты загад спаўняем, калі:

1. беражэм свае і чужыя рэчы,
2. беражэм супольныя рэчы,
3. шануем сваю працу і працу іншых людзей,
4. вяртаем знайдзеныя або пазычаныя рэчы,
5. не бяром чужых рэчаў без дазволу гаспадара.

Падумаю, як спаўняў сёмы загад Божы.

Просім у Пана Бога патрэбных нам рэчаў, калі молімся ў пацерах: «Хлеба нашага штодзённага дай нам сёння».

П.: Чаму трэба берагчы свае і чужыя рэчы?

Ад.: Трэба берагчы свае і чужыя рэчы, бо яны дар Божы.

П.: Чаму трэба шанаваць працу?

Ад.: Трэба ўшаноўваць працу, бо чалавек Богам створаны на творчасць, з працы мы жывём і неба заслугоўваем.

PAN JEZUS WYMAGA MÓWIENIA PRAWDY

Pan Jezus powiedział: „Ten... co czyni prawdę, idzie ku światłości” (J 3, 21).

Pan Jezus przez to wymaga od nas, abyśmy zachowywali ósme przykazanie Boże „Nie mów fałszywego świadectwa przeciw bliźniemu swemu”.

Ósme przykazanie Boże zachowujemy, gdy:

1. mówimy prawdę,
2. mówimy dobrze o innych ludziach,
3. nie słuchamy, gdy inni źle mówią o bliźnich.

Gdy ktoś mówi bez koniecznej potrzeby o grzechach bliźnich, ten grzeszy, obmawia.

Gdy ktoś mówi o bliźnich nieprawdziwe (zmyślane) złe rzeczy, ten popełnia grzech oszczerstwa.

Pomyślę: Jak zachowywałem ósme przykazanie Boże?

Pan Jezus wie, o czym myślimy i czego pragniemy.

Będę zawsze szanować dobre imię bliźniego.

Pytanie: Dlaczego nie wolno obmawiać ludzi?

Odpowiedź: Nie wolno obmawiać ludzi, bo każdy człowiek ma prawo do dobrej opinii.

Pytanie: Co powinien zrobić ten, kto popsuł komuś dobrą opinię?

Odpowiedź: Ten kto popsuł bliźniemu opinię, powinien naprawić krzywdę (sprostować, odwołać to, co mówił złego o bliźnim).

ПАН ЕЗУС ЗАГАДВАЕ ГАВАРЫЦЬ ПРАЎДУ

Пан Езус сказаў: «Той, хто чыніць праўду, ідзе да сьвятла» (Ян 3, 21).

Пан Езус загадвае спаўняць восьмы загад Божы «Не гавары фальшыва супраць свайго бліжняга», што значыць: гавары праўду.

Восьмы загад спаўняем, калі:

1. гаворым праўду,
2. пра іншых людзей гаворым добра,
3. не слухаем, калі іншыя гавораць благое пра бліжніх.

Калі хто гаворыць без канечнай патрэбы пра грахі бліжніх, той грашыць; абгаворвае.

Калі хто гаворыць пра бліжніх няпраўду, той грашыць; ачарняе.

Падумаю, як спаўняў я восьмы загад Божы.

Пан Езус ведае, пра што думаем і чаго хочам.
Заўсёды буду шанаваць добрае імя бліжняга.

П.: Чаму нельга абгаворваць людзей?

Ад.: Нельга абгаворваць людзей, таму што кожны чалавек мае права мець добрае імя.

П.: Што павінен зрабіць той, хто спаганіў чалавеку добрую славу?

Ад.: Той, хто спаганіў бліжняму славу, павінен напавіць крыўду, адклікаць сказанае, перапрасіць.

PAN JEZUS DAJE NAM NOWE ŻYCIE

Bez pomocy łaski Bożej nie możemy osiągnąć nieba.

Łaskę Bożą wysłużył nam obiecany Zbawiciel, Jezus Chrystus, przez swoją mękę i śmierć.

Łaska Boża jest uświęcająca i uczynkowa.

Pan Jezus przyrównuje łaskę uświęcającą do szaty godowej.

Łaska uświęcająca jest to dar Boży, który daje nam życie nadprzyrodzone, czyni nas dziećmi Bożymi i daje prawo do nieba.

Przez łaskę uświęcającą jednoczymy się z Panem Jezusem.

Przez łaskę uświęcającą w duszy naszej jest nowe życie Boże.

Po raz pierwszy otrzymujemy łaskę uświęcającą na Chrzcie świętym.

Kiedy przez grzech ciężki utracimy łaskę uświęcającą, możemy ją na nowo odzyskać w sakramencie pokuty.

Pan Jezus kocha nas i daje nam pomoc do spełniania dobrych uczynków potrzebnych do zbawienia. Ta pomoc Boża nazywa się łaską uczynkową.

Łaskę uczynkową otrzymuje każdy człowiek.

Pomyślę: Jak dobry jest Pan Jezus, że kocha mnie i daje mojej duszy nowe życie. Co Mu powiem na to?

ПАН ЕЗУС ДАЕ НАМ НОВАЕ НАДПРЫРОДНАЕ ЖЫЦЦЁ

Без дапамогі ласкі Божай мы не можам збавіцца, здабыць неба. Ласку Божую выслужыў нам абяцаны Збаўца, Езус Хрыстус сваёй мукаю і сьмерцю. Ласка Божая ёсьць асьвячаючая і дзейная.

Пан Езус параўнае асьвячаючую ласку да вясельнай адзежы.

Асьвячаючая ласка гэта дар Божы, які дае нам надпрыроднае жыццё, робіць нас дзяцьмі Божымі і дае права на неба.

Праз асьвячаючую ласку яднаемся з Панам Езусам. Праз асьвячаючую ласку ўзнікае ў нашай душы новае надпрыроднае жыццё Божае.

Першы раз атрымваем асьвячаючую ласку на сьвятым Хрышчэньні.

Калі праз цяжкі грэх трацім асьвячаючую ласку, дык можам атрымаць яе зноў у сакраманце Пакуты на споведзі або праз шчырае каляньне за грахі.

Пан Езус любіць нас і дапамагае нам выконваць добрыя ўчынкі, патрэбныя для збаўленьня. Такую дапамогу называем дзейнай ласкай. Дзейсную ласку атрымвае кожны чалавек.

Падумаю: які добры Пан Езус, што любіць мяне і дае душы маёй новае, надпрыроднае жыццё.

Што я скажу Яму за гэта?

CZŁOWIEK ODDAŁA SIĘ OD PANA BOGA PRZEZ GRZECH

„Pewnego razu przynieśli ludzie do Pana Jezusa paralityka leżącego na łożu. Jezus widząc ich wiarę rzekł do paralityka: Ufaj, synu, odpuszczają ci się twoje grzechy. Na to pomyśleli sobie niektórzy z uczonych w Piśmie: On bluźni. A Jezus znając ich myśli rzekł: ...żebyście wiedzieli, iż Syn Człowieczy ma na ziemi władzę odpuszczania grzechów, rzekł do paralityka: Wstań, weź swoje łoże i idź do domu” (Mt 9, 2-6).

Pan Jezus czyniąc cud okazał, że jest Bogiem i może odpuszczać grzechy.

Grzech jest to świadome i dobrowolne przekroczenie przykazań Bożych.

Nie wszystkie grzechy są jednakowe; jedne są ciężkie, czyli śmiertelne, inne są lekkie, czyli powszednie.

Człowiek popełnia grzech śmiertelny, gdy nie kocha Pana Boga, a świadomie i dobrowolnie nie zachowuje przykazań w ważnej rzeczy.

Przez grzech śmiertelny człowiek obraża Boga i zrywa z nim przyjaźń, krzywdzi braci, pozbawia się łaski uświęcającej i prawa do nieba, zasługuje na kary tu na ziemi i potępienie wieczne.

Pan Bóg dał człowiekowi sumienie, aby mógł poznać, co jest dobre, a co złe.

Kto nie słucha głosu sumienia, ten grzeszy.

Sumienie pobudza do czynienia dobra, a unikania zła.

Pytanie: Dlaczego grzech jest największym złem?

Odpowiedź: Grzech jest największym złem, bo obraża Pana Boga i pozbawia ludzi największego szczęścia.

ЧАЛАВЕК АДВАРОЧВАЕЦЦА АД БОГА ПРАЗ ГРЭХ

«Аднойчы прынясьлі людзі да Пана Езуса спараліжаванага чалавека на пасьцелі. Езус, убачыўшы іхнюю веру, сказаў спараліжаванаму: Май надзею, сыне, адпускаюцца табе твае грахі. Дык думалі некаторыя з вучоных у Пісаньні: блазніць Ён. А Езус, ведаючы іхнія думкі, сказаў: «Каб вы ведалі, што Сын Чалавечы мае на зямлі ўладу адпускаць грахі — сказаў спараліжаванаму: «Устань, вазьмі сваю пасьцель ды ідзі дамоў» (Мт. 9, 2-6).

Пан Езус, чынячы цуд, даказваў, што Ён Бог і можа адпускаць грахі.

Грэх — гэта сьвядомае і дабравольнае не спаўненьне загадаў Божых і Касьцёльных.

Не ўсе грахі аднолькавыя, ёсьць грахі цяжкія або сьмяротныя і лёгкія або штодзённыя.

Чалавек дапускаецца сьмяротнага граха, калі не любіць Пана Бога і сьвядома, і дабравольна не спаўняе Божыя загады ў важных справах, траціць асьвячаючую ласку, права на неба і заслугоўвае кару на зямлі ды вечнае асуджэньне.

Пан Бог даў чалавеку сумленьне, каб ён мог пазнаваць, што добрае, а што благое. Хто не слухае голасу сумленьня — грашыць.

Сумленьне пабуджае рабіць дабро і асьцерагацца зла.

П.: Чаму грэх — найбольшае зло?

Ад.: Грэх найбольшае зло, бо зьневажае Пана Бога ды пазбаўляе людзей найбольшага шчасьця — жыцьця з Богам у небе.

PAN JEZUS UŚWIĘCA NAS W SAKRAMENTACH

Pan Jezus powiedział: „Ja jestem krzewem winnym, wy – łatoroślami. Kto trwa we Mnie, a Ja w nim, ten przynosi owoc obfity, ponieważ beze Mnie nie możecie nic uczynić” (J 15, 5).

Jak gałązka jest złączona z krzewem, tak my mamy być zjednoczeni z Panem Jezusem.

Dla zjednoczenia nas ze sobą Pan Jezus ustanowił sakramenty święte.

Przez sakramenty Pan Jezus łączy się z nami, udziela nam życia Bożego i daje swoje łaski.

Sakramentów świętych jest siedem: Chrzest, Bierzmowanie, Eucharystia czyli Najświętszy Sakrament, Pokuta, Namaszczenie Chorych, Kapłaństwo i Małżeństwo.

W każdym sakramencie Pan Jezus oprócz łaski uświęcającej daje inne łaski, właściwe dla każdego sakramentu.

Sakrament jest to znak widzialny, który z ustanowienia Pana Jezusa jednoczy nas z Nim i daje nam łaskę Bożą.

Pomyślę: Jak dobry jest Pan Jezus, że ustanowił sakramenty święte, ażeby umożliwić i ułatwić nam spotkanie z Panem Jezusem i łączenie się z Nim.

Pytanie: Dlaczego do przyjęcia sakramentów świętych trzeba się dobrze przygotować?

Odpowiedź: Bo sakramenty są rzeczą świętą, daną przez Pana Jezusa z miłości do ludzi.

ПАН ЕЗУС АСЬВЯЧАЕ НАС У СЬВ. САКРАМАНТАХ

Пан Езус сказаў: «Я — вінаграднае дрэўца, а вы — галінкі. Хто трывае ўва Мне, а Я ў ім, той прыносіць багаты плод, бо без Мене нічога не можаце зрабіць» (Ян 1, 5).

Як галінка злучана з дрэвам, так мы павінны быць з'яднанымі з Панам Езусам.

Для з'яднаньня нас з сабой Пан Езус устанавіў сьвятыя Сакраманты.

Праз сьвятыя Сакраманты Пан Езус яднаецца з намі, удзяляе нам Божага жыцьця ды дае свае ласкі.

Сьвятых Сакрамантаў сем: хрышчэньне, канфірмацыя, эўхарыстыя або Найсьвяцейшы Сакрамант, пакута, намашчэньне хворых, сьвятарства, сужэньства.

У кожным сакраманце Пан Езус апрача ласкі асьвячаючай дае нам іншыя ласкі, асаблівыя для кожнага сакраманта.

Сакрамант гэта бачны знак, устаноўлены Панам Езусам, які яднае нас з Ім ды дае нам Божую ласку.

Падумаю, які добры Пан Езус, што ўстанавіў сьвятыя Сакраманты, каб даць нам магчымасьць і аблегчыць сустрэчу з Панам Езусам ды з'яднацца з Ім.

П.: Чаму да прыняцьця сьв. Сакрамантаў трэба добра падрыхтавацца?

Ад.: Бо сьвятыя Сакраманты — сьвятая ўстанова, устаноўленая Панам Езусам з міласьці да людзей.

PAN JEZUS CZYNI NAS DZIEĆMI BOŻYMI

Pan Jezus powiedział do Apostołów: „Idźcie i nauczajcie wszystkie narody, udzielając im chrztu w Imię Ojca i Syna, i Ducha Świętego” (Mt 28,19).

Chrzest jest to pierwszy i najpotrzebniejszy sakrament.

W Chrzcie Pan Jezus uwalnia nas od grzechu pierworodnego i innych grzechów, jednoczy nas ze sobą, daje nam życie Boże i włącza nas w Kościół święty.

Przez Chrzest należymy do Ludu Bożego.

Chrztu udziela zazwyczaj kapłan, a w nagłym wypadku może udzielić każdy człowiek.

Chrztu świętego udziela się w ten sposób: polewa się główkę dziecka wodą i jednocześnie wymawia się słowa „...ja ciebie chrzczę w Imię Ojca i Syna i Ducha Świętego”.

Pomyślę: Podziękuję Panu Jezusowi, że jestem ochrzczone i należę do Pana Jezusa.

Wszyscy ludzie ochrzczeni stanowią jedną wielką Bożą rodzinę.

Pytanie: Dlaczego Chrzest jest najpotrzebniejszym sakramentem?

Odpowiedź: Chrzest jest najpotrzebniejszym sakramentem bo:

- w tym sakramencie jednoczymy się z Panem Jezusem,
- stajemy się członkami Kościoła,
- otrzymujemy prawo do przyjmowania innych sakramentów świętych.

ПАН ЕЗУС РОБІЦЬ З НАС ДЗЕЦЕЙ БОЖЫХ

Пан Езус сказаў Апосталам: «Ідзіце і навучайце ўсе народы, хрысьцячы іх у Імя Айца і Сына і Сьвятога Духа» (Мт. 28, 19).

Хрышчэньне гэта першы і найпатрабнейшы сакрамант.

Праз хрышчэньне Пан Езус вызваляе нас ад першароднага граху і іншых грахоў, яднае нас з Сабою, дае нам Божае жыцьцё і ўключае нас у сьвяты Касьцёл.

Праз хрышчэньне належым да народу Божага.

Хрышчэньне ўдзяляе звычайна сьвятар, дыякан, а ў небясьпечнай хвіліне і кожны чалавек.

Хрышчэньне ўдзяляецца так: паліваецца вадой галаву чалавека і адначасова гаворыцца: «Н. (імя), я цябе хрышчу ў Імя Айца і Сына і Сьвятога Духа».

Падумаю: Падзякую Пану Езусу, што я ахрышчаны і належу Яму. Усе ахрышчаныя творцаь адну вялікую Божую хрысьціянскую сям'ю — Хрысціянства.

П.: Чаму хрышчэньне найпатрэбнейшы сакрамант?

Ад.: Хрышчэньне найпатрэбнейшы сакрамант, бо:

— у гэтым сакраманце яднаемся з Пана́м Езусам,

— станові́мся члена́мі сьвято́га Касьце́ла,

— атрымлі́ваем права прыма́ць іншыя сакраманты (Хрышчэньне дзьверы ў неба).

PAN JEZUS JEDNOCZY NAS ZE SOBĄ W EUCHARYSTII

Pan Jezus w sposób cudowny rozmnożył chleb i nakarmił nim kilka tysięcy ludzi. Po rozmnożeniu chleba Pan Jezus powiedział: „Ja jestem chlebem żywym, który zstąpił z nieba. Jeśli kto spożywa ten chleb, będzie żył na wieki. Chlebem, który Ja dam, jest moje Ciało” (J 6, 51).

Tymi słowami Pan Jezus zapowiedział, że ustanowi Eucharystię, Najświętszy Sakrament. Obiecał zamienić chleb w Ciało swoje i dać ludziom do spożywania.

Temu, kto będzie spożywać Ciało Chrystusa, Pan Jezus obiecał dać życie wieczne.

We Mszy świętej – w Liturgii Eucharystycznej – Pan Jezus ofiarowuje się za nas i karmi nas swoim Ciałem. Gdy przyjmujemy Pana Jezusa w Komunii świętej, jednoczymy się z Chrystusem i ludźmi.

We Mszy świętej modlimy się:

Boże... spraw, abyśmy posileni Ciałem i Krwią Syna Twego i napełnieni Duchem Świętym, stali się jednym ciałem i jedną duszą w Chrystusie.

Pan Jezus czeka na nas, abyśmy przyszli do Niego i przyjęli Go w Komunii świętej.

Podczas Mszy świętej kapłan w imieniu Pana Jezusa przemienia chleb w Ciało Pana Jezusa i daje ludziom do spożywania.

„Chwała i dziękczynienie, bądź w każdym momencie Jezusowi w Najświętszym Boskim Sakramencie!”

Pytanie: Dlaczego wierzymy, że w Eucharystii jest Ciało i Krew Pana Jezusa?

Odpowiedź: Wierzymy, że w Eucharystii jest prawdziwe Ciało i Krew Pana Jezusa, bo Pan Jezus jest Bogiem i wszystko może uczynić, może przemienić chleb w Ciało swoje, a wino w Krew swoją.

ПАН ЕЗУС ЯДНАЕ НАС З САБОЙ У ЭЎХАРЫСТЫІ

Пан Езус аднойчы цудоўным чынам размножыў хлеб і накарміў некалькі тысяч людзей. Пасьля размнажэньня хлеба Пан Езус сказаў: «Я — хлеб жывы, які сышоў з неба. Калі хто есьць гэты хлеб, будзе жыць вечно. Хлеб, які Я вам дам — маё цела» (Ян 6, 51).

Гэтымі словамі Езус прадказаў, што ўстанавіць Эўхарыстыю — Найсьвяцейшы сакрамант. Абяцаў ператварыць хлеб у Цела Сваё і даць людзям есьці. Таму, хто будзе есьці Цела Хрыстусова, Пан Езус абяцаў даць жыцьцё вечнае.

У сьв. Імшы — у Літургіі Эўхарыстычнай — Пан Езус ахвяруе сябе і корміць нас сваім Целам. Калі прымаем Пана Езуса ў Сьвятой Камуніі, яднаемся з Хрыстусам і з людзьмі.

У сьвятой Імшы молімся: Божа, дай, каб узмоцненыя Целам і Крывёй Сына Твайго і напоўненыя Духам Сьвятым, сталіся мы адным целам і адной душой у Хрыстусе.

Пан Езус чакае нас, каб мы прыйшлі да Яго і прынялі Яго ў сьвятой Камуніі.

У час сьвятой Імшы сьвятар ад Імя Пана Езуса ператварае хлеб у цела Пана Езуса і дае людзям спажываць.

«Хвала і падзяка будзе ў кожны момант Езусу ў Найсьвяцейшым Божым Сакраманце!»

П.: Чаму мы верым, што ў Эўхарыстыі ёсьць Цела і Кроў Езуса
Ад.: Верым, што ў Эўхарыстыі ёсьць сапраўды Цела і Кроў Пана Езуса, бо Пан Езус — Бог і ўсё можа зрабіць, можа ператварыць хлеб у сваё Цела, а віно ў сваю Кроў, як цудоўна ператварыў ваду ў віно і цудоўна накарміў тысячы людзей.

PAN JEZUS OBJAWIA MIŁOŚĆ BOGA KU GRZESZNIKOM

Pan Jezus opowiedział taką przypowieść:

„Pewien człowiek miał dwóch synów. I rzekł młodszy z nich do ojca: Ojcze, daj mi część majątku, która na mnie przypada. I podzielił ojciec majątek. Młodszy zabrał swą część i odszedł w daleką krainę. Tam roztrwonił swój majątek, prowadząc grzeszne życie” (Łk 15, 11-13).

Gdy już nie miał co jeść i cierpiał głód, zrozumiał, że źle zrobił: obraził dobrego ojca. Postanowił wrócić do ojca i przeprosić go. Ojciec kochał swego syna, choć on obraził ojca. Przebaczył synowi i przyjął go na nowo do swojej rodziny.

Podobnie Pan Bóg postępuje z człowiekiem grzesznym. Przez grzech człowiek opuszcza Pana Boga i obraża go. A gdy żałuje za swoje grzechy, przeprasza Pana Boga i wyzna swój grzech, Pan Bóg odpuszcza mu grzechy, bo za nasze grzechy zadośćuczynił Pan Jezus przez swoją śmierć na krzyżu.

Pan Jezus przez przypowieść o synu marnotrawnym objawił nam, że Pan Bóg kocha grzesznika i czeka, aż się nawróci, poprawi się i pojedna z Bogiem.

Jak dobry jest Pan Jezus, że kocha nas i gotów odpuścić nam nasze grzechy!

Pytanie: Dlaczego Pan Bóg odpuszcza grzechy ludziom?

Odpowiedź: Pan Bóg odpuszcza grzechy ludziom, bo jest naszym Ojcem, który bardzo kocha ludzi i jest miłosierny.

ПАН ЕЗУС АБ'ЯЎЛЯЕ МІЛАСЬЦЬ БОГА ДА ГРЭШНІКАЎ

Пан Езус расказаў гэтакі прыклад:

«Адзін чалавек меў двух сыноў. Малодшы з іх сказаў бацьку: Дай мне, ойча, частку маёмасьці, якая мне прыпадае. Дык падзяліў бацька маёмасьць. Маладзейшы забраў сваю частку і падаўся ў далёкую краіну. Там пралайдачыў сваю маёмасць, вядучы грэшнае жыцьцё» (Лк. 15, 11-13).

Калі ўжо не меў чаго есьці, зразумеў, што дрэнна зрабіў, загневаў добрага бацьку. Тады рашыў вярнуцца да бацькі і прасіць у яго прабачэньня. Бацька любіў свайго сына, хоць той яго зняважыў. Ён дараваў сыну і зноў прыняў яго ў сваю сям'ю.

Гэтак жа Пан Бог паступае з чалавекам ліхім, грэшным.

Праз грэх чалавек адварочваецца ад Пана Бога і гэтым Яго зневажае. А калі адумаецца і каецца за свае грахі і прызнаецца у іх Пан Бог адпускае яму грахі, бо за нашы грахі адпакутаваў Пан Езус сваёй сьмерцю на крыжы.

Пан Езус у прыповесьці пра валацужнага сына аб'явіў нам, што Пан Бог шкадуе грэшніка ды чакае, калі ён адумаецца, навернецца, паправіцца ды пагодзіцца, з Богам.

Які добры Пан Езус, што шкадуе нас і адпускае грахі, калі каемся!

П.: Чаму Пан Бог адпускае людзям грахі?

Ад.: Пан Бог адпускае людзям грахі, бо ён нам Айцец, шкадуе нас. Ён міласэрны!

PAN JEZUS DAJE WŁADZĘ ODPUSZCZANIA GRZECHÓW

Pan Jezus po zmartwychwstaniu ukazał się Apostołom i powiedział: „Pokój wam... Weźmijcie Ducha Świętego! Którym odpuscicie grzechy, są im odpuszczone, a którym zatrzymacie, są im zatrzymane” (J 20, 22-23).

Tymi słowami Pan Jezus ustanowił sakrament Pokuty.

Pokuta jest to sakrament, w którym kapłan w zastępstwie Pana Jezusa odpuszcza człowiekowi grzechy po Chrzcie popełnione.

Pan Jezus opowiedział przypowieść o Dobrym Pasterzu. Gdy owieczka odejdzie od stada, zagubi się i uwikła w krzak ciernisty, dobry pasterz szuka zbłąkanej owieczki. A gdy ją znajdzie, uwalnia ją z cierni, bierze na ramiona i niesie z powrotem do owczarni.

Człowiek, który zgrzeszył, podobny jest do zbłąkanej owieczki.

Pan Jezus nazywa siebie Dobrym Pasterzem. Raduje się, gdy grzesznik pokutuje, odpuszcza mu grzechy i przywraca na nowo swoją łaskę.

Kto chce, żeby Pan Bóg przebaczył mu grzechy, powinien przystąpić do sakramentu Pokuty.

W sakramencie Pokuty następuje pojednanie grzesznika z Bogiem i z braćmi. Dlatego sakrament ten nazywa się także sakramentem Pojednania.

Pytanie: Kiedy możemy spodziewać się odpuszczenia grzechów?

Odpowiedź: Możemy spodziewać się odpuszczenia grzechów, gdy:

- zwrócimy się do Pana Boga z prośbą o odpuszczenie grzechów,
- przystąpimy do sakramentu Pokuty.

ПАН ЕЗУС ДАЕ ЎЛАДУ АДПУСКАЦЬ ГРАХІ

Пан Езус пасля свайго ўваскрасэння з'явіўся Апосталам і сказаў ім: «Супакой вам. Вазьміце Духа Сьвятога! Кому адпусьціце грахі, будуць ім адпушчаны, а каму затрымаеце, будуць ім затрыманыя» (Ян 20, 22-23).

Гэтымі словамі Пан Езус устанавіў сакрамант Пакуты.

Пакута — гэта сакрамант, у якім сьвятар у заступніцтве Пана Езуса адпускае чалавеку грахі, дапушчаныя пасля хрышчэння.

Пан Езус расказаў прыклад пра Добрага Пастыра.

Калі авечка адаб'ецца ад статку, заблукае ды ўблытаецца ў калючыя кусты, добры пастыр шукае яе, а як знойдзе, вызваліць з калючак, бярэ на плечы і нясе да аўчарні.

Чалавек, які саграшыў, падобны да заблуканай авечкі.

Пан Езус называе сябе Добрым Пастырам. Цешыцца, калі грэшнік каецца і пакутуе. Тады адпускае яму грахі і вяртае яго зноў у сваю ласку.

Хто хоча, каб Пан Бог адпусьціў яму грахі, павінен ісьці да споведзі — да сакраманта Пакуты.

У сакраманце Пакуты адбываецца пагаджэнне грэшніка з Богам і з братамі. Таму сакрамант Пакуты называецца яшчэ сакрамантам паяднаньня.

П.: Калі можна спадзявацца на адпушчэнне грахоў?

Ад.: Тады можам спадзявацца на адпушчэнне грахоў, калі звернемся да Бога з просьбай адпусьціць грахі і прыступім да сакраманта Пакуты.

JAK ODPOWIADAM NA MIŁOŚĆ PANA JEZUSA

Rachunek sumienia

Syn marnotrawny, gdy już stracił majątek, zastanawiał się, co to on zrobił. Chociaż go ojciec upominał, on jednak nie posłuchał ojca.

My także powinniśmy zastanawiać się, czy zawsze słuchaliśmy Pana Jezusa, czy zachowywaliśmy przykazania Boże. Sumienie nam powie, czy postępowaliśmy dobrze, czy źle. Takie zastanawianie się nazywamy rachunkiem sumienia.

Przed spowiedzią trzeba zastanowić się i pomyśleć, jak zachowywałem przykazania Boże; przypomnieć sobie grzechy, a gdy chodzi o grzechy ciężkie, uświadomić sobie, ile razy były popełnione.

Przed rachunkiem sumienia trzeba poprosić Pana Jezusa, aby dopomógł nam przypomnieć sobie wszystkie grzechy.

Możemy tak się modlić:

Jezu Chryste, przychodzę,
aby uprosić u Ciebie odpuszczenie moich grzechów.
Dopomóż mi, abym przypomniał sobie
wszystkie swoje grzechy”.

Każdego wieczoru zastanowię się, czy w ciągu dnia dobrze postępowałem, czy wypełniłem wolę Pana Boga.

ЯК АДКАЗВАЮ Я НА МІЛАСЫЦЬ ПАНА ЕЗУСА

Рахунак сумленьня

Калі марнатраўны сын пралайдачыў маёмасьць — разважыў, што ён нарабіў. Ён не паслухаў бацькі, хоць той яго папярэджваў.

Мы таксама павінны думаць, ці заўсёды слухаем Пана Бога, ці выконваем Яго загады. Сумленьне скажа нам, як паводзілі мы сябе. Гэта рахунак, агляд сумленьня.

Перад споведдзю трэба падумаць, прыгадаць сабе, як я выконваў загады Божыя, прыгадаць цяжкія грахі, колькі разоў іх дапускаўся.

Перад аглядам сумленьня трэба папрасіць Пана Езуса, каб Ён дапамог нам прыгадаць усе асабліва цяжкія грахі.

Можам памаліцца так:

«Езусе Хрыстусе, прыходжу,
каб выпрасіць у Цябе адпушчэнне грахоў маіх.
Памажы прыпомніць усе мае грахі».

Кожны вечар падумаю, прыпомню, ці добра я паводзіў сябе на працягу дня, ці спаўняў сьвятую волю Божую.

PAN JEZUS WYMAGA ŻALU ZA GRZECHY

Żal za grzechy

Syn marnotrawny zrozumiał, że źle zrobił. Zrobiło mu się żal, że tak postąpił. Wstyd mu było, że swego dobrego ojca nie posłuchał, obraził go. Wiedział, że ojciec nadal kocha go. Zdecydował się wrócić do ojca i przeprosić za swój zły czyn.

Święty Piotr Apostoł kochał bardzo Pana Jezusa, ale gdy Pan Jezus został pojmany i uwięziony, św. Piotr ze strachu nie przyznał się, że zna Pana Jezusa, zaparł się Go. Zgrzeszył. Gdy Pana Jezusa wyprowadzono z domu, gdzie był sądzony, spojrział Pan Jezus na świętego Piotra. Święty Piotr zrozumiał, co on zrobił. Z żalu rozplakał się. Pan Jezus przebaczył świętemu Piotrowi.

Za grzechy trzeba mocno żałować, przeprosić Pana Boga, żeśmy przez grzechy Pana Boga obrazili, wyrządziliśmy krzywdę najlepszemu Ojcu, który nas kocha.

Kto naprawdę żałuje za grzechy, ten postanawia już więcej nie grzeszyć i unikać okazji do grzechu.

Akt żalu

Ach, żałuję za me złości,
Jedynie dla Twojej miłości!
Bądź miłościw mnie grzesznemu,
Dla Ciebie odpuszczam bliźniemu.

Pytanie: Dlaczego żal za grzechy jest konieczny do odpuszczenia grzechów?

Odpowiedź: Żal za grzechy jest konieczny do odpuszczenia grzechów, bo w nim wyrażamy przeproszenie Pana Boga, Ojca najlepszego, i miłość do Niego.

ПАН ЕЗУС ПАТРАБУЕ ПАКАЯНЬНЯ ЗА ГРАХІ

Жал за грахі

Марнатраўны сын зразумеў, што дрэнна зрабіў. Стала яму балюча, прыкра, сумна. Сорамна было, што бацьку не паслухаў, дык рашыў вярнуцца і перапрасіць за свой дрэнны учынак.

Сьвяты Пётр Апостал вельмі мілаваў Пана Езуса, але калі Езус быў схоплены і зняволены, Пётр са страху не прызнаўся, што знае Пана Езуса і адрокся ад Яго.

Саграшыў цяжка. Калі Пана Езуса выводзілі з дому, дзе быў суджаны і Езус глянуў на яго, дык Пётр зразумеў, што зрабіў і, выйшаўшы, горка плакаў. Пан Езус дараваў сьвятому Пятру.

За грахі трэба моцна каяцца, перапрасіць Пана Бога за знявагу, за тое, што зрабіў вялікую крыўду добраму бацьку, Айцу, які нас так любіць — Сын Ягоны за нас уміраў.

Хто шчыра каецца за грахі, той пастанаўляе больш не грашыць, высцерагацца грахоўных спакус.

Акт жалю

Ах, жалую за мае злосьці,
адзіна для Тваёй міласьці!
Будзь спагадны мне грэшнаму
Радзі Цябе дарую бліжняму.

П.: Чаму каяньне за грахі з'яўляецца абавязковым для адпушчэння грахоў?

Ад.: Каяньне, жаль за грахі абавязковы для адпушчэння грахоў, бо ў ім выяўляем, перапрашэнне Пана Бога, Айца найлепшага і любоў да Яго.

PAN JEZUS ODPUSZCZA GRZECY NA SPOWIEDZI

Spowiedź

Syn marnotrawny, gdy zrozumiał, że źle postąpił i żałował za swoje grzechy, powiedział sobie: „Wstanę i pójdę do ojca, i wyznam mu swój grzech. Wstał, poszedł i powiedział: «Ojcze, zgrzeszyłem przeciw Bogu i względem ciebie; już nie jestem godzien nazywać się twoim synem»” (Łk 15,21).

Ojciec przyjął syna z radością, bo syn, który zginał, teraz się odnalazł.

Pan Jezus cieszy się, gdy przychodzimy do spowiedzi i wyznajemy swoje grzechy.

Pan Jezus odpuszcza grzechy i karę wieczną, przywraca łaskę uświęcającą, przyjmuje nas znowu za miłe swoje dzieci, jednoczy nas z sobą i z braćmi i daje łaski uczynkowe do zachowania przykazań.

Ludzie wyznają swoje grzechy przed kapłanem.

Spowiedź jest to wyznanie grzechów przed kapłanem dla otrzymania rozgrzeszenia.

Spowiedź powinna być szczera i całkowita.

Pomyślę: Jak dobry jest Pan Jezus, że ustanowił sakrament Pokuty, bo możemy zawsze otrzymać odpuszczenie grzechów i pojednać się z Bogiem i ludźmi.

Pytanie: Czego należy najbardziej się wystrzegać?

Odpowiedź: Wystrzegać się trzeba najbardziej grzechu ciężkiego.

Pytanie: Co trzeba uczynić, gdy się popełni grzech ciężki?

Odpowiedź: Trzeba jak najprędzej się wyspowiadać.

ПАН ЕЗУС АДПУСКАЕ ГРАХІ НА СПОВЕДЗІ

Споведзь

Калі марнатраўны сын зразумеў, што кепска зрабіў, ён каяўся і сказаў сабе: «Устану і пайду да бацькі і прызнаюся, што кепска зрабіў. Устаў, пайшоў і сказаў: „Ойча, саграшыў я супраць Бога і перад табой і ўжо не варт называцца тваім сынам”» (Лк. 15, 21).

Бацька сустрэў сына з радасьцю, бо прапаўшы сын знайшоўся.

Пан Езус цешыцца, калі мы апомнімся, прыходзім да споведзі і выказваем свае грахі. Пан Езус адпускае грахі і вечную кару, вяртае асьвячаючую ласку, прымае кожнага, як мілае дзіця сваё, яднае нас з Сабой і з братамі ды дае ласкі спрыяючыя да выкананьня загадаў.

Людзі спавядаюцца сьвятару.

Споведзь — гэта выказваньне сьвятару грахоў для атрымання разграшэньня.

Споведзь павінна быць шчырая і поўная.

Падумаю: Які добры Пан Езус, што ўстанавіў сакрамант Пакуты, бо можам атрымаць дараваньне грахоў і гэтак паяднацца з Богам і людзьмі.

П.: Чаго найбольш трэба высьцерагацца?

Ад.: Найбольш трэба высьцерагацца цяжкага граха.

П.: Што трэба зрабіць, дапусціўшы цяжкі грэх?

Ад.: Трэба як найхутчэй пакаяцца і паспавядацца.

PAN JEZUS NAKAZUJE NAPRAWIĆ POPEŁNIONE ZŁO

Pewnego razu, gdy Pan Jezus szedł drogą, chciał Go zobaczyć Zacheusz, który był grzesznikiem. Zacheusz wszedł na drzewo, bo był małego wzrostu. Pan Jezus spojrzał na Zacheusza, kazał mu zejść z drzewa i powiedział, że przyjdzie do jego domu. Zacheusz przyjął Pana Jezusa i postanowił wynagrodzić krzywdy wyrządzone ludziom. Powiedział do Pana Jezusa: „Panie, oto połowę mego majątku daję ubogim, a jeśli kogo skrzywdziłem, zwracam poczwórnice” (Łk 19,8).

Zacheusz zadośćuczynił za swoje grzechy.

My zadośćczynimy za swoje grzechy Panu Bogu przez wypełnienie pokuty, którą kapłan wyznaczył na spowiedzi.

Zadośćczynimy ludziom, gdy wynagradzamy wyrządzone im krzywdy.

Przed spowiedzią trzeba pomyśleć, komu wyrządziliśmy krzywdę i w jaki sposób ją naprawimy.

Pomyślę: Czasem nie da się wprost naprawić krzywdy. W takim wypadku można zadośćuczynić w inny sposób: pomodlić się za skrzywdzonego, dać jałmużnę ubogim albo złożyć ofiarę na dobre cele.

Pytanie: Dlaczego po spowiedzi konieczne jest zadośćuczynienie?

Odpowiedź: Zadośćuczynienie po spowiedzi jest konieczne, bo przez to okazujemy, że nasz żal był szczery i że chcemy naprawić krzywdy wyrządzone przez nas.

ПАН ЕЗУС ЗАГАДВАЕ НАПРАВІЦЬ ЗРОБЛЕНУЮ КРЫЎДУ

Аднойчы, калі Пан Езус ішоў дарогаю, Яго хацеў убачыць Захэй, які быў грэшнікам. Ён узлез на дрэва, бо быў малога росту. Пан Езус глянуў на Захэя і загадаў яму злезці з дрэва ды сказаў, што прыйдзе да яго ў дом.

Захэй прыняў Пана Езуса і вырашыў направіць крыўды, зробленыя людзям. Сказаў ён Пану Езусу: «Пане, палову сваёй маёмасці аддаю ўбогім, а калі каго пакрыўдзіў, дык вяртаю ў чатыры разы болей» (Лк. 19, 8).

Захэй адплаціў за свае грахі. Мы адплачваем за свае грахі Пану Богу спаўняючы пакуту, якую усклаў на нас на споведзі сьвятар.

Мы павінны адплаціць за крыўды, зробленыя людзям. Перад споведдзю трэба падумаць, каму мы зрабілі крыўду і як яе направіць.

Падумаю, што часам нельга направіць крыўду. У такім выпадку можна адплаціць малітвамі за пакрыўджанага, ахвярай убогім, або ахвярай на добрую справу.

П.: Чаму пасля споведзі трэба адпакутаваць за грахі?

Ад.: Адпакутаваць за грахі пасля споведзі трэба абавязкова, гэтым паказваем шчырасць нашага жалю і тое, што хочам направіць крыўды, зробленыя намі.

PAN JEZUS WJEŻDŻA DO JEROZOLIMY

Na kilka dni przed swoją męką i śmiercią Pan Jezus uroczyście wjechał do Jerozolimy. Ludzie witali Pana Jezusa.

Na znak swojej radości i szacunku obcinali gałązki z drzew i słali pod nogi Panu Jezusowi. Wołali: „Hosanna Synowi Dawidowemu, błogosławiony, który idzie w Imię Pańskie!”

Słowo „hosanna” było wyrazem radości i wielkiej czci.

Pan Jezus zapowiedział, że wkrótce będzie umęczony i ukrzyżowany, ale zmartwychwstanie na trzeci dzień po śmierci.

W niedzielę przed Wielkanocą kapłani poświęcają w kościele palmy. Niedziela ta nazywa się Palmową. Od tej niedzieli we Mszy świętej słuchamy opisu Męki Pańskiej.

Od tej niedzieli zaczyna się Wielki Tydzień, nazywany Tygodniem Męki Pańskiej.

W każdej Mszy świętej wielbimy Pana Boga słowami: „Hosanna na wysokości, błogosławiony, który idzie w Imię Pańskie!”

W Niedzielę Palmową wezmę do kościoła palmę, ażeby kapłan ją poświęcił. Potem zachowam ją w domu z szacunkiem. Będzie ona przypominać nam Mękę i Zmartwychwstanie Pana Jezusa.

ПАН ЕЗУС УЯЗДЖАЕ Ё ЕРУСАЛІМ

За некалькі дзён да сваёй мукі і сьмерці Пан Езус урачыста ўехаў у Ерусалім. Пана Езуса сустракалі людзі з радасьцю і пашанай. Яны зразалі галінкі пальмаў і іншых дрэў і кідалі іх пад ногі Пану Езусу ды выкрыквалі: «Гасанна сыну Давідаваму, благаслаўлены, хто ідзе ў Імя Госпада!»

Слова «гасанна» выражае радасьць і пашану.

Пан Езус прадказаў, што неўзабаве будзе мучаны і ўкрыжаваны, і што на трэці дзень уваскрэсьне.

У нядзелю перад Вялікаднем сьвятары пасьвячаюць у касьцёле пальмы-вербы і таму гэту нядзелю называюць Вербнай альбо Пальмовай.

Ад гэтай нядзелі ў часе сьв. Імшы чытаецца апісаньне мукі Хрыстусовай.

Гэты тыдзень, ад Вербнай нядзелі называем Вялікім Тыднем або Тыднем мукі Пана.

У кожнай сьв. Імшы славім Пана Бога словамі: «Гасанна у вышунях, благаслаўлены, хто ідзе ў Імя Госпада!»

У Вербную нядзелю вазьму у касьцёл пасьвяціць вярбу. Потым з пашанай захаваю. Будзе яна прыпамінаць Муку і Ўваскрашэньне Пана Езуса.

PAN JEZUS USTANOWIŁ DLA NAS EUCHARYSTIĘ

W przeddzień swojej Męki – w Wielki Czwartek – Pan Jezus z Apostołami spożywał Ostatnią Wieczerzę. Podczas tej wieczerzy Pan Jezus „wziął chleb, odmówiwszy dziękczynienie połamał go i podał mówiąc: «To jest Ciało moje, które za was będzie wydane; to czyńcie na moją pamiątkę». Tak samo i kielich po wieczerzy, mówiąc: «Ten kielich to Nowe Przymierze we krwi mojej, która za was będzie wylana»” (Łk 22, 19-20).

W ten sposób Pan Jezus ustanowił sakrament Eucharystii, czyli Najświętszy Sakrament, i sakrament Kapłaństwa.

Pan Jezus w każdej Mszy świętej przez kapłana, który odprawia Mszę świętą, przemienia chleb w Ciało swoje, a wino w Krew swoją.

We Mszy świętej Pan Jezus ofiaruje się za nas – podobnie jak w dniu Męki – Ojcu Niebieskiemu, dlatego Msza święta jest Ofiarą Chrystusową.

Podczas Mszy świętej po przeistoczeniu mówimy: „Głosimy śmierć Twoją, Panie Jezu, wyznajemy Twoje zmartwychwstanie i oczekujemy Twego przyjścia w chwale”.

Podziękuję Panu Jezusowi za to, że ustanowił sakrament Eucharystii i Kapłaństwa.

ПАН ЕЗУС УСТАНАВІЎ ДЛЯ НАС ЭЎХАРЫСТЫЮ

Перад днём сваёй мукі, у Вялікі Чацьвер Пан Езус з Апосталамі еў Апошнюю Вячэру. У час гэтай вячэры Пан Езус «узяў хлеб, склаўшы падзяку, благаславіў, ламаў і падаў вучням, кажучы: „Гэта Цела маё, якое за вас даецца. Гэта рабіце на маю памяць”. Таксама і чашу на вячэры падняў, кажучы: „Гэта чаша крыві маёй новага і вечнага завету, якая праліваецца за вас і за многіх для адпушчэння грахоў”».

Такім чынам Пан Езус устанавіў сакрамант Эўхарыстыі, або Найсьвяцейшы Сакрамант і сакрамант Сьвятарства.

Пан Езус у кожнай сьвятой Імшы праз сьвятара, адпраўляючага сьв. Імшу ператварае хлеб у Цела сваё, а віно ў Кроў сваю.

У сьвятой Імшы Пан Езус ахвяруе сябе за нас, як на крыжы ў дзень мукі — Айцу Нябеснаму. Таму сьвятая Імша ёсьць Ахвярай Хрыстусовай.

У час сьвятой Імшы на ператварэньні кажам: «Абвяшчаем сьмерць Тваю, Пане Езус, вызнаём Тваё ўваскрэшэньне і чакаем Твайго прышэсьця ў хвале».

Падзякую Пану Езусу, за тое, што ўстанавіў Сакрамант Эўхарыстыі і Сьвятарства.

PAN JEZUS ZBAWIA WSZYSTKICH LUDZI PRZEZ SWOJĄ MĘKĘ I ŚMIERĆ

Po Ostatniej Wieczerzy Pan Jezus poszedł z Apostołami do ogrodu na Górze Oliwnej.

Pan Jezus w ogrodzie modlił się do Ojca: „Ojcze, jeśli chcesz, zabierz ode Mnie ten kielich. Jednak nie moja wola, lecz Twoja niech się stanie”. Wtedy ukazał mu się Anioł z nieba i umacniał Go. Pograżony w udręce, jeszcze usilniej się modlił, a Jego pot był jak gęste krople krwi sączącej się na ziemię” (Łk 22, 42-44).

Pan Jezus modlił się za wszystkich ludzi.

Pan Jezus został pojmany przez Żydów i osądzony na śmierć.

Ogrodzie Oliwny, widok w tobie dziwny!
Widzę Pana mego na twarz upadłego.
Tęskność, smutek, strach Go ściska,
Krwawy pot z Niego wyciska.
Ach, Jezu mdlejący, prawie konający.
Kielich gorzkiej męki z Ojca Twego ręki
Ochotnie przyjmujesz, za nas ofiarujesz.
Anioł Ci się z nieba zjawia,
O męce z Tobą rozmawia.
Ach, Jezu strwożony, przed męką zmęczony”.

Pomyślę: Pan Jezus w Ogrójcu modlił się i za mnie. Co powiem Panu Jezusowi?

ПАН ЕЗУС ЗБАЎЛЯЕ ЎСІХ ЛЮДЗЕЙ СВАЁЙ МУКАЙ І СЬМЕРЦЮ

Пасьля Апошняй Вячэры Пан Езус пайшоў з Апосталамі ў сад на гары Аліўнай. Пан Езус маліўся там да Айца: «Ойча, калі хочаш, адхілі ад Мяне гэту чашу. Аднак, не мая воля, а Твая няхай станецца». Затым з'явіўся Анёл і спасіляў Яго. Пагружаны ў мукі, яшчэ мацней маліўся, а пот Яго, як густыя кроплі крыві, сьцякаў на зямлю» (Лк. 22, 42-44).

Пан Езус маліўся за ўсіх людзей.

Пан Езус быў схоплены жыдамі і асуджаны на сьмерць.

У садзе Аліўным відам зьзяе дзіўным,
Езус тут падае, ад мукаў канае,
смага, сум Яго сьціскае,
кывавым потам выступае.

Ах, Езус канаючы,
блізка паміраючы,
Чашу горкіх мукай бяре з Айца рукай,
Ахвотна прымае, за нас паручае.
Анёл з неба прыбывае, на мучэньні засіляе.
Ах, Езус у баленьні,
У сьмяротным мучэньні.

Падумаю: Пан Езус у садзе Аліўным маліўся і за мяне. Што скажу Пану Езусу?

PAN JEZUS NIESIE CIĘŻKI KRZYŻ

Piłat kazał Pana Jezusa ubiczować.

Oprawcy ukoronowali Pana Jezusa cierniem.

Piłat skazał Pana Jezusa na śmierć na krzyżu, chociaż Pan Jezus był niewinny.

Pan Jezus sam niósł krzyż na górę Kalwarię, nazywaną również Golgota.

Pan Jezus kilka razy upadał pod krzyżem.

Święta Weronika otarła twarz Panu Jezusowi.

Niewiasty płakały, gdy widziały Pana Jezusa dźwigającego ciężki krzyż. Pan Jezus powiedział do niewiast, aby płakały nad sobą i nad swymi dziećmi.

Na drodze Pan Jezus spotkał swoją Matkę, która pozostała przy Nim aż do Jego śmierci.

Pomyślę: W Wielkim Poście ludzie odprawiają Drogę Krzyżową i rozważają Mękę Pana Jezusa.

Przypatrzę się w kościele stacjom Drogi Krzyżowej.

Pytanie: Czego uczy nas Pan Jezus przez swoją Mękę?

Odpowiedź: Pan Jezus przez swoją Mękę uczy nas:

- przyjęcia woli Bożej z cichością w cierpieniach,
  - przebaczenia tym, którzy nas krzywdzą.
-

Ludu mój, ludu, cóżem ci uczynił?

W czymem zasmucił, albo w czym zawinił?

Jam cię wyzwolił z mocy faraona,

A tyś przyrządził krzyż na me ramiona.

ПАН ЕЗУС НЯСЕ ЦЯЖКІ КРЫЖ

Пілат загадаў Пана Езуса бічаваць.

Каты ўкаранавалі Пана Езуса калючым цернем.

Пілат асудзіў Пана Езуса на крыжовую сьмерць, хоць Езус не быў вінаваты. Пан Езус нёс крыж на гару Кальварыю, называную таксама Гальготаю.

Пан Езус некалькі разоў падаў пад крыжам.

Сьвятая Вераніка выцерла твар Пану Езусу.

Жанчыны плакалі, гледзячы на Пана Езуса, які нёс цяжкі крыж.

Пан Езус сказаў жанчынам, каб не плакалі па Ём, але над сабой і над сваімі дзецьмі.

На крыжовай дарозе Пан Езус сустрэў сваю Маці, якая прабывала пры Ём аж да Ягонай сьмерці.

Падумаю: У Вялікім Посьце буду абходзіць Крыжовую Дарогу і разважаць у песьнях жальбы муку Хрыстусову.

П.: Чаму вучыць нас Пан Езус сваёй мукай?

Ад.: Пан Езус вучыць нас сваёй мукай згаджацца з воляю Божай, прабачваць тым, хто нас крыўдзіць.

Люду мой, люду, што Я табе зрабіў?
Чым засмуціў цябе, або у чым правініў?
З пад улады фараона, Я цябе вызваліў
А ты крыж на плечы мае ўзваліў.

PAN JEZUS UMARŁ ZA NAS NA KRZYŻU

Ofiara zbawienia

Pan Jezus na krzyżu modlił się za tych, którzy Go ukrzyżowali: „Ojcze, odpuść im, bo nie wiedzą, co czynią”.

Pan Jezus przebaczył łotrowi, który żałował za swoje grzechy.

Pod krzyżem Pana Jezusa stała Matka Boża. Pan Jezus oddał ludzi Matce Najświętszej, mówiąc do Niej: „Matko, oto syn Twój”, a do św. Jana powiedział: „Oto Matka twoja”.

Najświętsza Maryja Panna stojąc pod krzyżem Pana Jezusa bardzo cierpiała. Przez to uczestniczyła w Męce swego Syna. Matka Boża jest Współodkupicielką ludzi. I przez to jest Matką Ludu Bożego, Matką Kościoła świętego.

Po trzech godzinach konania na krzyżu Pan Jezus umarł. Ciało Pana Jezusa złożono w grobie.

Pamiętkę Męki Pana Jezusa obchodzimy w Wielki Piątek i w każdy piątek tygodnia.

W Wielki Piątek wspólnie adorujemy w kościele krzyż Pana Jezusa.

Ku czci Matki Bożej Bolesnej Kościół ustanowił święto na dzień 15 września.

Rozważamy Mękę Pana Jezusa z Matką Bożą podczas odmawiania drugiej części różańca świętego – części bolesnej.

Dziękujemy Panu Jezusowi, że chciał nas zbawić przez swoją Mękę i śmierć na krzyżu.

Jezu Chryste, Panie miły,
Baranku bardzo cierpliwy,
Wzniosłeś na krzyż ręce swoje,
Gładząc nieprawości moje.

ПАН ЕЗУС ПАМЁР ЗА НАС НА КРЫЖЫ

Ахвяра Збаўленьня

Пан Езус маліўся на крыжы за тых, якія Яго ўкрыжавалі: «Ойча, даруй ім, бо не ведаюць, што робяць».

Пан Езус дараваў злодзею, які каяўся за свае грахі.

Пад крыжам Пана Езуса стаяла Маці Божая. Пан Езус паручыў людзей Найсьвяцейшай Маці праз апос. Яна, кажучы Ёй: «Маці, вось сын Твой», а сьвятому Яну: «Вось Маці твая».

Найсьвяцейшая Дзева Марыя, стоячы пад крыжам Пана Езуса, моцна пакутавала. Прымаючы мукі Свайго Сына, Маці Божая разам з Ём адкупіла людзей і стала праз гата Маці люду Божага, Маці сьвятога Касьцёла.

Пасьля трох гадзінаў кананьня на крыжы Пан Езус памёр. Цела Езуса пахавалі ў грабніцы.

Памятку Мукі і Сьмерці Пана Езуса успамінаем у Вялікую Пятніцу і ў кожную пятніцу тыдня.

У Вялікую Пятніцу супольна адаруем у касьцёле крыж Пана Езуса.

Для ўшанаваньня Маці Божай Пакутнай, Касьцёл устанавіў сьвята на дзень 15 верасня.

Разважаем муку Пана Езуса і Маці Божай, гаворачы другую частку ружаньца сьвятога, частку пакутную.

Дзякуйма Пану Езусу за збаўленьне нас Мукай сваёй і сьмерцю на крыжы.

Езу Хрыстэ, Божа мілу,
Як ягнятка Ты цярплівы:
Церпіш на крыжы мучэньні
За ўсе мае праграшэньні.

PAN JEZUS ZMARTWYCHWSTAŁY PROWADZI NAS DO OJCA

Trzeciego dnia po śmierci Pan Jezus swoją mocą zmartwychwstał. Niewiasty przyszły do grobu. Anioł im powiedział: „Szukacie Jezusa Ukrzyżowanego? Nie ma Go tu, bo zmartwychwstał, jak powiedział” (Mt 28, 5-6).

Przez śmierć i zmartwychwstanie Pan Jezus odkupił ludzi. Pokonał śmierć, szatana i grzech. Wyśłużył nam nowe życie – życie Boże.

Wielki Piątek, Wielka Sobota i Wielkanoc są najświętszymi dniami. Wielkanoc jest największym świętem. W tych dniach dokonało się odkupienie ludzkości. Nazywamy to Tajemnicą Paschalną.

Każda niedziela jest małą Wielkanocą.

Zmartwychwstanie Pana Jezusa jest zapowiedzią, że i my zmartwychwstanjemy. W czasie wielkanocnym często śpiewamy w kościele Alleluja. Jest to wezwanie do radości.

Pomyślę: Jak bardzo trzeba się cieszyć, że Pan Jezus zmartwychwstał i nas wskrzesi z martwych.

Pan Jezus Zmartwychwstały prowadzi nas do Ojca.

Chrystus zmartwychwstan jest,
Nam na przykład dan jest.
Iż mamy zmartwychpowstać,
Z Panem Bogiem królować. Alleluja!

ПАН ЕЗУС УВАСКРОСШЫ, ВЯДЗЕ НАС ДА АЙЦА

На трэці дзень пасля сьмерці Пан Езус сваёй моцай уваскрасае. Жанчыны, прыйшоўшы да гроба, не знайшлі Цела Пана Езуса. Анёл сказаў ім: «Шукаеце Езуса Укрыжаванага? Яго тут няма, Ён уваскрос, як прадказаў» (Мт. 28, 5-6).

Сьмерцю і ўваскрасеньнем сваім Пан Езус адкупіў людзей. Перамог сьмерць, ліхога і грэх. Выслужыў нам новае, надпрыроднае жыцьцё Божае.

Вялікая Пятніца, Вялікая Субота і Вялікдзень — гэта найважнейшыя памятныя дні. Вялікдзень — найбольшае сьвята.

У гэтыя дні здзейснілася адкупленьне чалавецтва. Гэта называем мы Таямніцай Пасхальнай.

Кожная нядзеля — малы Вялікдзень.

Уваскрасеньне Пана Езуса — зарука таго, што і мы ўваскрэсьнем.

У вялікодні час мы часта спяваем у касьцёле Альлелюя. Гэта — кліч радасьці.

Падумаю: Як трэба цешыцца, што Пан Езус уваскрос і ўваскрэсіць нас.

Уваскросшы Пан Езус вядзе нас да Айца.

Хрыстос уваскрос з памёршых!
Сьмерць сьмерцю зваяваў,
Парваўшы путы пекла,
Жыцьцё нам дараваў.

MSZA ŚWIĘTA JAKO NIEUSTAJĄCA OFIARA PANA JEZUSA

Pan Jezus umarł na krzyżu w sposób krwawy tylko jeden raz. Pan Jezus chciał, aby ta sama Jego Ofiara powtarzała się do końca świata chociaż w sposób niekrwawy.

Pan Jezus ustanowił ofiarę Mszy świętej, w której przez kapłana z całym Kościołem świętym ponawia swoją Ofiarę. We Mszy świętej Pan Jezus ofiarowuje siebie i nas, a my razem z Nim ofiarujemy Jego i siebie Panu Bogu.

We Mszy świętej modlimy się:

„Wspominając, Boże, zbawczą mękę Twojego Syna, jak również cudowne Jego zmartwychwstanie i wniebowstąpienie oraz czekając na powtórne Jego przyjście, składamy Ci wśród dziękczynnych modłów tę żywą i świętą ofiarę” (Trzecia Modlitwa eucharystyczna).

Msza święta jest najświętszą czynnością.

Pan Jezus chce, abyśmy uczestniczyli we Mszy świętej.

Kościół nakazuje, aby każdy z nas od 7 roku życia uczestniczył we Mszy świętej w każdą niedzielę i święto.

Pomyślę: Jak dobry jest Pan Jezus, że pozwala nam uczestniczyć we Mszy świętej, razem z Nim złożyć Panu Bogu najświętszą Ofiarę.

Pytanie: Dlaczego Msza święta jest najświętszą czynnością?

Odpowiedź: Msza święta jest najświętszą czynnością, bo we Mszy świętej składa ofiarę Bóg-Człowiek, Jezus Chrystus, i ofiarą jest Pan Jezus i cały Lud Boży.

СВЯТАЯ ІМША, ЯК БЕЗУПЫННАЯ АХВЯРА ПАНА ЕЗУСА

Пан Езус памёр на крыжы крывавым чынам толькі адзін раз, але хацеў, каб гэта Ягоная Ахвяра паўтаралася да канца сьвету некрывавым чынам.

Пан Езус устанавіў ахвяру сьвятой Імшы, у якой праз сьвятара з усім сьвятым Касьцёлам панаўляе сваю Ахвяру. У сьвятой Імшы Пан Езус ахвяроўвае сябе і нас, а мы разам з Ім ахвяроўваем Яго і сябе Пану Богу.

У сьвятой Імшы молімся: «Успамінаючы, Божа, збаўленную муку Сына Твайго і Яго цудоўнае ўваскрасеньне і ўшэсьце ў неба, а таксама чакаючы паўторнага Ягонага прыйсьця, з удзячнасьцю складаем Табе гэтую жывую і сьвятую ахвяру» (ІІІ канон).

Святая Імша гэта найсьвяцейшая падзея.

Пан Езус хоча, каб мы ўдзельнічалі ў сьвятой Імшы.

Касьцёл загадвае, каб кожны з нас ад 7 году жыцьця прымаў удзел у сьвятой Імшы кожную нядзелю і свята.

Падумаю: Які добры Пан Езус, што дазваляе нам удзельнічаць у сьвятой Імшы, разам з Ім складаць Пану Богу найсьвяцейшую Ахвяру?

П.: Чаму святая Імша ёсьць найсьвяцейшая падзея?

Ад.: У сьвятой Імшы складае ахвяру Бог-Чалавек, Езус Хрыстус, і ахвяра ёсьць Пан Езус і ўвесь люд Божы.

Z PANEM JEZUSEM SKŁADAMY NAJŚWIĘTSZĄ OFIARĘ

Liturgia Słowa

Na początku Mszy świętej prosimy Pana Boga o odpuszczenie grzechów.

W pierwszej części Mszy świętej słuchamy, jak Pan Bóg do nas przemawia.

Pan Bóg przemawia przez słowa Pisma świętego.

Najpierw słuchamy Lekcji, którą czyta ktoś z ludu. Po skończeniu czytania ten, kto czytał, mówi: „Oto słowo Boże”. Dziękujemy Panu Bogu i odpowiadamy: „Bogu niech będą dzięki”.

Następnie kapłan czyta Ewangelię. Przez kapłana przemawia do nas sam Pan Jezus. Dla okazania szacunku podczas czytania Ewangelii wszyscy stoimy. Po przeczytaniu Ewangelii kapłan mówi: „Oto słowo Pańskie” i całuje Ewangelię. Odpowiadamy: „Chwała Tobie, Chryste”.

Podczas czytania lekcji i Ewangelii słuchamy uważnie, bo to są słowa Pana Boga.

Kapłan wyjaśnia to, co przeczytał, abyśmy dobrze zrozumieli, czego Pan Bóg od nas wymaga.

Pomyślę: Jak dobry jest Pan Bóg, że chce do nas przemawiać.

Pytanie: Dlaczego pierwsza część Mszy św. nazywa się Liturgią Słowa?

Odpowiedź: Pierwsza część Mszy św. nazywa się Liturgią Słowa, bo słuchamy słów Bożych, które są zapisane w Piśmie świętym.

З ПАНАМ ЕЗУСАМ МЫ СКЛАДАЕМ НАЙСЬВЯЦЕЙШУЮ АХВЯРУ

Літургія Слова

На пачатку сьвятой Імшы мы просім Пана Бога адпусьціць нам грахі.

У першай частцы сьвятой Імшы слухаем, як Пан Бог да нас прамаўляе словамі сьвятога Пісаньня.

Перш слухаем Лекцыю, якую чытае хто-небудзь з людзей. Пасьля чытаньня той, хто чытаў, кажа: «Гэта слова Божае». Людзі адказваюць: «Дзякуем Богу».

Потым сьвятар чытае Евангелье. Праз сьвятара прамаўляе да нас сам Пан Езус. Дзеля пашаны слову Божаму ў час Евангелья ўсе стаяць. Пасьля прачытаньня Евангелья сьвятар кажа: «Гэта словы Пана», і цалуе Евангелію. Людзі адказваюць: «Хвала Табе, Хрыстос».

Пры чытаньні лекцыі і Евангелья слухаем пільна, бо гэта словы Пана Бога.

Сьвятар выясьняе тое, што чытаў, каб мы добра разумелі, чаго ад нас Пан Бог патрабуе.

Падумаю: Які добры Пан Бог, што хоча з намі гаварыць.

П.: Чаму першая частка сьвятой Імшы называецца Літургіяй слова?

Ад.: Першая частка сьвятой Імшы называецца Літургіяй слова, бо мы слухаем словы Божыя, запісаныя ў сьвятым Пісаньні.

Z PANEM JEZUSEM SKŁADAMY NAJŚWIĘTSZĄ OFIARĘ

Liturgia Eucharystyczna

Liturgia Eucharystyczna obejmuje:

1. przygotowanie darów ofiarnych,
2. modlitwy eucharystyczne,
3. Komunię świętą.

Lud Boży przynosi dary ofiarne. Kapłan wielbi Pana Boga za to, że dał chleb i wino, które będą przemienione w Ciało i Krew Pana Jezusa.

Razem z chlebem i winem składamy na ofiarę Panu Bogu siebie samych.

Kapłan w imieniu Pana Jezusa mówi nad chlebem: „To jest Ciało moje”, a potem nad winem: „To jest Krew moja”. Wówczas Pan Jezus przemienia chleb w Ciało swoje, a wino w Krew swoją.

Po przeistoczeniu nie ma już na ołtarzu chleba i wina, lecz pod ich postaciami jest prawdziwe Ciało i Krew Pana Jezusa, czyli Pan Jezus żywy i prawdziwy.

Pan Jezus obecny na ołtarzu ofiaruje nas i z nami swemu Ojcu siebie samego pod postaciami chleba i wina.

Po przeistoczeniu kapłan mówi: „Oto wielka tajemnica wiary”. A my odpowiadamy: „Głosimy śmierć Twoją, Panie Jezu, wyznajemy Twoje zmartwychwstanie i oczekujemy Twego przyjścia w chwale”.

Podczas Mszy św. Pan Bóg przyjmuje również nasze dary duchowe.

Pytanie: Co oznacza słowo „Eucharystia”?

Odpowiedź: Słowo „Eucharystia” oznacza dziękczynienie.

З ПАНАМ ЕЗУСАМ МЫ СКЛАДАЕМ НАЙСВЯЦЕЙШУЮ АХВЯРУ

Літургія Эўхарыстычная

Літургія Эўхарыстычная змяшчае:

1. прыгатаваньне ахвярных дароў,
2. Эўхарыстычныя малітвы,
3. сьвятую Камунію.

Люд Божы прыносіць ахвярныя дары. Сьвятар славіць Пана Бога, што даў хлеб і віно і што дары будуць ператвораныя ў Цела і Кроў Пана Езуса.

Разам з хлебам і віном складаем у ахвяру Пану Богу і саміх сябе.

Сьвятар ад Імя Пана Езуса кажа над хлебам: «Гэта Цела маё», а затым над віном: «Гэта Кроў мая». Тады Пан Езус ператварае хлеб у Цела сваё, а віно ў Кроў сваю.

Пасьля ператварэньня (кансэкрацыі) няма ўжо на алтары хлеба і віна, а пад іх відам — сапраўднае Цела і Кроў Пана Езуса — Пан Езус жывы і сапраўдны.

Пан Езус прысутны на алтары ахвяруе нас і з намі самога сябе у выглядзе хлеба і віна свайму Богу Айцу.

Пасьля кансэкрацыі сьвятар кажа: «Вось гэта вялікая таямніца веры». А мы адказваем: «Абвяшчаем сьмерць Тваю, Пане, вы-знаём Тваё ўваскрасэньне і чакаем Твайго прышэсьця ў хвале».

У час сьвятой Імшы Пан Бог прымае таксама нашы духоўныя дары.

П.: Што значыць слова Эўхарыстыя?

Ад.: Слова Эўхарыстыя азначае падзяку.

PAN JEZUS DAJE NAM SIEBIE NA POKARM

Przyjmowanie we Mszy świętej przez kapłana i wiernych Ciała Pana Jezusa Chrystusa nazywamy Komunią świętą. Słowo „komunia” oznacza zjednoczenie.

W Komunii świętej jednoczymy się z Panem Jezusem i ze wszystkimi wiernymi. W Komunii świętej Pan Jezus łączy nas w jedną Bożą rodzinę. Przez Komunię łączymy się w Ofierze Chrystusa.

Pan Jezus z miłości do nas ustanowił Ofiarę Eucharystyczną, został w Najświętszym Sakramencie. Eucharystia nazywana jest również Sakramentem Miłości.

Kto przyjmuje Komunię świętą, powinien okazywać miłość do Boga i do ludzi, na wzór Pana Jezusa.

Komunia święta pomnaża w nas łaskę uświęcającą, wzmacnia w nas miłość, daje łaski uczynkowe, czyli siłę do dobrych czynów i wytrwania w dobrym, oraz osłabia w nas złe skłonności.

Pomyślę: Pan Jezus czeka na mnie w każdej Mszy świętej. Czy pragnę spotkać się z Panem Jezusem w Komunii świętej?

Być bliżej Ciebie chcę, o Boże mój!
Z Tobą przez życie iść, nieść krzyża znój.
Do Ciebie wdzięczny śpiew zanoszę, Panie mój.
Być bliżej Ciebie chcę, o Boże mój.

Pytanie: Dlaczego Najświętszy Sakrament nazywamy pokarmem?
Odpowiedź: Najświętszy Sakrament nazywamy pokarmem, bo tak jak pokarm materialny podtrzymuje życie i siły ciała, tak Najświętszy Sakrament podtrzymuje życie Boże w nas i wzmacnia wiarę, nadzieję i miłość.

ПАН ЕЗУС ДАЕ НАМ САМОГА СЯБЕ НА ПАЖЫТАК

Спажываньне ў сьвятой Імшы вернікамі Цела Пана Езуса Хрыстуса называем сьвятой Камуніяй. Слова Камунія значыць яднаньне.

У сьвятой Камуніі яднаемся з Панаем Езусам і з усімі вернікамі.

У сьвятой Камуніі Пан Езус яднае нас у адну Божую сям'ю. Праз Камунію яднаемся ў ахвяры Хрыстусовай.

Пан Езус з любові да нас устанавіў Эўхарыстычную Ахвяру, застаўся ў Найсьвяцейшым Сакраманце. Эўхарыстыя — гэта сакрамант Міласьці.

Хто прымае сьв. Камунію, павінен выяўляць міласць Богу і людзям, як Пан Езус. Сьвятая Камунія павялічвае ў нас асьвячаючую ласку і ўмацоўвае ў міласьці, дае дзейсныя ласкі — сілу для добрых учынкаў ды трываньне ў дабрыні, а таксама аслабляе ў нас благія схільнасьці.

Падумаю: Пан Езус чакае мяне ў кожнай сьвятой Імшы. Ці хачу спаткацца з Панаем Езусам у сьвятой Камуніі?

Ты сьветам мой, праменьні зіхацяць, —

Вядзі мяне!

Тут цёмна ноч і пяруны грымяць,

Вядзі мяне!

Кіруй ступой і вочы працірай,

Каб ня згубіў мяне ліхі адчай!

П.: Чаму Найсьвяцейшы сакрамант называем пажыткам?

Ад.: Найсьвяцейшы сакрамант называем пажыткам, бо як пажытак падтрымоўвае жыцьцё, дае сілы целу, так і Насьвяцейшы сакрамант падтрымоўвае ў нас Божае жыцьцё, узмацняе веру, надзею і любоў.

PRZYJMujemy PANA JEZUSA Z WIARĄ, NADZIEJĄ I MIŁOŚCIĄ

Setnik prosił Pana Jezusa, aby uzdrowił jego sługę. Gdy Pan Jezus chciał pójść do jego domu, setnik powiedział: „Panie, nie jestem godzien, abyś przyszedł do mnie, ale powiedz tylko słowo, a będzie uzdrowiony sługa mój”.

Przed samym przyjęciem Komunii świętej razem z kapłanem mówimy: „Panie, nie jestem godzien, abyś przyszedł do mnie, ale powiedz tylko słowo, a będzie uzdrowiona dusza moja”.

Do Komunii świętej najlepiej przygotowujemy się przez uczestniczenie we Mszy świętej w Liturgii Słowa i Liturgii Eucharystycznej.

Po przyjęciu Komunii świętej mówimy Panu Jezusowi, że wierzymy, iż On jest w nas, mamy nadzieję, że nas przyjmie kiedyś do nieba, że Go bardzo kochamy i dziękujemy Mu za to, że przyszedł do nas.

Komunię świętą można przyjmować codziennie. Przed Komunią świętą przez jedną godzinę nie można jeść ani pić z wyjątkiem czystej wody.

Komunię świętą wolno przyjmować tylko w stanie łaski uświęcającej.

Pomyślę: Jak bardzo trzeba dziękować Panu Jezusowi za to, że ustanowił Ofiarę Mszy świętej i że przychodzi do naszych serc w Komunii.

Pytanie: Jak trzeba przygotować się na przyjęcie Pana Jezusa w Komunii świętej?

Odpowiedź: Przed Komunią trzeba jeszcze raz przeprosić Pana Boga za swoje grzechy i prosić Pana Jezusa, aby przyszedł do nas.

ПРЫМАЕМ ПАНА ЕЗУСА З ВЕРАЙ, НАДЗЕЯЙ І ЛЮБОЎЮ

Сотнік прасіў Пана Езуса, каб вылячыў яго слугу. Калі Пан Езус хацеў йсці ў ягоны дом, сотнік сказаў: «Пане, я не варты, каб Ты прыйшоў да мяне, але скажы толькі слова і выздаравее слуга мой».

Перад прыняццем сьвятой Камуніі разам са сьвятарам кажам: «Госпадзе, я не варты, каб Ты прыйшоў да мяне, але скажы толькі слова і выздаравее душа мая».

Да сьвятой Камуніі найлепш прыгатуемся, прымаючы ўдзел у сьвятой Імшы, у літургіі слова ды ў літургіі Эўхарыстыі.

Пасьля прыняцця сьвятой Камуніі вызнаём веру Пану Езусу, што Ён цяпер у нас, маем надзею, што прыме нас калісьці ў неба, што вельмі мілуем Яго ды вельмі дзякуем, што прыйшоў да нас у госьці.

Сьвятую Камунію можна прымаць кожны дзень, калі адчуваем, што мы ў ласцы Божай, без цяжкага граха. Перад Камуніяй трэба ўстрымацца на гадзіну ад яды, чыстую ваду дазваляецца піць.

Сьвятую Камунію можна прымаць, будучы ў ласцы асьвячаючай.

Падумаю: Як мусім дзякаваць Пану Езусу за тое, што ўстанавіў ахвяру сьвятой Імшы і што прыходзіць да сэрцаў нашых у сьв. Камуніі.

П.: Як трэба падрыхтавацца да прыняцця Пана Езуса ў сьв. Камуніі?

Ад.: Перад прыняццем трэба яшчэ раз перапрасіць Пана Бога за свае грахі і прасіць Пана Езуса, каб прыйшоў да нас.

CZCIMY PANA JEZUSA W NAJŚWIĘTSZYM SAKRAMENCIE

Najświętszy Sakrament przechowuje się w kościołach katolickich w tabernakulum. Przed tabernakulum pali się wieczna lampka. Przed Najświętszym Sakramentem klękamy, aby uczcić ukrytego Pana Jezusa.

Dla oddania uroczystej czci Panu Jezusowi w Najświętszym Sakramencie odbywają się procesje, zwłaszcza w dniu Bożego Ciała.

W kościołach jest wystawiany w monstrancji Najświętszy Sakrament, abyśmy mogli czcić Pana Jezusa patrząc na Hostię świętą.

Kto kocha Pana Jezusa, ten często nawiedza Go ukrytego w Najświętszym Sakramencie.

Czczymy również Pana Jezusa w Najświętszym Sakramencie przez śpiewanie pieśni eucharystycznych.

Wielbię Cię, o Hostio żywa,
Wielbię ten miłości cud!
Tyś anielskim jest pokarmem,
Ciebie wielbi wierny lud.

Wielbię Cię, o Hostio żywa,
Wielbię Cię, o Panie mój.

Wielbię Cię, o Hostio święta,
Wielbię przenajświętszy Chleb;
Tyś dla słabych jest wzmocnieniem,
Ciebie Świętych wielbi śpiew.

Wielbię Cię...

Pomyślę: Pan Jezus bardzo się cieszy, gdy myślę o Nim, nawiedzam Go w kościele. On czeka na mnie. Często powiem Panu Jezusowi, że Go bardzo kocham za to, że został z nami w Najświętszym Sakramencie.

СЛАВІМ ПАНА ЕЗУСА Ў НАЙСВЯЦЕЙШЫМ САКРАМАНЦЕ

Найсввяцейшы сакрамант захоўваецца ў каталіцкіх касьцёлах у табернакулюм. Перад табэрнакулюм гарыць вечная лямпка (лямпадка). Перад Найсввяцейшым Сакрамантам стаем на калені каб ушанаваць укрытага ў Гостыі Пана Езуса.

Для ўрачыстага, публічнага ўшанавання Пана Езуса ў Найсввяцейшым Сакраманце, адбываюцца працэсыі, асабліва ў сьвята Божага Цела.

Адбываюцца ў Касьцёлах выстаўленьні Найсввяцейшага Сакраманта ў манстранцыі, каб людзі гледзячы на Гостыю славілі Пана Езуса.

Хто мілуе Пана Езуса, часта наведвае укрытага ў Найсввяцейшым Сакраманце. Славім таксама Пана Езуса ў Найсввяцейшым Сакраманце песьнямі.

Увесь сьвет — зямля і мора,
Ўсё жывое у прасторы,
Выслаўляйце міласць Богу —
Засьпявайце песьню гошу.

Бійця нізкія паклоны
Прад Хрыстусам утаёным;
Бо ў гэтай крошцы хлеба
Ёсьць праўдзівы Бог, із неба.

Падумаю: Пан Езус дужа цешыцца, калі Яго наведваю ў касьцёле, калі яго часта прымаю, аб Ім помню. Ён хоча жыць з намі, як калісьці ў небе будзе разам жыць. Ён хоча, каб я Яго любіў вышэй за ўсё на сьвеце.

PAN JEZUS DAJE PASTERZY SWOJEMU KOŚCIOŁOWI

Pan Jezus powiedział do Apostołów:

„Dana Mi jest wszelka władza w niebie i na ziemi. Idźcie więc i nauczajcie wszystkie narody, udzielając im chrztu w imię Ojca i Syna, i Ducha Świętego. Uczcie je zachowywać wszystko, co wam przykazałem. A oto Ja jestem z wami przez wszystkie dni, aż do skończenia świata” (Mt 28, 18-20).

Pan Jezus polecił Apostołom i ich następcom nauczać Lud Boży tego, co Pan Bóg objawił, uświęcać go, rządzić i opiekować się nim.

Pan Jezus wybrał św. Piotra jako swego zastępcę. Powierzył mu najwyższą władzę w swoim Kościele.

Następcą św. Piotra jest Biskup Rzymski, którego nazywamy Ojcem świętym, czyli Papieżem.

Następcami Apostołów są biskupi, którzy razem z Papieżem rządzą Kościołem.

Biskupom pomagają i z nimi współpracują kapłani, czyli księża.

Papież, biskupi, kapłani i wierni razem stanowią Lud Boży, Kościół katolicki.

W każdej Mszy świętej modlimy się za Papieża, naszego Biskupa i za cały Lud Boży.

Pomyślę: Jak dobry jest Pan Jezus, że nie zostawił nas samych, ale powierzył nas Papieżowi i biskupom. Będę dziękować za to dobrodziejstwo.

ПАН ЕЗУС НАЗНАЧАЕ ПАСТЫРАЎ СВАЙМУ КАСЬЦЁЛУ

Пан Езус сказаў Апосталам: «Дадзена Мне ўся ўлада ў небе і на зямлі. Дык ідзіце і навучайце ўсе народы, хрысьцячы іх у імя Айца і Сына і Сьвятога Духа. Вучыце іх берагчы ўсё, што Я вам загадаў. А Я з вамі ўсе дні аж да канца сьвету» (Мт. 28, 18-20).

Пан Езус паручыў Апосталам і іх намесьнікам вучыць народ Божы таму, што Пан Бог аб'явіў, усьвячаць яго, кіраваць і апекавацца ім.

Пан Езус выбраў сьв. Пятра сваім Намесьнікам. Перадаў яму найвышэйшую ўладу ў сваім касьцёле. Намесьнікам сьв. Пятра ёсьць Біскуп Рымскі, Айцец сьвяты, Папа (Папез).

Намесьнікамі Апосталаў — Біскупы, якія разам з Папаю кіруюць Касьцёлам. Біскупам памагаюць і з імі супрацоўнічаюць сьвятары. Папа, біскупы, сьвятары і вернікі твораць Люд Божы, Касьцёл Каталіцкі. У кожнай сьв. Імшы молімся за Айца сьвятога (Папу), Біскупа і за ўвесь Люд Божы.

Падумаю: Які добры Пан Езус, што не пакінуў нас саміх, але паручыў нас Айцу Сьвятому і Біскупам. Буду дзякаваць за гэта дабрадзейства.

PAN JEZUS ODCHODZI DO OJCA

Czterdziestego dnia po swoim zmartwychwstaniu ukazał się Pan Jezus uczniom swoim po raz ostatni i nakazał im, aby nie odchodzili z Jerozolimy, dopóki nie otrzymają Ducha Świętego. Potem udał się Pan Jezus z uczniami na Górę Oliwną i na oczach wszystkich obecnych, wzniosłszy oczy ku górze, wstąpił do nieba.

„Kiedy uporczywie wpatrywali się w Niego, jak wstępował do nieba, przystąpili do nich dwaj mężowie w białych szatach. I rzekli: «Mężowie z Galilei, dlaczego stoicie i wpatrujecie się w niebo? Ten Jezus, wzięty od was do nieba, przyjdzie tak samo, jak widzieliście Go wstępującego do nieba»” (Dz 1, 9-11).

Przy końcu świata ukaze się Pan Jezus i będzie sądził wszystkich ludzi. Po śmierci człowieka dusza jego staje na sąd szczegółowy. A na końcu świata będzie Sąd Ostateczny.

Kto jest zjednoczony z Panem Bogiem, kocha Go, wypełnia Jego wolę, ten po śmierci pójdzie do nieba.

Uroczystość Wniebowstąpienia Pana Jezusa obchodzimy czterdziestego dnia po Wielkanocy.

Prawdę o Wniebowstąpieniu Pana Jezusa wyznajemy, gdy mówimy: „Wierzę w Jezusa Chrystusa... który wstąpił na niebiosy, siedzi po prawicy Boga Ojca wszechmogącego, stamtąd przyjdzie sądzić żywych i umarłych”.

Pomyślę: Ja także mam być w niebie. Jak dobry jest Pan Jezus, że chce, abym i ja był w niebie.

ПАН ЕЗУС ВЯРТАЕЦЦА ДА АЙЦА

У сорака дзён па сваім уваскрасэнні Пан Езус у апошні раз паказаўся сваім вучням. Загадаў ім, каб не пакідалі Ерусалім, пакуль не атрымаюць дароў Духа Сьвятога. Потым пайшоў Пан Езус з вучнямі на гару Аліўную. Там на вачах прысутных, узыйшоў у неба.

Калі яны пільна ўглядаліся ў Яго, як узыходзіў у неба, з'явіліся дзьве постаці ў белым адзенні дый сказалі: «Галілейцы, чаму стаіце і ўглядаецеся ў неба? Гэты Езус, узяты ад вас у неба. Прыйдзе таксама, як бачылі Яго ўзыходзячага ў неба» (Дз. Ап. 1, 9).

У канцы сьвету з'явіцца Пан Езус і будзе судзіць людзей. Па сьмерці чалавека душа ідзе на суд Асаблівы. А пры канцы сьвету будзе Апошні суд. Хто з'яднаны з Панама Богам, мілуе Яго, спаўняе Яго волю, той па сьмерці пойдзе ў неба.

Урачыстасць Ушэсьця (У неба ўзыходу) Пана Езуса сьвяткуем у сорака дзён па Вялікадні. Праўду аб Ушэсьці вызнаём у «Веру»: «які узыйшоў у неба, сядзіць праваруч Бога Айца ўсемагутнага, адтуль прыйдзе судзіць жывых і памёршых».

Падумаю: Я таксама павінен быць у небе. Які добры ёсьць Пан Езус, бо хоча, каб і я быў у небе.

PAN JEZUS ZSYŁA DUCHA ŚWIĘTEGO

„Kiedy nadszedł wreszcie dzień Pięćdziesiątnicy, znajdowali się wszyscy razem na tym samym miejscu. Nagle spadł z nieba szum... Ukazały się im też języki jakby z ognia, które się rozdzieliły, i na każdym z nich spoczął jeden. I wszyscy zostali napełnieni Duchem Świętym” (Dz 2, 1-4).

Duch Święty jest trzecią Osobą Trójcy Przenajświętszej.

Duch Święty zstępuje na każdego z nas w chwili Chrztu świętego, a w szczególniejszy sposób w sakramencie Bierzmowania. Jednoczy nas z Chrystusem i między sobą, gdy we Mszy świętej przyjmujemy Komunię świętą.

Duch Święty oświeca Kościół święty w przekazywaniu nam nauki Pana Jezusa. Udziela nam łaski we wszystkich sakramentach świętych. Sprawia, że Kościół będzie trwać do końca świata.

Duch Święty rządzi Kościołem i stale go ożywia.

Uroczystość Zesłania Ducha Świętego, nazywaną także Zielonymi Świętami, obchodzimy w siódmą niedzielę po Wielkanocy.

Pomyślę: Duch Święty jest we mnie przez łaskę uświęcającą. Będę się modlić do Ducha Świętego słowami:

Przyjdź, Duchu Święty,
napełnij serca wiernych Twoich,
a ogień miłości Twojej
racz w nich zapalić.

ПАН ЕЗУС ЗСЫЛАЕ ДУХА СЬВЯТОГА

«Калі надыйшоў дзень Пяцідзесятніцы, знаходзіліся Апосталы і Марыя Маці Езуса разам на тым самым месцы (у Вячэрніку). Раптам паўстаў шум з неба... Паказаліся ім як бы языкі полымя, якія разьдзяліліся, і на кожным з іх супачыў (спусціўся) адзін. Усе былі напоўнены Духам Сьвятым» (Дз. Ап. 2, 1-4).

Дух Сьвяты ёсьць трэцяй асобай Прасьвятой Тройцы.

Дух Сьвяты сыходзіць на кожнага з нас у час Сьвятога Хрышчэньня, а асаблівым чынам ў сакраманце Канфірмацыі (Крыжмаваньня). Дух Сьвяты яднае нас з Хрыстусом і між сабой, калі ў сьвятой Імшы прымаем сьвятую Камунію.

Дух Сьвяты асьвячае Касьцёл Сьвяты ў пераказе нам навукі Пана Езуса. Кіруе Касьцёлам, каб трываў да канца сьвету і ажыўляе яго.

Урачыстасьць «Сёмухі», сасланьня Духа Сьвятога сьвяткуем у сёмую нядзелю па Вялікадні (таму «Сёмуха»).

Падумаю: Дух Сьвяты ёсьць ва мне праз асьвячаючую ласку. Буду маліцца да Духа Сьвятога такімі словамі:

Прыйдзі, Дух Сьвяты,
напоўні сэрцы Тваіх Вернікаў,
і агонь міласьці Тваёй
запалі ў іх.

NAJŚWIĘTSZA MARYJA PANNA WNIEBOWZIĘTA

Po Wniebowstąpieniu Pana Jezusa Najświętsza Maryja Panna żyła jeszcze jakiś czas na ziemi.

Gdy Matka Boża umarła, została z duszą i ciałem wzięta do nieba.

Najświętsza Maryja Panna jest w niebie bardzo szczęśliwa, modli się za nas i opiekuje się nami.

Kościół święty ustanowił na cześć Matki Bożej wiele świąt i ogłosił Ją Matką Kościoła.

Uroczystość Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny obchodzimy 15 sierpnia. W tym dniu przynosimy do kościoła kwiaty, zioła, owoce, zboże, a kapłan je poświęca. Dlatego w Polsce nazywamy to święto także świętem Matki Bożej Zielnej.

Święto Najświętszej Maryi Panny, Matki Kościoła, Kościół święty ustanowił na poniedziałek po Zielonych Świątach.

Matkę Bożą jako Matkę Kościoła czcimy pieśnią:

Weź w swą opiekę nasz Kościół święty,

Panno Najświętsza, Niepokalana!

Niechaj miłością każdy przejęty

Czci w nim Jezusa, naszego Pana.

Pomyślę: Mam w niebie Najświętszą Maryję Pannę, która jest także moją najlepszą Matką. Będę często mówić Matce Bożej, że Ją kocham.

НАЙСВЯЦЕЙШАЯ ДЗЕВА МАРЫЯ Ў НЕБА ЎЗЯТАЯ

Па Ушэсьці Пана Езуса Найсьвяцейшая Дзева Марыя жыла
яшчэ на зямлі нейкі час.

Калі Маці Божая памерла, то з душой і целам была ўзята
ў неба.

Найсьвяцейшая Дзева Марыя ў небе вельмі шчаслівая, моліц-
ца, заступаецца за нас, апякуецца намі. Касьцёл сьвяты ўстанавіў
шмат сьвятаў на чэсьць, і ўшанаваньне Маці Божай. Абвясьціў Яе
Маткай Касьцёла. Урачыстасьць Унебаўзяцьця Найсьв. Дзевы
Марыі сьвяткуем 15 жніўня. У гэты дзень прыносім у касьцёл
кветкі, зёлкі, плады, збожжа, а сьвятар іх асьвячае. Сьвята Н. Д.
Марыі, Маці Касьцёла, Касьцёл ўстанавіў сьвяткаваць у панядзе-
лак па Сёмусе.

Маці Божаю хвалім песнямі.

Матачка Божая, Матачка Добрая,
Бедныя дзеці мы клічам Цябе;
Песьняй пакорнай мольбы складаючы,
Сэрцы свае аддаём мы Табе.

Падумаю: Маю ў небе Найсьвяцейшую Дзеву Марыю сваю
Найсьвяцейшую Маці. Буду прасіць Яе апекі, буду любіць Яе.

PAN JEZUS DAJE NAM ŚWIĘTYCH DO NAŚLADOWANIA

Na Chrzcie świętym dziecko otrzymuje imię jakiegoś Świętego. Ten Święty jest naszym Patronem przed Bogiem.

My modlimy się do swego Patrona, aby on upraszał u Pana Jezusa potrzebne nam łaski i opiekował się nami.

Patronem dzieci i młodzieży jest święty Stanisław Kostka, Polak.

Święty Stanisław Kostka bardzo kochał Matkę Bożą i nazywał Ją swoją Matką. W swoim życiu był bardzo skromny i brzydził się szczególnie grzechami nieczystymi. Umarł mając lat osiemnaście.

Aniele ziemski bez winy,
Ozdobo naszej krainy,
Wejrzyj z nieba dziś łaskawie
Na nas, święty Stanisławie.

Przyjm nasze modły, ofiary,
Niebieskie zlej na nas dary;
W każdej wesprzyj nas potrzebie,
Gdy wzniesiemy głos do Ciebie.

Pomyślę: W czym chcę naśladować mojego Patrona?
W dzień imienin będę modlić się do swego Patrona.

Pytanie: Kogo czcimy jako Świętego?

Odpowiedź: Jako Świętego czcimy tego człowieka, który za życia bardzo kochał Boga i ludzi, a po jego śmierci Kościół ogłosił, że jest w niebie i należy Go czcić.

ПАН ЕЗУС ДАЕ НАМ СЪВЯТЫХ, КАБ ІХ НАСЪЛЕДАВАЛІ

На сьвятым Хрышчэньні дзіця атрымоўвае імя якога небудзь-Сьвятога. Гэты сьвяты ёсьць нашым Апякунам у Бога. Молімся мы да свайго Апякуна, Патрона, каб упрашаў нам ласкі ў Пана Езуса ды апякаваўся намі. Маем многа Апякуноў дзяцей і моладзі: Сьвятога Станіслава Костку, сьв. Казіміра, каралевіча, сьвятую Тэрэсу і шмат другіх: Мы павінны пацікавіцца, пазнаць іх жыцьцё, дабрадзейнасьці, насьледаваць іх.

Падумаю: У чым хачу насьледаваць майго Патрона, аднаіменьніка?

У дзень Імянін буду маліцца да свайго Патрона.

П.: Каго ўшаноўваем як Сьвятога?

Ад.: Як Сьвятога ўшаноўваем таго чалавека, які калі яшчэ жыў на зямлі, вельмі кахаў Бога і людзей, а па сьмерці сьвяты Касьцёл абвясціў, што гэты чалавек знаходзіцца ў небе і ёсьць патрэба яго ўшаноўваць.

PRZYJDŹ, JEZU!

Przez Chrzest święty posłał Pan Jezus do dusz naszych Ducha Świętego, uczynił nas swoimi dziećmi i członkami Kościoła.

W Kościele uczy nas Pan Jezus, czego wymaga, abyśmy byli z Nim zjednoczeni tu na ziemi, a po śmierci w chwale niebieskiej.

Jednoczymy się z Panem Jezusem przez wiarę, miłość Boga i bliźnich, zachowanie przykazań oraz spotykanie się z Nim w sakramentach świętych.

Pan Jezus wymaga od nas także posłuszeństwa Kościołowi. Pan Jezus powiedział do Apostołów: „Kto was słucha, Mnie słucha; kto wami gardzi, Mną gardzi”.

Pan Jezus stale przebywa dla nas w sakramencie Eucharystii i pragnie, abyśmy przychodzili do Niego.

Dziękujemy Ci, Panie Jezu, za Twoją dobroć, miłość i ofiarę. Pragniemy przyjąć Ciebie w Komunii świętej.

Przyjdź, Panie Jezu, do nas.

Podziękujmy Panu Jezusowi za to, że mogliśmy przez naukę religii przygotować się do Spowiedzi i Komunii świętej.

ПРЫЙДЗІ, ЕЗУСЕ!

Праз сьвятое Хрышчэньне пасылае Пан Езус у нашыя душы Духа Сьвятога, рабіць нас сваімі дзяцьмі і членамі Касьцёла.

Ў Касьцёле вучыць Пан Езус чаго патрэба нам, каб мы былі з Ём спалучаны тут на зямлі, а пасля сьмерці ў хвале нябеснай.

Яднаемся з Езусам Хрыстусам праз веру, любоў да Бога і бліжніх, выпאўненьне загадаў, а таксама праз яднаньне з Ём у сьвятых сакрамантах.

Пан Езус патрабуе ад нас таксама паслухмянасьці Касьцёлу. Пан Езус сказаў Апосталам: «Хто вас слухае, Мяне слухае, хто вамі пагарджае, Мною пагарджае».

Пан Езус заўсёды знаходзіцца для нас ў Сакраменце Эўхарыстыі, і хоча, каб мы прыходзілі да Яго.

Дзякуем Табе, Езусе Хрыстусе, за Тваю даброту, любоў і ахвяру. Хочам прыняць Цябе ў сьвятой Камуніі.

Прыйдзі, Пан Езус, да нас.

Падзякуем Пану Езусу за тое, што мы маглі праз навуку рэлігіі падрыхтавацца да Сповідзі і сьвятой Камуніі.

KATECHIZM

O PANU BOGU

1. Kto to jest Pan Bóg?
— Pan Bóg jest to Duch najdoskonalszy, Stworzyciel nieba i ziemi, i Ojciec nasz najlepszy.
2. Dlaczego Pana Boga nazywamy Duchem?
— Pana Boga nazywamy Duchem, bo nie ma ciała.
3. Jak nazywamy Boga w trzech Osobach?
— Boga w trzech Osobach nazywamy Trójcą Przenajświętszą.
4. Czy Pan Bóg zawsze był i zawsze będzie?
— Pan Bóg był zawsze, jest i będzie zawsze, i dlatego Pana Boga nazywamy wiecznym.
5. Gdzie jest Pan Bóg?
— Pan Bóg jest w niebie, na ziemi i na każdym miejscu.
6. Dlaczego Pana Boga nazywamy wszechwiedzącym?
— Bo Pan Bóg wszystko wie i zna nawet nasze myśli i chęci.
7. Dlaczego Pana Boga nazywamy Stworzycielem?
— Pana Boga nazywamy Stworzycielem, bo uczynił wszystkie rzeczy z niczego.
8. Dlaczego Pana Boga nazywamy Ojcem najlepszym?
— Pana Boga nazywamy Ojcem najlepszym, bo kocha wszystkich ludzi jako swoje dzieci i troszczy się o wszystkie stworzenia swoje.
9. Dlaczego Pana Boga nazywamy sprawiedliwym?
— Bo Pan Bóg za dobre nagradza, a za złe karze.
10. Dlaczego Pana Boga nazywamy miłosiernym?
— Bo Pan Bóg chętnie przebacza, gdy żałujemy za grzechy.

КАТЭХІЗМ

ПРА ПАНА БОГА

1. Сколкі ёсьць багоў?

— Бог ёсьць адзін, але ў трох Асобах: Бог Айцец, Бог Сын, Бог Дух Сьвяты.

Хто гэта Пан Бог?

— Пан Бог гэта найдасканалейшы Дух, Стварыцель неба і зямлі ды найлепшы наш Айцец.

2. Як называем Бога ў трох Асобах?

— Бога ў трох Асобах называем Прасьвятой Тройцай.

3. Чаму Пана Бога называем Духам?

— Пана Бога называем Духам, бо не мае цела.

4. Чаму Пана Бога называем Стварыцелем?

— Пана Бога называем Стварыцелем, бо ўсе рэчы ўчыніў з нічога.

5. Чаму Пана Бога называем найлепшым Айцом?

— Пана Бога называем найлепшым Айцом, бо любіць усіх людзей, як сваіх дзяцей, ды рупіцца пра ўсё сваё стварэньне.

6. Чаму Пана Бога называем Усёбачным?

— Бо Пан Бог усе ведае і знае нават нашыя думкі і пажаданьні.

7. Ці Пан Бог быў заўсёды і ці заўсёды будзе?

— Пан Бог быў заўсёды, ёсьць і заўсёды будзе, таму Пана Бога называем вечным.

8. Дзе Пан Бог ёсьць?

— Пан Бог ёсьць у небе, на зямлі дый на кожным месцы.

9. Чаму Пана Бога называем справядлівым?

— Бо Пан Бог за добрае жыцьцё ўзнагараджае, а за благое жыцьцё карае.

10. Чаму Пана Бога называем міласэрным?

— Бо Пан Бог ахвотна прабачае, калі каемся за грахі і папраўляемся.

O ANIOŁACH

11. Kto to są Aniołowie?

— Aniołowie są to duchy, które mają rozum i wolną wolę, lecz nie mają ciała.

12. Na co Pan Bóg stworzył Aniołów?

— Pan Bóg stworzył Aniołów, aby Pana Boga chwalili, ludziom do zbawienia pomagali i cieszyli się szczęściem w niebie.

13. Jak nazywamy Aniołów, którzy nam pomagają?

— Aniołów, którzy nam pomagają, nazywamy Aniołami Stróżami.

14. Czy wszyscy Aniołowie zostali posłuszni Panu Bogu?

— Niektórzy Aniołowie zbuntowali się i nie chcieli służyć Panu Bogu.

15. Jak Pan Bóg ukarał zbuntowanych Aniołów?

— Zbuntowanych Aniołów strącił Pan Bóg do piekła, gdzie nie mogą oglądać Go i cierpią wieczne męki.

16. Jak nazywamy zbuntowanych Aniołów?

— Zbuntowanych Aniołów nazywamy szatanami, złymi duchami, albo diablami.

17. Co czynią złe duchy?

— Złe duchy kuszą ludzi, aby nie słuchali Pana Boga.

O CZŁOWIEKU

18. Skąd się wziął człowiek?

— Człowieka stworzył Pan Bóg.

19. Kto to jest człowiek?

— Człowiek jest to stworzenie Boże, które posiada ciało i duszę nieśmiertelną.

20. Do kogo jest podobna dusza ludzka?

— Dusza ludzka podobna jest do Pana Boga, bo jest duchem, ma rozum i wolną wolę i nigdy nie umiera.

21. Na co Pan Bóg stworzył człowieka?

— Pan Bóg stworzył człowieka, aby człowiek Pana Boga kochał, pełnił Jego wolę, a po śmierci był z Nim w niebie.

ПРА АНЁЛАЎ

11. Хто такія Анёлы?

— Анёлы гэта духі, якія маюць розум і вольную волю, але не маюць цела.

12. Нашто Пан Бог стварыў Анёлаў?

— Пан Бог стварыў Анёлаў, каб Пана Бога хвалілі, памагалі людзям у збаўленьні ды цешыліся шчасьцем у небе.

13. Як называем Анёлаў, якія нам памагаюць?

— Анёлаў, якія нам памагаюць, называем Анёламі Апекунамі.

14. Ці ўсе Анёлы былі паслухмянымі Пану Богу?

— Некаторыя Анёлы збунтаваліся і не хацелі служыць Пану Богу.

15. Як Пан Бог пакараў збунтаваных Анёлаў?

— Збунтаваных Анёлаў Пан Бог скінуў у пекла, дзе не могуць аглядаць Бога ды церпяць вечныя мукі.

16. Як называем збунтаваных анёлаў?

— Збунтаваных анёлаў называем шатанамі, ліхімі духамі, д'яблямі, злыднямі.

17. Што робяць ліхія духі?

— Ліхія духі зводзяць людзей, каб не слухалі Пана Бога.

ПРА ЧАЛАВЕКА

18. Адкуль узяўся чалавек?

— Пан Бог стварыў чалавека.

19. Хто такі чалавек?

— Чалавек гэта стварэньне Божае, якое мае цела і несьмяротную душу.

20. Да каго падобная душа чалавечая?

— Душа людзкая падобная да Пана Бога, бо ёсьць духам, мае розум і вольную волю і ніколі не ўмірае.

21. Навошта Пан Бог стварыў чалавека?

— Пан Бог стварыў чалавека, каб чалавек любіў Пана Бога, спаўняў Яго волю, а па сьмерці быў з Ім у небе.

22. Dlaczego pierwsi ludzie byli szczęśliwi?
— Pierwsi ludzie byli bardzo szczęśliwi, bo byli miłymi dziećmi Bożymi, pracowali lekko i przyjemnie, nie chorowali i mieli nie umierać.
23. Z czego najbardziej cieszyli się pierwsi ludzie?
— Cieszyli się najbardziej z tego, że w duszy mieli łaskę uświęcającą.
24. Co sprawia w duszy łaska uświęcająca?
— Łaska uświęcająca czyni duszę piękną i miłą Bogu, łączy nas z Panem Jezusem i daje prawo do nieba.

O GRZECHU PIERWORODNYM

25. Czego wymagał Pan Bóg od pierwszych ludzi?
— Pan Bóg wymagał, aby pierwsi ludzie kochali Go i byli Mu posłuszni.
26. Czy pierwsi ludzie byli posłuszni Panu Bogu?
— Pierwsi ludzie nie byli posłuszni Panu Bogu. Diabeł namówił ich do nieposłuszeństwa.
27. Jak się nazywa nieposłuszeństwo pierwszych ludzi?
— Nieposłuszeństwo pierwszych ludzi nazywamy grzechem pierworodnym.
28. Jak Pan Bóg ukarał pierwszych ludzi za ich grzech?
— Pan Bóg pozbawił ich łaski uświęcającej, prawa do nieba i przestali być dziećmi Bożymi; Pan Bóg zapowiedział, że za karę będą musieli ciężko pracować, chorować i umierać, i usunął ich z raju.
29. Czy te kary dotknęły tylko pierwszych ludzi?
— Kary te spadły na wszystkich ludzi, czyli wszyscy ludzie rodzą się z grzechem pierworodnym.
30. Kto był wolny od grzechu pierworodnego?
— Od grzechu pierworodnego była wolna tylko Najświętsza Panna, dlatego nazywamy Ją Niepokalanie Poczętą.

22. Чаму першыя людзі былі шчаслівыя?

— Першыя людзі былі шчаслівыя, бо былі мілымі дзецьмі Божымі, лёгка і прыемна працавалі, не хварэлі і не паміралі.

23. З чаго найбольш цешыліся першыя людзі?

— Цешыліся з таго, што душы іх жылі ў асьвячаючай ласцы Божай.

24. Што дае для душы асьвячаючая ласка?

— Асьвячаючая ласка Божая робіць душу прыгожай і мілай Богу, яднае нас з Панам Езусам ды дае права на неба.

ПРА ПЕРШАРОДНЫ ГРЭХ

25. Што патрабаваў Пан Бог ад першых людзей?

— Ад першых людзей Пан Бог патрабаваў, каб людзі Яго любілі ды былі Яму паслухмянымі.

26. Ці першыя людзі былі паслухмянымі Пану Богу?

— Першыя людзі не былі паслухмянымі Пану Богу. Злы дух падгаварыў, іх да непаслухмянасьці.

27. Як называецца непаслушэньства першых людзей?

— Непаслушэньства першых людзей называем першародным грахам.

28. Як Пан Бог пакараў першых людзей за іхні грэх?

— Пан Бог адабраў ад іх ласку асьвячаючую, права на неба ды перасталі быць дзецьмі Божымі. Пан Бог прадказаў, што цяжка будучь працаваць за кару, што будучь хварэць і ўміраць, і выгнаў іх з раю.

29. Ці гэтыя кары адносіліся толькі да першых людзей?

— Кары гэтыя перайшлі на ўсіх людзей, таму ўсе людзі родзяцца ў першародным граху.

30. Хто быў вольны ад першароднага граха?

— Вольнай ад першароднага граха была Найсьвяцейшая Дзева Марыя, таму называем Яе Непавінна Пачатай.

O RZECZACH OSTATECZNYCH

31. Co to jest śmierć?

— Śmierć jest to rozłączenie się duszy i ciała.

32. Co się dzieje z duszą po śmierci człowieka?

— Po śmierci człowieka dusza staje na sąd Boży.

33. Dokąd idzie dusza po sądzie?

— Po sądzie Bożym czeka duszę nagroda w niebie, albo oczyszczenie w czyśćcu, albo wieczna kara w piekle.

34. Jaka jest nagroda w niebie?

— Dusze w niebie są szczęśliwe, bo oglądają Pana Boga, są razem z Panem Jezusem, Najświętszą Maryją Panną, Świętymi i Aniołami.

35. Jaką karę ponoszą potępieni w piekle?

— Potępieni w piekle nie oglądają Pana Boga i cierpią wieczne męki.

36. Co się dzieje z duszą w czyśćcu?

— Dusza w czyśćcu przez jakiś czas cierpi dotkliwe męki, a potem idzie do nieba.

37. Kiedy i ciało otrzyma nagrodę, albo karę wieczną?

— Na końcu świata wszyscy ludzie zmartwychwstaną na Sąd Ostateczny. Wtedy również ciało człowieka otrzyma nagrodę albo karę wieczną.

O PRZYKAZANIACH BOŻYCH

38. Co Pan Bóg uczynił, aby ludzie wiedzieli, jak mają postępować?

— Pan Bóg dał ludziom przykazania. Jest ich dziesięć.

39. Które jest pierwsze przykazanie Boże?

— Nie będziesz miał bogów cudzych przede Mną.

40. Kiedy zachowujemy pierwsze przykazanie Boże?

— Pierwsze przykazanie Boże zachowujemy, gdy:

1. wierzymy w Pana Boga i we wszystko, co Pan Bóg objawił,
2. modlimy się często — rozmawiamy z Panem Bogiem,
3. oddajemy Mu cześć.

41. Które jest drugie przykazanie Boże?

— Nie będziesz brał Imienia Pana Boga swego nadaremno.

ПРА АПОШНІЯ СПРАВЫ ЧАЛАВЕЧЫЯ

31. Чым ёсьць сьмерць?

— Сьмерць гэта разлучэньне душы ад цела.

32. Што робіцца з душой пасля сьмерці чалавека?

— Па сьмерці чалавека душа ідзе на суд Божы.

33. Куды ідзе душа пасля суда Божага?

— Пасля суда Божага душа будзе або ўзнагароджана небам, або пойдзе на ачышчэньне ў чысьцец, або будзе пакарана вечнымі мукамі ў пекле.

34. Якая ўзнагарода ў небе?

— Душы ў небе шчаслівыя, бо бачаць Пана Бога, знаходзяцца разам з Панам Езусам, з Найсьвяцейшай Дзевай Марыяй, з Сьвятымі і з Анёламі.

35. Як пакараныя тыя, хто асуджаны на пекла?

— Асуджаныя на пекла не бачаць Пана Бога і церпяць вечныя мукі.

36. Што адбываецца з душой у чысьцы?

— Душа ў чысьцы праз нейкі час церпіць вялікія мукі, а пасля пераходзіць у неба.

37. Калі і цела атрымае ўзнагароду або вечную кару?

— У канцы сьвету ўсе людзі ўваскрэснуць на Апошні Суд. Тады і цела чалавечае атрымае ўзнагароду або вечную кару.

АБ ЗАГАДАХ БОЖЫХ

38. Што Пан Бог зрабіў, каб людзі ведалі, што маюць рабіць?

— Пан Бог даў людзям загады. Іх — дзесяць.

39. Які першы загад Божы?

— Не май другіх багоў апрача Мяне!

40. Калі спаўняем першы загад Божы?

— Першы загад Божы спаўняем, калі: 1. Верым ў Бога і ва ўсё, што Ён нам аб'явіў. 2. Молімся часта — гаворым з Богам. 3. Аддаем Яму пашану.

41. Які другі загад Божы?

— Не гавары імя Пана Бога без пашаны (на пуста).

42. Kiedy zachowujemy drugie przykazanie Boże?
— Drugie przykazanie Boże zachowujemy, gdy: 1. szanujemy Imię Boże i imiona Świętych, 2. szanujemy miejsca i rzeczy poświęcone, 3. szanujemy osoby poświęcone Panu Bogu, 4. poważnie zachowujemy się w kościele.
43. Które jest trzecie przykazanie Boże?
— Pamiętaj, abyś dzień święty święcił.
44. Kiedy zachowujemy trzecie przykazanie Boże?
— Trzecie przykazanie Boże zachowujemy, gdy: 1. przeznaczamy niedziele i święta na oddanie czci Bogu, 2. na uczestniczenie we Mszy świętej, 3. na odpoczynek i pełnienie dobrych uczynków.
45. Które jest czwarte przykazanie Boże?
— Czcij ojca swego i matkę swoją.
46. Kiedy zachowujemy czwarte przykazanie Boże?
— Czwarte przykazanie Boże zachowujemy, gdy: 1. szanujemy, kochamy i słuchamy swoich rodziców, 2. szanujemy opiekunów i przełożonych, 3. kochamy i modlimy się za swoją Ojczyznę.
47. Które jest piąte przykazanie Boże?
— Nie zabijaj.
48. Kiedy zachowujemy piąte przykazanie Boże?
— Piąte przykazanie Boże zachowujemy, gdy: 1. szanujemy życie i zdrowie własne, 2. szanujemy życie i zdrowie innych ludzi, 3. opiekujemy się zwierzętami i ptakami.
49. Które jest szóste i dziewiąte przykazanie Boże?
— Szóste przykazanie: Nie cudzołóż,
Dziewiąte przykazanie: Nie pożądaj żony bliźniego swego.
50. Kiedy zachowujemy szóste i dziewiąte przykazanie Boże?
— Przykazanie szóste i dziewiąte zachowujemy, gdy: 1. zachowujemy się skromnie i wstydliwie, 2. mamy czyste myśli i słowa, 3. unikamy okazji do powstawania nieczystych myśli i bezwstydnego zachowania się.
51. Które jest siódme i dziesiąte przykazanie Boże?
— Siódme przykazanie: Nie kradnij. Dziesiąte przykazanie: Nie pożądaj żadnej rzeczy, która jego jest (bliźniego swego).
52. Kiedy zachowujemy siódme i dziesiąte przykazanie Boże?
— Siódme i dziesiąte przykazanie Boże zachowujemy, gdy: 1. nie bierzemy cudzych rzeczy bez pozwolenia właściciela, 2. szanujemy

42. Калі спаўняем другі загад Божы?

— Калі: 1. Шануем Імя Божае і імёны сьвятых. 2. Ушаноўваем месцы і рэчы асьвечаныя. 3. Шануем асобы, якія пасьвяцілі сябе Пану Богу. 4. Паважна, пабожна паводзім сябе ў касьцёле.

43. Які трэці загад Божы?

— Памятай дзень сьвяты сьвяткаваць!

44. Калі спаўняем трэці загад Божы?

— Трэці загад Божы спаўняем, калі: 1. Сьвяткуем нядзелі і сьвяты і ўдзельнічаем у сьвятой Імшы. 2. Адпачываем і дабро робім.

45. Які чацверты загад Божы?

— Паважай бацьку свайго і маці сваю.

46. Калі спаўняем чацверты загад Божы?

— Чацверты загад спаўняем, калі: 1. Паважаем, любім ды слухаем сваіх бацькоў. 2. Паважаем апякуноў і старэйшых. 3. Любім і молімся за сваю Бацькаўшчыну.

47. Які пяты загад Божы?

— Не забівай.

48. Калі спаўняем пяты загад Божы?

— Пяты загад спаўняем, калі: 1. Шануем сваё жыцьцё і здароўе. 2. Шануем жыцьцё другіх і здароўе. 3. Апякуемся зьвярамі і птушкамі.

49. Які шосты загад Божы і дзевяты?

— Шосты загад: Не чужалож.

— Дзевяты загад: Не пажадай чужое жонкі.

50. Калі спаўняем шосты і дзевяты загад Божы?

— Загад шосты і дзевяты спаўняем, калі: 1. Паводзім сябе скромна, сьціпла і годна. 2. Маем чыстыя думкі і словы. 3. Высьцерагаемся нагодаў да ўзьнікненьня нячыстых думак і бессаромных паводзін.

51. Які сёмы загад і дзесяты загад Божы?

— Сёмы загад: Не крадзі. Дзесяты загад: Не квапся на чужое (не квапся на ніводную чужую рэч).

52. Калі спаўняем сёмы і дзесяты загад Божы?

— Сёмы і дзесяты загад спаўняем, калі: 1. Калі не бярэм чужых рэчаў без дазволу гаспадара. 2. Беражэм чужыя і свае рэчы.

cudze i własne rzeczy, 3. szanujemy rzeczy społeczne, 4. oddajemy rzeczy znalezione lub pożyczone, 5. szanujemy pracę ludzi.

53. Które jest ósme przykazanie Boże?

— Nie mów fałszywego świadectwa przeciw bliźniemu swemu.

54. Kiedy zachowujemy ósme przykazanie Boże?

— Ósme przykazanie zachowujemy, gdy: 1. mówimy prawdę, 2. mówimy dobrze o innych ludziach, 3. nie pozwalamy innym mówić źle o bliźnich.

55. Które są najważniejsze przykazania Boże?

— Najważniejszymi przykazaniami Bożymi są przykazania miłości,

1. Będiesz miłował Pana Boga swego z całego serca swego, z całej duszy swojej i ze wszystkich sił swoich,
2. a bliźniego swego jak siebie samego.

O PRZYKAZANIACH KOŚCIELNYCH

56. Jakie są jeszcze przykazania, które każdy katolik zachowywać powinien?

— Przykazania kościelne.

57. Kto Kościołowi dał władzę ustanawiania przykazań?

— Sam Pan Jezus.

58. Ile jest przykazań kościelnych?

— Przykazań kościelnych jest pięć:

1. Ustanowione przez Kościół dni święte święcić,
2. W niedzielę i święta we Mszy świętej nabożnie uczestniczyć,
3. Posty nakazane zachowywać,
4. Przynajmniej raz w roku spowiadać się i w czasie wielkanocnym Komunię świętą przyjmować,
5. W czasach zakazanych zabaw hucznych nie urządzać.

O GRZECHU

59. Co to jest grzech?

— Grzech jest to świadome i dobrowolne przekroczenie przykazań Bożych lub kościelnych.

3. Беражэм рэчы грамадскія. 4. Вяртаем знойдзеныя рэчы або пазычаныя. 5. Паважаем працу людзей.
53. Які восьмы загад Божы?
— Не гавары фальшывага сьведчаньня супраць бліжняга свайго (значыць, не гавары фальшыва, або гавары праўду).
54. Калі спаўняем восьмы загад Божы?
— Восьмы загад спаўняем, калі: 1. Гаворым праўду. 2. Добра гаворым пра другіх людзей. 3. Не дазваляем гаварыць дрэнна пра бліжніх.
55. Які найважнейшы загад Божы?
— Найважнейшымі загадам Божым ёсьць:
1. Палюбі Пана Бога свайго ўсім сэрцам сваім, усёй душой сваёй ды ўсімі сіламі сваімі.
2. А бліжняга свайго, як самога сябе.

АБ ЗАГАДАХ КАСЬЦЁЛЬНЫХ

56. Якія яшчэ ёсьць загады якія кожны католік павінен спаўняць?
— Загады касьцёльныя.
57. Хто даў Касьцёлу права ўстанаўляць загады?
— Сам Пан Езус.
58. Колькі ёсьць загадаў Касьцёльных?
— Загадаў Касьцёльных — пяць:
1. Устаноўленыя Касьцёлам сьвяты сьвяткаваць.
2. У нядзелі і сьвяты ў сьвятой Імшы пабожна ўдзельнічаць.
3. Пасьціць абавязковыя пасты.
4. Не радзей як раз у год спавядацца і ў вялікодным часе сьвятую Камунію прымаць.
5. У забароненым часе гучных гулянак не спраўляць.

ПРА ГРЭХ

59. Што гэта грэх?
— Грэх гэта свядомае і дабравольнае парушэньне загадаў Божых або Касьцёльных.

60. Czy wszystkie grzechy są jednakowe?

— Nie wszystkie grzechy są jednakowe; jedne są ciężkie, czyli śmiertelne, inne są lekkie, czyli powszednie.

61. Kiedy człowiek popełnia grzech ciężki?

— Gdy świadomie i dobrowolnie nie zachowuje przykazań w ważnej rzeczy.

62. Jakie są skutki grzechu śmiertelnego?

— Przez grzech śmiertelny człowiek obraża Pana Boga, zrywa z Nim przyjaźń, krzywdzi braci, pozbawia się łaski uświęcającej i prawa do nieba, zasługuje na kary tu na ziemi i potępienie wieczne.

O PANU JEZUSIE

63. Kim jest Jezus Chrystus?

— Jezus Chrystus jest Synem Bożym, który stał się człowiekiem dla naszego zbawienia.

64. W jaki sposób zbawił nas Pan Jezus?

— Pan Jezus zbawił nas przez mękę i śmierć swoją na krzyżu.

65. Kto jest Ojcem Pana Jezusa?

— Ojcem Pana Jezusa jest Bóg Ojciec.

66. Kto jest Matką Pana Jezusa?

— Matką Pana Jezusa jest Najświętsza Maryja Panna.

67. Kim był święty Józef?

— Święty Józef był opiekunem Pana Jezusa.

68. Dlaczego Matka Boża nazywa się Najświętsza?

— Matka Boża nazywa się Najświętsza, bo nie miała żadnego grzechu i była pełna łaski Bożej.

69. Dlaczego Matkę Bożą nazywamy Niepokalanie Poczętą?

— Matka Boża nazywa się Niepokalanie Poczęta, bo wolna była od grzechu pierwородnego.

O ŁASCE BOŻEJ

70. Czego potrzebuje człowiek, aby mógł osiągnąć niebo?

— Człowiek, aby mógł osiągnąć niebo, potrzebuje pomocy łaski Bożej.

60. Ці ўсе грахі аднолькавыя?

— Не ўсе грахі аднолькавыя: адны цяжкія або сьмяротныя, іншыя лёгкія або штодзённыя.

61. Калі чалавек дапускаецца цяжкага або сьмяротнага граха?

— Калі сьвядома і дабравольна не спаўняе загадаў ў важнай справе (рэчы).

62. Якія вынікі сьмяротнага граху?

— Праз грэх сьмяротны чалавек зневажае Пана Бога, перарывае прыязнь (сяброўства), крыўдзіць братоў, траціць асвятляючую ласку і права на неба, заслугоўвае кары на зямлі і на вечнае асуджэньне (пекла).

ПРА ПАНА ЕЗУСА

63. Кім ёсьць Пан Езус Хрыстус?

— Пан Езус Хрыстус Сын Божы, які стаў чалавекам дзеля нашага збаўленьня.

64. Пан Езус збавіў нас якім чынам?

— Пан Езус збавіў нас сваёю мукай і сьмерцю на крыжы.

65. Хто Айцец Пана Езуса?

— Айцец Пана Езуса — Бог Айцец.

66. Хто Маці Пана Езуса?

— Маці Пана Езуса Найсьвяцейшая Дзева Марыя.

67. Хто такі сьвяты Юзэф?

— Сьвяты Юзэф — гэта Апякун Пана Езуса.

68. Чаму Маці Божая завецца Найсьвяцейшай?

— Маці Божая завецца Найсьвяцейшай, бо не мела ніводнага граха ды была поўная ласкі Божай.

69. Чаму Маці Божая завецца Непавінна Пачатая?

— Маці Божая завецца Непавінна Пачатай, бо была вольна ад першароднага граха.

ПРА ЛАСКУ БОЖУЮ

70. Чаго патрабуе чалавек, каб мог здабыць неба?

— Чалавек, каб мог здабыць неба, патрабуе ласкі Божай.

71. Kto wysłużył nam łaskę Bożą?

— Łaskę Bożą wysłużył nam Zbawiciel świata, Jezus Chrystus.

72. Jakie są rodzaje łaski Bożej?

— Łaska Boża jest uświęcająca i uczynkowa.

73. Co to jest łaska uświęcająca?

— Łaska uświęcająca jest to dar Boży, który daje nam życie nadprzyrodzone, czyni nas dziećmi Bożymi i daje prawo do nieba.

74. Kiedy po raz pierwszy otrzymujemy łaskę uświęcającą?

— Po raz pierwszy otrzymujemy łaskę uświęcającą na Chrzcie świętym.

75. Kiedy traci człowiek łaskę uświęcającą?

— Łaskę uświęcającą traci człowiek, gdy popełni grzech ciężki.

76. Przez co możemy odzyskać utraconą łaskę uświęcającą?

— Utraconą łaskę uświęcającą możemy odzyskać przez Sakrament Pokuty.

77. Co to jest łaska uczynkowa?

— Łaska uczynkowa jest to pomoc Boża do spełniania dobrych uczynków, potrzebnych do zbawienia.

O SAKRAMENTACH ŚWIĘTYCH

78. Co to jest Sakrament?

— Sakrament jest to znak widzialny, który z ustanowienia Pana Jezusa daje nam życie Boże.

• 79. Co sprawiają Sakramenty święte w nas?

— Przez Sakramenty święte Pan Jezus łączy się z nami, udziela nam życia Bożego i daje swoje łaski.

80. Ile jest Sakramentów świętych?

— Sakramentów świętych jest siedem:

1 – Chrzest, 2 – Bierzmowanie, 3 – Eucharystia czyli Najświętszy Sakrament, 4 – Pokuta, 5 – Namaszczenie Chorych, 6 – Kapłaństwo, 7 – Małżeństwo.

81. Które Sakramenty tylko raz w życiu można przyjmować?

— Chrzest, Bierzmowanie i Kapłaństwo.

71. Хто заслужыў нам ласку Божую?
— Ласку Божую заслужыў нам Збаўца сьвету Езус Хрыстус.
72. Якія ласкі Божыя?
— Ласка Божая ёсьць асьвячаючая і дзейсная.
73. Што значыць ласка асьвячаючая?
— Ласка асьвячаючая — гэта дар Божы, які дае нам надпрыроднае жыцьцё, робіць нас дзецьмі Божымі ды дае права на неба.
74. Калі першы раз атрымваем асьвячаючую ласку?
— Першы раз асьвячаючую ласку атрымваем на сьвятым Хрышчэньні.
75. Калі чалавек губляе асьвячаючую ласку?
— Ласку асьвячаючую губляе чалавек праз цяжкі грэх.
76. Якім чынам можам вярнуць страчаную асьвячаючую ласку?
— Страчаную асьвячаючую ласку можна вярнуць праз сакрамент Пакуты (Сповядзь).
77. Што гэта дзейсная ласка?
— Ласка дзейсная — дапамога Божая да спаўненьня добрых учынкаў, патрэбных да збаўленьня.

ПРА СЬВЯТЫЯ САКРАМАНТЫ

78. Што гэта Сакрамант?
— Сакрамант гэта знак бачны, які з установы Пана Езуса дае нам жыцьцё Божае.
79. Чым ёсьць для нас Сьвятыя Сакраманты?
— Праз Сьвятыя Сакраманты Пан Езус яднаецца з намі, удзяляе нам жыцьцё Божае ды дае нам свае ласкі.
80. Колькі Сьвятых Сакрамантаў?
— Сьвятых Сакрамантаў — сем: 1. Хрышчэньне. 2. Канфірмацыя. 3. Эўхарыстыя або Найсьвяцейшы Сакрамант. 4. Пакута (споведзь). 5. Намашчэньне хворых. 6. Сьвятарства. 7. Сужэньства.
81. Якія Сакраманты толькі раз у жыцьці можна атрымаць?
— 1. Хрышчэньне, 2. Канфірмацыю і 3. Сьвятарства.

O CHRZCIE ŚWIĘTYM

82. Co to jest Chrzest święty?

— Chrzest święty jest to pierwszy i najpotrzebniejszy Sakrament, w którym Pan Jezus uwalnia nas od grzechu pierworodnego i innych grzechów, jednoczy nas ze sobą, daje nam życie Boże i włącza nas do Kościoła świętego.

83. Kto może chrzcić?

— Chrztu świętego udziela zazwyczaj kapłan, a w nagłym wypadku może udzielić każdy człowiek.

84. W jaki sposób udziela się Chrztu świętego?

— Chrztu świętego udziela się w ten sposób: polewa się główkę dziecka wodą i jednocześnie wymawia się słowa „...ja ciebie chrzczę w Imię Ojca i Syna, i Ducha Świętego”.

O SAKRAMENCIE POKUTY

85. Co to jest Pokuta?

— Pokuta jest to Sakrament, w którym kapłan w zastępstwie Pana Jezusa odpuszcza nam grzechy.

86. Jakie warunki trzeba wypełnić, aby przyjąć Sakrament Pokuty godnie i z pożytkiem dla duszy?

— Żeby Pan Jezus odpuścił nam grzechy w Sakramencie Pokuty, trzeba: 1. zrobić rachunek sumienia, 2. żałować za grzechy, 3. mocno postanowić poprawę, 4. szczerze się wyspowiadać, 5. zadośćuczynić (wynagrodzić) Panu Bogu i ludziom.

87. Co to jest rachunek sumienia?

— Rachunek sumienia jest to przypomnienie sobie swoich grzechów.

88. Co to jest żal za grzechy?

— Żal za grzechy jest to smutek z powodu popełnionych grzechów. Trzeba żałować za grzechy, bośmy przez grzechy obrazili Pana Boga.

89. Co trzeba uczynić po obudzeniu żalu za grzechy?

— Po przeproszeniu Pana Boga za grzechy trzeba mocno postanowić więcej nie grzeszyć i unikać okazji do grzechu.

ПРА СЪВЯТОЕ ХРЫШЧЭНЬНЕ

82. Што гэта сьвятое Хрышчэньне?

— Сьвятое Хрышчэньне гэта першы і найпатрэбнейшы Сакрамант, у якім Пан Езус звальняе (ачышчае) нас ад першароднага граха ды іншых грахоў, яднае нас з сабой, дае нам жыцьцё Божае, яднае нас у сьвяты Касьцёл.

83. Хто можа хрысьціць?

— Звычайна хрысьціць можа сьвятар а ў небяспечным выпадку хрысьціць можа кожны чалавек.

84. У які спосаб удзяляецца сьвятое Хрышчэньне?

— Хрышчэньне удзяляецца такім чынам: паліваецца галоўка дзіцяці (або дарослага) хрысьцільнай (або звычайнай) вадой і адначасна аворыцца «(імя) я цябе хрышчу ў Імя Айца і Сына, і Духа Сьвятога».

ПРА САКРАМАНТ ПАКУТЫ

85. Што гэта сакрамант Пакуты?

— Пакута гэта Сакрамант, у якім сьвятар, замяшчаючы Пана Езуса, адпускае нам грахі.

86. Якія ўмовы трэба споўніць, каб прыняць Сакрамант Пакуты годна ды з карысьцю для душы?

— Каб Пан Езус адпусьціў нам грахі ў Сакраманце Пакуты, трэба: 1. Зрабіць (рахунак) сумленьня. 2. Каяцца шчыра за грахі. 3. Вырашыць паправіцца. 4. Шчыра, пільна сказаць грахі. 5. Адудзячыць Пану Богу і людзям.

87. Што гэта рахунак сумленьня?

— Рахунак сумленьня гэта прыпомніць сабе свае грахі, прасачыць сумленьне.

88. Што гэта жаль, каяньне за грахі?

— Жаль, гэта сум дзеля дапушчаных грахоў. Трэба каяцца, бо мы абразілі, загнявалі Пана Бога.

89. Што трэба рабіць па абуджэньні жалю (пакаяўшыся) за грахі?

— Па перапрашэньні Пана Бога за грахі трэба шчыра вырашыць больш не грашыць і высьцерагацца нагоды да граха.

90. Co to jest spowiedź?

— Spowiedź jest to wyznanie wszystkich swoich grzechów przed kapłanem dla otrzymania rozgrzeszenia.

91. Jaka powinna być spowiedź?

— Spowiedź powinna być szczera i całkowita, to znaczy, że na spowiedzi trzeba wyznać wszystkie swoje grzechy.

92. Co się dzieje w duszy przez spowiedź dobrze odbytą?

— W spowiedzi dobrze odbytej Pan Jezus odpuszcza grzechy i karę wieczną, przywraca łaskę uświęcającą i daje łaski uczynkowe do zachowania przykazań.

93. Co to jest zadośćuczynienie?

— Zadośćuczynienie Panu Bogu i bliźniemu jest to wypełnienie wyznaczonej przez kapłana pokuty oraz wynagrodzenie krzywd wyrządzonych ludziom.

O SAKRAMENCIE EUCHARYSTII

94. Co to jest Sakrament Eucharystii czyli Najświętszy Sakrament?

— Najświętszy Sakrament jest to prawdziwe Ciało i prawdziwa Krew Pana Jezusa pod postaciami chleba i wina.

95. Kto jest w Najświętszym Sakramencie?

— W Najświętszym Sakramencie jest Pan Jezus żywy jako Bóg i Człowiek.

96. Jakie Sakramenty święte ustanowił Pan Jezus na Ostatniej Wieczery?

— Na Ostatniej Wieczery Pan Jezus ustanowił Najświętszy Sakrament czyli Sakrament Eucharystii i Sakrament Kapłaństwa.

97. Co czyni Pan Jezus w ofierze Mszy świętej?

— We Mszy świętej Pan Jezus ofiaruje się za nas i z nami Ojcu Niebieskiemu i karmi nas swoim Ciałem.

98. Co to jest Msza święta?

— Msza święta jest powtórzeniem w sposób niekrwawy Ofiary Pana Jezusa na krzyżu.

99. Co to jest Komunia święta?

— Przyjmowanie Najświętszego Sakramentu, czyli pożywanie Ciała i Krwi Pana Jezusa pod postaciami chleba i wina, nazywamy Komunią świętą. We Mszy świętej kapłan i wierni przyjmują Komunię świętą.

90. Чым ёсьць споведзь?

— На споведзі гаворым усе свае грахі сьвятару, каб атрымаць адпушчэньне грахоў (разграшэньне).

91. Якой павінна быць споведзь?

— Споведзь павінна быць шчырай, адкрытай і поўнай, гэта значыць, што на споведзі трэба прызнацца да ўсіх грахоў, асабліва цяжкіх.

92. Што адбываецца ў душы па шчырай споведзі?

— Па споведзі добра адбытай Пан Езус адпускае грахі і кару вечную, вяртае асьвячаючую ласку ды дае дзейсныя ласкі, каб спаўняць загады.

93. Чым ёсьць задавальненьне?

— Гэта адудзяцыць Пану Богу і бліжняму, споўніць, адбыць вызначаную сьвятаром пакуту, хутка напавіць, зробленую каму крыўду (пазычанае або ўкрадзенае вярнуць).

ПРА САКРАМАНТ ЭЎХАРЫСТЫІ

94. Што гэта сакрамант Эўхарыстыі або Найсьв. Сакрамант?

— Эўхарыстыя або Найсьвяцейшы Сакрамант — гэта сапраўднае цела і сапраўдная Кроў Пана Езуса пад відамі хлеба і віна.

95. Хто ёсьць у Найсьвяцейшым Сакраманце?

— У Найсьвяцейшым Сакраманце ёсьць жывы Пан Езус, сапраўдны Бог і Чалавек.

96. Якія Сакраманты сьвятыя ўстанавіў Пан Езус на Апошняй Вячэры?

— На Апошняй Вячэры Пан Езус устанавіў Найсьвяцейшы Сакрамант або Сакрамант Эўхарыстыі і Сакрамант Сьвятарства.

97. Што робіць Пан Езус у ахвяры сьвятой Імшы?

— У сьвятой Імшы Пан Езус ахвяруе Сябе за нас і з намі Айцу Нябеснаму і дае нам Сваё Цела на спажываньне.

98. Чым ёсьць сьвятая Імша?

— Сьвятая Імша — гэта ўзнаўленьне ў некрывавы спосаб Ахвяры Пана Езуса на крыжы.

99. Што гэта сьвятая Камунія?

— Прыніманьне Найсьвяцейшага Сакраманта або спажываньне Цела і Крыві Пана Езуса пад відамі хлеба і віна называем сьвятой Камуніяй. У сьвятой Імшы сьвятар і вернікі прынімаюць сьвятую Камунію.

100. Co sprawia w nas Komunia święta?

— Komunia święta jednoczy nas z Panem Jezusem i z ludźmi w jedną rodzinę dzieci Bożych, wzmacnia miłość, pomnaża łaskę uświęcającą i daje łaski uczynkowe.

101. Kto może przyjmować Komunię świętą?

— Każdy, kto chce zjednoczyć się z Panem Jezusem i nie ma na duszy grzechu śmiertelnego.

O INNYCH SAKRAMENTACH ŚWIĘTYCH

102. Co to jest Bierzmowanie?

— Bierzmowanie jest to Sakrament, w którym Duch Święty rozpala w duszy miłość i daje swoje dary, umacnia chrześcijanina, aby wiarę swoją wyznawał, bronił jej i według niej żył.

— Bierzmowanie czyni nas w pełni członkami Kościoła.

103. Co to jest Sakrament Namaszczenia Chorych?

— Namaszczenie Chorych jest to Sakrament, w którym Pan Jezus włącza cierpienia chorego w swoją Mękę, odpuszcza grzechy, udziela szczególne łaski. Sakrament Chorych niekiedy przynosi ulgę w cierpieniach, a nawet przywraca zdrowie.

104. Co to jest Kapłaństwo? (Sakrament Kapłaństwa)

— Kapłaństwo jest to Sakrament, w którym Pan Jezus daje władzę składania Ofiary Mszy świętej, udzielania Sakramentów świętych i łaskę do godnego ich wykonywania.

— Wszyscy wierni uczestniczą w kapłaństwie Chrystusowym.

105. Co to jest Małżeństwo?

— Małżeństwo jest to Sakrament, w którym dwoje chrześcijan stanu wolnego zawiera ze sobą nierozzerwalny związek i otrzymuje łaski do wiernego wypełniania przyjętych obowiązków.

106. Jakie są główne obowiązki stanu małżeńskiego?

1. wychować dzieci i dbać o ich dobro doczesne i wieczne,
2. żyć zgodnie aż do śmierci w miłości i wierności małżeńskiej,
3. wspomagać się wzajemnie w dążeniu do szczęścia doczesnego i wiecznego.

100. Што спрычыняе ў нас сьвятая Камунія?

— Сьвятая Камунія яднае нас з Панам Езусам і з людзьмі ў адным сям'ю, дзяцей Божых, умацняе любоў, павялічае асьвячаючую ласку і дае дзейсныя ласкі.

101. Хто можа прымаць сьвятую Камунію?

— Кожны, хто хоча з'яднацца з Панам Езусам і на душы не мае сьмяротнага граху.

ПРА ІНШЫЯ СЬВЯТЫЯ САКРАМАНТЫ

102. Чым ёсьць Канфірмацыя?

— Канфірмацыя гэта Сакрамант, у якім Дух Сьвяты распальвае ў душы міласць ды дае свае дары, умацоўвае хрысьціянства, каб трымаўся веры, бараніў яе і паводля веры жыў. Канфірмацыя робіць нас поўнапраўнымі членамі Касьцёла.

103. Чым ёсьць Сакрамант Намашчэньне Хворых?

— Намашчэньне Хворых гэта сакрамант, у якім Пан Езус уключае цярдзеньні хворага ў сваю Муку, адпускае грахі (і нават калі хто непрытомны, не можа спавядацца) і ўдзяляе асаблівыя ласкі. Прыносіць часта палёгка ў цярдзеньнях або нават вяртае здароўе.

104. Чым ёсьць Сакрамант Сьвятарства?

— Сьвятарства гэта сакрамант, у якім Пан Езус дае уладу складаць Ахвяру сьвятой Імшы, удзяляць Сьвятыя Сакраманты і ласку для іх дастойнага спаўненьня. Усе вернікі пакліканыя ўдзельнічаць у Сьвятарстве Хрыстусовым.

105. Чым ёсьць Сакрамант сужэнства?

— Сужэнства гэта сакрамант, у якім двое хрысьціянаў вольнага стану (нежанатыя і незамужам) заключаюць з сабой неразрывную сувязь, ды атрымоўваюць ласку верна споўніць прынятыя абавязкі.

106. Якія асноўныя абавязкі стану сужэнскага?

— 1. Жыць згодна аж да смерці ў каханьні і вернасьці сужэнскай.
2. Памагаць узаемна ў імкненьні да шчасьця дачаснага і вечнага.
3. Выхоўваць дзеці і клапаціцца пра іх дабро дачаснае і вечнае.

O KOŚCIELE ŚWIĘTYM

107. Skąd wiemy o tym wszystkim, czego uczymy się o Panu Bogu?
— Sam Pan Bóg objawił to ludziom.
108. Komu polecił Pan Jezus nauczać tego, co Pan Bóg objawił ludziom?
— Pan Jezus polecił Apostołom i ich następcom nauczać ludzi tego, co Pan Bóg objawił.
109. Którego Apostoła wybrał Pan Jezus jako swego zastępcę?
— Pan Jezus wybrał świętego Piotra jako swego zastępcę.
110. Kto jest następcą świętego Piotra?
— Następcą świętego Piotra jest biskup rzymski, czyli Papież, Ojciec Święty.
111. Kto jest następcą Apostołów?
— Następcami Apostołów są biskupi?
112. Kto pomaga biskupom w nauczaniu tego, co Pan Bóg objawił?
— W nauczaniu tego, co Pan Jezus objawił, pomagają biskupom kapłani, czyli księża.
113. Kto stanowi Kościół święty?
— Kościół święty stanowią: Papież, biskupi, kapłani i wierni. Wszyscy ludzie odkupieni przez Chrystusa stanowią Lud Boży.
114. Jakie są główne obowiązki katolika?
— Główne obowiązki katolika są:
1. wierzyć w to wszystko, co Pan Bóg objawił, a Kościół naucza,
  2. wypełniać przykazania Boże i kościelne,
  3. przyjmować Sakramenty święte,
  4. modlić się i pełnić dobre uczynki.

ПРА КАСЬЦЁЛ СЪВЯТЫ

107. Скуль ведаем пра ўсё тое, чаго вучымся пра Пана Бога?

— Сам Пан Бог аб'явіў гэта людзям.

108. Кому паручыў Пан Езус вучыць таго, што Пан Бог нам аб'явіў?

— Пан Езус паручыў апосталам і іх намесьнікам вучыць людзей таго, што Пан Бог аб'явіў.

109. Якога Апостала выбраў Пан Езус як свайго Намесьніка.

— Пан Езус выбраў сьвятога Пятра як свайго Намесьніка.

110. Хто намесьнікам сьвятога Пятра?

— Намесьнікам сьвятога Пятра — біскуп рымскі, Папа, Айцец сьвяты.

111. Хто намесьнікамі Апосталаў?

— Намесьнікамі Апосталаў — біскупы.

112. Хто памагае біскупам у навучаньні, што Пан Бог аб'явіў?

— У навучаньні біскупам памагаюць сьвятары і дьяканы.

113. Хто творыць Касьцёл сьвяты?

— Касьцёл сьвяты твораць: Папа, біскупы, сьвятары і вернікі.

Усе людзі адкупленыя Хрыстусам твораць Люд Божы.

114. Якія асноўныя абавязкі католіка?

— Асноўныя абавязкі католіка:

1. Вернасьць усяму, што Пан Бог аб'явіў, а Касьцёл навучае.

2. Спаўняць загады Божыя і Касьцёльныя.

3. Прынімаць сьвятыя Сакраманты.

4. Маліцца і спаўняць добрыя ўчынкі.

ПЕСНІ

ШТОДЗЁННА БОГА ПРАСЛАЎЛЯЕМ

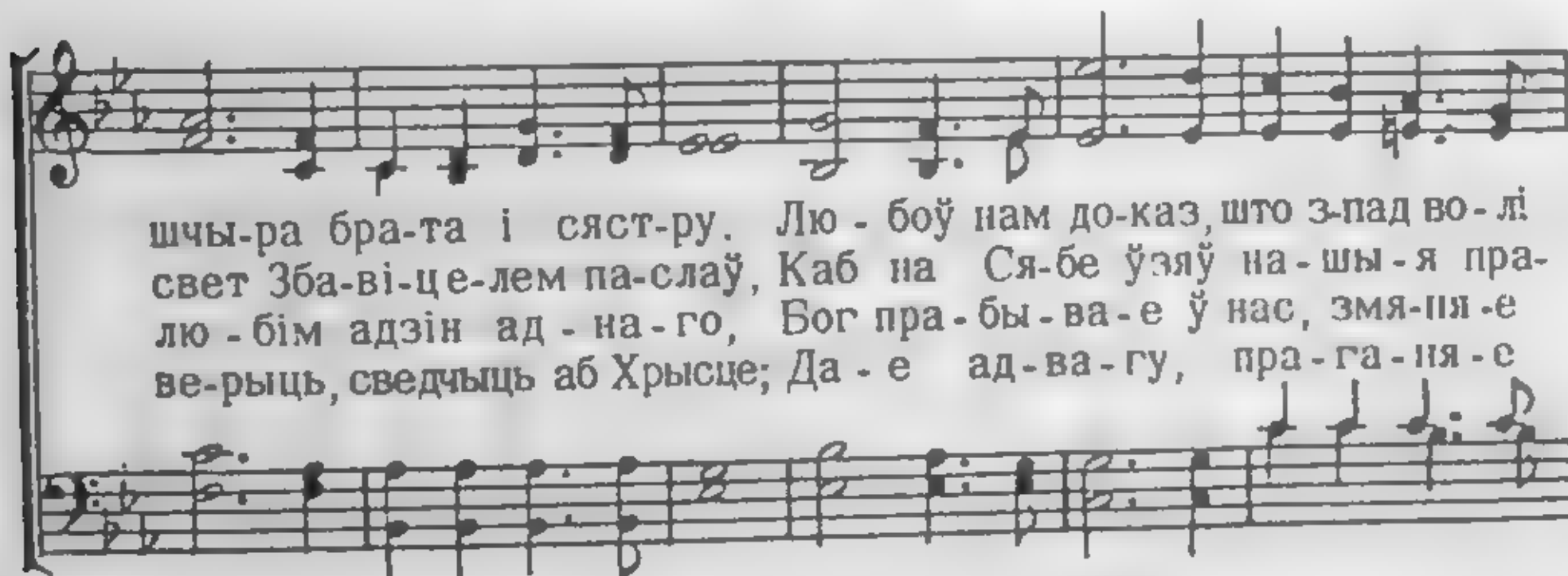
БОГ ЁСЦЬ ЛЮБОЎ

1 Іоан 4, 8-19

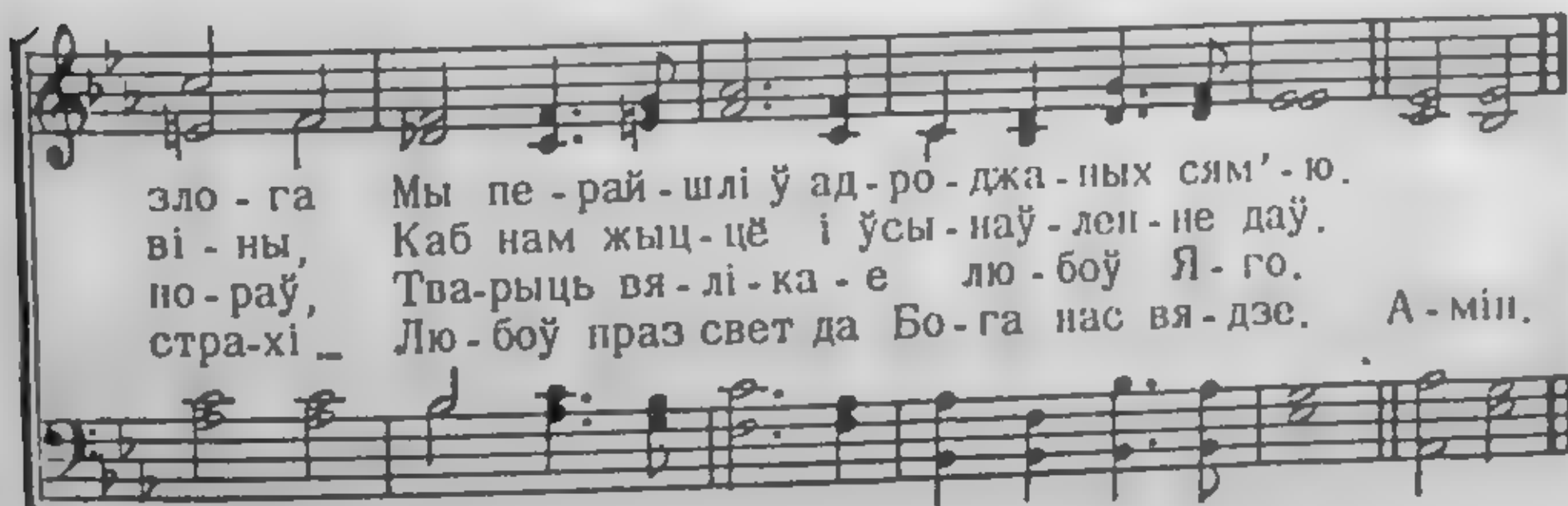
Felix Mendelssohn-Bartholdy

1. Бог ёсць лю-боў, і кож-ны, хто ад Бо-га, Той лю-біць
2. Бог ёсць лю-боў; нас, грэшных, не ад-кі-нуў, А Сы-на ў
3. Бог ёсць лю-боў. Ні-хто не ба-чыў Бо-га, Ка-лі ж мы
4. Бог ёсць лю-боў. Ён даў нам Свайго Ду-ха, На-ўча-е

шчы-ра бра-та і сяст-ру. Лю-боў нам до-каз, што з-пад во-лі
свет Зба-ві-це-лем па-слаў, Каб на Ся-бе ўзяў на-шы-я пра-
лю-бім адзін ад-на-го, Бог пра-бы-ва-е ў нас, змя-ня-е
ве-рыць, сведчыць аб Хрысце; Да-е ад-ва-гу, пра-га-ня-е

зло-га Мы пе-рай-шлі ў ад-ро-джа-ных сям'-ю.
ві-ны, Каб нам жыц-цё і ўсы-наў-лен-не даў.
по-раў, Тва-рыць вя-лі-ка-е лю-боў Я-го.
стра-хі Лю-боў праз свет да Бо-га нас вя-дзе. А-мін.

БОЖА, ЗЛІТУЙСЯ НАД ГРЕШНЫМ

Псалъм 51

О. Ніжапківський

1. Бо - жа, злі - туй - ся над грэш - ным, Плач і енк па - чуй,
 2. Прад Та - бой, Та - бой а - дзі - ным Цяж - ка са - гра - шыў,
 3. А - кра - пі мя - не і - зо - пам, Змый у - ся - кі бруд,
 4. Не па - грэ - буй мной у гне - ве, Мо - цы не па - збаў,
 5. Не жа - да - еш Ты ах - вя - ры, Я б ах - вот - на даў...

Мой пра - сту - пак, цём - ны, страшны. Гос - па - дзе, да - руй.
 Ты ж па - праўдзе за пра - ві - ну Ка - ру на - ла - жыў.
 Дай мне радасць і вя - сё - ласць Го - лас Твой па - чуць.
 Каб для бліж - ніх не - ўза - ба - ве Шлях Твой па - ка - заў.
 Чы - наў лас - кі і па - ко - ры Ты не ад - кі - даў.

Сам ад - кінь у - сё бла - го - е, Што да пек - ла гне...
 Я ўра - дзіў - ся ў без - за - кон - ні Ды ў гра - хох у - зрос..
 Сэр - ца чыс - та - га, свя - то - га Жду я ад Ця - бе,
 Ад ві - ны ма - ёй кры - ва - вай Вы - зваль Сам мя - не,
 Ты не грэ - бу - еш зла - ма - най Грэш - ні - ка ду - шой...

Грэх мой ба - чу прад са - бо - ю, Му - чыць ён мя - не.
 Каб Тва - ю я во - лю споў - ніў, Дай святло з ня - бёс.
 Ду - ха вер - на - га, жы - ва - га Аб - на - ві ва мне.
 Каб Ця - бе я - зык мой сла - віў На - ват і ва сне.
 Дух спа - кой - ны, па - слух - мя - ны Цэн - ны прад Та - бой.

БОЖА НАШ, ТАБЕ ВЯДОМА

Немецкая мелодия

1. Бо - жа наш, Та-бе вя-до-ма, Што са-бра-ла нас сю-ды;
 2. Як ва-дзіў у ты-дзень гэ-ты Нас ма-гут-на- ■ ру-кой,
 3. Бо - жа, Ой-ча наш ня-бес-ны, Нас у-сіх ба-га-сла-ві,
 4. Дай нам но-раў даб-рат-лі-вы Ўсіх лю-біць і ша-на-ваць.

Змоўкне хай тур-бо-таў го-ман, Ба-чыць дай Тва-е сля-ды.
 Так вя-дзі да слаў-най мэ-ты — Быць у веч-нас-ці з Та-бой.
 Па-ма-жы ў жыцці да-час-ным Быць у зго-дзе і люб-ві.
 Пра-ца-ваць на Тва-ёй ні-ве — І Хрыста з ня-бёс ча-каць.

БОЖА, СЛАВІМ МЫ ЦЯБЕ

Te Deum Laudamus

F. Haydn

1. { Бо-жа, сла-вім мы Ця-бе, Ра-дас-на хва-лу пры-по-сім }
 { З ты-мі, што пя-юць Та-бе На зям-лі і на ня-бё-сах }
 2. { Без-ліч Ан-ге-лаў Тва-іх, Хэ-ру-бі-мы й сэ-ра-фі-мы }
 { Вы-слаў-ля-юць кожны міг Тва-ю святасць, Тва-е чы-ны }
 3. { Моц-ны і вя-лі-кі Бог На-паў-ня-е свет Са-бо-ю; }
 { Нам па-трэб-на-е збя-рог, Корміць мудра ўсё жы-во-е. }

Спеў да-по-сіц-ца зда-лёк: "Веч-ны, Муд-ры, Моц-ны Бог!"
 Нам пры-га-ду-юць заў-жды: "Бог свя-ты, свя-ты, свя-ты!"
 Мо-ра, су-ша, не-ба-схіл — Аб-вяш-ча-юць Бо-га сіл.

4. Слугі Вечнага Цара, —
Хор апосталаў, прарокаў,
Прапаведнікаў добра
Хатнім, бліжнім і далёкім, —
Дзень і ноч, спакон вякоў,
Славяць Божую любоў.

5. Глянь, о Божа, з вышыні
На людзей, на Тваю працу!
На Твой шлях усіх вярні,
Памагай з грахам змагацца,
Верны ўсім кірунак дай,
Каб усе папалі ў рай.

6. Божа, літасць мей да нас,
Будзь заўсёды нам ласкавы;
Каб агонь Твій не пагас,
Падтрымай у добрай справе;
Ты — надзея ўсёй зямлі —
Духа ў сэрцы нам пашлі.

7. Слава Вечнаму Айцу,
Сыну і Святому Духу,
Што патрэбнае даюць
І прыймаюць нашу скруху,
Выбаўляюць нас ад зла...
Богу слава і хвала!

БОЖА, ШТО КАЛІСЬ

Тэкст: «Голас Душы» — Вільня 1926

Словы: а. А. Астравовіча

Мялёдыя: а. Архім. Ф. Абрантовіч

гарм. К. Галкоўскі

Божа, што калісь народы
На асобкі падзяліў —
І хацеў, каб народ кожны
Мовай роднай гаварыў,
Узглань-ж на народ бяздольны
Беларускі, што к Табе
Голас ціхі, паднявольны
У пакорнай шле мальбе.

Асьвяці-х наш розум верай,
Льгі надзею ў душу ўлі,
І агонь любові шчырай
У сэрцах зімных запалі!
Дай каб зернятка прабуды
Заляцела ў кожны кут
Беларусі, каб усюды
Узышло і там і тут.

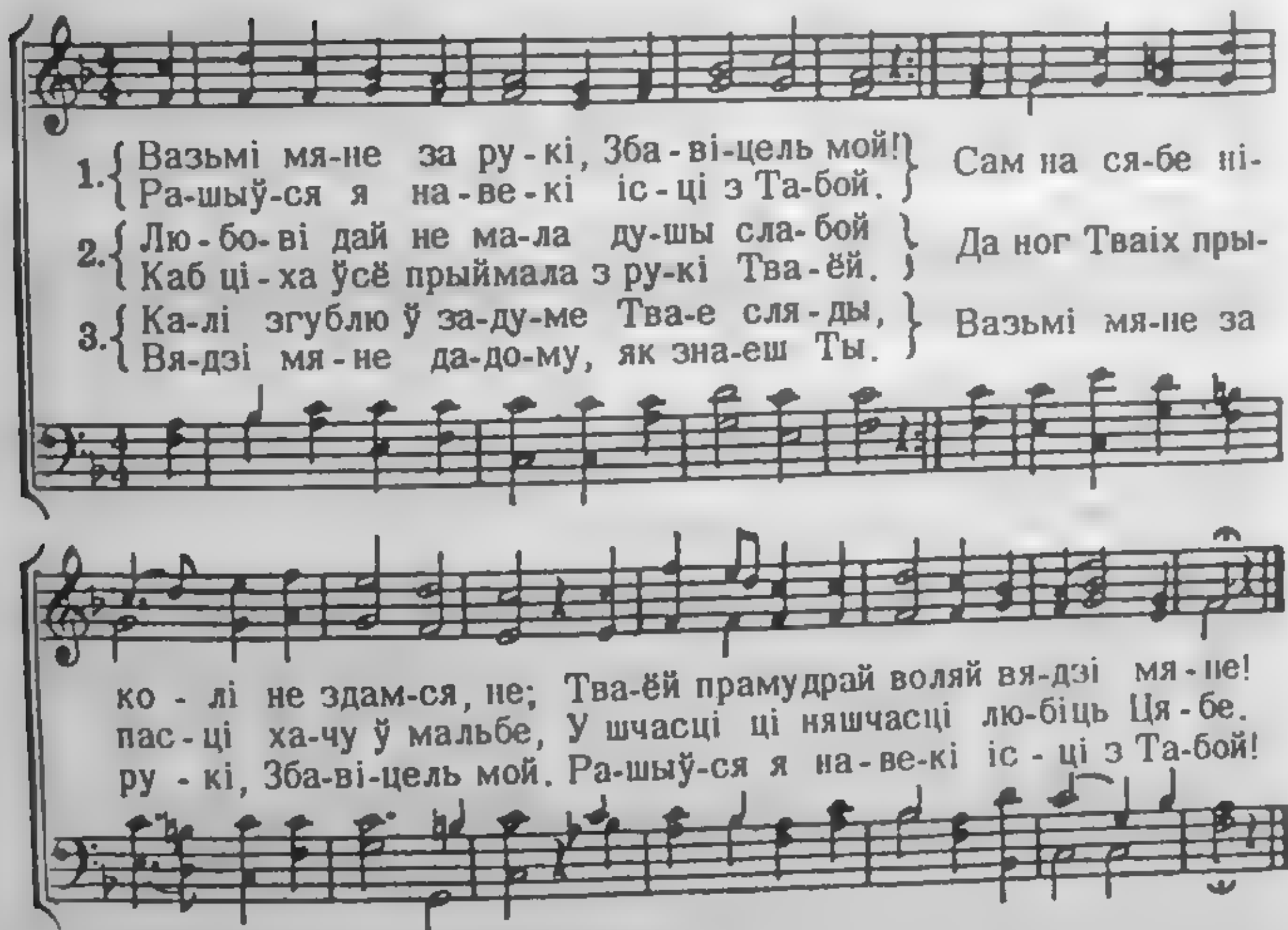
Каб рунела, выплівала,
Красавала, наліло
І, пасьпеўшы, у ток нямала
Умалоту прынясло.
Памажы-ж нам, Божа мілы,
Прабудзіцца да жыцця
Удзялі парады, сілы,
Каб ня зьбіліся пуцця.

Дык жыві-ж Ты і красуйся,
Наша Матка, Беларусь,
Да краёў чужых раўнуйся,
Ісьці дзяцей к табе прымусь.
Хай бяруцца да работы,
Дом народны будаваць,
І багаццяца ў цноты,
Каб пасьля ім рай дастаць.

ВАЗЬМІ МЯНЕ ЗА РУКІ

J. Hausmann

Fr. Silcher

1. { Вазьмі мя-не за ру-кі, Зба-ві-цель мой! } Сам на ся-бе ні-
 { Ра-шыў-ся я на-ве-кі іс-ці з Та-бой. }

2. { Лю-бо-ві дай не ма-ла ду-шы сла-бой } Да ног Тваіх пры-
 { Каб ці-ха ўсё прыймала з ру-кі Тва-ёй. }

3. { Ка-лі згублю ў за-ду-ме Тва-е сля-ды, } Вазьмі мя-не за
 { Вя-дзі мя-не да-до-му, як зна-еш Ты. }

ко - лі не здам-ся, не; Тва-ёй прамудрай воляй вя-дзі мя-не!
 пас-ці ха-чу ў мальбе, У шчасці ці няшчасці лю-біць Ця-бе.
 ру - кі, Зба-ві-цель мой. Ра-шыў-ся я на-ве-кі іс - ці з Та-бой!

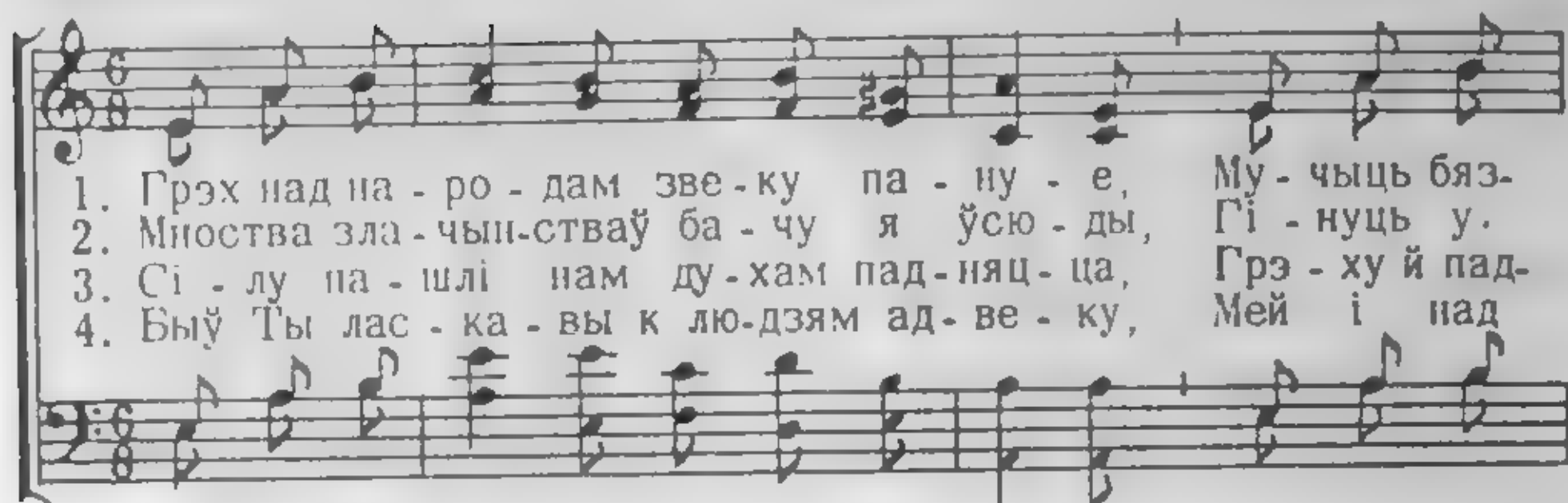

ГРЕХ НАД НАРОДАМ ЗВЕКУ ПАНУЕ

Grzechu moc dręczy lud

Аутар невядомы

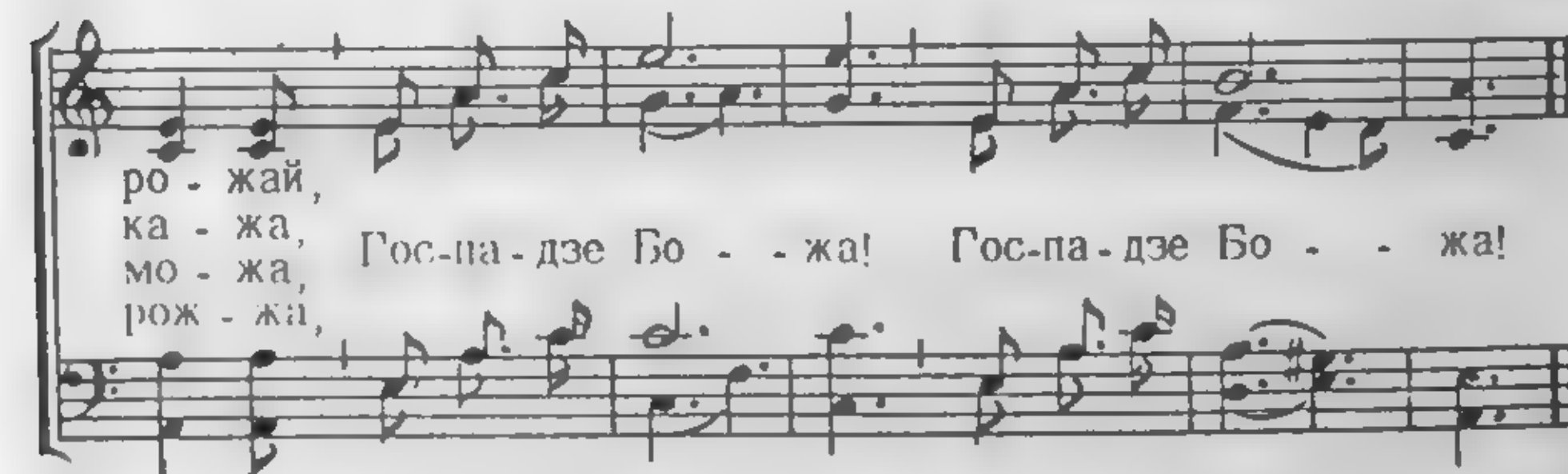
Кампазітар невядомы

1. Грэх над на - ро - дам зве - ку па - ну - е, Му - чыць бяз-
 2. Мноства зла - чын-стваў ба - чу я ўсю - ды, Гі - нуць у.
 3. Сі - лу па - шлі нам ду - хам пад - няц - ца, Грэ - ху й пад-
 4. Быў Ты лас - ка - вы к лю - дзям ад - ве - ку, Мей і над

воль-ных, моцных руй - ну - е... Вызваль няшчасных з мо-цы ва-
 баг - нах крыў-ды й аб - лу - ды. Хай Тва - я мі - ласць выхад па -
 ма - ну не пад - да - вац - ца; Хай Тва - ё сло - ва ўсе пе - ра -
 на - мі лас - ку й а - пе - ку; Пра - ва - ды - ром будзь праз без - да -

ро - жай,
 ка - жа,
 мо - жа, Гос - па - дзе Бо - - жа! Гос - па - дзе Бо - - жа!
 рож - жа,

ЕЗУС ЁСЬЦЬ ТУТ

Тэкст і музыка: «Лівынг Саўнд» — Лёндан 1981

Тлум. А. Ражанец

Езус ёсьць тут,
Езус ёсьць тут,
Паднёсшы рукі, клічам Яго імя,
Езус ёсьць тут.

З намі наш Бог,
З намі наш Бог,
Паднёсшы рукі, клічам Яго імя,
З намі наш Бог.

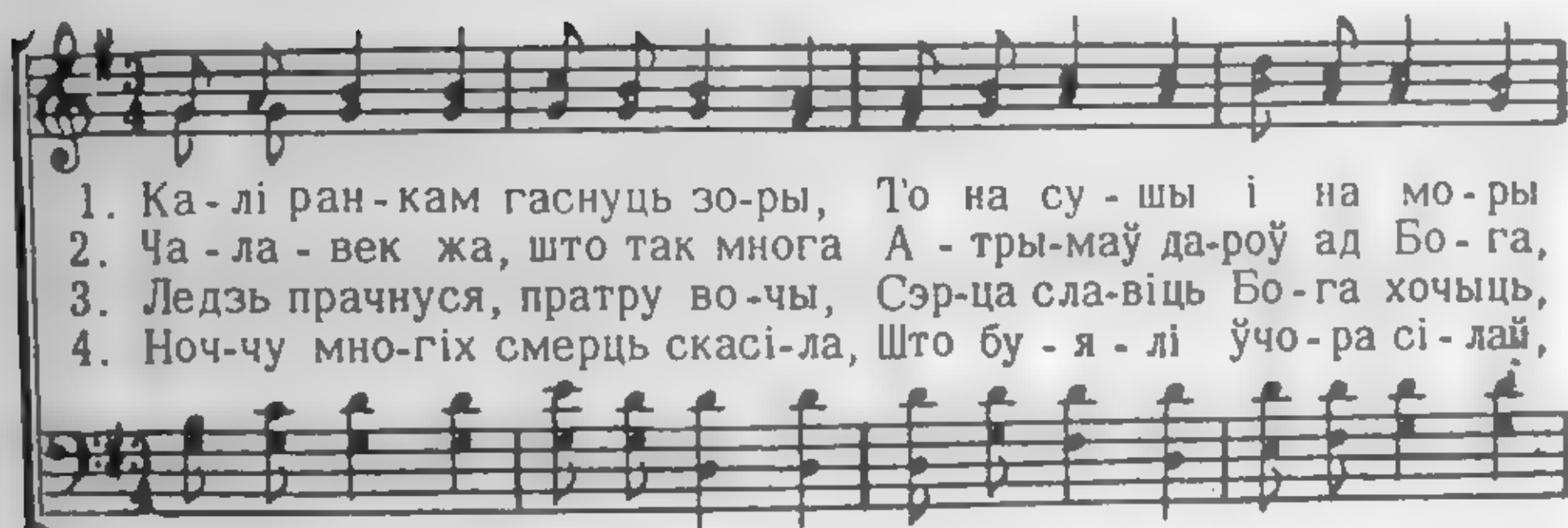
Ён любіць нас,
Ён любіць нас,
Паднёсшы рукі, клічам Яго імя,
Ён любіць нас.

КАЛІ РАНКАМ ГАСНУЦЬ ЗОРЫ

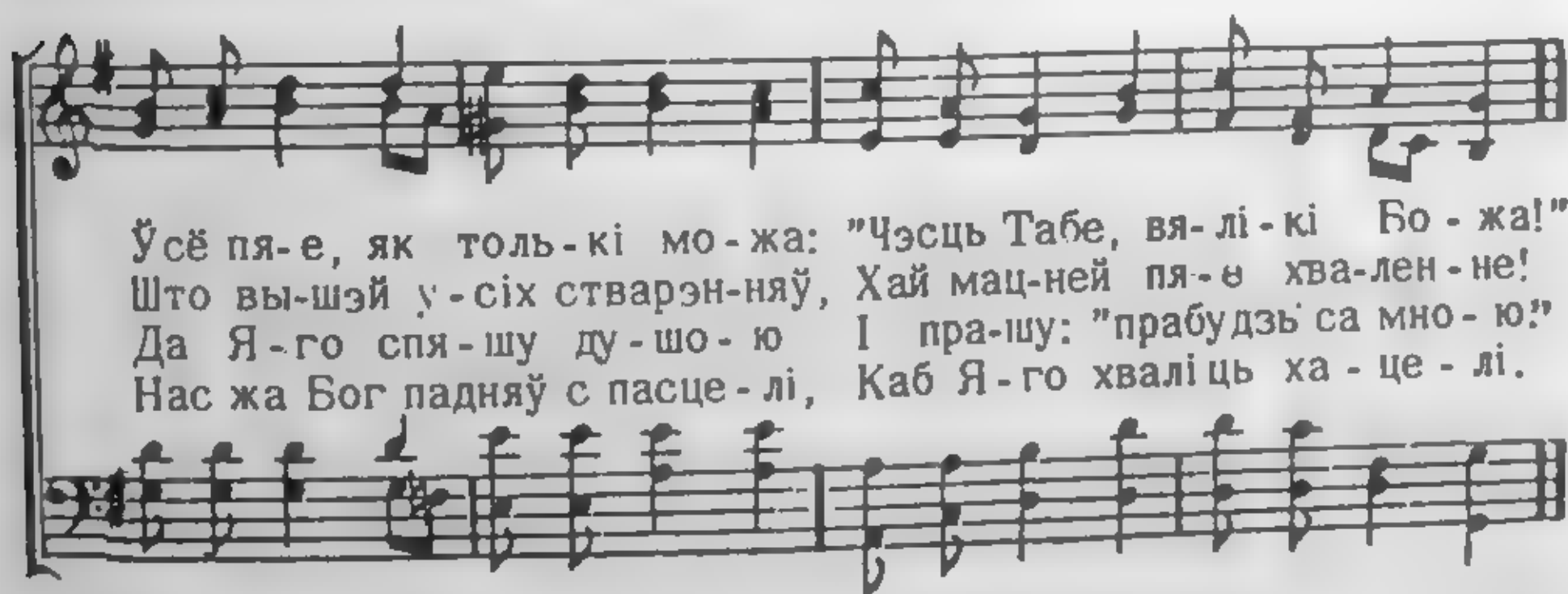
Kiedy ranne wstają zorze

Fr. Karpiński

Teofil Kiewicz

1. Ка - лі ран - кам гаснуць зо - ры, То на су - шы і на мо - ры
2. Ча - ла - век жа, што так многа А - тры - маў да - роў ад Бо - га,
3. Ледзь прачнуся, пратру во - чы, Сэр - ца сла - віць Бо - га хочыць,
4. Ноч - чу мно - гіх смерць скасі - ла, Што бу - я - лі ўчо - ра сі - лай,

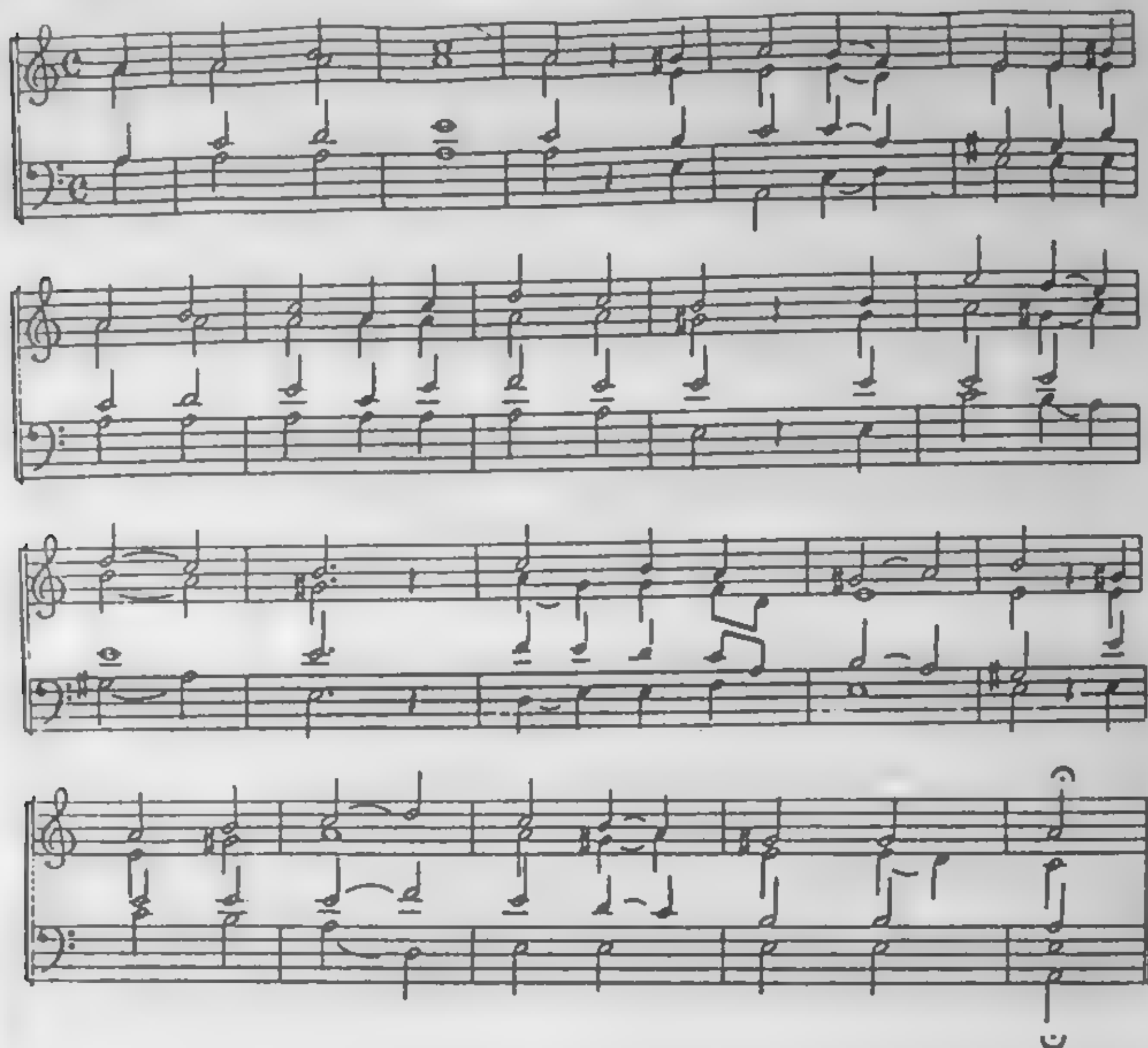
Ўсё пя - е, як толь - кі мо - жа: "Чэсць Табе, вя - лі - кі Бо - жа!"
Што вы - шэй у - сіх стварэн - няў, Хай мац - ней пя - ь хва - лен - не!
Да Я - го спя - шу ду - шо - ю І пра - шу: "прабудзь са мно - ю!"
Нас жа Бог падняў с пасце - лі, Каб Я - го хваліць ха - це - лі.

МАГУТНЫ БОЖА

Тэкст: «Божым шляхам» — Парыж 1947

Словы: Н. Арсеньявай

Музыка: М. Равенскі

Магутны Божа! Уладар сусьветаў,
Вялікіх сонцаў і сэрц малых
Над Беларусяй, ціхай і ветлай,
Рассып праменьні свае хвалы.

Дай спор у працы штодзеннай, шэрай,
На лусту хлеба, на родны край,
Павагу, сілу і веліч веры
У нашу праўду, у прышласць — дай!

Дай урадлівасць жытнёвым нівам,
Учынкам нашым пашлі ўмалот!
Зрабі магутнай, зрабі шчасьлівай
Краіну нашу і наш народ!

МАЛІСЯ З ВЕРАЮ ЖЫВОЙ

К. Р.

Аранж. Н. А. Казаков

1. Ма-лі-ся, стаўшыся шчаслівым, Ма-лі-ся, змучаны бя-дой;
2. Ма-лі-ся ў розных небяспеках, Ма-лі-ся пе-рад ба-раць-бой;
3. Ма-лі-ся, выбіўшыся з сі-лы, Ма-лі-ся, вытрымаўшы бой;
4. Ма-лі-ся, каб у грэх не ўпасці, Ма-лі-ся ўся-ка-ю па-рой;

У чорны дзень, сярод су-млі-ваў Ма-лі-ся з ве-ра-ю жы-вой.
Аб мі-лых, блізкіх і да-лё-кіх Ма-лі-ся з ве-ра-ю жы-вой.
Ка-ля ка-лыс-кі ці ма-гі-лы Ма-лі-ся з ве-ра-ю жы-вой.
Ці сум, ці го-ра, ці ня-шчас-ця Ма-лі-ся з ве-ра-ю жы-вой.

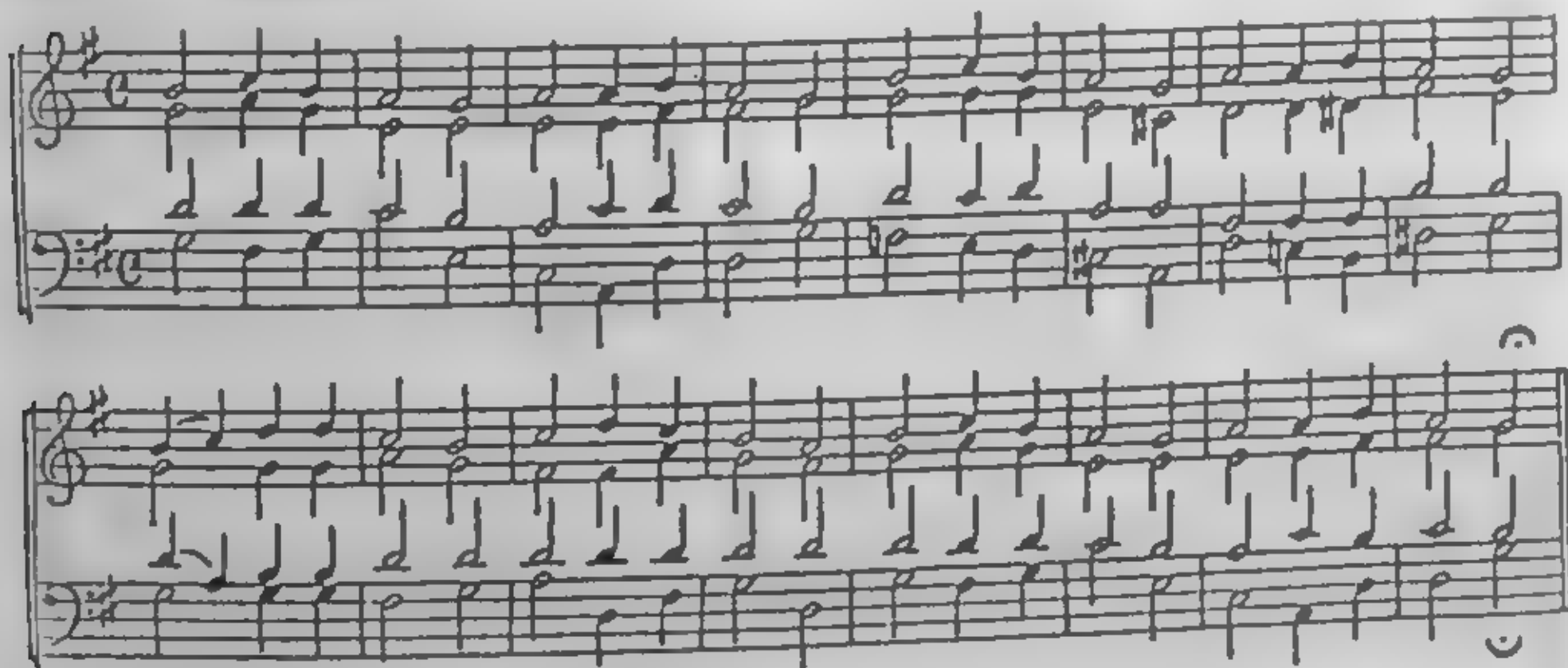
НА ТВАР УПАЎШЫ

Тэкст: «Голас душы» — Вільня 1926

Тлум. а. Я. Гэрмановіч

Мялёды: А. Страздэліс

гарм. К. Галкоўскі

На твар упаўшы, з месца сьвятога
 Чэсьць і малітву шлем мы да Бога,
 З пакорай ў сэрцы, душой удзячнай
 Прад Хрыстовай ахвяры страшнай.

Цябе мы просім, дарагі Божа,
 Хай Твая ласка нам дапаможа;
 Дай спакой дома, а дар у полі —
 Няхай зямелька родзіць даволі.

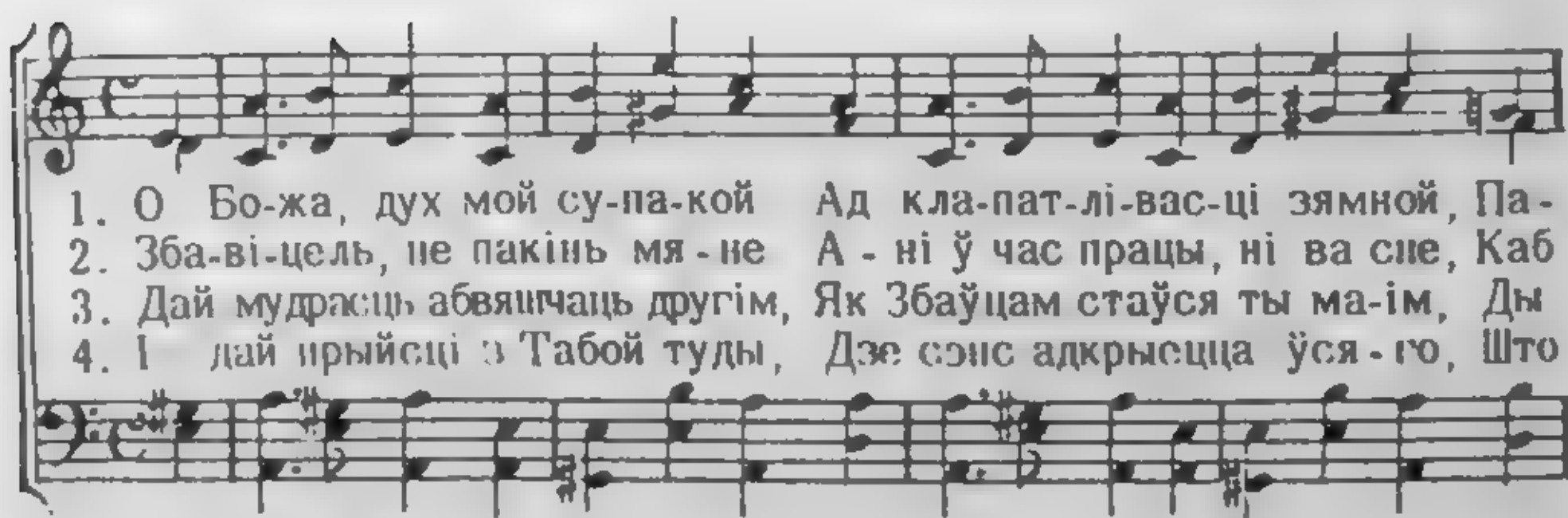
Дай нам здароўе, міласьць і згоду,
 А душы ў чысцы дары свабодай.
 Хай Твая ласка плыве нам дарам
 Праз найсьвяцейшу Крыжа ахвяру.

Глянь, Цябе просіць народ Твой верны,
 Мілы наш Есус, будзь міласэрны.
 Усіх нас, Божа, ратуй ад зьдзеку,
 Вазьмі няшчасных ў сваю апеку.

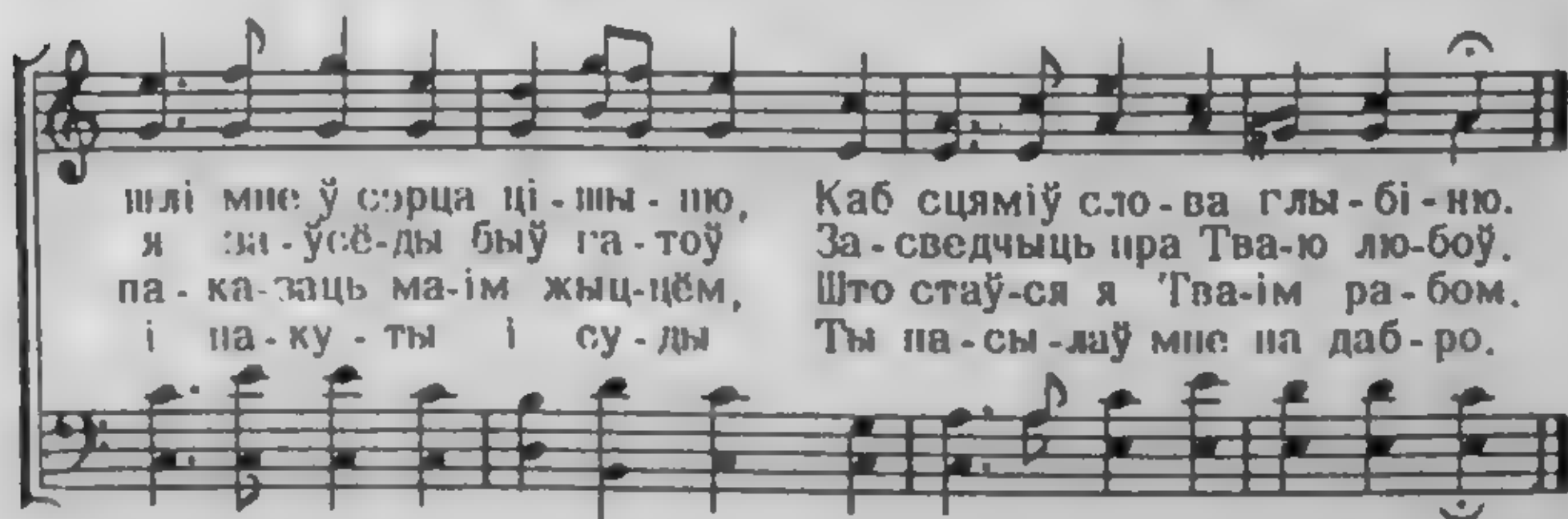
Шлём да Цябе мы просьбы, жаданьня
 Даруй ў патрэбе нам зьмілаваньне.
 Дай, каб на сьвеце Таве служылі,
 А посьле ў небе вечна хвалілі.

О БОЖА, ДУХ МОЙ СУПАКОЙ

Аранж. Г. А. К.

1. О Бо-жа, дух мой су-па-кой   Ад кла-пат-лі-вас-ці зямной, Па-
 2. Зба-ві-цель, не пакінь мя-не   А - ні ў час працы, ні ва сне, Каб
 3. Дай мудрасць абвяшчаць другім, Як Збаўцам стаўся ты ма-ім, Ды
 4. І дай прыйсці з Табой туды,   Дзе сёння адкрысца ўся-го, Што

шлі мне ў сэрца ці-шы-ню,   Каб сцяміў сло-ва глы-бі-ню.
 я зы-ўсе-ды быў га-тоў   За-сведчыць пра Тва-ю лю-боў.
 па-ка-заць ма-ім жыц-цём,   Што стаў-ся я Тва-ім ра-бом.
 і па-ку-ты і су-ды   Ты на-сы-лаў мне на даб-ро.

О, МОЙ БОЖА, ВЕРУ ТАБЕ

Тэкст (1829): «Кантычка» — Вільня 1914

Мялёдыя традыцыйная
гарм. М. Куліковіч-Шчаглоў

О мой Божа! веру Табе —
І ўсё веру я для Цябе,
Усю надзею ў Табе маю,
За ўсё Цябе выхваляю.

Ты сатварыў, Ты адкупіў,
Ты нас, Божа, і асьвяціў;
За то Табе дзе ёсьць людзі
Чесьць і слава няхай будзе.

Табе, Божа, кланяюся,
На Тваю волю здаюся,
А быць толькі хачу ў небе
Па ўсе векі славіць Цябе.

Жаль мне, Божа, зграшыў Табе,
Праз грэх дастаў пекла сабе;
Ды ня жаль згубы маеяй,
Як жаль, Божа, крыўды Тваеяй!

Для Твайго спадабаньня
Хачу спаўняць прыказаньня;
Жыць і ўміраць хачу ў Табе,
Бо Ты добры сам у Сабе.

О Марыя, Матка Боска,
Ты сьвятая кветка райска,
Маліся Богу за намі,
Нягоднымі грэшнікамі.

Ўсе Сьвятыя ўзглянце з неба!
Вашай ласкі нам патрэба;
Малецся вы за намі,
Нягоднымі грэшнікамі.

Хвала Богу праўдзіваму,
Хвала ў Тройцы Адзінаму,
Хвала Айцу, разам Сыну,
Хвала і Духу Сьвятому.

ПАД ТВАЕ ПРЫХОДЗІМ ДЗЬВЕРЫ

Пад Твае прыходзім дзверы
Шчырым сэрцам, поўны веры:
Што пад відам скрыты хлеба
Ты ёсць Бог праўдзівы з неба.

Зразумець нам цяжка гэта,
Каб Сын Божы — Збаўца сьвету
Аж скрыўся усім на дзіва
І ў Гостыі жыў праўдзіва.

Міласць Бога заясьнела,
Як зьмяніў хлеб ў сваё Цела —
Нам аставіў пажываці,
Каб праз гэта нас збаўлаці.

Несьмяротны, моцны Божа,
Зразумець Цябе хто можа?
Ты для грэшных справядлівы
І для добрых міласцівы.

Хочь анёлы ў небе блізка,
Прад Табою паўшы нізка,
Усьцяж на твар Твой спаглядаюць,
Чым ёсць Бог, аднак ня знаюць.

І Анёлам Бог спрадвеку
Так не даў як чалавеку:
Прыступаць да Бога сьмела,
Спажываць Ягона цела.

Я таго нягодзен, Пане,
Каб ва мне меў прабываньне —
Скажы толькі адно слова
І душу мне збавіш знова.

Б'ю паклоны прад Табою,
Ласку мей над грэшным мною,
Каб я жыў з Табою Хрыстэ,
У валадарстве Тваім вечным.

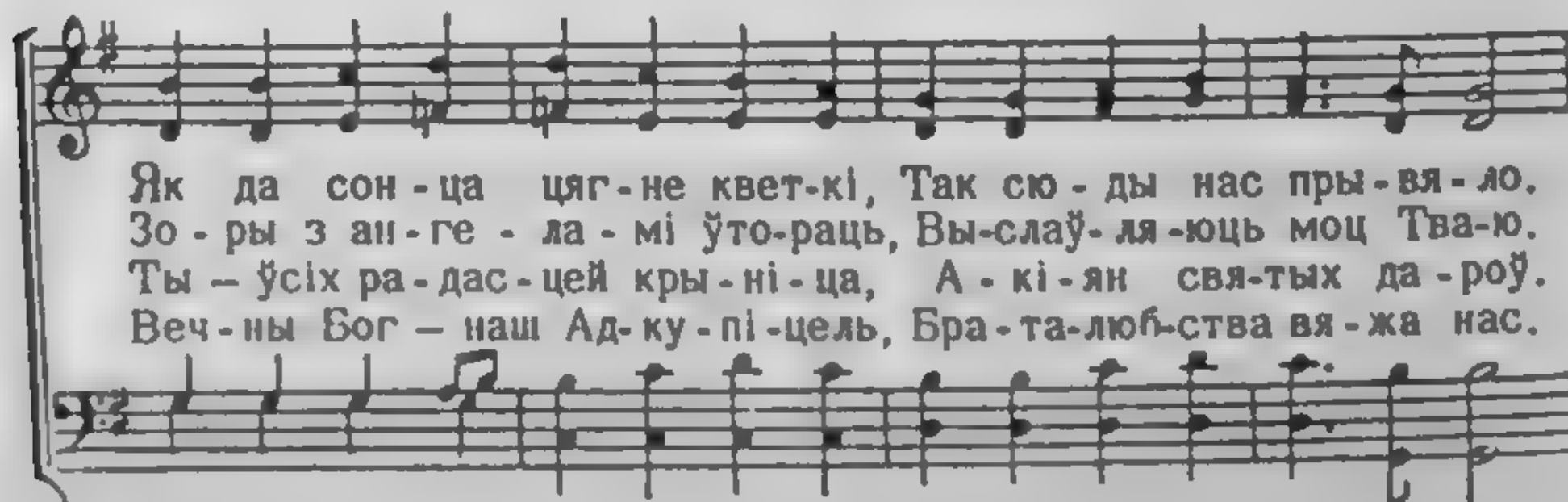
РАДАСНА МЫ СЛАВІМ БОГА

Henry van Dyke

Arr. from Beethoven

1. Ра-дас-на мы сла-вім Бо-га Нам па-слаў-ша-га свят-ло.
2. З ра-дас-цю Тва - е ўсе тво-ры Веч-ны гимн Та-бе пя-юць;
3. З лас-кі нам Та-бой да-ец-ца Мі-ласць, ве-ра і лю-боў;
4. Лю-дзі, пес-ню пад-ха-пі-це, Што на зол-ку па-ча-лась.

Як да сон-ца цяг-не квет-кі, Так сю-ды нас пры-вя-ло.
Зо-ры з ан-ге-ла-мі ўто-раць, Вы-слаў-ля-юць моц Тва-ю.
Ты — ўсіх ра-дас-цей кры-ні-ца, А-кі-ян свя-тых да-роў.
Веч-ны Бог — наш Ад-ку-пі-цель, Бра-та-люб-ства вя-жа нас.

У - зні - мі ту - ман сум - лі - ваў, Хмары грэ - ху пра - га - ні,
Лес і го - ры, луг і по - ле з птушкамі пя - юць псалмы,
Дзе лю - боў, там Гос - пад бач - ны, Доб - ры Баць - ка, Бог жы - вой...
Пес - ня ра - дас - ці, ад сэр - ца, У зма - ган - нях на зям - лі,

Дай 'нам ці - ха і шчас - лі - ва Жыць па праўдзе ва ўсі дні.
Це - шац - ца сва - ё - ю до - ляй, Бу - дзем це - шыц - ца і мы.
На - вы - чы нас жыць у - дзяч - на, Быць у ра - дас - ці Тва - ёй.
Пад - ні - ма - е нас да сон - ца, Клі - ча, з Богам каб жы - лі.

СВЯТЫ, СВЯТЫ, СВЯТЫ!

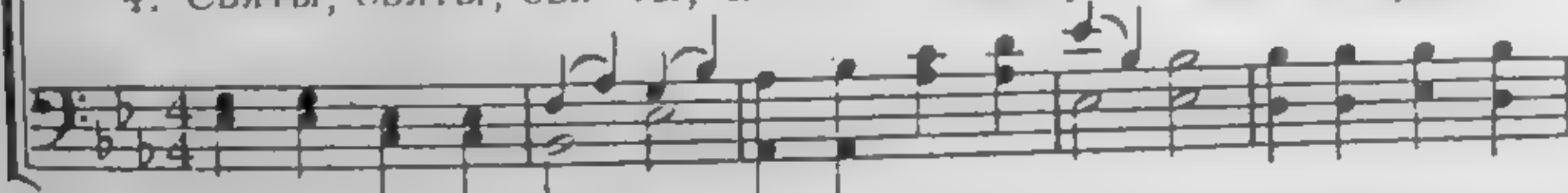

Holy, Holy, Holy!

Reginald Heber

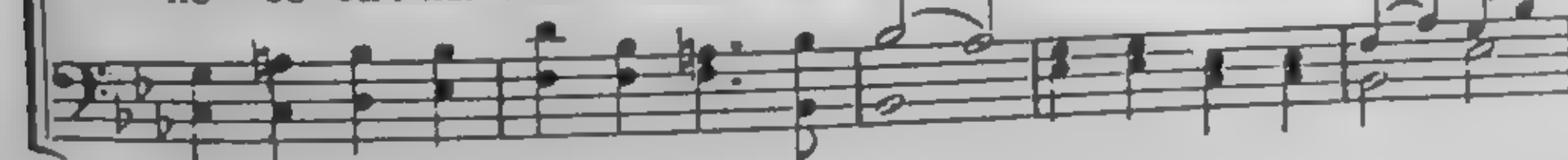
John B. Dykes

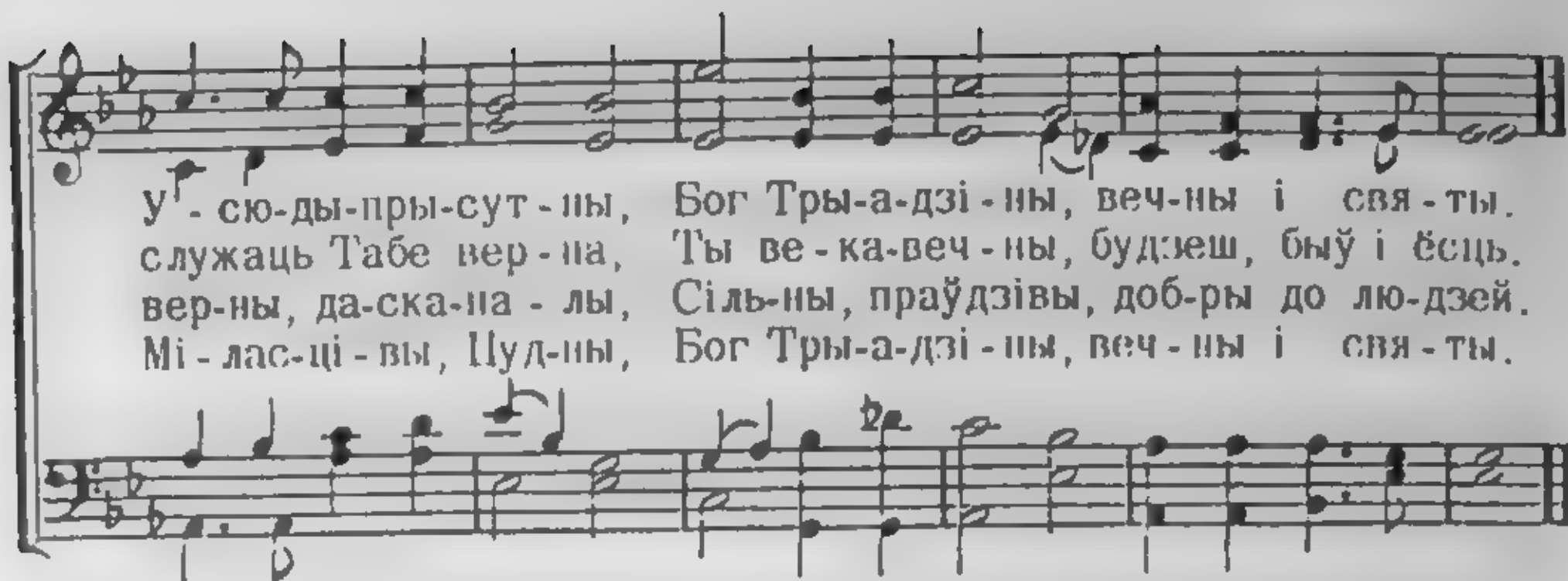

1. Святы, святы, свя - ты, Бо - жа Ўсе - ма - гут - ны! Зранку аб Та -
2. Святы, святы, свя - ты! Прад Та - бо - ю ў не - бе Па - да - юць свя -
3. Святы, святы, свя - ты. Сла - ва - ю а - кры - ты, Ззянем не - да -
4. Святы, святы, свя - ты, Бо - жа Ўсе - ма - гут - ны! На зям - лі і ў

бе пя - юць ля - сы, па - лі й са - ды. Святы, свя - ты, свя - ты,
ты - я, ад - да - юць хва - лу і чэсць. Ан - гель - скі - я сі - лы
ступным для смяротна - га ва - чэй. Толькі Ты пра - муд - ры,
не - бе бач - ны нам Тва - е сля - ды. Мы жы - вём Та - бо - ю,

СУПЛІКАЦЫЯ

I

1. Сьвяты Божа, Сьвяты Моцны, Сьвяты Несьмяротны,
Зжалься над намі! (3 разы).
2. Ад пажару, голаду, вайны і заразы,
Барані нас, Божа!
3. Ад раптоўнай і неспадзяванай сьмерці,
Сьцеражы нас, Божа!
4. Каб Касьцёл Твой-Сьвяты Каталіцкі бараніць
і вывышыць меў ласку,
Цябе просім, Божа!
5. Каб Айца сьвятога-і ўсе духоўныя станы ў
набожнасьці і адзінстве захаваць меў ласку.
Цябе просім, Божа!
6. Каб нас-у сьвятой службе Тбаёй умоцніць
Меў ласку,
Цябе просім, Божа!
7. Каб нас- да пакуты шчырай давясці меў ласку,
Цябе просім, Божа!
8. Каб ураджай даць — і яго ў цэласці захаваць меў ласку,
Цябе просім, Божа!
9. Мы грэшныя — Цябе Бога молім,
Выслухай нас, Божа!
10. О Езу, Езу, Езу,
Зжалься над намі!
11. О, Марыя, Дзева і Маці Божа,
За нас заступіся!

II

1. Сьвяты Божа, Сьвяты Моцны, Сьвяты Несьмяротны!
Зжалься над намі! (3 разы)
2. Ад вайны братняй, што громам нас трывожы,
Сьцеражы нас, Божа!
3. Ад прарока, што згубу нам варожьць,
Сьцеражы нас, Божа!
4. Ад бураў, што градам б'юць у полі збожжа,
Сьцеражы нас, Божа!
5. І ад жыцьця, якім народ жыць не можа,
Сьцеражы нас, Божа!
6. Ад цёмнай сілы, што дух наш трывожыць,
Сьцеражы нас, Божа!
7. Мы грэшныя, Цябе Бога молім,
Выслухай нас, Божа!
8. О Езу, Езу, Езу!
Зжалься над намі!
9. О Марыя, Дзева і Маці Божа!
За нас заступіся!

ТВАЯ ЧЭСЬЦЬ, ХВАЛА...

Твая чэсьць, хвала, наш вечны Божа,
Хай векавечна сьвеціць прыгожа!
Складаем шчыра ўсёй грамадою
Паклон і песьні перад Табою,

Дзякуем шчыра за Тваю міласьць,
За Твой дар гэты, за ўсю прыхільнасьць,
Што нас мізэрных Ты не забыўся,
І у Сакраманце сьвятым з'явіўся.

Грэшных людзей нас не адцураўся,
Каб нас збаўляці, з намі астаўся...
На сьвет прыйшоўшы, Бог вечнай хвалы,
Вывеў з Бяды нас, крыўды нямалай.

З міласьці потым для нас вялікай,
Сябе на мукі аддаў цьме дзікай,
А ўзыйшоўшы да хвалы вечнай,
Пакінуу дар нам ласкі бясъпечнай,

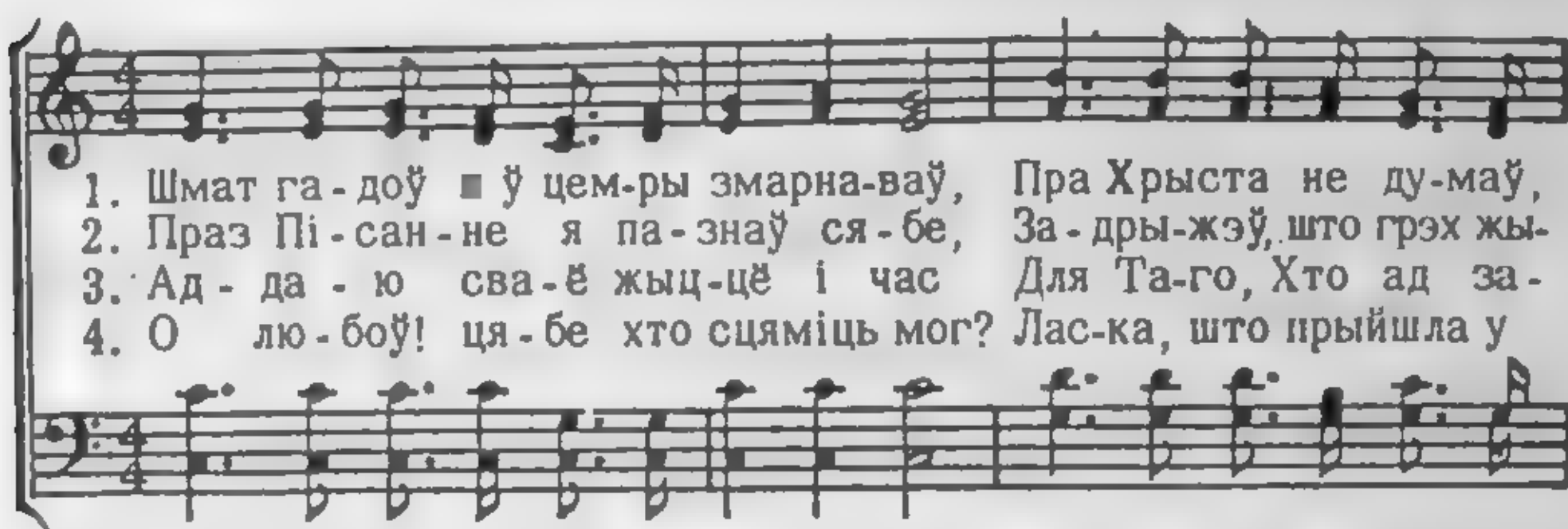
Што ў Сакраманце бачучы гэтым,
 Сэрца расьце нам радасьці сьветам,
 Табе мы, Божа, цяпер сьпяваем,
 Перад Табою корна ўпадаем.

Просячы ласкі Твае вячыстай,
 К небу ўказаць нам дарогу чысту,
 Каб быць у небе з Табою вечна,
 І валадарыць з Табой бяспечна.

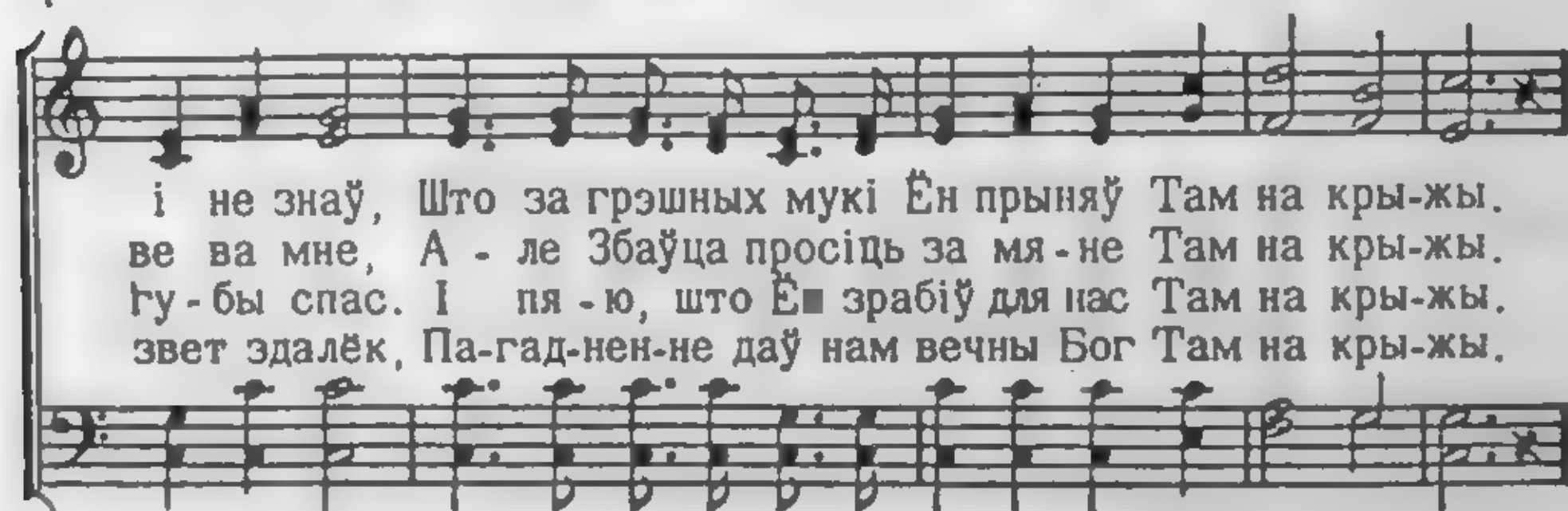
ШМАТ ГАДОЎ Я Ў ЦЕМРЫ ЗМАРНАВАЎ

Wm. R. Newell

D. B. Townner

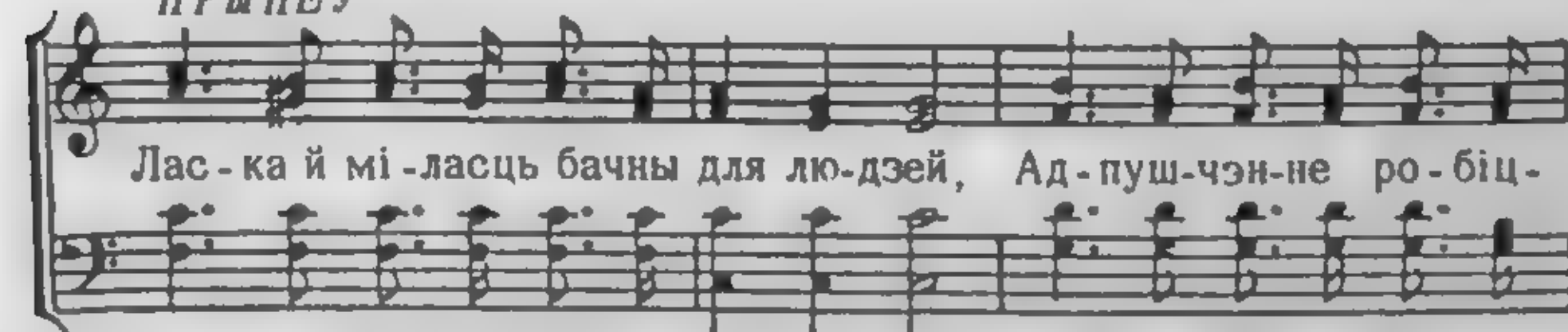

1. Шмат га-доў ■ ў цем-ры змарна-ваў, Пра Хрыста не ду-маў,
 2. Праз Пі-сан-не я па-знаў ся-бе, За-дры-жэў, што грэх жы-
 3. Ад-да-ю сва-ё жыц-цё і час Для Та-го, Хто ад за-
 4. О лю-боў! ця-бе хто сцяміць мог? Лас-ка, што прыйшла у

і не знаў, Што за грэшных мукі Ён прыняў Там на кры-жы.
 ве ва мне, А - ле Збаўца просіць за мя-не Там на кры-жы.
 гу-бы спас. І пя-ю, што Ён зрабіў для нас Там на кры-жы.
 звет здалёк, Па-гад-нен-не даў нам вечны Бог Там на кры-жы.

ПРЫПЕЎ

Лас-ка й мі-ласць бачны для лю-дзей, Ад-пуш-чэн-не ро-біц-

ца яс-ней, Вы-зва-лен-не з дэманскіх сяцей Там на кры-жы.

ШТО ЗА ГЭТЫ ДЗЕНЬ ЗРАБІЛІ

Мэлодыя «Калі ранкам...»

1. Што за гэты дзень зрабілі,
Перагледзь, наш Божа мілы,
Умацуй святыя чыны
І прабач усе правіны.
2. Калі дрэма супакоіць,
І ва сне дай быць з Табою;
Пашлі целу абнаўленне,
А сумленню — ачышчэнне.
3. Безупынна Тваё вока
Бачыць блізка і далёка;
Ласкі хто Тваёй чакае,
Тым даецца моц святая.
4. Барані нас ад напасці,
Прагані пустыя страсці,
Пад Сваёю мей апекай,
Верны Стораж чалавека.

ХВАЛУ НЯБЕСНАМУ АЙЦУ

Blessed be the name

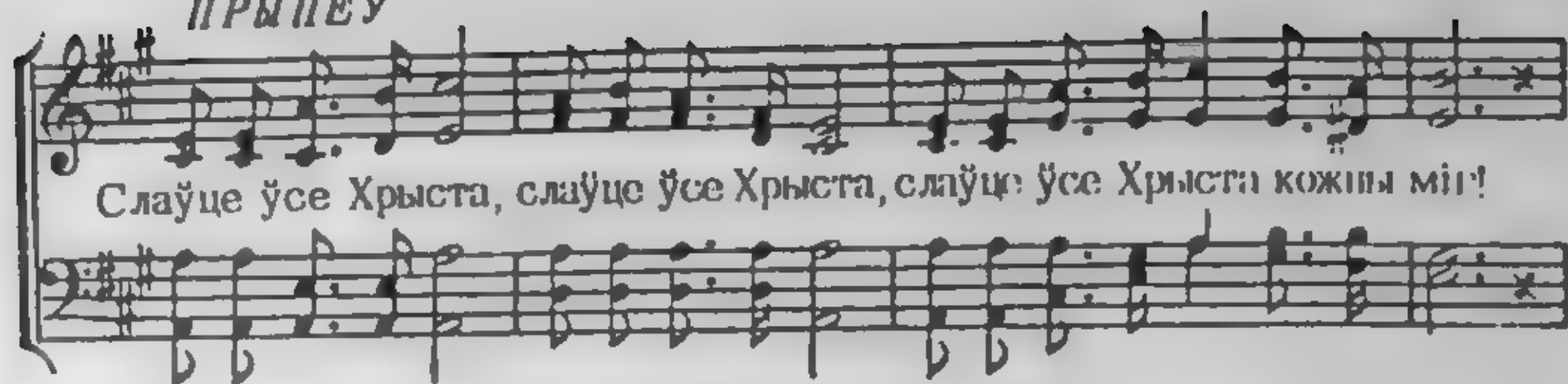
W. H. Clark

Arr. by Wm. J. Kirkpatrick

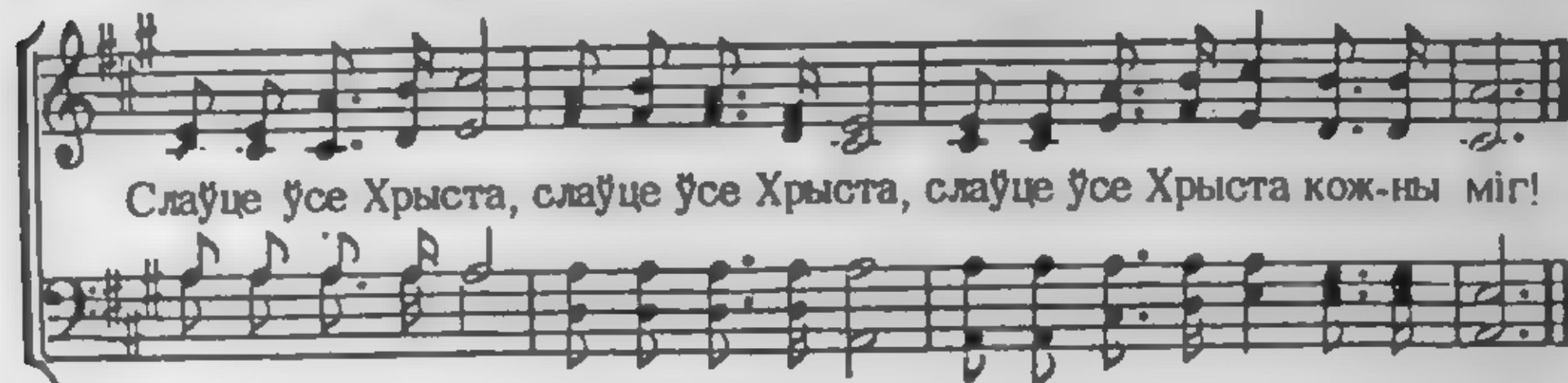
1. Хва - лу Ня - бес - на - му Ай - цу Сня - вай - це ўсе друж - ней.
2. За ўсё вы - шэй Я - го і - мя Ста - я - ла і ста - іць;
3. Зба - ві - цель грэш - ні - кам ад - крыў Ва - ро - ты ў Бо - жы двор
4 Я - го і - мя: Спа - ко - ю Князь, Да - рад - чык, Моц - ны Бог...

Па - слаў Ен Сы - на на зям - лю, Каб ад - ку - піў лю - дзей.
На тро - не пра - ва - руч Ай - ца На не - бе Ен ся - дзіць.
Са - бо - ю іх ві - ну па - крыў, А - дзін за ўсіх па - мёр.
Ен прый - дзе зноў, і ўсе та - ды ўпа - дуць да Я - го ног.

ПРЫПЕЎ

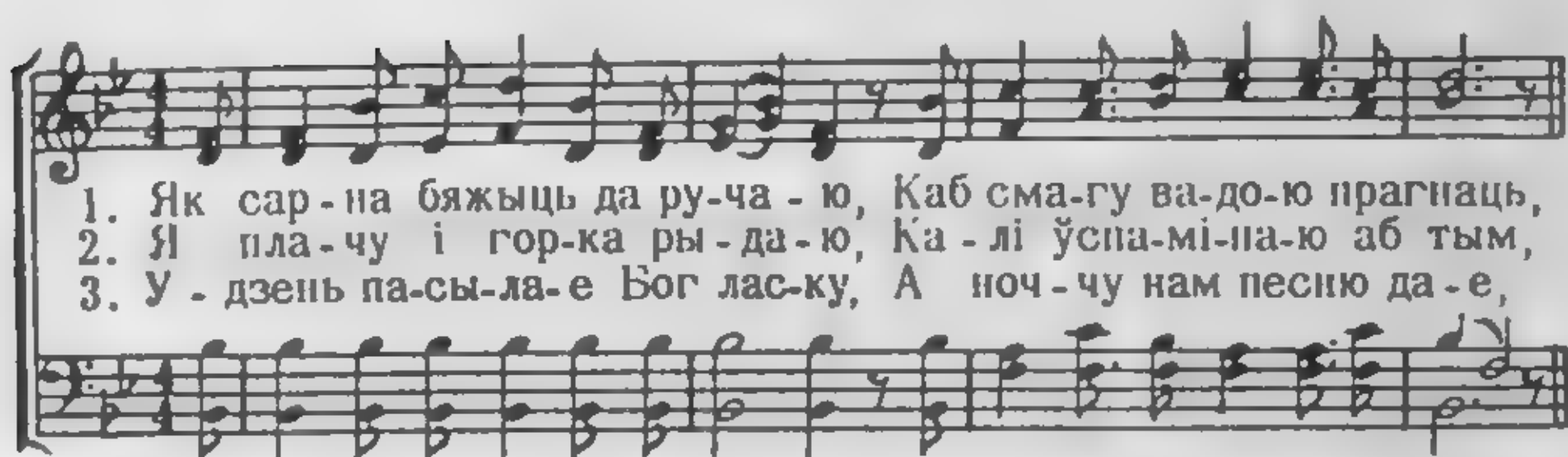
Слаўце ўсе Хрыста, слаўце ўсе Хрыста, слаўце ўсе Хрыста кожны міг!

Слаўце ўсе Хрыста, слаўце ўсе Хрыста, слаўце ўсе Хрыста кожны міг!

ЯК САРНА БЯЖЫЦЬ ДА РУЧАЮ

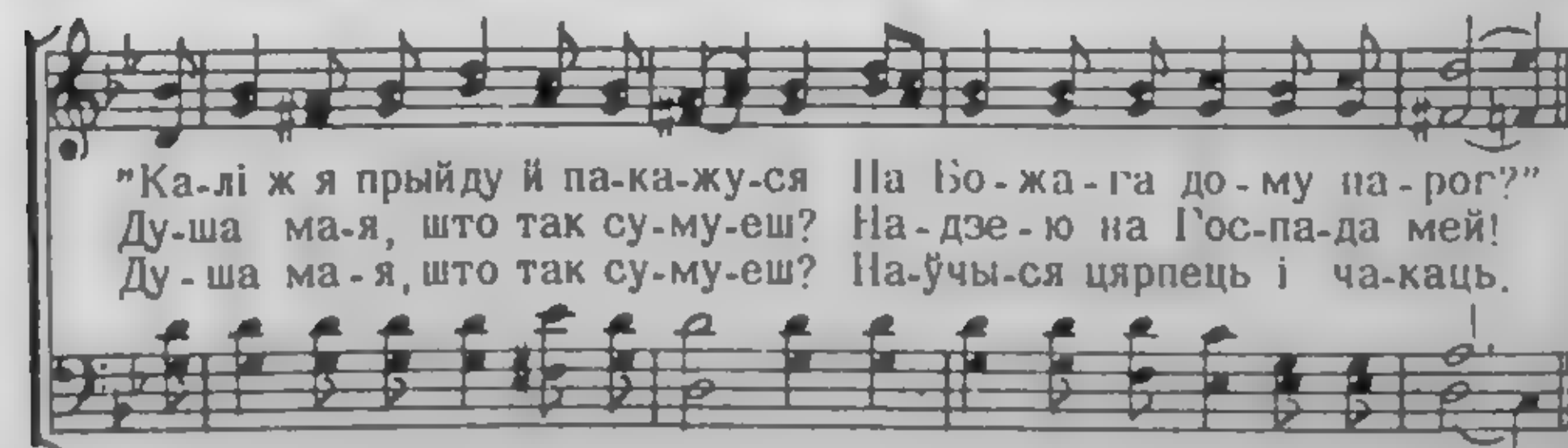
Псалём 42

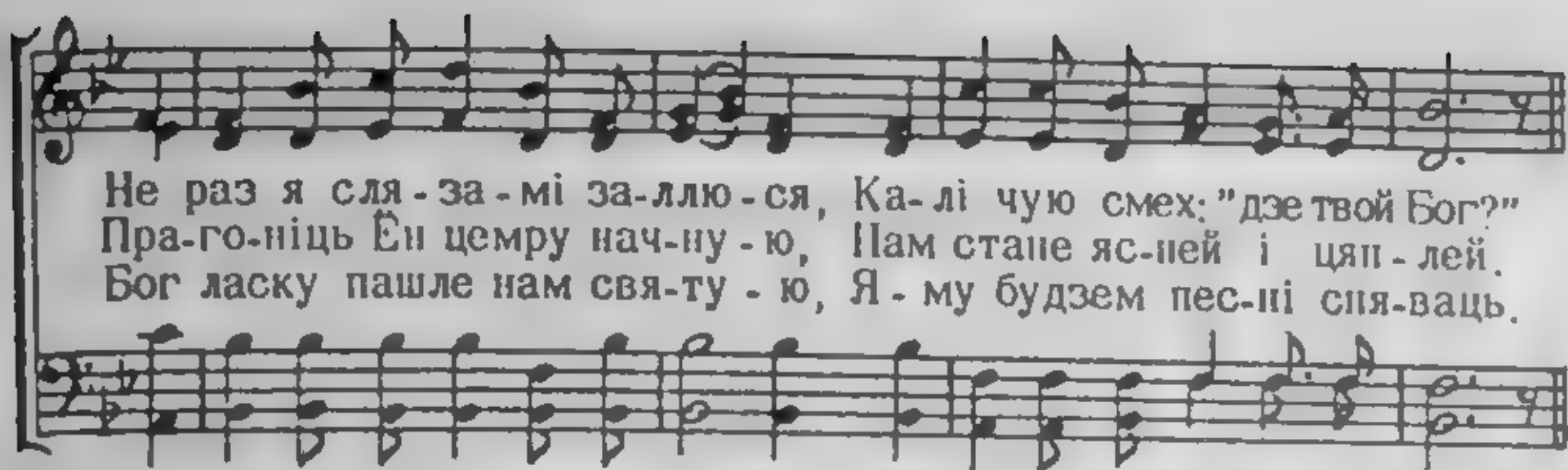
1. Як сар-на бяжыць да ру-ча-ю, Каб сма-гу ва-до-ю прагнаць,
2. Я пла-чу і гор-ка ры-да-ю, Ка-лі ўспа-мі-на-ю аб тым,
3. У-дзень па-сы-ла-е Бог лас-ку, А ноч-чу нам песню да-е,

Так сэр-ца да Бо-га ўзні-ма-ю, Каб во-лю Гас-под-ню пазнаць.
Як не-ка-лі ўрод-на-му кра-ю Хадзіў не-рад Богам жы-вым.
Пры-ма-е ма-лен-ні пяхчасных, Вя-дзе на вы-шы-ні Сва-е.

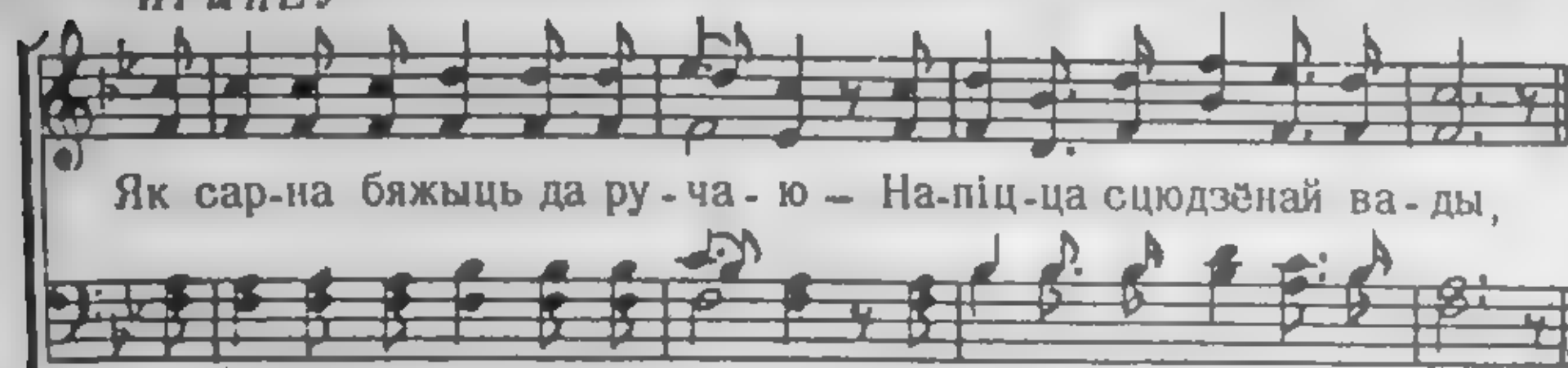

"Ка-лі ж я прыйду й па-ка-жу-ся На Бо-жа-га до-му на-рог?"
Ду-ша ма-я, што так су-му-еш? На-дзе-ю на Гос-па-да мей!
Ду-ша ма-я, што так су-му-еш? На-ўчы-ся цярпець і ча-каць.

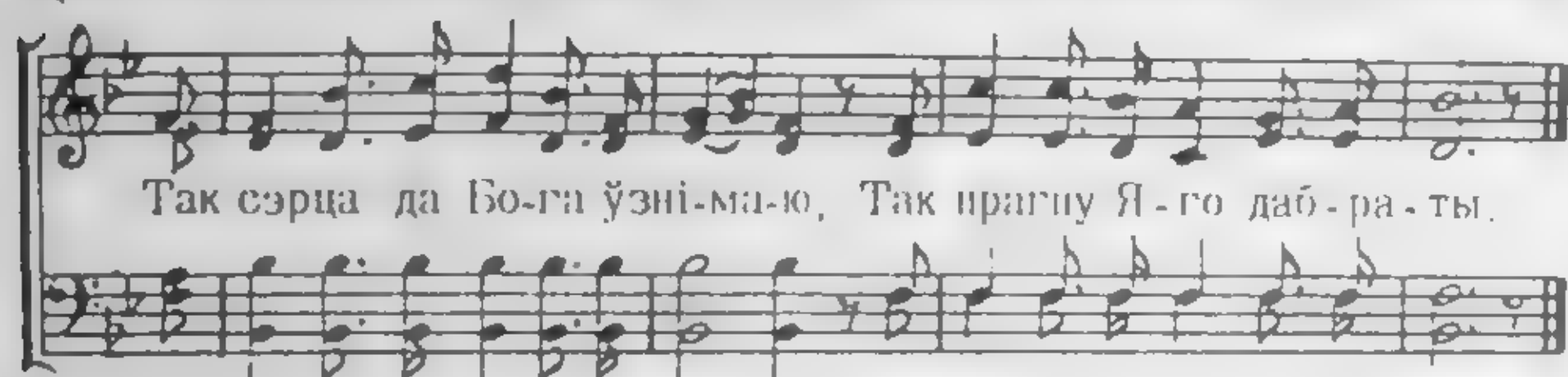

Не раз я сля-за-мі за-ллю-ся, Ка-лі чую смех: "дзе твой Бог?"
Пра-го-ніць Ён цемру нач-ну-ю, Нам стане яс-ней і цяп-лей.
Бог ласку пашле нам свя-ту-ю, Я-му будзем пес-ні сля-ваць.

ПРЫПЕЎ

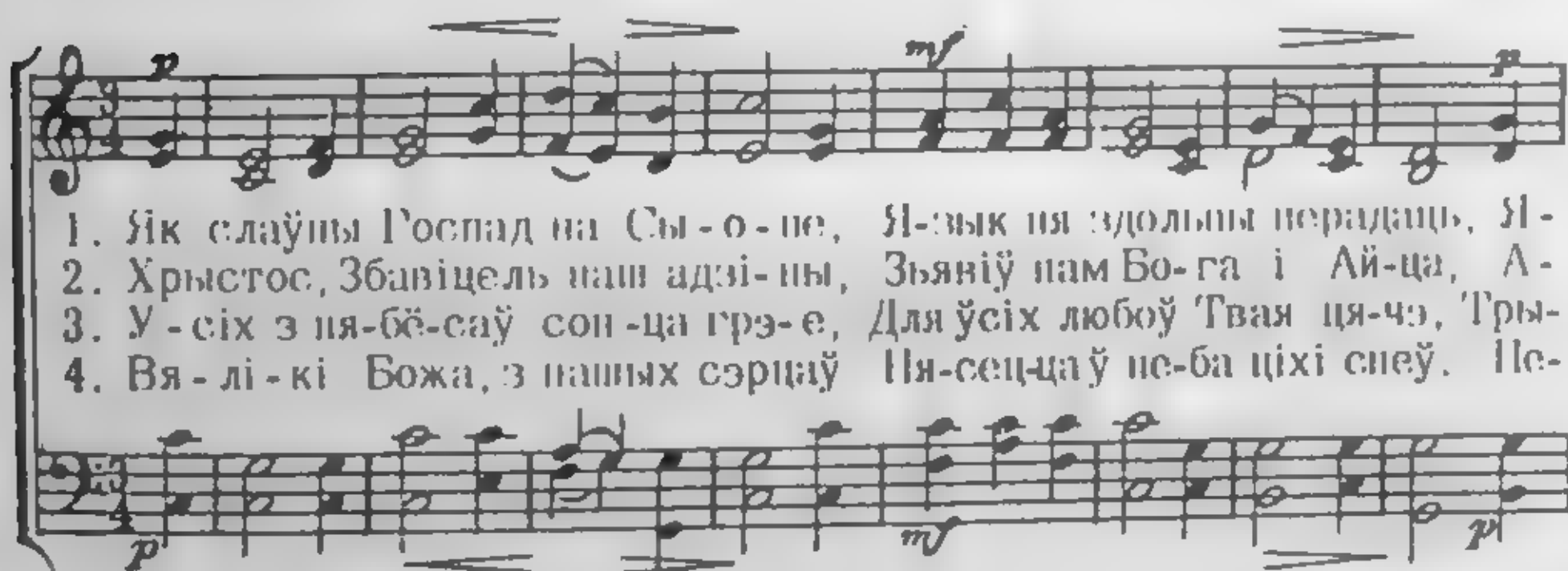
Як сар-на бяжыць да ру-ча-ю – На-піц-ца сцюдзёнай ва-ды,

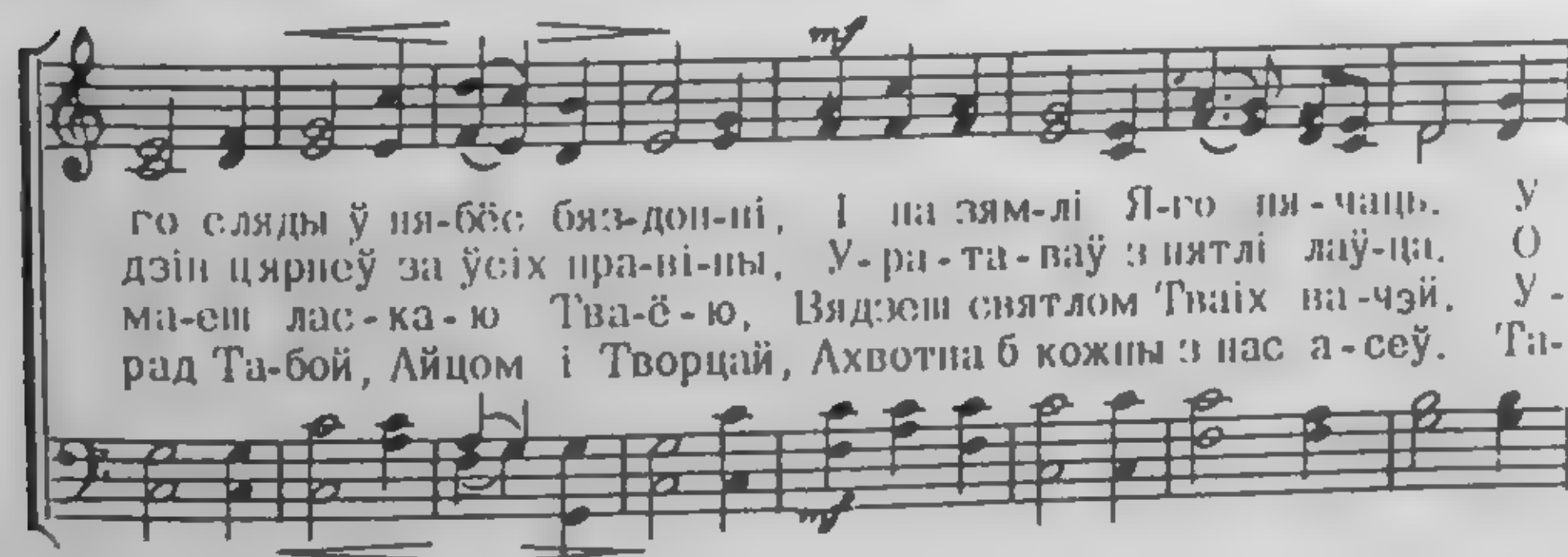
Так сэрца да Бо-га ўзі-ма-ю, Так прагну Я-го даб-ра-ты.

ЯК СЛАЎНЫ ГОСПАД НА СЫЁНЕ

Д. С. Бортнянский

1. Як слаўны Госпад на Сы-о-не, Я-зык ня здольны перадаць, Я-
2. Хрыстос, Збавіцель наш адзі-ны, Зьявіў нам Бо-га і Ай-ца, А-
3. У-сіх з ня-бё-саў сон-ца грэ-е, Для ўсіх любоў Твая ця-чэ, Тры-
4. Вя-лі-кі Божа, з нашых сэрцаў Ня-сеццаў не-ба ціхі снеў. Не-

го сляды ў ня-бёс бяз-дон-ні, І на зям-лі Я-го ня-чаць. У
дзін цягнеў за ўсіх пра-ві-ны, У-ра-та-ваў з ня-лі лаў-ца. О
ма-еш лас-ка-ю Тва-ё-ю, Вядзеш святлом Тваіх на-чэй. У-
рад Та-бой, Айцом і Творцай, Ахвотна б кожны з нас а-сеў. Та-

cresc. *dim.*

змроку, поччу і ў сві-тан-ні Заўжды ў адвечнай славы ззян - - ні.
 Госпадзе, за дар спа-сен-ня Прымі, прымі ад нас хва - лен - - не,
 сiх Ты ўсюды па-мя-та-еш, Жыццё і е-жу па-сы-ла - - еш.
 бе ахвярнік ў сэрцах по-сім, Ця-бе мы хвалім, Ця-бе про-сім.

СЫПЯВАЕМ ХВАЛУ МАЦІ БОЖАЙ

АД ЗАРНІЦА

Тэкст: «Голас Душы» — Рым 1949

Музыка традыцыйная
 з нот а. П. Татарыновіча

Ад зарніцы хай з зямліцы
Ляціць слава Марыі,
Кожна сьвята, чэсьць багата
Аж пад неба хай ўстае

Табе гожа, Маці Божа,
Хвалу душы хай пяюць,
Божу ласку, поўна бляску,
Памажы нам асягнуць.

Між жанчынаў Ты адзіна
Ласкі пойна у Бога,
Кветка майска, зорка райска
Асьвячай нам дарогу!

Табе гожа...

Чыста Дзева, Каралева,
Красой неба ачаруй
Нашы дзеткі — зямлі кветкі —
Цнатлівасьцю абдаруй!

Табе гожа...

ВОСТРАБРАМСКА МАЦІ БОГА

Тэкст: «Касьцельныя песьні» — СПбг. 1917

Музыка традыцыйная
апрац. В. Гожольнярскі

Вострабрамска(я) Маці Божа,
Ты прачыстая, прыгожа,
Міласэрдзе Тваей волі
Сьвеціць Вільні у нядолі.

Уся Цябе Русь славіць Бела
І Літва і Полшча цэла,
Бо Ты Маці міласьціва,
Сваім дзеткам дабратліва. —

У краі нашым Ты у чэсьці,
Нясеш з неба добры весьці!
Шчасьце для нашага краю
Даеш нам ад Бога з раю!

Іх у смутку пацяшаеш,
Слабых, хворых папрайляеш
І хто толькі к Табе прыйдзе
То бяз радасьці ня выйдзе.

Ты так кожнаму дагодзіш,
Што надзею ў сэрцы зродзіш;
Праз Цябе усе правіны,
Даруюцца ў Бога Сына!

ВІТАЙ МАРЫЯ

Вітай Марыя, Хрыстова Маці,
Пазволь нам грэшным Табе чэсьць даці,
Прымі і нашы просьбы нізкія,
За нас маліся — Вітай Марыя!

Ты, што карміла сьвету Збаўленьне,
І нам як Маці, дай пажыўленьне,
Ад голаду нас няхай укрые
Твая апека — Вітай Марыя!

Цяжкі жаль мела над сьмерццям Сына
Праз Твае сьлёзы, Маці адзіна,
Хай нам хвіліны сьмерці цяжкія
Спакойны будуць — Вітай Марыя!

Поўная пакоры, згодная, ціхая,
Дай людзям згоду ў нашым краі,
Між нас хай згінуць сваркі ліхія,
Крый нас ад войнаў — Вітай Марыя!

Уладарка наша, між херубімаў,
Пачуй маленьне, неба Княгіня,
што йдзе прад ногі Твае сьвятыя,
За нас маліся — Вітай Марыя!

ДАЗВОЛЬ МАЦІ

Тэкст: «Голас Душы» — Рым 1949

Музыка традыцыйная
апрац. А. Клімовіч

Дазволь, Маці, прывітаці
Песьняй прыгожа;
Хоць даволі, аніколі
Хваліць ня можа:
Ані грэшны чалавек,
Ні анёлы целы век,
Ні сьвятыя, чесьць Марыі
Годныя аддаць.

Я нягодны, песьняй роднай
Цябе вітаю
І з бяздонья шлю сягонья
Мольбы да раю.
Ты мяне не забывай,
Памажы і ласку дай.
Там на небе у патрэбе
Абаронай будзь.

О цудоўная, ласкі поўная,
Чыстая лілея,
Міласьцівая, літасьцівая,
Грэшных надзея.
Вечна ў небе анёлы
Цябе хваляць вясёлы.
Я жадаю хваліць ў раю,
Зь імі навекі.

Найяснейшая, найсьвяцейшая,
Сьвету, неба цуд,
Ты зрадзіла і карміла
Бога-Сына тут.
Ты, як зорка прыгожа,
На твар глануць хто-ж можа,
Дзе на троне у кароне
Хваляй ясьнееш.

Грэхам скуты я пакутай
 Душу абмыю —
 І збалелым сэрцам цэлым
 Прашу Марыю:
 Што па сьмерці у раю
 Відзець Яе жадаю.
 Прашу гожа, дай мне Божа,
 Па вякі вечны.

ЖЫРОВІЦКАЯ БОГА МАЦІ

Мялёдыя з нот а. Міхася Сеўбы

Тэкст: «Праваслаўная Думка» — Менск 1989

гарм. Г. Піхура

1. У Жыравіцах нам зьявілась,
 О, Марые,
 Бо нас грэшных палюбіла,
 Альлілуя!

(Прыпеў)
 Радасьць вам, херувімы,
 Сьпявайце серафімы,
 Радуйся, радуйся,
 О, Марые.

2. Туды дзеці скот ганялі,
Дзе цяпер сьвятыню славім.

Прыпеў

3. На грушковым стаяў дрэве,
Абраз Прэсьвятая Дзевы.

Прыпеў

4. І апорай Хрысьціянаў,
Стаў Абраз Твой Богам даны.

Прыпеў

5. Няхай будзе Табе слава,
Што да нас ты завітала.

Прыпеў

6. У Жыравіцы людзі ходзяць,
Там свае малітвы ўносяць.

Прыпеў

7. Мы Цябе ўсе ўзьвялічваем,
Свае слёзы праліваем.

Прыпеў

8. Ты нябесная нам Маці,
Да цябе мы будзем зваці.

Прыпеў

9. Няхай будзе Табе слава,
Што для нас Апорай стала.

Прыпеў

10. Нашых ворагаў прагнала,
Беззаконных пакарала.

Прыпеў

11. Каб жыла наша Краіна,
Адганяй ворагі злыя.

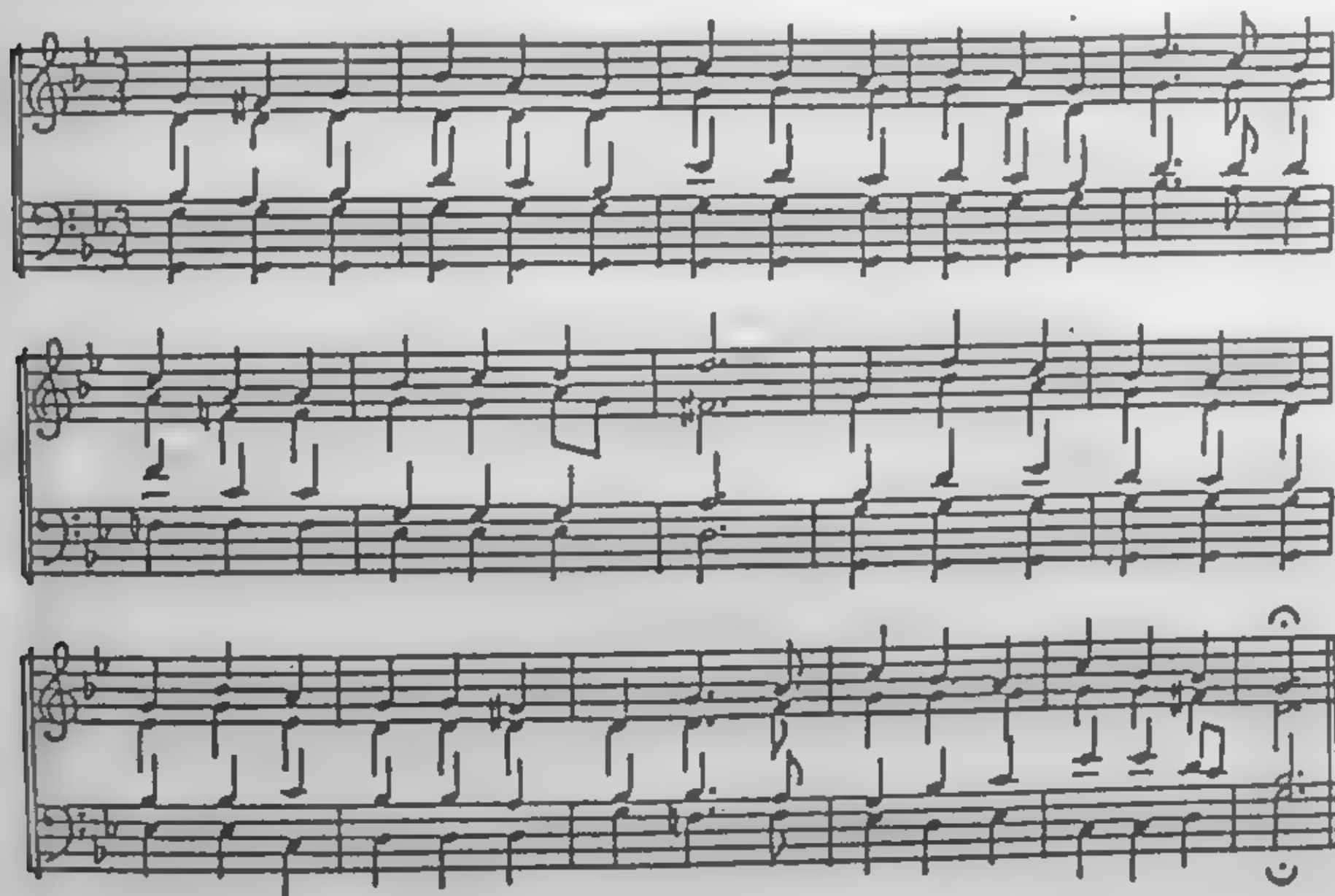
Прыпеў

МАТАЧКА БОЖАЯ

Мялёдыя: кс. Архім. Ф. Абрантовіч

апрац. М. Куліковіч-Шчаглоў

Тэкст: «Голас душы» — Вільня 1926

Матачка Божая, Матачка Добрая,
Бедныя дзеці мы клічам Цябе;
Песьняй пакорнай мольбы складаючы,
Серцы свае аддаём мы Табе.

Нас, сваіх дзетачак, што ў Цябе просяцца —
Матачка Добрая, Ты пашкадуй;
Ласкай аджыўчаю Бога прадвечнага,
Матачка Божая нас абдаруй.

Вылеч Ты серца нам раны глыбокія,
Міласьцяй чыстаю нас запалі,
Каб хвала Божая, не жальба вечная,
У неба ляцела, ляцела з зямлі.

Сьветам нябесным-жа галовы цёмныя,
Матачка Божая, Ты асьвяці,
Каб мы пазналі ўсе Мудрасьць Адвечную,
Богу служылі тут верна ў жыцьці.

Дай-жа нам, дзетачкам, дарогу простую,
Сьмерці хвіліну шчасьлівую дай.
Вядзі нас, Матачка, зоранька ясная,
У хвалу вечну, у чудны рай.

МЫ ХОЧАМ БОГА

Мы хочам Бога, Дзева Маці,
сваіх дзяцей паслухай зоў,
мы хочам Бога праслаўляці,
яму жыцьцё аддаць і кроў.

Благаславі нас Маці,
благаславі наш род —
мы хочам Бога праслаўляці,
ягоны верны мы народ.

Хай будзе Бог ў сямейным коле;
жыцьці бацькоў, дзіцячых снах;
хай будзе Ён у кніжцы, школе,
у адпачынку, ў працы днях.

Благаславі нас і г. д.

Мы хочам Бога ў шчасьці, горы,
загадах улады, кнігах праў;
на полі, горах і на моры
закон Ягоны каб настаў.

Благаславі нас і г. д.

Мы хочам Бога ў кожным стане,
яму пая крывіцкі род:
работнік, селянін, мяшчане —
наш Беларускі ўвесь народ.

Благаславі нас і г. д.

Мы хочам Бога ў нашым краі,
між беларускіх бедных стрэх —
у нашай мове і звычаі
не можа меці месца грэх.

Благаславі нас і г. д.

Хай будзе Бог у нас заўсёды:
у час вясельля і сьлязах,
хвілінах бураў і няўзгоды,
жыцці спакойным і ў трудах.

Благаславі нас і г. д.

Мы хочам Бога, Яго права;
Яго натхненне — наш пачын;
усё жыццё — Ягона слава;
Яго загад — наш кожны чын.

Благаславі нас і г. д.

О МАРЫЯ, МАЦІ БОГА

Тэкст і музыка: «Касыцельныя песні» — СПбг. 1917

Традыцыйная мялёдыя
апрац. В. Гажэльянскі

О Марыя, Маці Бога,
Ты не гардзіш анікога;
Хто ў нядолі, ці ў патрэбе
Зьвернецца прад трон Твой ў небе.
О Марыя, малі Сына,
Ты надзея наша адзіна.

Дык і я, грэшнік нягодны
Як сын да матулі роднай,
Да Цябе, Маці ласкава,
Шлю пакорнай просьбы слова;
О Марыя...

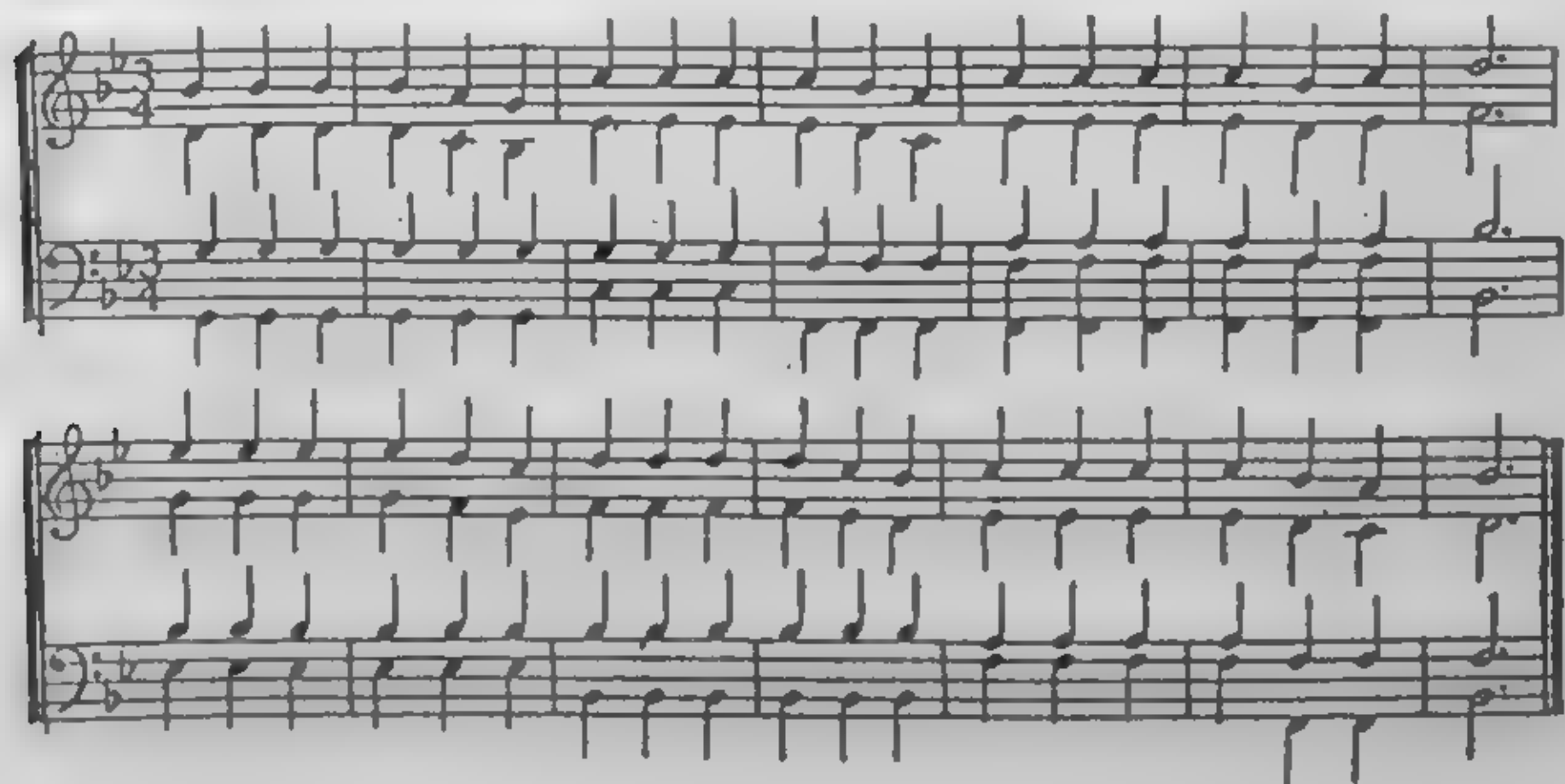
Сьцеражы ад злых прыгодаў,
Ад душы і цела шкодаў,
Голад, мор, вайну, пажары,
Адварні ўсе Божы кары;
О Марыя...

А па сьмерці няхай Бога,
У Сьвятой Тройцы адзінога,
І Цябе, Нябесна Пані,
Славім ў небе з Анеламі.
О Марыя...

СЬВЕТУ ЗАСТУПНІЦА

Тэкст: «Голас Душы» — Вільня 1926
(Варыянт)

Музыка з бел. Багагласніка

Съвету Заступніца, славай апетая,
Слухай, мы клічам Цябе,
Песьняй пакорнай, мольбы складаючы, (2х)
Часьць аддаём мы Табе. (2х)

Нас, сваіх дзетачак, што ў Цябе просяцца,
Матачка, Ты пашкадуй;
Ласкай ажыўчаю Бога Прадвечнага, (2х)
Мілая нас абдаруй. (2х)

Выляч Ты сэрца нам раны глыбокія,
Міласьцяй нас запалі,
Каб хвала Божая, не жальба вечная, (2х)
Ў неба ляцела з зямлі. (2х)

Сьветам нябесным галовы нам цёмныя,
Добрая, Ты асьвяці,
Каб мы пазналі ўсю Мудрасьць Адвечную, (2х)
Богу служылі ў жыцьці. (2х)

Дай-жа нам, дзетачкам, дарогу простую,
Сьмерць нам шчасьлівую дай:
Ты прывядзі нас да вечнага шчасьцейка, (2х)
Ты накіруй нас у рай.

КАЛЯДНЫЯ

АНЁЛ СКАЗАЎ ПАСТУШКАМ

Тэкст: «Голас душы» — Рым 1949

Музыка традыцыйная
гарм. А. Клімовіч

Анёл сказаў пастушкам:
 «Нарадзіўся Хрыстос вам!»
 «А дзе, дзе?» — «У Бэтлеем Давідовым,
 У пакаленьне Юдовым
 Ад Дзевы Марыі».

Гэта хочучы спазнаць,
 Вестку шчасну аглядац,
 Пабеглі да Бэтлеем з ахвотай,
 Найшлі ў ясьлях Дзіцятка,
 Марыю з Язепам.

Нарадзіны — дзіў з дзівоў!
 Выслаўлаці мала слоў:
 Дзева Божага Сына насіла
 Зрадзіла, не чапіла
 Сваяго Дзявоцтва.

Хвалы вечнай Бог сступіў,
 Як просты сябе зьніжыў,
 Палацаў багатых, мураваных
 Ня меў пабудаваных
 Бог ўсяго ствареньня.

КАЛІ ЗБАЎЦА ДЗІЎНЫ

Gdy się Chrystus rodzi

Kolęda

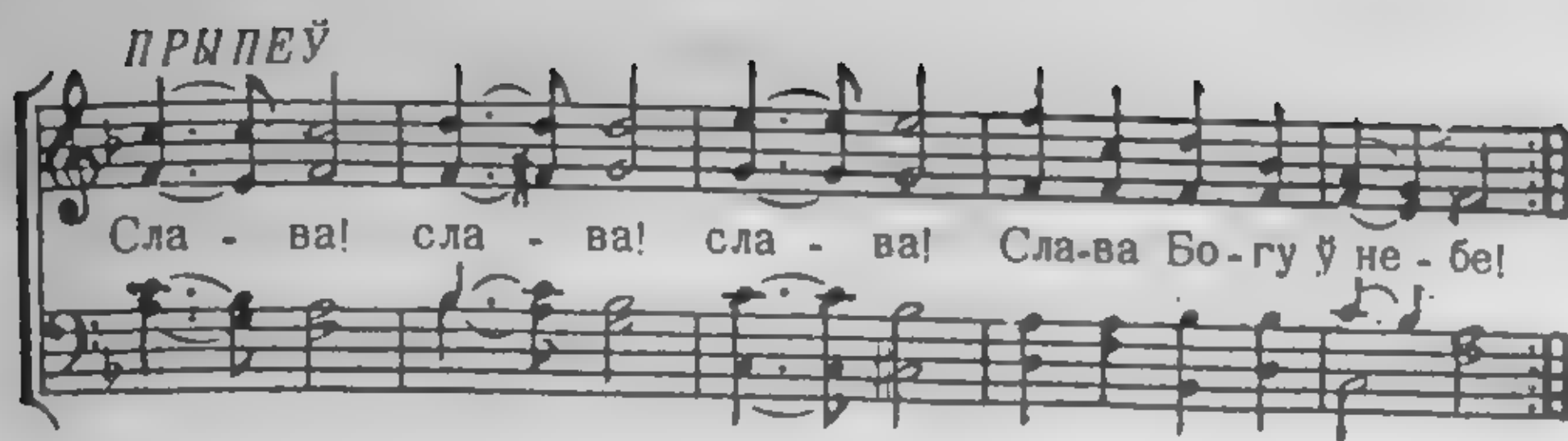
1. { Ка - лі Збаў - ца дзіў - ны ў гэ - ты свет ра - дзіў - ся, }
 { Ка - ля Бэт - ле - е - му ноч - чу дзень зра - біў - ся. }
 2. { Пас - ту - хам у - бо - гім ра - дасць аб - вяс - ці - лі, }
 { Каб ад ста - да ў по - лі ў Бэт - ле - ем сля - ны - лі. }
 3. { О Гас - под - ні слу - гі, з вы - шы - ні ня - бес - най! }
 { Рас - тлу - мач - це бед - ным ра - даст - ну - ю вест - ку, }

Ан - ге - лы, з ня - бес - най да - лі, Пес - ню ра - дас - на сля - ва - лі:
 На - ра - дзіў - ся там Зба - ві - цель, У - сіх грэшных Ад - ку - пі - цель:
 Бо ні - як ня мо - жам са - мі Гэ - тай тай - ны Бо - жай сця - міць.

4. «Вам у Бэтлееме
З'явіўся Сын Божы,
Як дзіцё ў пялёнках,
У яслі паложан.
Чэсць Яму аддаць ідзіце,
Ён — уцеха ўсім на свеце».

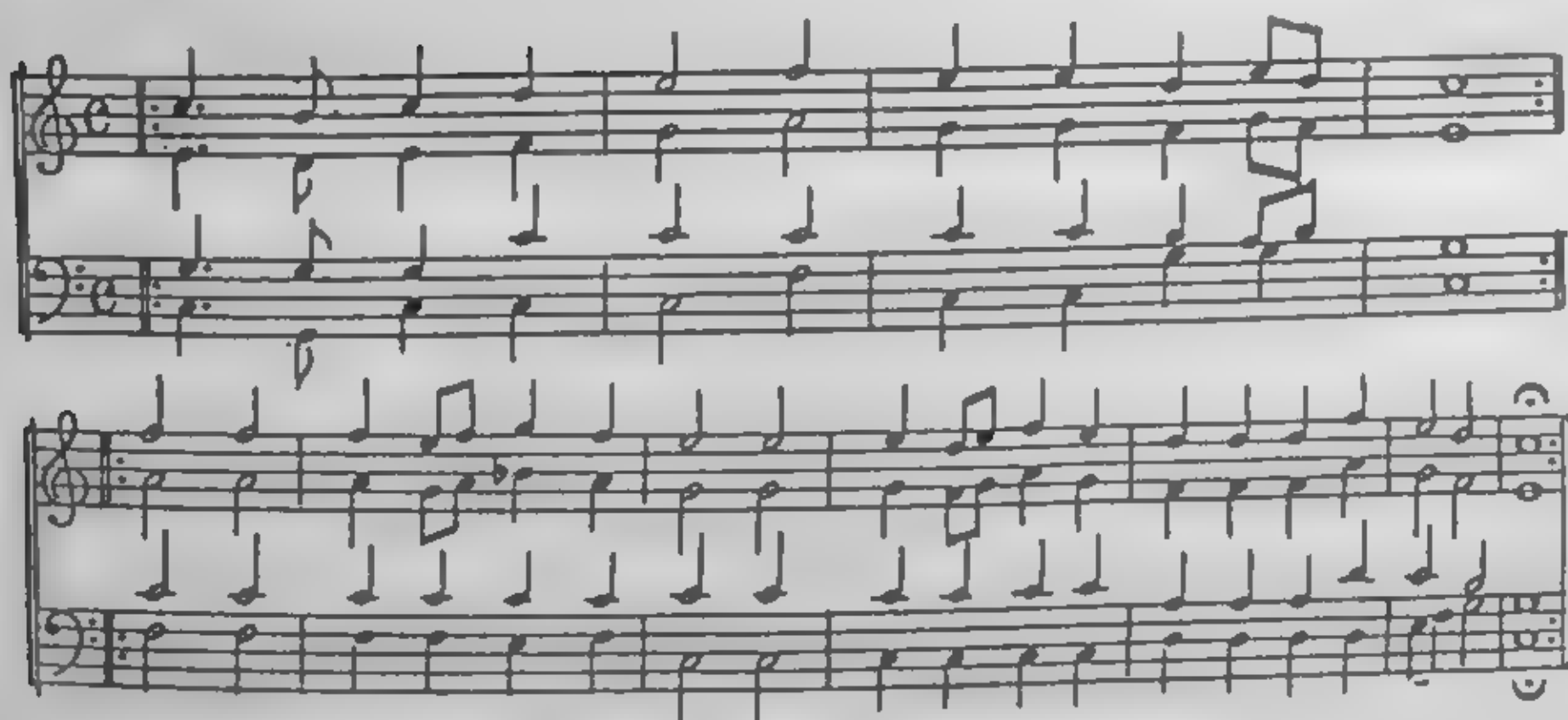
5. Пастухі тых словаў
Частку зразумелі,
Дружна і вясёла
Ў Бэтлеем пабеглі,
Так на месцы ўсё засталі,
Як ім Ангелы казалі.

6. Слова стала целям,
Бог стаў чалавекам,
Каб людзей ад цемры
Ўратаваць навекі.
Пастухі прад Ім упалі,
Чэсць як Госпаду аддалі.

НА РАСТВО ХРЫСТОВА

Тэкст: Народны

Мялёдыя з бел. Багагласніка

На Раство Хрыстова анёл паляцеў;
 Ён зляцеў з небе — людзям песню пеў:
 Хутка паспяшайце,
 Дзіцятка вітайце
 Нованараджэннага!

НЕБА І ЗЯМЛЯ РАДАСНА СПЯВАЮЦЬ

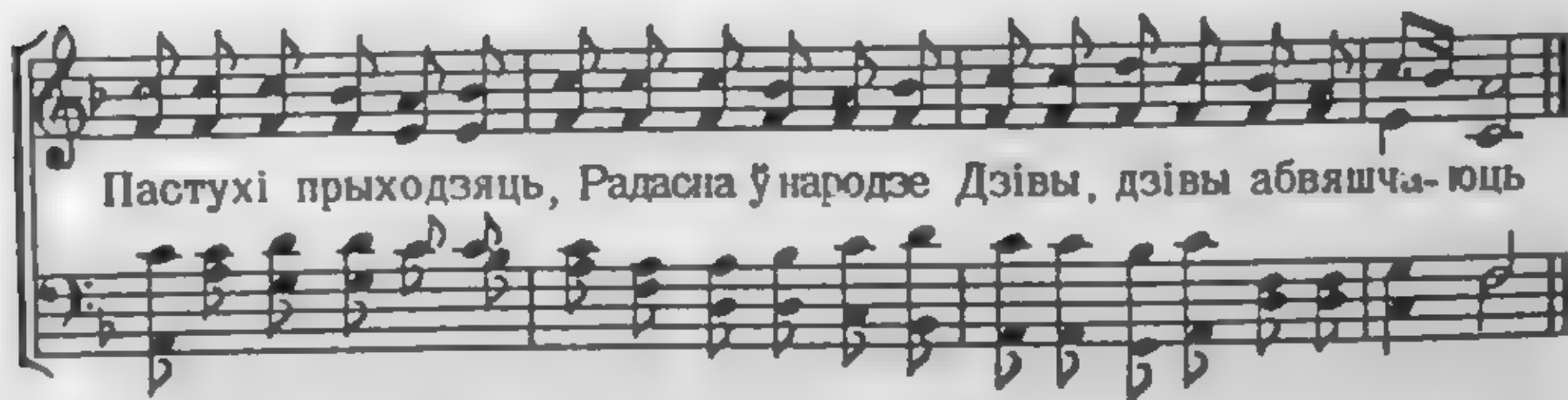

1. { Не-ба і зямля, не-ба і зям-ля Ра-дас-на спя-ва-юць. }
 { Ан-ге-лы све-ту, ан-ге-лы све-ту Дзі-ва аб-вяш-ча-юць. }
 2. { У Бэт-ле-е-ме, у Бэт-ле-е-ме Дзіў-на-я на-ві-на: }
 { Чыс-та-я Дзе-ва, чыс-та-я Дзе-ва На-ра-дзі-ла Сы-на. }
 3. { Веч-на-е Сло-ва, веч-на-е Сло-ва У-спры-ня-ла це-ла: }
 { У цемры грэ-ху, у цем-ры грэ-ху Сонца за-свя-ці-ла. }

ПРЫПЕЎ

Хрыстос нарадзіўся, Бог аб'явіўся, Ангелы сляваюць, Бога праслаўляюць,

Пастухі прыходзяць, Радасна ў народзе Дзівы, дзівы абвяшча-юць

4. Магі з усходу, магі з усходу
 Ё Бэтлеем прыходзяць;
 Золата, ладан, золата, ладан
 І смірну прыносяць.

5. Вечнаму Богу, вечнаму Богу
 І мы паклон дайма;
 Слава на ўзвышніх, слава на ўзвышніх
 Яму заспявайма.

НОВАЯ РАДАСЬЦЬ СТАЛА

Тэкст: Народны

Мялёдыя традыцыйная
з нот а. Архім. Я. Строка

Нова радасьць стала,
Што шчэ ня бывала:
Над Бэтлеей гвязда ясна
Сьвету зазіяла.

Дзе Хрыстос радзіўся,
З Дзевы ўцелавіўся —
Як чалавек пялёнкамі
Убога спавіўся.

Пастушкі з ягняткам
Перад тым Дзіцяткам
Упадаюць на калені
Для Яго ўслаўленьня.

І мы тож сьпявайма
Хрыста праслаўляйма;
Нараджонага з Марыі
Пакорна ўпрашайма.

Просім Цябе, Божа,
Просіма як можам:
Дай нам ў небе жыцьцё шчасна,
На зямлі прыгожа.

НОЧКА ЦІХАЯ, ЗАРЫСТА

Ночка ціхая, зарыста,
Цуд — часіна,
Парадзіла Дзева — чыста
Бога — Сына.

Па загаду Бога — Духа,
Праз зьяўленьне,
Ўсяму сьвету на пацеху,
на збаўленьне.

Парадзіла Дзева — Матка
У бядоце,
у паветцы, ў недастатку,
у хлапоце.

І над гэтым Божа Матка
Бедавала,
і калышучы Дзіцятка
так сыпавала:

Сьпі, мой міленькі Сыночак,
Збаўца сьвету,
выбачай, мой галубочак,
беднасьць гэту.

Няма чым Цябе, нябожа,
прыкрываці,
Твае ручанькі прыгожа
спавіваці.

Не пагардзіў Ты прыйсьці так
на сьвет гэты,
у сукеначку ў мяне Ты
не адзеты.

Толькі сенцам тут Цябе я
атуляю,
нявыгоды можа гэтым
больш спаўляю.

НОЧКА — ЦУД

Ночка — цуд,
ноч прабуд
ад нядуг!
І наш дух,
ночка сьветлая калядна,
прабудзі ты сьветаўладнай
красою сваёй,
красою сваёй.

Ночка — цуд,
ноч прабуды
паствушкоў — бедакоў!
— Бог Збавіцеля спаслаў,
каб дарогу паказаў
к волі-долі ўсім,
к волі-долі ўсім...

Ночка — цуд,
ноч прабуд!
Беларусь
устаць прымусь
зо сну немачы бязбожжа!
Сьвяці ёй на раздарожжы
праўдай Божаю,
праўдай Божаю!...

Ноч жыцця,
ноч прыйсьця
Дарагога
Сына-Бога!
Разам з Матанькай сьвятою
Ды анёлаў грамадою
Чэсьць Яму пяём,
Чэсьць Яму пяём!

У ДОМЕ ДАВЫДАВЫМ

Тэкст: Народны

Мялёдыя з бел. Багагласніка
з нот М. Равенскага

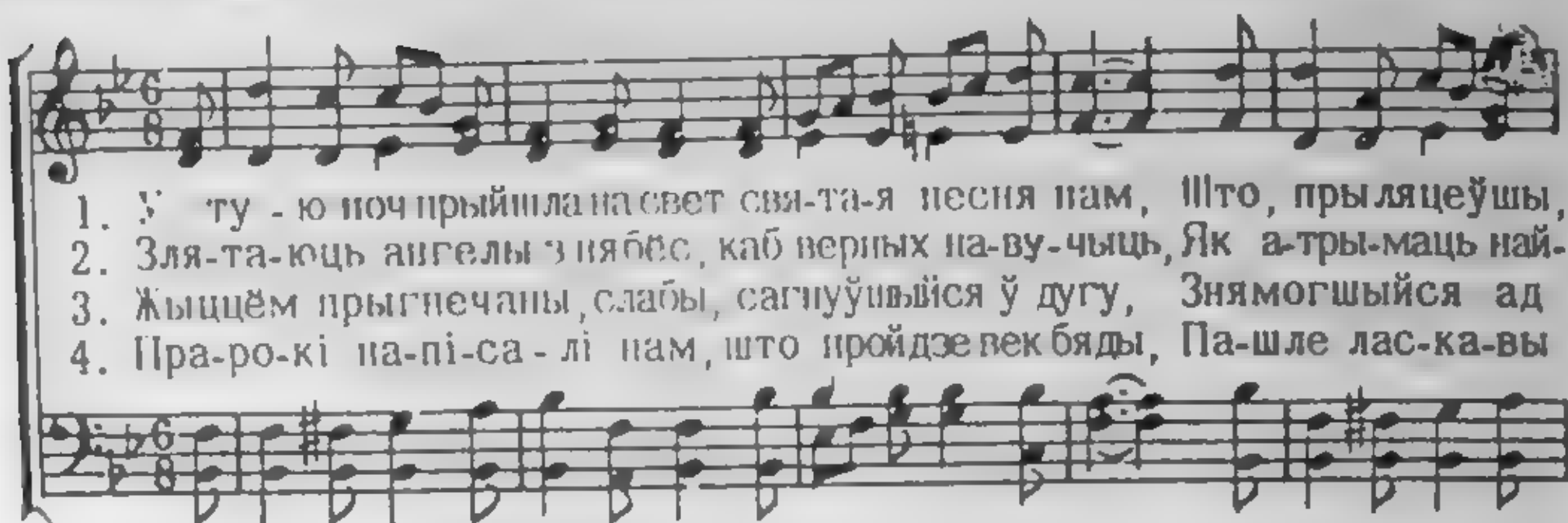
У доме Давыдавым
Цуда абываецца:
Чыстая Дзева Парадзіла Сына.

У ТУЮ НОЧ ПРЙЙШЛА НА СВЕТ

Edmund H. Sears

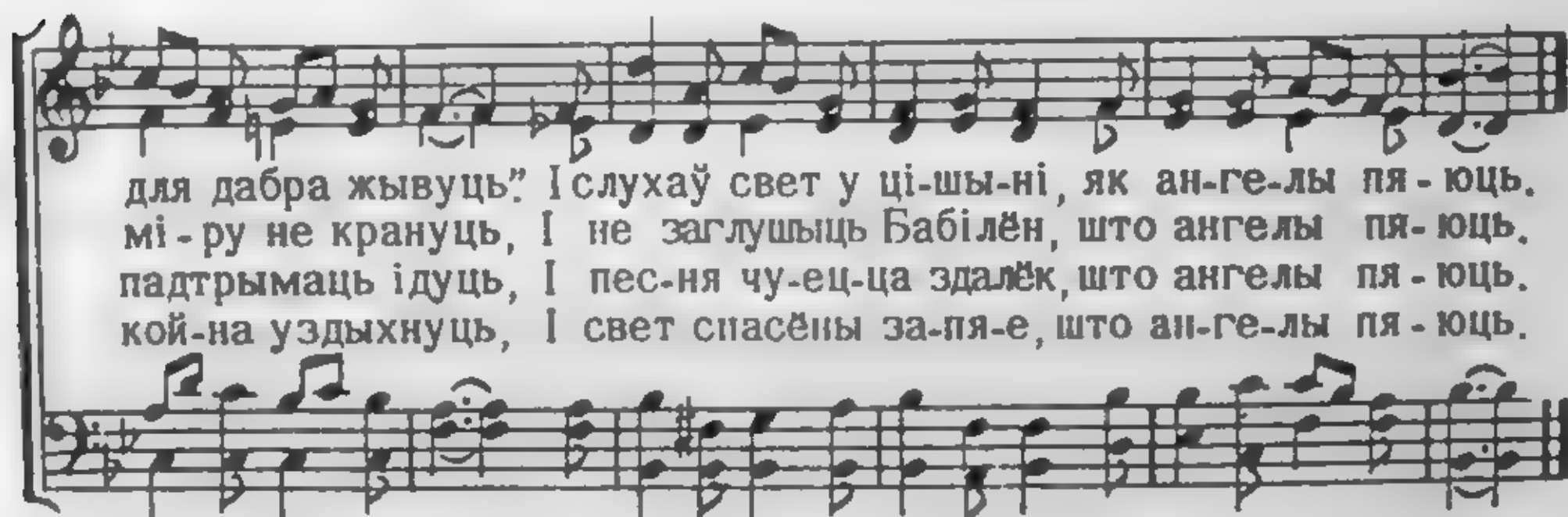
Richard S. Willis

1. У - ту - ю ноч прыйшла на свет свя-та-я песня нам, што, прыляцеўшы,
2. Зля-та-юць ангелы з нябёс, каб верных на-ву-чыць, Як а-тры-маць най-
3. Жыццём прыгнечаны, слабы, сагнуўшыся ў дугу, Знямогшыся ад
4. Пра-ро-кі на-пі-са-лі нам, што пройдзе век бяды, Па-шле лас-ка-вы

ан-ге-лы спя-ва-лі пас-ту-хам: "Мір на зямлі паміж людзьмі, што
леп-шы лёс, як трэба з Богам жыць. Ні стук, ні грук, ні енк, ні стогн іх
бараць-бы на вуз-ка-му шля-ху, Глядзі! нас не па-кі-нуў Бог, нас
Бог людзям век но-вы, за-ла-ты: Ад-кры-е ўсім да-ры Сва-е, спа-

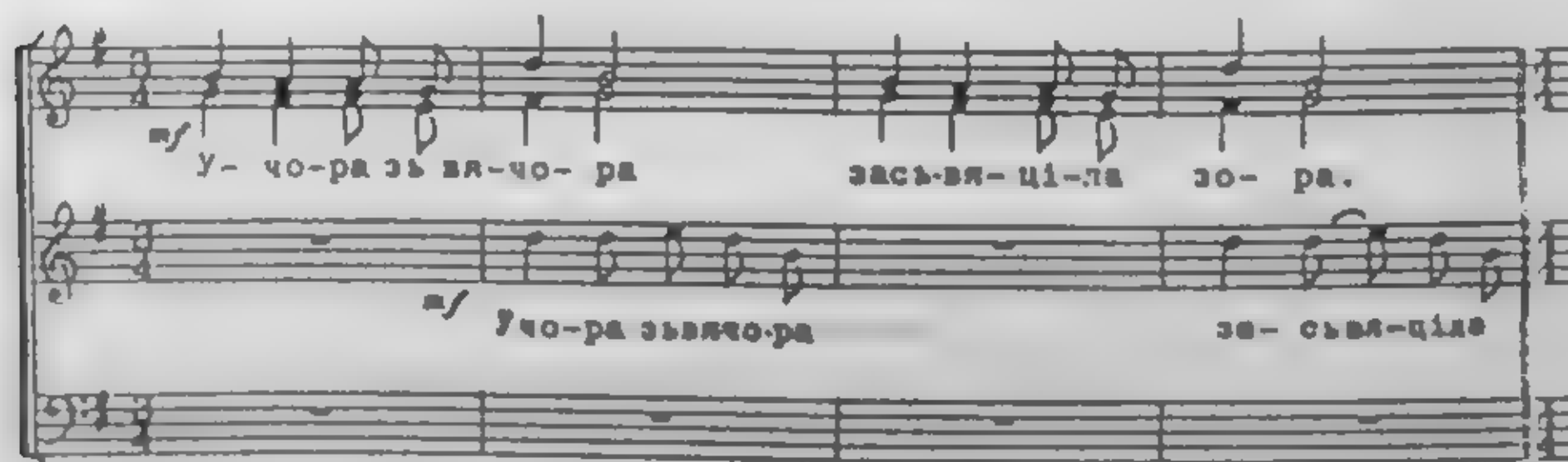

для дабра живуць". І слухаў свет у ці-шы-ні, як ан-ге-лы пя-юць.
мі-ру не крануць, І не заглушыць Бабілён, што ангелы пя-юць.
падтрымаць ідуць, І пес-ня чу-ец-ца здалёк, што ангелы пя-юць.
кой-на уздыхнуць, І свет спасены за-пя-е, што ан-ге-лы пя-юць.

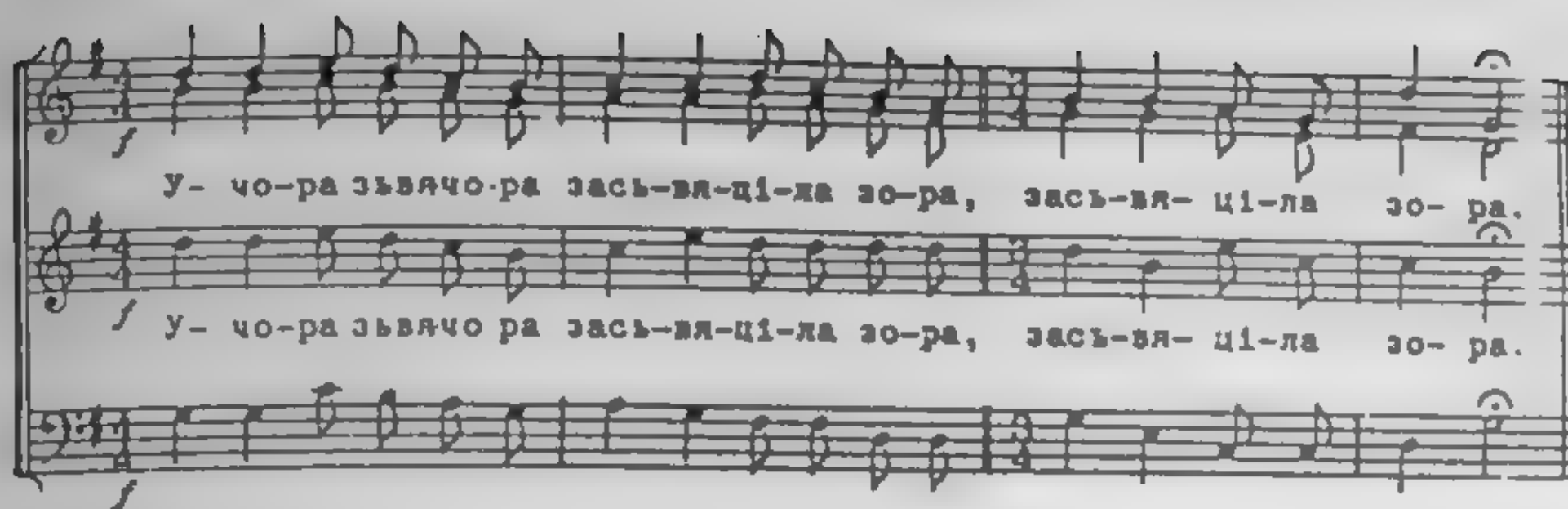
УЧОРА З ВЯЧОРА

Тэкст: «Калядоўшчыкі» — Кліўлянд 1961

Мялёдыя традыцыйная
гарм. М. Куліковіч-Шчаглоў

У- чо-ра зь вя-чо- ра за-сь-вя-ці-ла зо- ра.
У чо-ра зь вя-чо-ра за-сь-вя-ці-ла

Учора зъвячора
Засьвяціла зора.

Хрыстова раджэньне —
Людзям на збаўленьне.

Зара засьвяціла —
Сьвет узвеселіла.

Людзі прыбягайце —
Хрыста прывітайце.

Сьвет узвесяліўся,
Хрыстос нарадзіўся.

Здаровы бывайце,
Нам Каляду дайце.

Здаровы сьвяткуйце,
Дайце не шкадуйце.

ХРЫСТОС ЗБАВІЦЕЛЬ

Тэкст: Народны

Мял. традыцыйная
з нот а. Прат. Яна Абабуркы

Хрыстос Збавіцель
У поўнач радзіўся,
У вярцэпе бедным (2х)
Ён пасяліўся. (2х)

Над тым вярцапам
Зорка заззяла:
Хрыстос радзіўся (2х)
усім абвяшчала. (2х)

Чыны анёлаў
З нябёс зляцелі,
І слава ў вышніх (2х)
Хрысту запелі. (2х)

ХТО ДА ЯСЛЯЎ БЭТЛЕЕМСКІХ

W żłobie leży, więc niech bieży

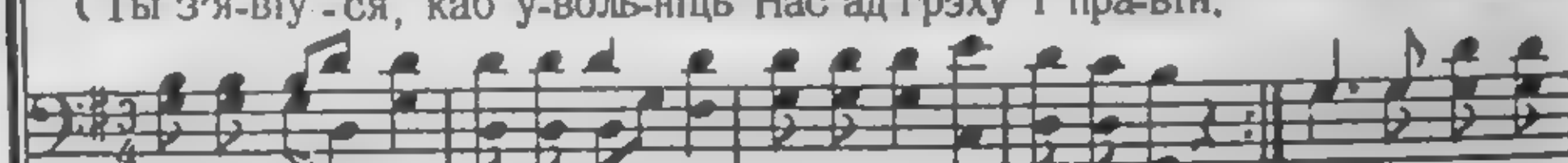

Польская мелодыя

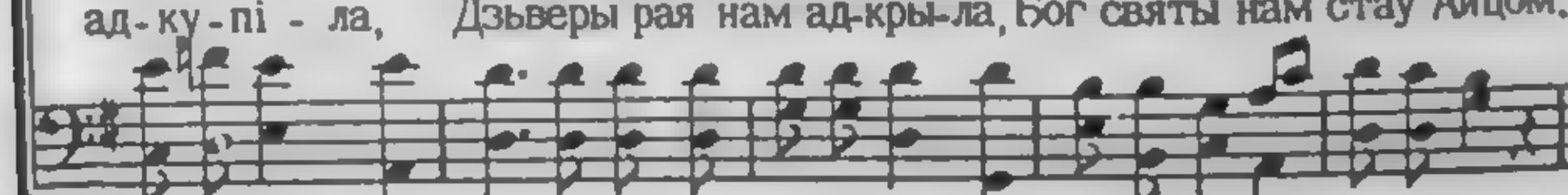
1. { Хто да яс-ляў Бэт-ле-ем-скіх, Да Дзіцятка паспяшыць, Той, Хто Богам
Та-му шчы-ра па-кла-ніц-ца, Хто зыйшоў між намі жыць?

2. { Не ма-рудзь-це, а прыходзьце Прывітаць Цара ца-роў. Ці-ха стань-це
Не-ба сла-ву Ён ■ -ста-віў, На зямлю да нас прыйшоў.

3. { Спа-се дзіўны, мы няздолны Зразумець Твой ласкі чын: Ласка грэшных
Ты з'я-віў-ся, каб у-воль-ніць Нас ад грэху і пра-він.

быў спрад ве-ку, На-ра-дзіў-ся ча-ла-ве-кам, Каб людзей у-ра-та-ваць.
на ка-ле-ні, Га-ва-ры-це ў за-хап-лен-ні: Чэсць і слава Бо-гу сіл.
ад-ку-пі-ла, Дзьверы рая нам ад-кры-ла, Бог святы нам стаў Айцом.

ВЯЛІКІ ПОСТ

З КРЫЖА СЦЯКАЛА ЗБАЎЦЫ КРОЎ

И. С. Проханов

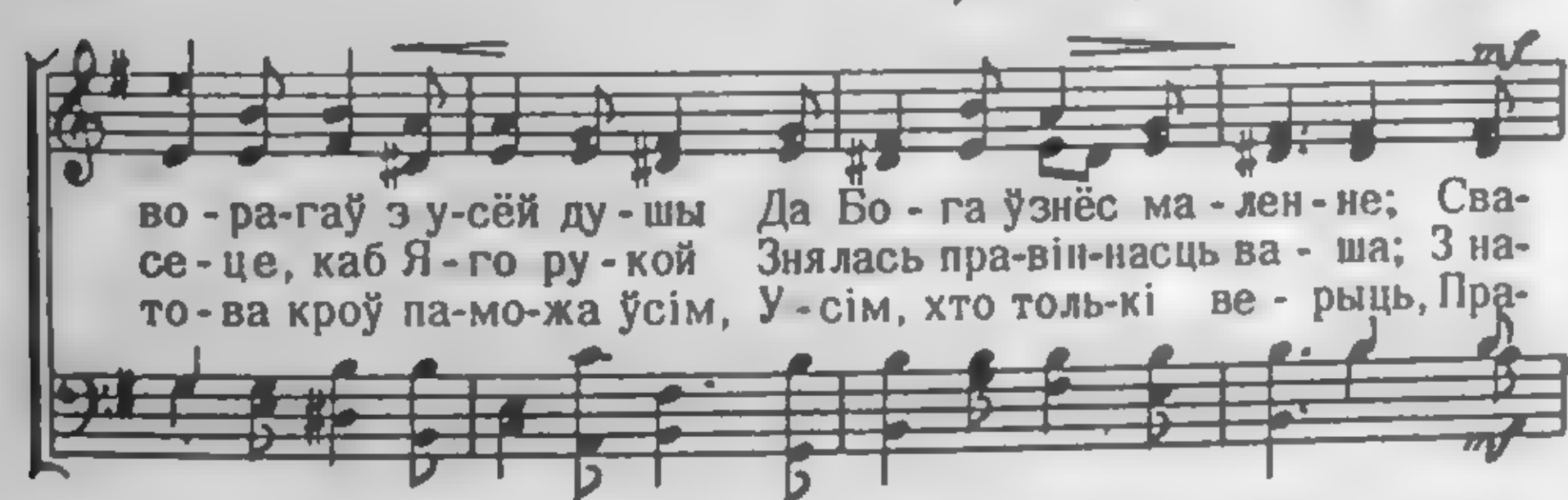
Фінская мелодыя

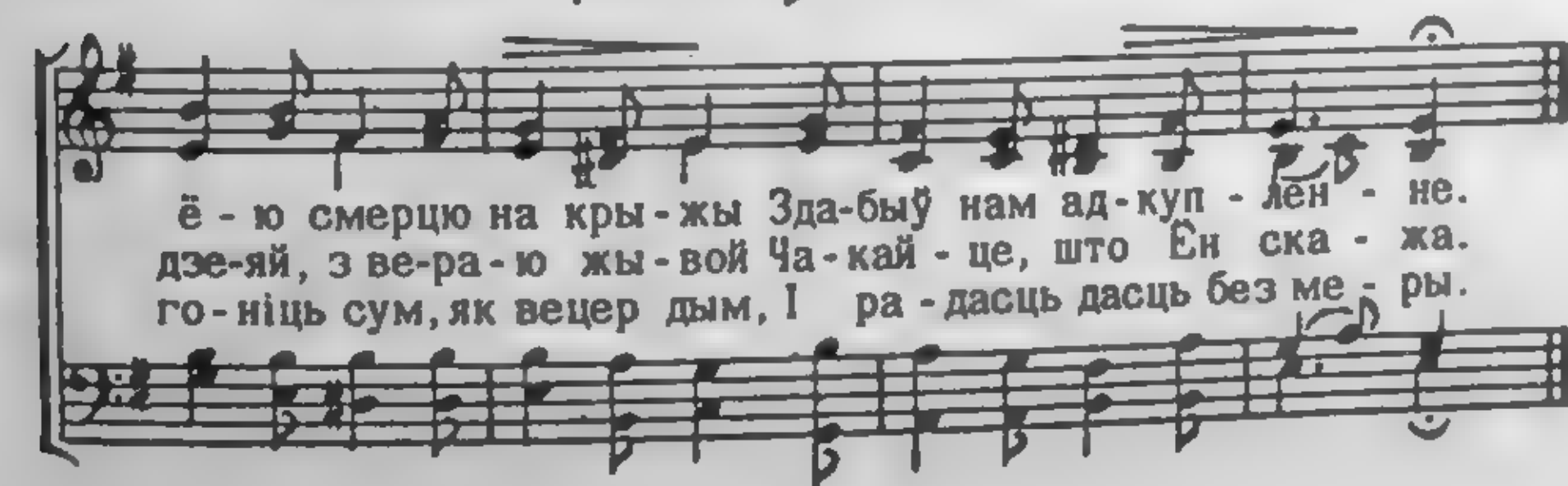
1. З крыжа сця-ка-ла Збаўцы кроў, Ка-наў Ён у па-ку-тах, Ад-
 2. Прыдэце, людзі, да Хрыста Без ліш-ня-га хіс-тан-ня: У-
 3. Не су-мня-вай-цесь а-ні-чуць, Што Бог нас грэшных любіць: І-

нак з'я-віў Сва-ю лю-боў Для нас, грахом а-тру-тых: За
 сіх Гас-под-ня даб-ра-та Вя-дзе да па-ка-ян-ня. Пра-
 сус цяпеў, каб нам вярнуць Рай па-гад-нен-ня ў гру-дзі. Хрыс-

во-ра-гаў з у-сёй ду-шы Да Бо-га ўзнёс ма-лен-не; Сва-
 се-це, каб Я-го ру-кой Знялась пра-він-насць ва-ша; З на-
 то-ва кроў па-мо-жа ўсім, У-сім, хто толь-кі ве-рыць, Пра-

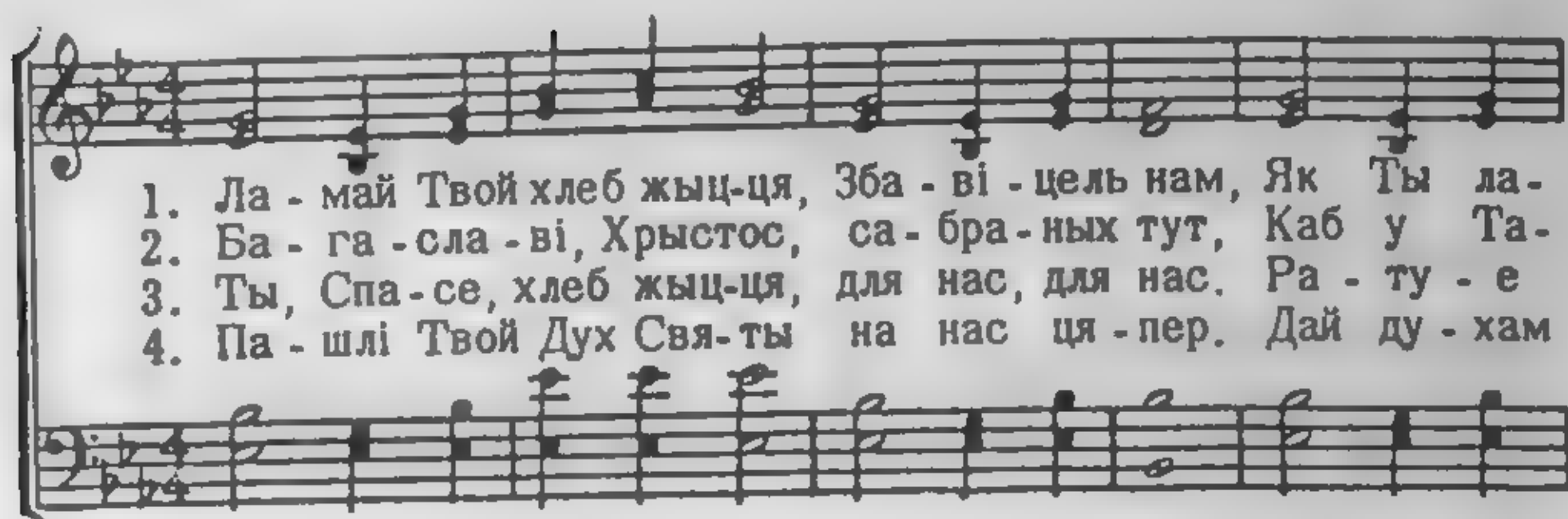

ё-ю смерцю на кры-жы Зда-быў нам ад-куп-лен-не.
 дзе-яй, з ве-ра-ю жы-вой Ча-кай-це, што Ён ска-жа.
 го-ніць сум, як вецер дым, І ра-дасць дасць без ме-ры.

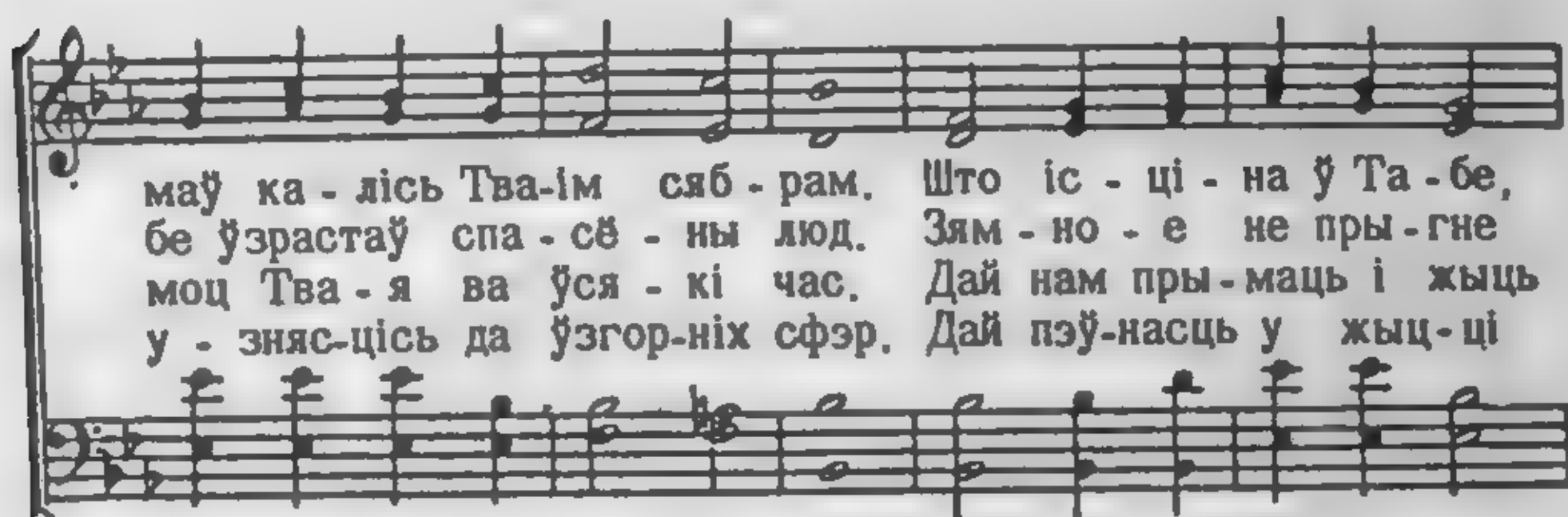
ЛАМАЙ ТВОЙ ХЛЕБ ЖЫЦЦЯ

Mary Ann Lathbury

William M. Sherwin

1. Ла - май Твой хлеб жыц-ця, Зба - ві - цель нам, Як Ты ла -
 2. Ба - га - сла - ві, Хрыстос, са - бра - ных тут, Каб у Та -
 3. Ты, Спа - се, хлеб жыц-ця, для нас, для нас. Ра - ту - е
 4. Па - шлі Твой Дух Свя-ты на нас ця - пер. Дай ду - хам

маў ка - лісь Тва-ім сяб - рам. Што іс - ці - на ў Та - бе,
 бе ўзрастаў спа - сё - ны люд. Зям - но - е не пры - гне
 моц Тва - я ва ўся - кі час. Дай нам пры - маць і жыць
 у - зняс-цісь да ўзгор-ніх сфэр. Дай пэў-насць у жыц-ці

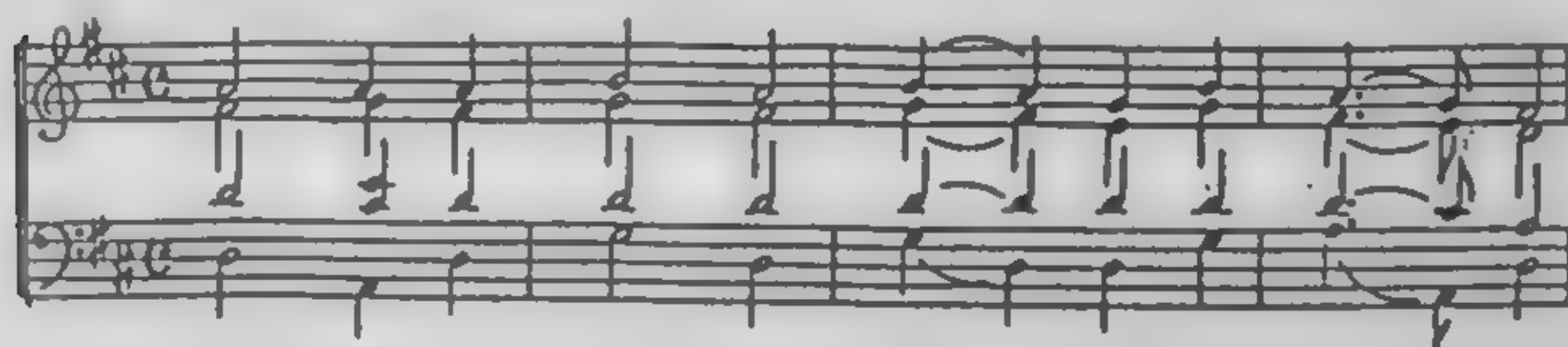
па - зна - лі мы. Нас на - блі-жай к Са-бе, Ты - хлеб жы - вы.
 яр - мом сва-ім, Ка - лі нам бу-дзеш Ты у - сё ва ўсім.
 заў - жды Та - бой. На - ўчы Ця - бе лю - біць у - сей ду - шой.
 й ся-род па-гроз, І ў Біб - лі - і знайсці Ця - бе, Хрыс-тос!

НА КРЫЖ ПРЫБІТЫ

Музыка традыцыйная

Тэкст: «Голас Душы» Вільня 1926

апрац. А. Клімовіч

На крыж прыбіты Бог-Сын цьвікамі:
Плач, чалавеча, за грэх сьлязамі.

Ах! ах! на крыжы ўмірае
Ісус вочы зачыняе.

Зранена страшна Божае цела,
Зьлітае кроўю ў ранах вісела.

Ах, ах! то грэх наш пракляты
Мучыць Бога так заўзята.

Коле карона голаў балюча,
Вусны спаліла смага пякуча.

Ах, ах! за маё грашэньне
Ісус млее ад цярпеньня.

Пад крыжам Маці плача, канае,
Матчына сэрца жаль разрывае.

Ах, ах! злосьць мая ліхая
Страшна Богу адплачае.

Буду ўжо лепшым! Дай помач, Божа,
Грэх, вораг люты болей ня зможа.

Ах, ах! годзе ўжо грашыці,
З ласкай Божай хачу жыці.

І з Магдаленай пакутаваці,
За ўсё грашэньне адшкадаваці.

Ах, Ах! зжалься нада мною,
Божа, дай мне жыць з Табою.

З грэхам сягоньня пачну змагацца,
І з жалем буду я спавядацца.

Ах, ах, прабач мне, мой Божа!
Болей грэх мяне ня зможа.

У ТУЮ НОЧ, КАЛІ ХРЫСТОС

W. Cowper

E. Gebhardt

1. У ту - ю ноч, ка - лі Хрыстос Ча - каў кан - ца Свай - го.
 2. І, вуч - ням да - ю - чы, ска - заў: "Пры - ме - це, еж - не ўсе.
 3. Пас - ля Вя - чэ - ры ча - ру ўзяў, У - знёс, ба - га - сла - ніў:
 4. "У гэ - тым Но - вы За - па - вет Я вам, сяб - ры, да - ю.

Ён хлеб у - зяў, хва - лу ад - даў, Ды па - ла - маў я - го.
 Бо гэ - та Це - ла ёсць Ма - ё, Што Я за вас ад - дам.
 "Вось гэ - та Кроў Ма - я", ска - заў, "Каб Я за вас пра - ліў?"
 Ра - бе - це гэ - та - е, каб свет Па - знаў лю - боў Ма - ю!"

5. О Госпадзе, Тваю любоў,
 Што паказаў Ты Сам,
 Як Тваё Цела, так і кроў
 Дазволь успомніць нам.

6. Каб нашае жыццё і спеў
 Узносілі да зор,
 Як Ты любіў, як Ты цярпеў
 Як на крыжы памёр.

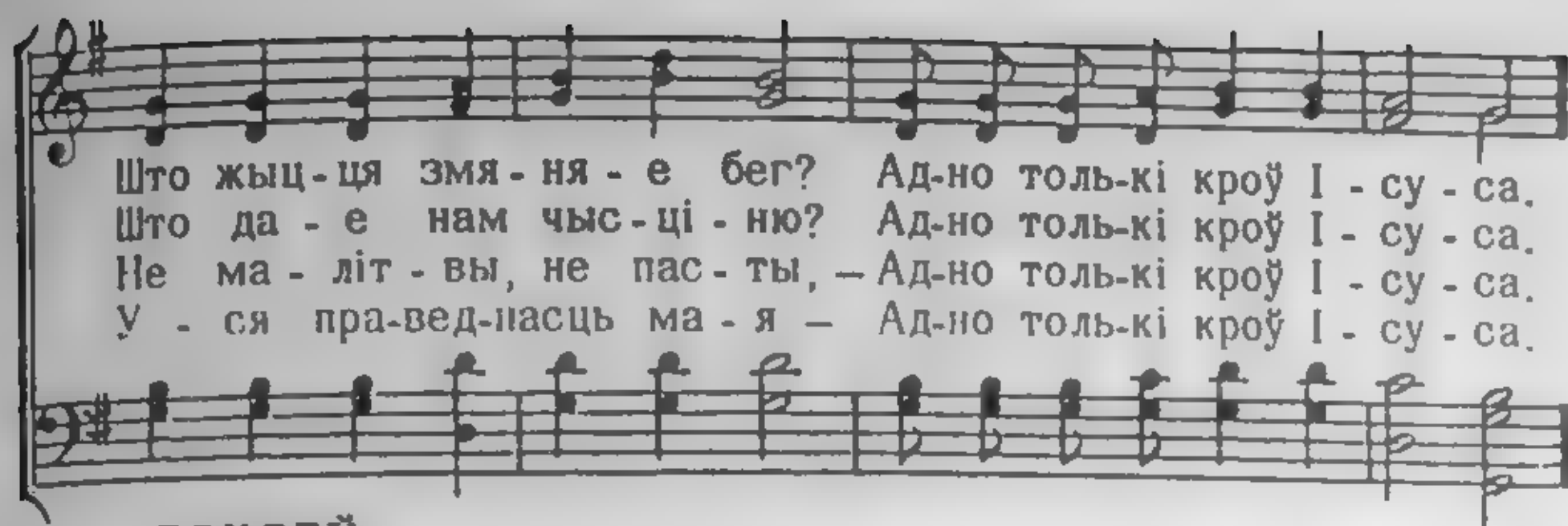
ШТО ЗМЫВАЕ ЎСЯКІ ГРЭХ?

R. L.

Robert Lowry

1. Што змы - ва - е ўся - кі грэх? Ад - но толь - кі кроў І - су - са.
 2. Што зні - ма - е з нас ві - ну? Ад - но толь - кі кроў І - су - са.
 3. Што рас - пла - та за гра - хі? Ад - но толь - кі кроў І - су - са.
 4. Мір, на - дзе - ■ мне да - ла Ад - но толь - кі кроў І - су - са.

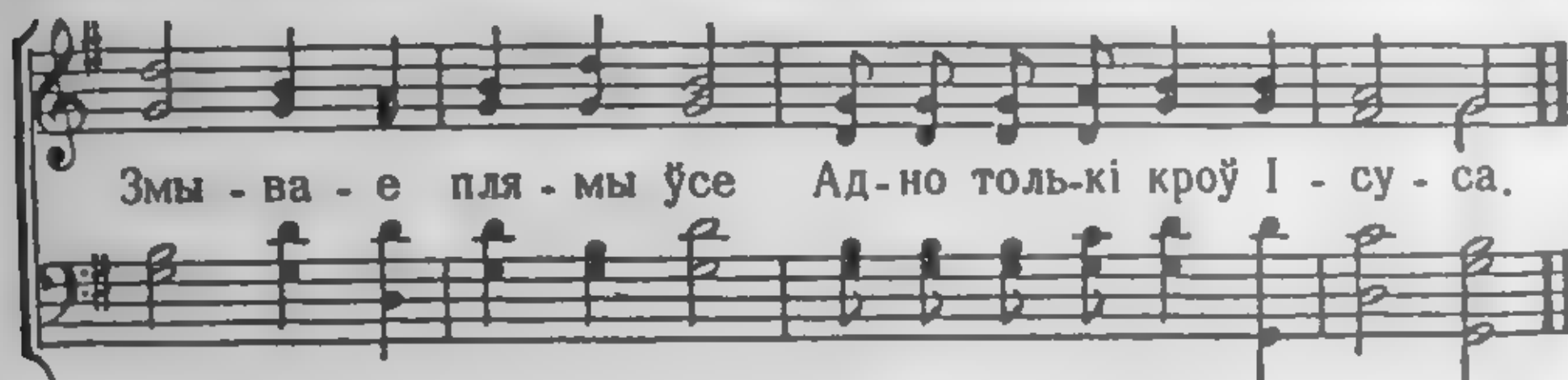

Што жыц-ця змя-ня - е бег? Ад-но толь-кі кроў І - су - са.
 Што да - е нам чыс-ці - ню? Ад-но толь-кі кроў І - су - са.
 Не ма - літ - вы, не пас - ты, — Ад-но толь-кі кроў І - су - са.
 У - ся пра-вед-насць ма - я — Ад-но толь-кі кроў І - су - са.

ПРЫПЕЎ

Свя - той кры - ві стру-мень Ця - чэ і ноч і дзень!

Змы - ва - е пля - мы ўсе Ад-но толь-кі кроў І - су - са.

ХРЫСТУС ПАЎСТАЎ З МЁРТВЫХ

ВЯСЁЛЫ ДЗЕНЬ

Вясёлы дзень для нас настаў,
 Якога цэлы сьвет чакаў;
 Сягодная Хрыстус з гробу ўстаў!
 Альлелюя, Альлелюя, Альлелюя!

Уладар Нябесны ■ нам прыбыў,
 Як цьвет на сонейку зацвіў,
 Па сьмерці з намі зноў зажыў!
 Альлелюя, Альлелюя, Альлелюя!

Пякельны нетры зваяваў,
 Усіх Ён злыдняў паканаў,
 А грэшным ласку дараваў,
 Альлелюя, Альлелюя, Альлелюя!

Тры дні у атхлані Ён правёў,
Там пацяшай сьвятых Айцоў,
Пасьля з сабою іх забраў!
Альлелюя, Альлелюя, Альлелюя!

А тыя, людзі хто Яго,
Як збаўцу ўбачылі свайго,
Загаварылі ўсе ў адно!
Альлелюя, Альлелюя, Альлелюя!

Вітай, жаданы нам, вітай!
О Хрысьце, нас не пакідай,
З моцы атхлані выбаўляй,
Альлелюя, Альлелюя, Альлелюя!

Якую-ж радасьць мелі ў цьме,
Як Збаўцу ўбачылі ў Табе,
Бо мы чакалі Цябе ўсе.
Альлелюя, Альлелюя, Альлелюя!

На трэці дзень Сам з гробу ўстаў,
Нават пятак не чапаў,
На стражаў жуткі страх напаў.
Альлелюя, Альлелюя, Альлелюя!

Калі Хрыстус з магілы ўстаў,
Сваіх апосталаў вітаў,
Да Маткі анёлаў паслаў,
Альлелюя, Альлелюя, Альлелюя!

Анёлы верныя мае!
К Дзявіцы йдзеця вы хутчэй,
К Найсьвятшай Матаньцы Маей,
Альлелюя, Альлелюя, Альлелюя!

Вітайце Дзеву ад Мяне,
І засьпявайце для Яе:
Вітае Твой Сыноч Цябе!
Альлелюя, Альлелюя, Альлелюя!

Пасьля ў яснасьці такой
Да Маткі збліжыўся сьвятой
І прывітаньне кажа Ёй:
Альлелюя, Альлелюя, Альлелюя!

Будзь поўна радасьці ўся,
Матуля родная Мая,
Жалоба скончылась твая,
Альлелюя, Альлелюя, Альлелюя!

Вітай-жа, Езу мой жывы,
Сыноч мой любы, залаты,
Пацеха ўсякае душы!
Альлелюя, Альлелюя, Альлелюя!

Ах, вельмі весела ўжо Мне!
 Жывога ўбачыўшы Цябе,
 Як новым сьвет стаў для мяне,
 Альлелюя, Альлелюя, Альлелюя!

Так размаўляла весела,
 Раны цалуючы Хрыста,
 З вялікім шчасьцем адышла,
 Альлелюя, Альлелюя, Альлелюя!

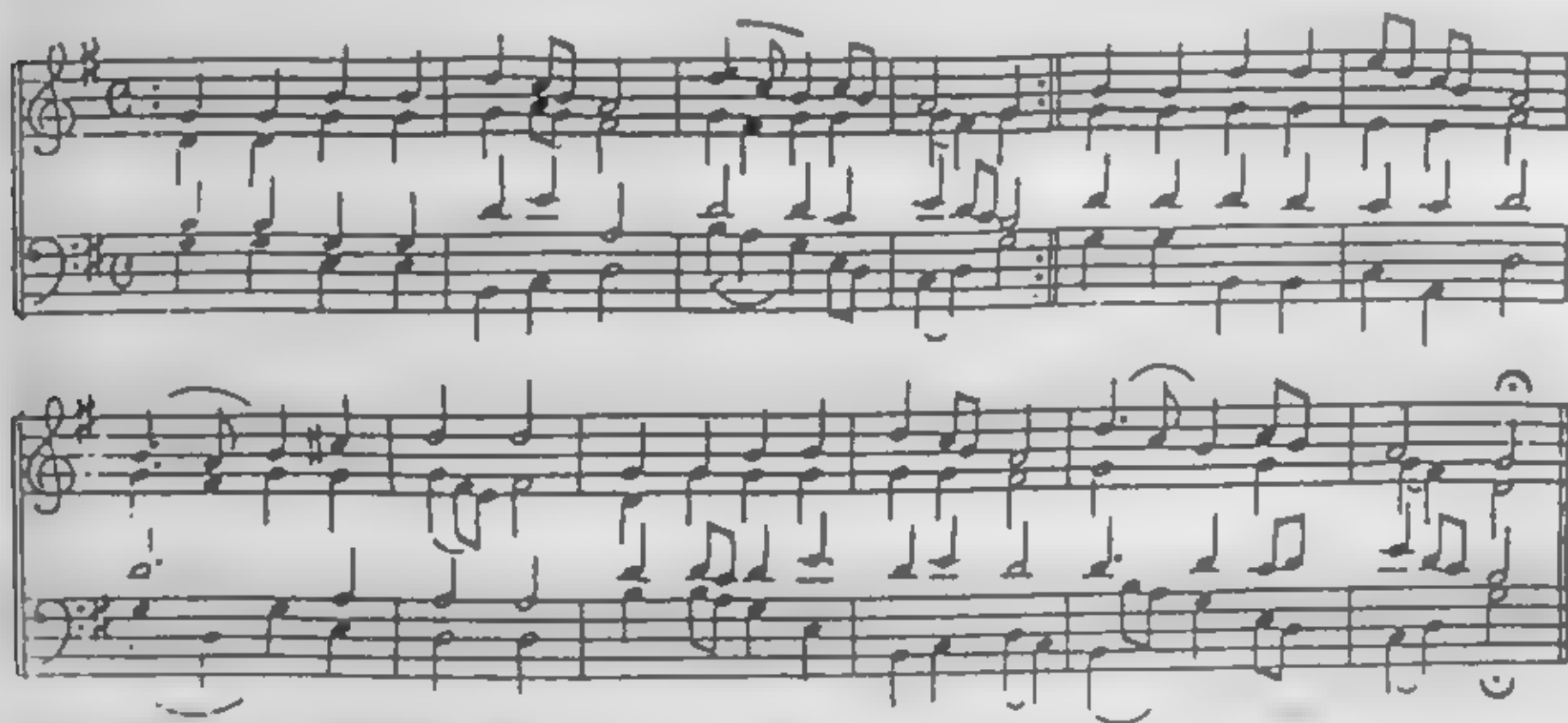
О Хрыстэ, што ўстаў у тры дні,
 Грахі нам нашы адпусьці,
 Душы збаўленьне прынясі!
 Альлелюя, Альлелюя, Альлелюя!

ЗБАЎЦА НАШ ІСУС УВАСКРОС

Тэкст: «Гімны Хрысціян» — Крэйязвіл Па.

Зша 1979

Уэльская мялёдыя: «Хляньвэяр»

Збаўца наш Ісус уваскрос: Альлелюя!
 Мір і радасьць нам прынёс: Альлелюя!
 Ён у славе і красе — Альлелюя!
 На зямлі сьпявайце ўсе — Альлелюя!

Божую з'явіў любоў — Альлелюя!
 У найбольшым із баёў — Альлелюя!
 Сьмерці ўладу Ён скрышыў — Альлелюя!
 Рай нябесны нам адкрыў — Альлелюя!

Нас Хрыстос наўчае жыць — Альлелюя!
 Сьмерць Хрыстовых не страшыць — Альлелюя!
 Сьмерцю сьмерць Ён патапаў — Альлелюя!
 Моц у пекла адабраў — Альлелюя!

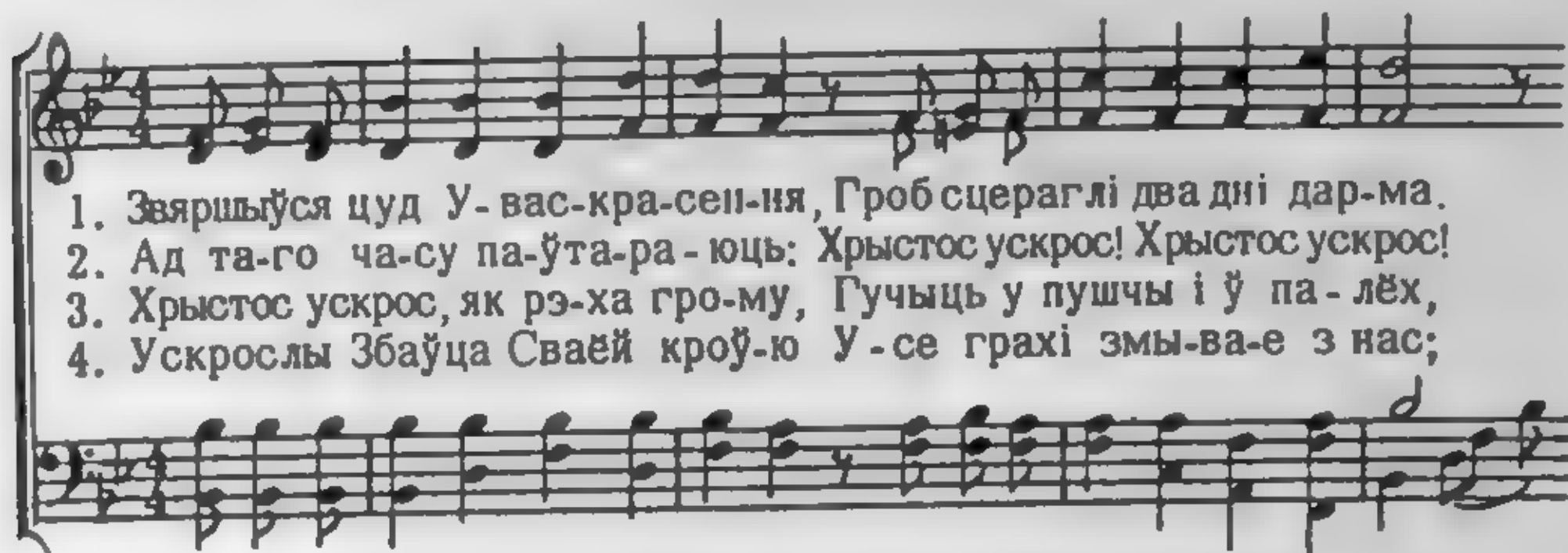

Шлях адкрыўся нам прамы — Альлелюя!
 Дзе Хрыстос, там будзем мы — Альлелюя!
 Хто з Хрыстом тут на зямлі — Альлелюя!
 Будзе з Ім на вышыні — Альлелюя!

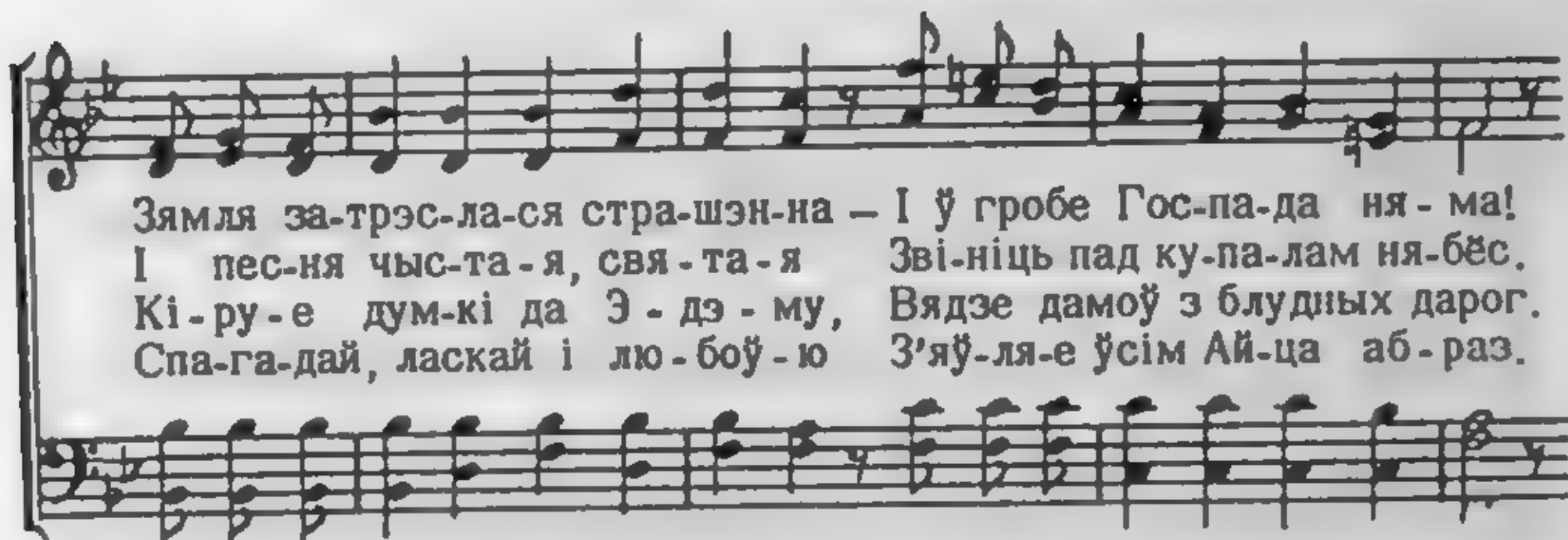
ЗВЯРШЫЎСЯ ЦУД УВАСКРАСЕННЯ

Д. Ч. і А. К.

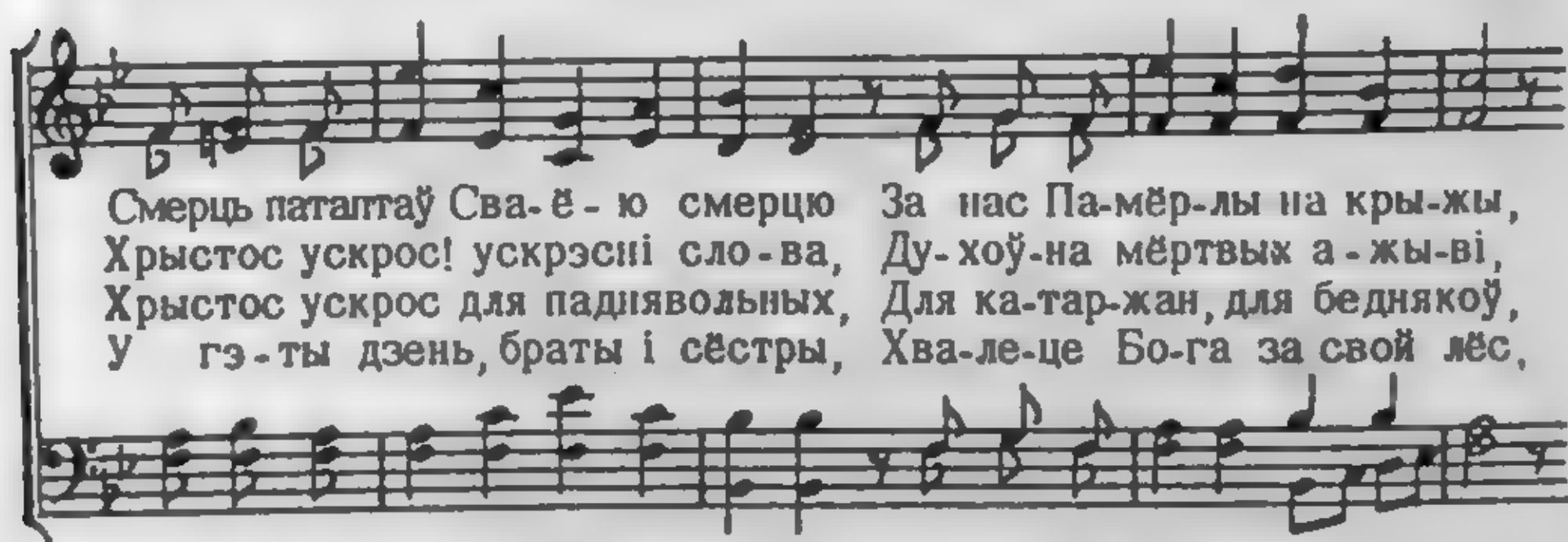
А. І. Кеше

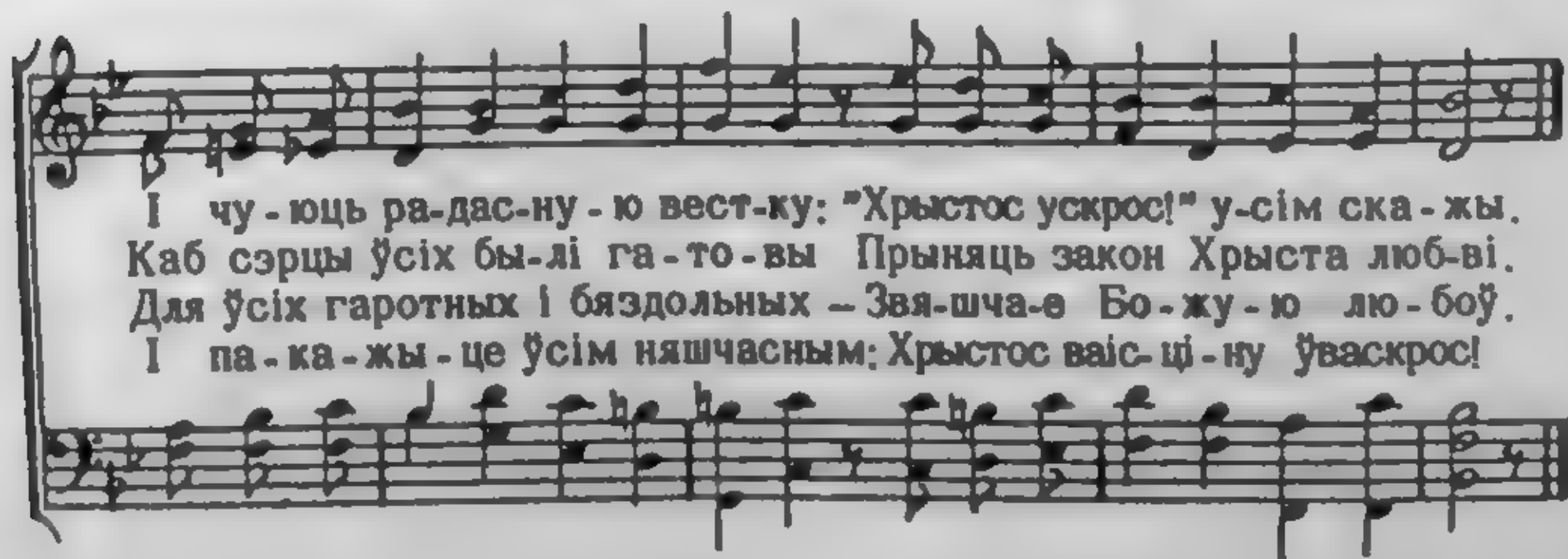
1. Звяршыўся цуд У-вас-кра-сен-ня, Гроб сцераглі два дні дар-ма.
2. Ад та-го ча-су па-ўта-ра-юць: Хрыстос ускрос! Хрыстос ускрос!
3. Хрыстос ускрос, як рэ-ха гро-му, Гучыць у пушчы і ў па-лэх,
4. Ускрослы Збаўца Сваёй кроў-ю У-се грахі змы-ва-е з нас;

Зямля за-трэс-ла-ся стра-шэн-на — І ў гробе Гос-па-да ня-ма!
 І пес-ня чыс-та-я, свя-та-я Зві-ніць пад ку-па-лам ня-бёс.
 Кі-ру-е дум-кі да Э-дэ-му, Вядзе дамоў з блудных дарог.
 Спа-га-дай, ласкай і лю-боў-ю З'яў-ля-е ўсім Ай-ца аб-раз.

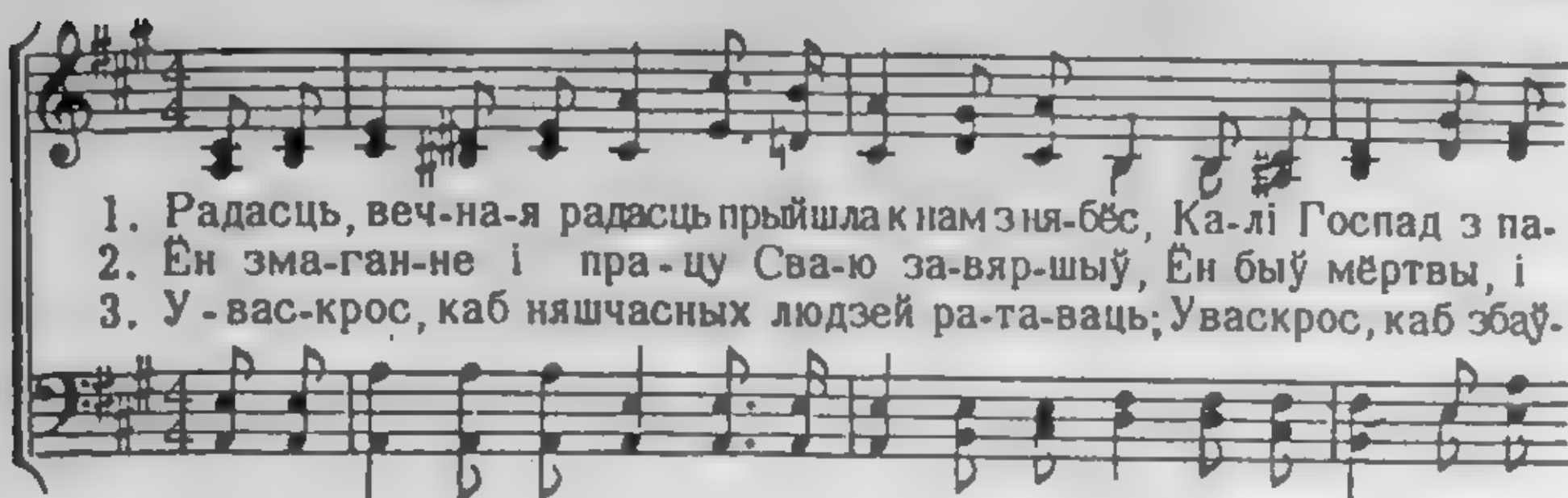
Смерць патаптаў Сва-ё-ю смерцю За нас Па-мёр-лы на кры-жы,
 Хрыстос ускрос! ускрэсні сло-ва, Ду-хоў-на мёртвых а-жы-ві,
 Хрыстос ускрос для паднявольных, Для ка-тар-жан, для беднякоў,
 У гэ-ты дзень, браты і сёстры, Хва-ле-це Бо-га за свой лёс,

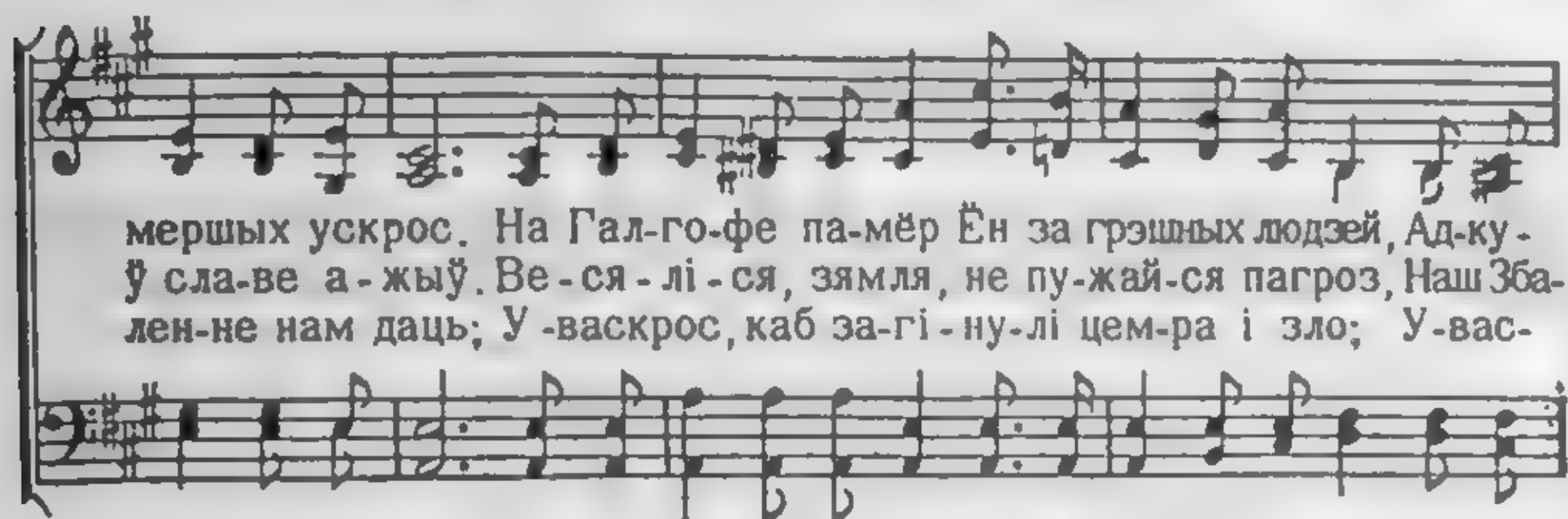
І чу-юць ра-дас-ну-ю вест-ку: "Хрыстос ускрос!" у-сім ска-жы.
 Каб сэрцы ўсіх бы-лі га-то-вы Прыняць закон Хрыста люб-ві.
 Для ўсіх гаротных і бяздольных — Звя-шча-е Бо-жу-ю лю-боў.
 І па-ка-жы-це ўсім няшчасным: Хрыстос ваіс-ці-ну ўваскрос!

РАДАСЦЬ, ВЕЧНАЯ РАДАСЦЬ ПРЫЙШЛА

R. Sweeney

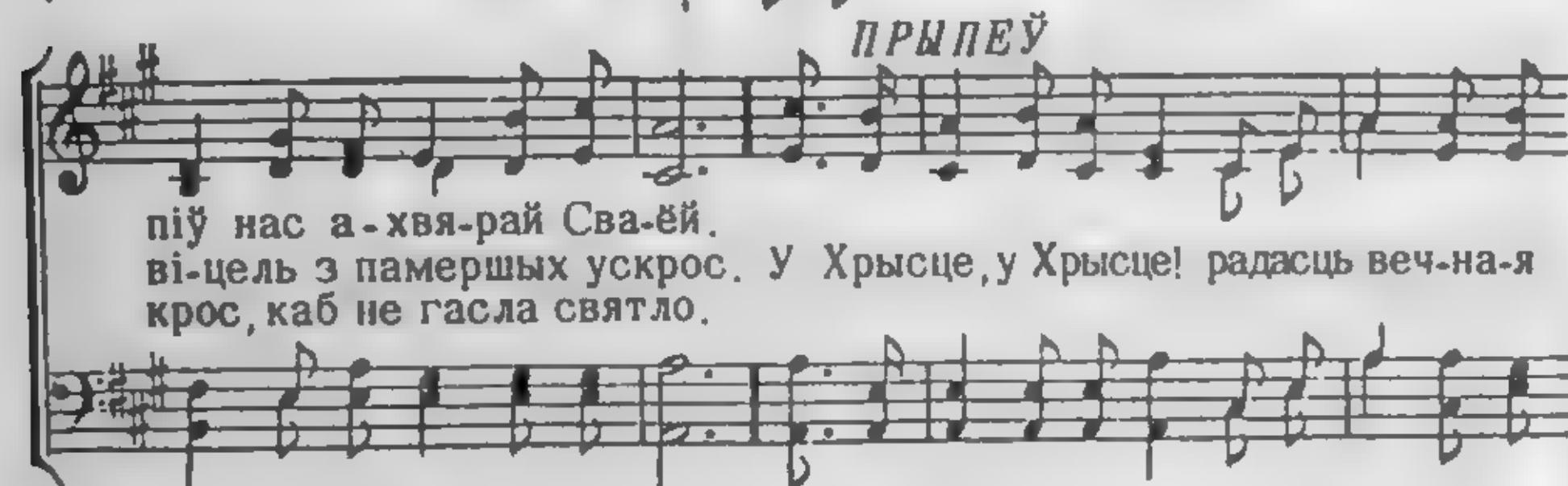

1. Радасць, веч-на-я радасць прыйшла к нам з ня-бёс, Ка-лі Госпад з па-
 2. Ён зма-ган-не і пра-цу Сва-ю за-вяр-шыў, Ён быў мёртвы, і
 3. У-вас-крос, каб няшчасных людзей ра-та-ваць; Уваскрос, каб збаў-

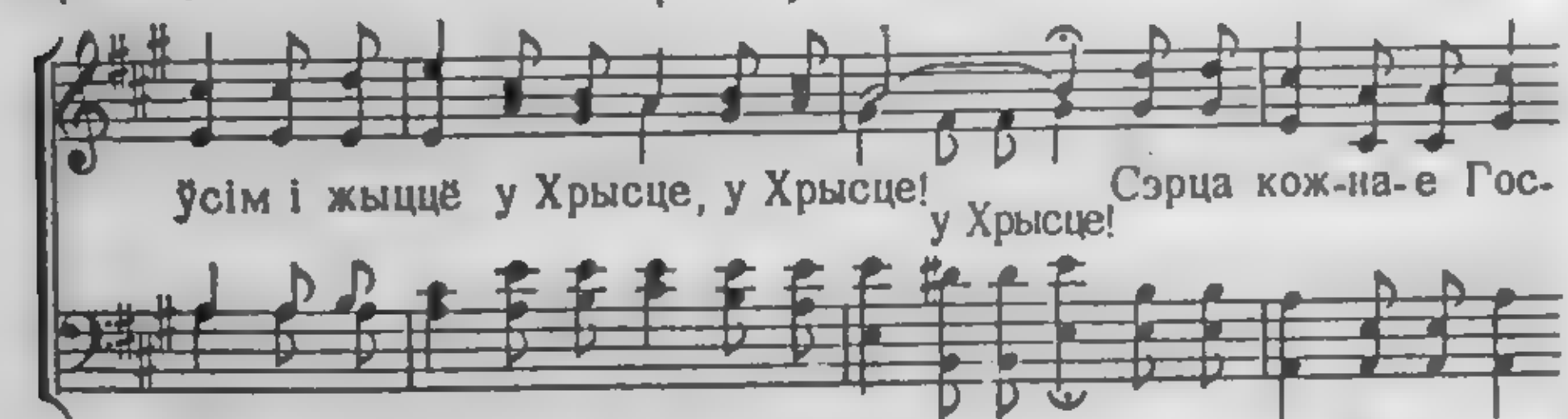

мершых ускрос. На Гал-го-фе па-мёр Ён за грэшных людзей, Ад-ку-
 ў сла-ве а-жыў. Ве-ся-лі-ся, зямля, не пу-жай-ся пагроз, Наш Зба-
 лен-не нам даць; У-васкрос, каб за-гі-ну-лі цем-ра і зло; У-вас-

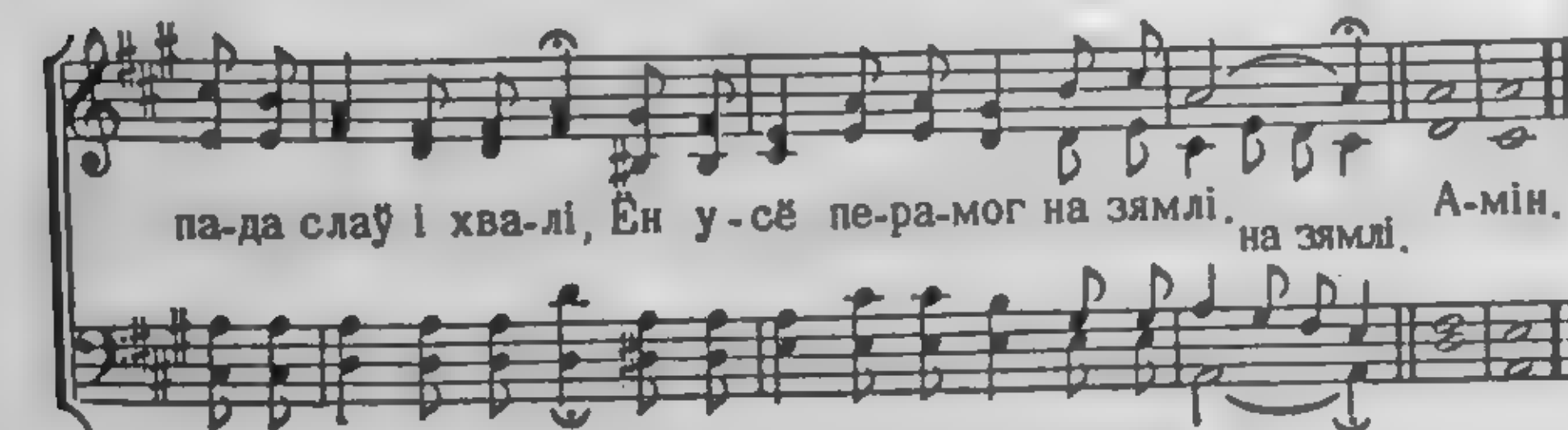
ПРЫПЕЎ

піў нас а-хвя-рай Сва-ёй.
 ві-цель з памершых ускрос. У Хрысце, у Хрысце! радасць веч-на-я
 крос, каб не гасла святло.

ўсім і жыццё у Хрысце, у Хрысце! у Хрысце! Сэрца кож-на-е Гос-

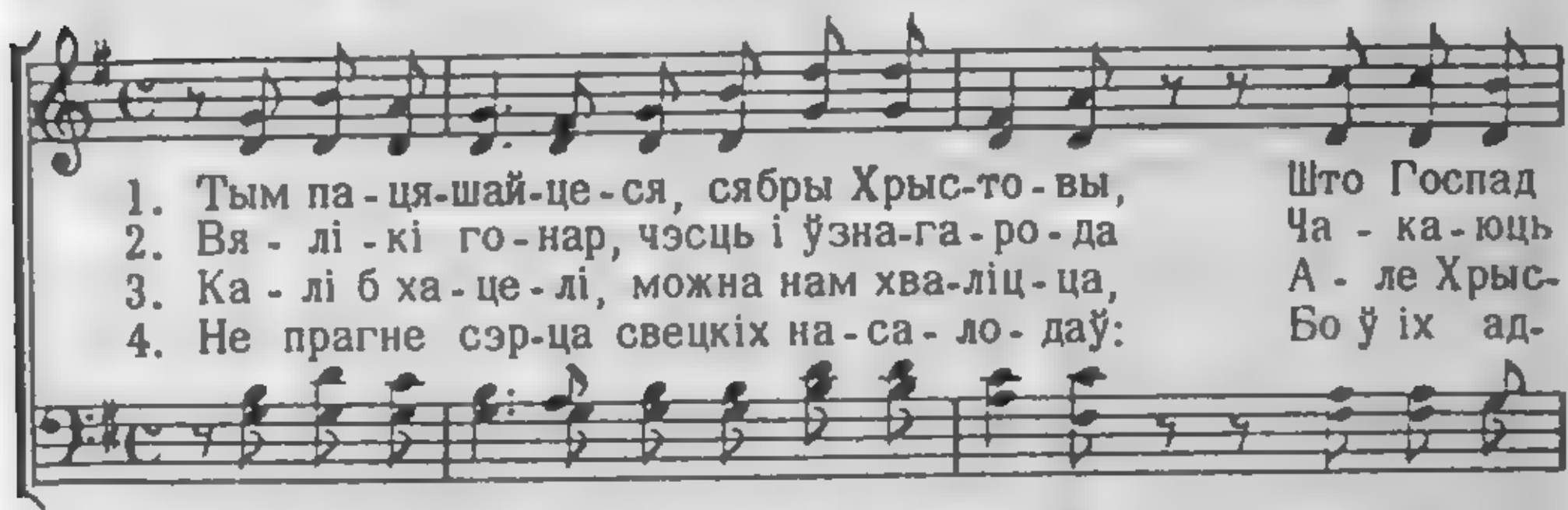

па-да слаў і хва-лі, Ён у-сё пе-ра-мог на зямлі. на зямлі. А-мін.

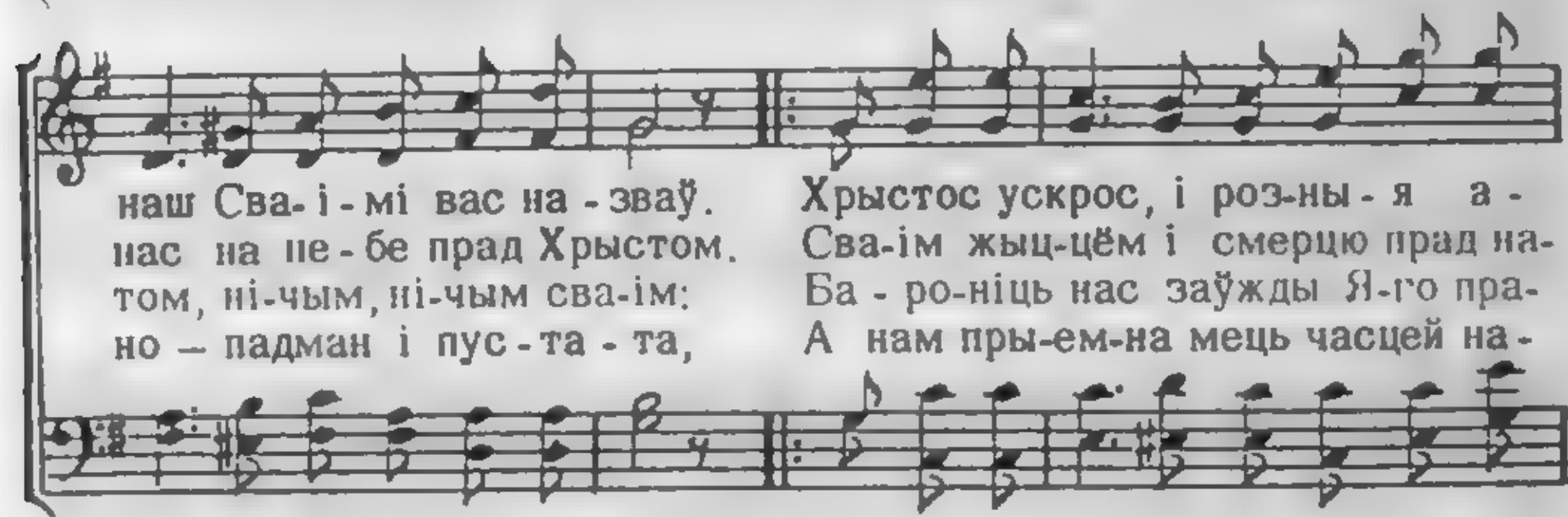
4. Наш Збавіцель тры дні быў у сэрцы зямлі,
Каб адважна да неба мы йшлі.
Уваскрос — і цяпер Ён вялікі наздзіў,
Бо нябёсы з зямлёй пагадзіў.

5. Хай жа ў сэрцах жыве Уваскрослы Хрыстос,
Пацяшае ў дзень гора і слёз!
Не забудзе Сваіх ані ўдзень ні ўначы,
Уваскрос Ён, каб нам памагчы.

ТЫМ ПАЦЯШАЙЦЕСЯ, СЯБРЫ ХРЫСТОВЫ

1. Тым па-ця-шай-це-ся, сябры Хрыс-то-вы,	Што Госпад
2. Вя-лі-кі го-нар, чэсць і ўзна-га-ро-да	Ча-ка-юць
3. Ка-лі б ха-це-лі, можна нам хва-ліц-ца,	А-ле Хрыс-
4. Не прагне сэр-ца свецкіх на-са-ло-даў:	Бо ў іх ад-

наш Сва-і-мі вас на-зваў.	Хрыстос ускрос, і роз-ны-я а-
нас на не-бе прад Хрыстом.	Сва-ім жыц-цём і смерцю прад на-
том, ні-чым, ні-чым сва-ім:	Ба-ро-ніць нас заўжды Я-го пра-
но — падман і пус-та-та,	А нам пры-ем-на мець часцей на-

ко-вы,	Што вас да-ві-лі, рап-там Ён па-рваў.
ро-дам	Нас ад-ку-піў; вя-дзе ў ня-бес-ны дом.
ві-ца	Ад не-спа-дзе-вак на шля-ху зям-ным.
го-ду	Ду-шой зна-хо-дзіц-ца у ног Хрыс-та.

5. Бяз волі Божай нават адзін волас
Не можа спасці з нашай галавы.
Мы слухаем Хрыстовы мілы голас,
Нам пасылае Ён Свае дары.

6. Ніхто не можа з намі параўнацца:
Магутны Бог нас уручыў Хрысту.
Яму прысвячана ўся наша праца,
Ён ведае цяжар і беднату.
7. Бог з намі ўсюды, не асіляць людзі.
Малое стада, смелым будзь, ідзі!
Цябе нідзе Твой Пастыр не забудзе,
З надзеяй пэўнай на Яго глядзі!
8. Вось хмары сведак маем прад сабою,
Што зло змагалі словам і жыццём.
Да пэўнай мэты, славы незямной
І дзень і ноч мы крочым за Хрыстом.

ХРЫСТОС УВАСКРОС

Тэкст: Народны

Мялёдыя з бел. Багагласніка
з нот а. В. Дарашкевіча

Хрыстос ўваскрос з памёршых!
Сьмерць сьмерцю зваяваў,
Парваўшы пуці пекла,
Жыццё нам дараваў.

У паўночы з магілы
Збавіцель наш ўваскрос;
Усім верным з нябёс радасьць
І супакой прынёс.

Зямля ўжо затраслася,
Калі Збавіцель наш
Устаў у паўночы у славе,
І ў бласлаўённым час.

А ангел прамяністы
 На камены сядзеў,
 І голасам нябесным
 «Хрыстос ўваскрос!» ён пеў.

А сьвятыя жанчыны
 На магіле прышлі,
 І мірра дарагое
 З сабою прыняслі.

Прышлі памазаць цела
 Уладара свайго:
 Ды бачылі ў магіле
 Што там няма Яго.

Ангелы ім казалі:
 «Больш вам ня трэба сьлёз —
 Хрыстос, Збавіцель сьвету,
 З магілы ўжо ўваскрос!

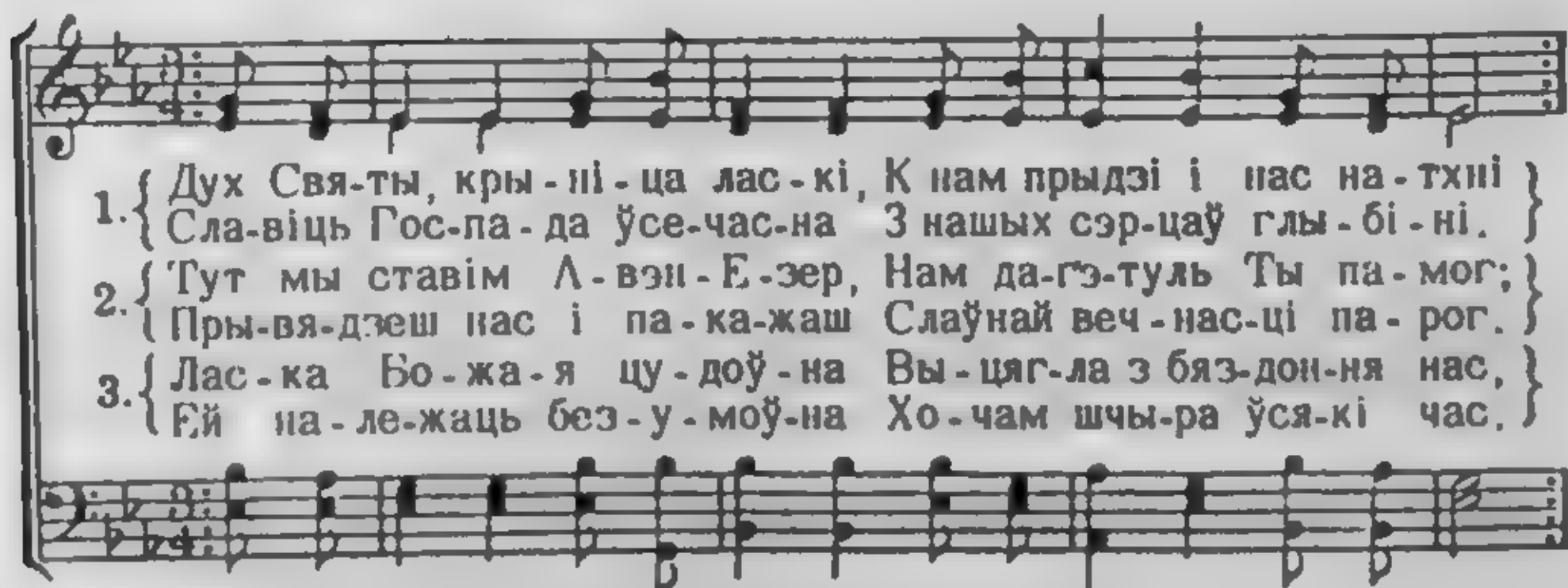
Хрыстос ўваскрос з памёршых
 Сьмерць сьмерцю зваяваў,
 Парваўшы путы пекла,
 Жыцьцё нам дараваў!»

ПРЫЙДЗІ ДУХ СЬВЯТЫ

ДУХ СЬВЯТЫ, КРЫНІЦА ЛАСКІ

Robert Robinson

John Wyeth

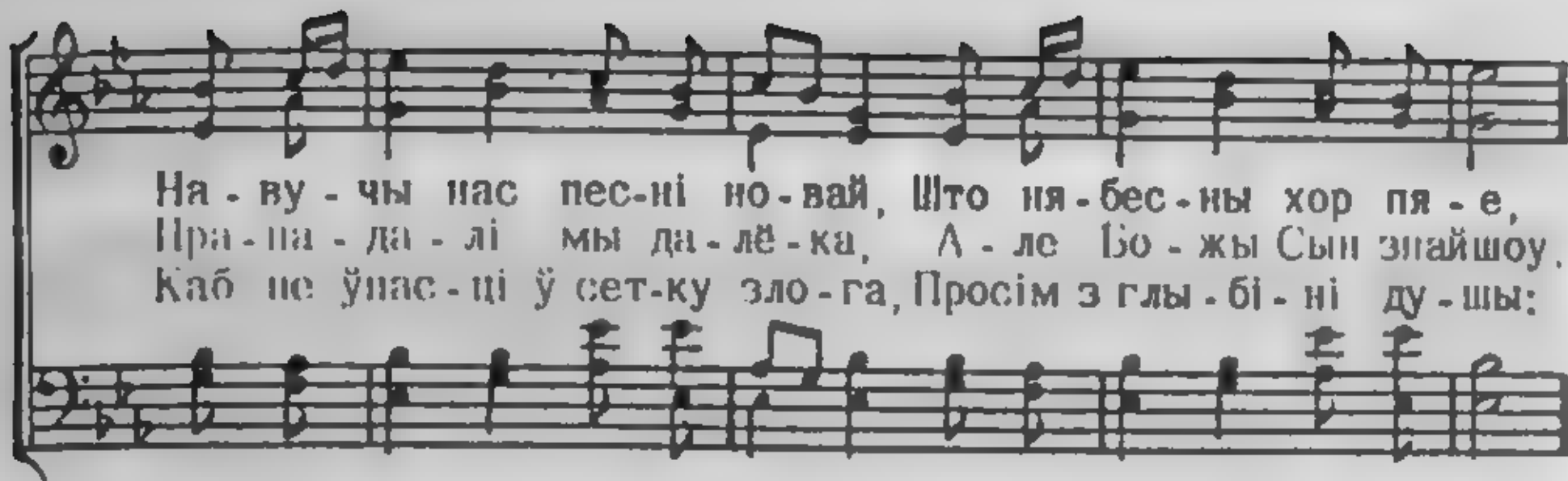

1. { Дух Свя-ты, кры-ні-ца лас-кі, К нам прыдзі і нас на-тхні }
 { Сла-віць Гос-па-да ўсе-час-на З нашых сэр-цаў глы-бі-ні. }

2. { Тут мы ставім А-вэн-Е-эер, Нам да-гэ-туль Ты па-мог; }
 { Пры-вя-дзеш нас і па-ка-жаш Слаўнай веч-нас-ці па-рог. }

3. { Лас-ка Бо-жа-я цу-доў-на Вы-цяг-ла з бяз-дон-ня нас, }
 { Ёй на-ле-жаць без-у-моў-на Хо-чам шчы-ра ўся-кі час. }

На - ву - чы нас пес-ні но-вай, Што ня-бес-ны хор пя - е,
Пра-па - да - лі мы да-лё-ка, А - ле Бо - жы Сын згайшоу,
Каб не ўнас-ці ў сет-ку зло-га, Просім з глы-бі-ні ду-шы:

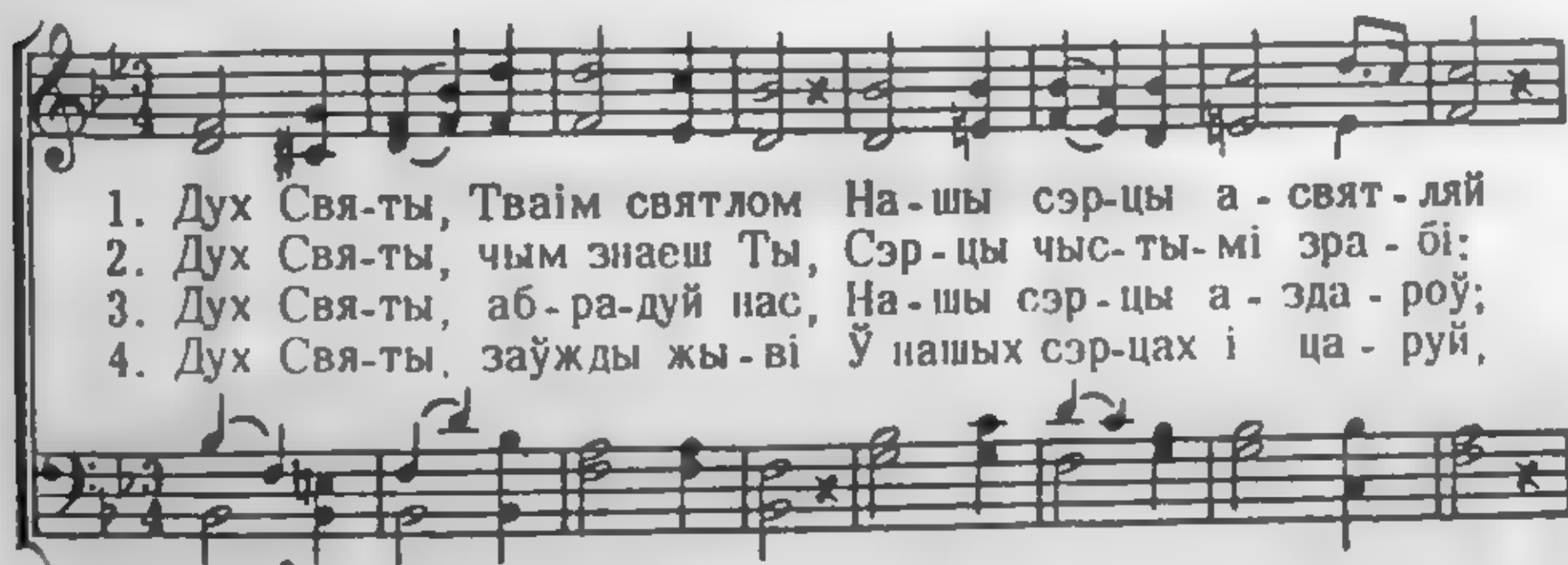

Пра за - кон люб-ві Хрыс-то-вай Ды пра по-дзві-гі я - е,
Вы - ба-віў ад бе-даў мно-гіх Ды прыняў пад Свой а-хоў.
Твой за-кон і Тва-е сло-вы Нам на сэр-цы на-пі-шы.

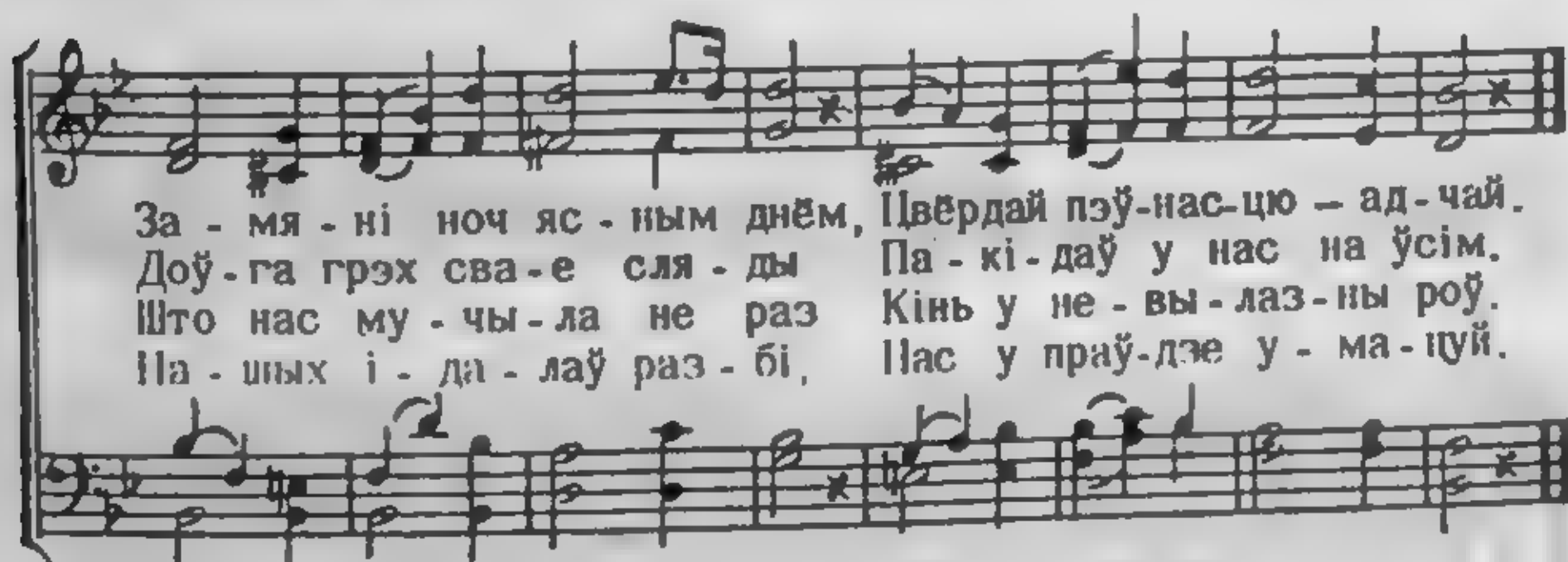
ДУХ СЪВЯТЫ, ТВАІМ СЪВЯТЛОМ

A. Reed

L. M. Gottschalk

1. Дух Свя-ты, Тваім святлом На-шы сэр-цы а - свят-ляй
2. Дух Свя-ты, чым знаеш Ты, Сэр-цы чыс-ты-мі зра - бі:
3. Дух Свя-ты, аб-ра-дуй нас, На-шы сэр-цы а - зда - роў;
4. Дух Свя-ты, заўжды жы-ві ў нашых сэр-цах і ца - руй,

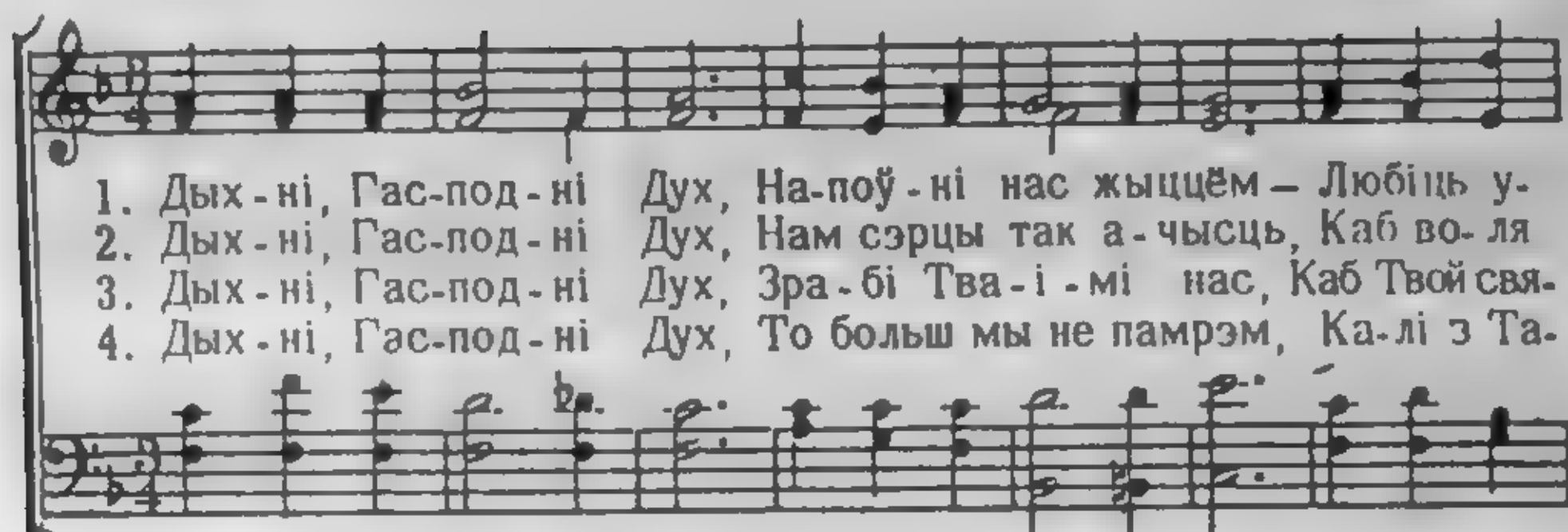

За - мя - ні ноч яс - ным днём, Цвёрдай пэў-нас-цю — ад-чай.
Доў-га грэх сва-е сля - ды Па - кі-даў у нас на ўсім.
Што нас му - чы-ла не раз Кінь у не - вы-лаз-ны роў.
На - шых і - да - лаў раз - бі, Нас у праў-дзе у - ма-цуй.

ДЫХНІ, ГАСПОДНІ ДУХ

Edwin Hatch

Robert Jackson

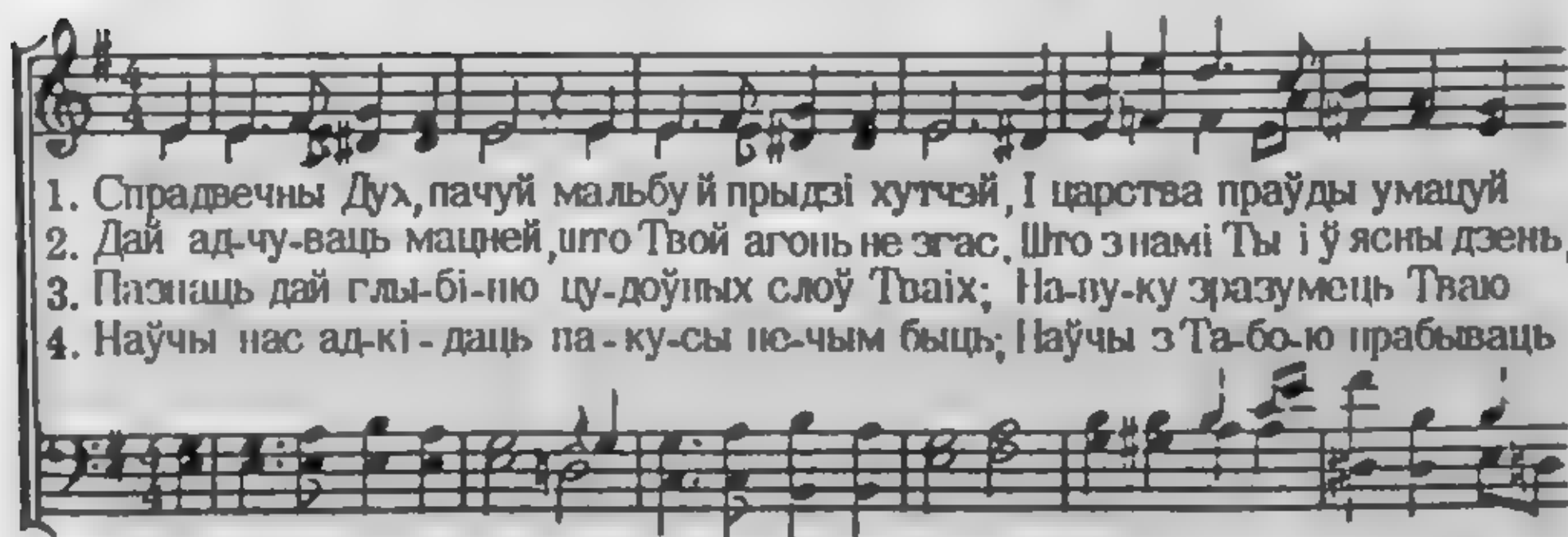
1. Дых - ні, Гас-под - ні Дух, На-поў - ні нас жыццём - Любіць у-
 2. Дых - ні, Гас-под - ні Дух, Нам сэрцы так а - чысць, Каб во - ля
 3. Дых - ні, Гас-под - ні Дух, Зра - бі Тва - і - мі нас, Каб Твой свя-
 4. Дых - ні, Гас-под - ні Дух, То больш мы не памрэм, Ка-лі з Та-

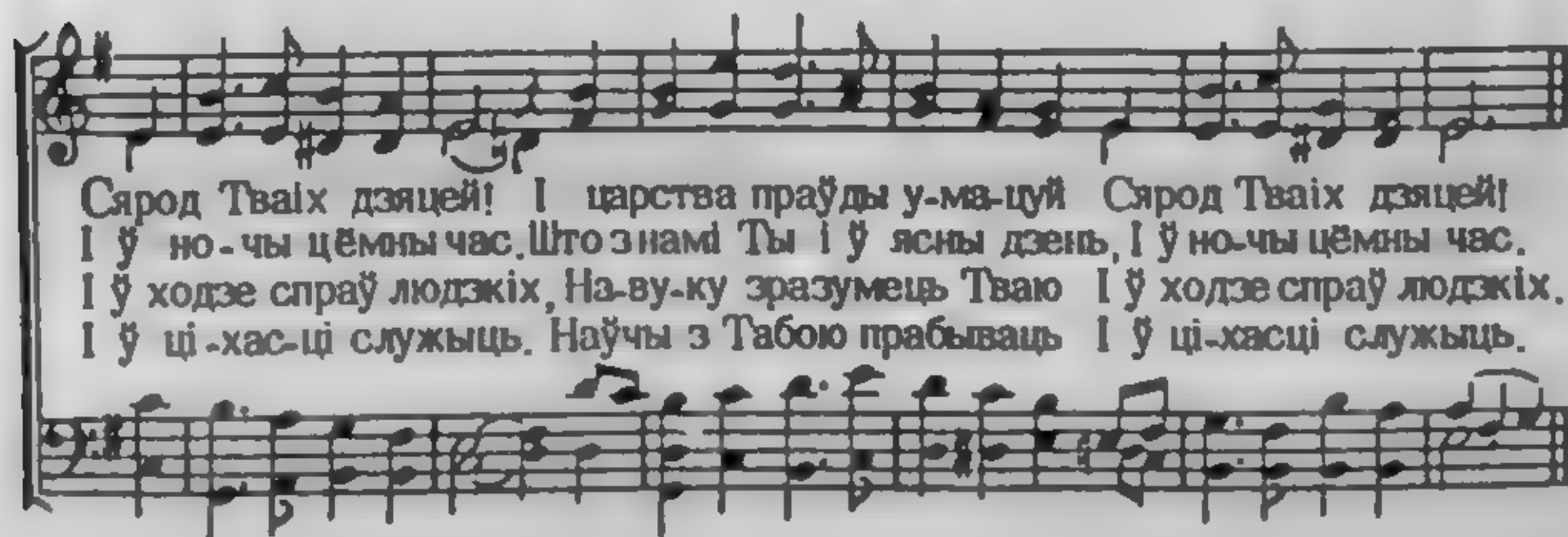
сё, што лю - біш Ты, І кро - чыць за даб - ром.
 на - ша - я з Тва-ёй Тут у ад - но зыйшлісь.
 ты люб - ві а - гонь У сэр - цах не па - гас,
 бо - ю лю - бім жыць, Тва - е да - ры бя - рэм. А - мін.

СПРАДВЕЧНЫ ДУХ, ПАЧУЙ

Русская мелодия

1. Спрадвечны Дух, пачуй мальбу й прыдзі хутчэй, І царства праўды умацуй
 2. Дай ад-чу-ваць мацней, што Твой агонь не згас, Што знамі Ты і ў ясны дзень,
 3. Пазнаць дай глы-бі-ню цу-доўных слоў Тваіх; На-ву-ку зразумець Тваю
 4. Наўчы нас ад-кі-даць па-ку-сы не-чым быць; Наўчы з Та-бо-ю прабываць

Сярод Тваіх дзяцей! І царства праўды у-ма-цуй Сярод Тваіх дзяцей!
 І ў но-чы цёмны час, Што знамі Ты і ў ясны дзень, І ў но-чы цёмны час.
 І ў ходзе спраў людзкіх, На-ву-ку зразумець Тваю І ў ходзе спраў людзкіх.
 І ў ці-хас-ці служыць. Наўчы з Табою прабываць І ў ці-хасці служыць.

ПРЫЙДЗІ, ДУХ БОЖЫ, СЭРЦЫ НАПАЎНЯЙ!

George Croy

Frederick C. Atkinson

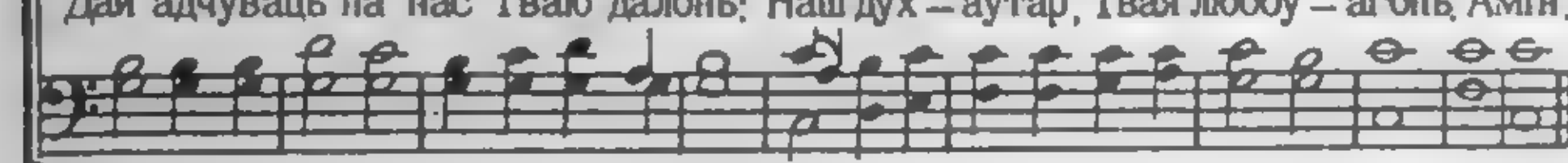
Religioso

1. Прыйдзі, Дух Божы, сэрцы нападняй! Што ў нас ня-го-жа, Сам вы-ка-ра-няй.
2. Пра-ро-чай ве-ды не прышлі прасіць, З'яўленняў славы, шчасця пачуц-ця,
3. Ця - бе любіць Ты Сам нам прыказаў, Бо ўсе, што маем, Ты нам з ласкі даў.
4. Дай нам святomasць блізкасці Тваёй, Наўчы змагацца, духам не ўпадаць,
5. Наўчы любіць, палаць Тваім агнём; Не грэбаваць чужынцам, бедняком;

У -се-ма-гут-ны! дух наш аб-на-ві! Дай прабываць нам у Тваёй любві!
Ня-бесс адкрытых, а - ле каб хадзіць з Табою ўсюды да канца жыц-ця.
Дай быць Тваімі, і свой несці крыж, Прымаць усё, што з ласкі падарыш.
Сомненням месца ў сэрцы не даваць, Прасіць, чакаць і цешыцца душой.
Дай адчуваць на нас Тваю далонь: Наш дух - аўтар, Твая любоў - агонь, Амін.

ЗМЕСТ

Знак крыжа сьвятога	5
Малітва Гасподня	5
Анельскае прывітаньне	5
Апостальскі склад веры	5
Дзесяць Божых загадаў	7
Пяць касьцёльных загадаў	7
Два загады міласьці	7
Галоўныя праўды хрысьціянскае веры	7
Сем сьвятых Сакрамантаў	9
Пяць умоваў сакраманту пакуты	9
Споведзь	9
Багаслоўскія дабрадзейнасьці	9
Галоўныя дабрадзейнасьці	9
Найважнейшыя хрысьціянскія ўчынкі	11
Добрыя учынкі для душы бліжняга	11
Добрыя учынкі для цела бліжняга	11
Сем галоўных грахоў	11
Апошнія рэчы, якія неабходна памятаць	11
 Рахунак сумленьня	 13
Малітва перад рахункам сумленьня	13
Вера і маленьне	13
Імёны сьвятых	13
Сьвятыя дні	13
Бацькі і апекуны	13
Жыцьцё і здароўе	15
Сорам і ськромнасьць (сьціпласць)	15
Чужая ўласнасьць	15
Праўдамоўнасьць і добрае імя чалавека	15
Вялікія грахі	17
Чужыя грахі	17
Сьвятая споведзь	17
 Што мы ведаем пра Пана Бога	 19
Пан Бог стварае сьвет	19

Пан Бог стварае Анёлаў	21
Пан Бог стварае людзей	23
Людзі адварочваюцца ад Пана Бога	25
Пан Бог любіць нават грэшніка	27
Пан Бог кліча нас да вечнага шчасця	29
Дзень Задушны	31
Людзі прыносяць Пану Богу ахвяры	33
Пан Бог абяцае паслаць Збаўцу	35
Пан Бог аб'яўляе сваю волю	37
Пан Бог дае людзям Збаўцу	39
Збаўца прыходзіць на сьвет	41
Маці Божая ахвяруе Пана Езуса Богу Айцу	43
Пан Езус нарадзіўся для ўсіх людзей	45
Пан Езус вучыць славіць Пана Бога	47
Пан Езус вучыць нас славіць імя Бога	49
Пан Езус вучыць нас спаўняць трэці загад Божы	51
Пан Езус вучыць нас любіць бацькоў	51
Пан Бог аб'яўляе людзям Збаўцу	53
Пан Езус вучыць людзей	55
Пан Езус выяўляе дабрату і моц Божую	57
Пан Езус вучыць шанаваць, берагчы жыццё чалавека	59
Пан Езус патрабуе чыстага сэрца	61
Пан Бог вучыць нас берагчы рэчы	63
Пан Езус загадвае гаварыць праўду	65
Пан Езус дае нам новае надпрыроднае жыццё	67
Чалавек адварочваецца ад Бога праз грэх	69
Пан Езус асьвячае нас у сьв. Сакрамантах	71
Пан Езус робіць з нас дзецей Божых	73
Пан Езус яднае нас з сабой у Эўхарыстыі	75
Пан Езус аб'яўляе міласць Бога да грэшнікаў	77
Пан Езус дае ўладу адпускаць грахі	79
Як адказваю я на міласць Пана Езуса	81
Пан Езус патрабуе пакаяння за грахі	83
Пан Езус адпускае грахі на споведзі	85
Пан Езус загадвае напавіць зробленую крыўду	87
Пан Езус уязджае ў Ерусалім	89
Пан Езус устанавіў для нас Эўхарыстыю	91

Пан Езус збаўляе ўсіх людзей сваёй мукай і сьмерцю	93
Пан Езус нясе цяжкі крыж	95
Пан Езус памёр за нас на крыжы	97
Пан Езус уваскросшы, вядзе нас да Айца	99
Сьвятая Імша, як безупынная Ахвяра Пана Езуса	101
З Панаем Езусам мы складаем Найсьвяцейшую Ахвяру	103
Літургія Слова	103
Літургія Эўхарыстычная	105
Пан Езус дае нам самога сябе на пажытак	107
Прымаем Пана Езуса з верай, надзеяй і любоўю	109
Славім Пана Езуса ў Найсьвяцейшым Сакраманце	111
Пан Езус назначае пастыраў свайму Касьцёлу	113
Пан Езус вяртаецца да Айца	115
Пан Езус зсылае Духа Сьвятога	117
Найсьвяцейшая Дзева Марыя ў неба ўзятая	119
Пан Езус дае нам сьвятых, каб іх насьледавалі	121
Прыйдзі, Езусе!	123
Катэхізм	125
Пра Пана Бога	125
Пра Анёлаў	127
Пра чалавека	127
Пра першародны грэх	129
Пра апошнія справы чалавечыя	131
Аб загадах Божых	131
Аб загадах Касьцёльных	135
Пра грэх	135
Пра Пана Езуса	137
Пра ласку Божую	137
Пра сьвятыя Сакраманты	139
Пра сьвятое Хрышчэньне	141
Пра сакрамант Пакуты	141
Пра сакрамант Эўхарыстыі	143
Пра іншыя сьвятыя Сакраманты	145
Пра Касьцёл сьвяты	147

Песні	149
Штодзённа Бога праслаўляем	149
Бог ёсьць любоў	149
Божа, злітуйся над грэшным	150
Божа наш, Табе вядома	151
Божа, славім мы Цябе (Те Деум...)	151
Божа, што калісь	152
Вазьмі мяне за рукі	153
Грэх над народамі звеку пануе	154
Езус ёсьць тут	154
Калі ранкам гаснуць зоры	155
Магутны Божа	156
Маліся з вераю жывой	157
На твар упаўшы	157
О Божа, дух мой супакой	158
О, мой Божа, веру Табе	159
Пад Твае прыходзім дзьверы	160
Радасна мы славім Бога	160
Сьвяты, Сьвяты, Сьвяты!	161
Суплікацыя «Сьвяты Божа...»	162
Твая чэсьць, хвала	163
Шмат гадоў я ў цемры змарнаваў	164
Што за гэты дзень зрабілі	165
Хвалу нябеснаму Айцу	165
Як сарна бяжыць да ручаю	166
Як слаўны Госпад на Сыёне	167
Сьпяваем хвалу Маці Божай	168
Ад зарніца	168
Вострабрамска Маці Бога	169
Вітай Марыя	170
Дазволь Маці	171
Жыровіцкая Бога Маці	172
Матачка Божая	173
Мы хочам Бога	174
О Марыя, Маці Бога	175
Сьвету Заступніца	176

Калядныя	177
Анёл сказаў пастушкам	177
Калі Збаўца дзіўны	178
На Раство Хрыстова	179
Неба і зямля радасна сьпяваюць	180
Новая радасьць стала	181
Ночка ціхая, зарыста	182
Ночка — цуд	183
У доме Давыдавым	183
У тую ноч прыйшла на сьвет	184
Учора з вячора	184
Хрыстос Збавіцель	185
Хто да ясьляў Бэтлеемскіх	186
Вялікі Пост	187
З крыжа сцякала Збаўцы кроў	187
Ламай Твой хлеб жыцця	188
На крыж прыбіты	188
У тую ноч, калі Хрыстос	190
Што змывае ўсякі грэх?	190
Хрыстус паўстаў з мёртвых	191
Вясёлы дзень	191
Збаўца наш Ісус уваскрос	193
Звяршыўся цуд уваскрасення	194
Радасьць, вечная радасьць прыйшла	195
Тым пацяхайцеся, Сябры Хрыстовы	196
Хрыстос ўаскрос	197
Прыйдзі Дух Сьвяты	198
Дух Сьвяты, крыніца ласкі	198
Дух Сьвяты, Тваім сьвятлом	199
Дыхні, Гасподні Дух	200
Спрадвечны Дух пачуй	200
Прыйдзі, Дух Божы, сэрцы напаўняй!	201

Nihil obstat: Al. Igor (Gregorius) Łaszuk

Censor ad hoc deputatus

Grodnae, 22.VIII.1990

IMPRIMATUR: Eppus Thaddaeus KONDRUSIEWICZ

Administrator Apostolicus

Minscensis

Nr 91/90

Grodnae, 24.VIII.1990

Tekst polski: Warmińskie Wydawnictwo Diecezjalne

Tekst białoruski: Pallottinum

Skład: Pallottinum I, 60-959 Poznań, ul. Przybyszewskiego 30

Druk: Pallottinum II, 05-091 Ząbki, ul. Wilcza 8

Nakład 25 000 egz., zam. 2/92